



בנק ירושלים

בנקאות חשלימה

תמצית דוחות כספיים רבעוניים
ליום 30 ביוני 2021

דוחות כספיים נגישים נמצאים באתר הבנק בכתובת: <https://www.bankjerusalem.co.il/others/financial-statements>

7	דו"ח הדירקטוריון וההנהלה	א.
70	הצהרה לגבי גילוי	ב.
72	תמצית דוחות כספיים מאוחדים ביניים	ג.
73	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק ירושלים בע"מ	ד.
147	ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם ונספחים לדוח הרבעוני	ה.
156	אינדקס ומילון מונחים	ו.

דוח הדירקטוריון וההנהלה - תוכן עניינים

7	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה	1
7	מידע צופה פני עתיד	1.1
7	תיאור תמציתי של הבנק ותחומי הפעילות העיקריים שלו	1.2
8	תיאור היעדים והאסטרטגיה העסקית	1.3
10	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן	1.4
12	תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם	1.5
14	אירועים מהותיים בתקופת הדוח ואירועים לאחר תאריך המאזן	1.6
17	הסבר וניתוח לחוצאות ולמצב העסקי	2
17	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים	2.1
19	התפתחויות עיקריות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר	2.2
26	המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון והמינוף	2.3
34	תיאור עסקי התאגיד הבנקאי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	2.4
37	חברות מוחזקות עיקריות	2.5
38	סקירת הסיכונים	3
38	סיכון אשראי	3.1
נספחים לדוח הדירקטוריון וההנהלה:		
40	חובות אשר בוצעה לגביהם דחיית תשלומים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ואשר לא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי (טבלה 21)	
42	סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים (טבלה 22)	
43	פרטים בנוגע לתנועה בחובות פגומים (טבלה 23)	
44	הלוואות לדיור בפיגור לפי הנספח להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314 (טבלה 24)	
45	שיעורי הפרשה מסיכון אשראי לציבור (טבלה 25)	
46	הערכת הפרשה להפסדי אשראי בגין השפעת משבר נגיף הקורונה (טבלה 26 – שיעורי הפרשה בפועל)	
47	סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (טבלה 27)	
51	התפתחות ביצועי האשראי לדיור ומדדי ביצוע עיקריים (טבלה 28)	
52	מאפייני סיכון שונים בתיק הלוואות לדיור (ללא קבוצות רכישה) (טבלה 29)	
54	מאפייני סיכון שונים בתיק הלוואות לדיור שנמכר (טבלה 30)	
55	יתרת האשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור) (טבלה 31)	
56	התפלגות יתרות האשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור) (טבלה 32)	
57	פרטי מחיקות חשבונאיות בגין אשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור) (טבלה 33)	
57	יתרות ממוצעות של סיכון אשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור) ללקוחות עו"ש פעילים (טבלה 34)	
57	התפתחות ביצועי הלוואות צרכניות סולו ומדדי ביצוע עיקריים (טבלה 35)	
60	חשיפות עיקריות למדינות זרות על בסיס מאוחד (טבלה 36)	
61	חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים (טבלה 37)	
62	סיכון שוק	3.2
נספחים לדוח הדירקטוריון וההנהלה:		
63	מידע כמותי על סיכון ריבית- ניתוח רגישות	
63	השפעת תרחישים על חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית (טבלה 41-39)	

66	סיכון נזילות ומימון	3.3
67	סיכונים אחרים	3.4
68	השפעת גרמי הסיכון על עסקי התאגיד הבנקאי	3.5
69	מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים, בקרות ונהלים	4
69	מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים, בקרות ונהלים	4.1
69	בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי	4.2
151	נספח שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית	

רשימת הטבלאות בדוח הדירקטוריון והנהלה

10	טבלה 1 - מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן
13	טבלה 2 - ריכוז הסיכונים המתפתחים בבנק
18	טבלה 3 - תחזית מאקרו של בנק ישראל
19	טבלה 4 - תמצית דוח רווח והפסד
21	טבלה 5 - הכנסות והוצאות ריבית ושיעורי הכנסות והוצאות לפי סעיפי המאזן
22	טבלה 6 - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית
22	טבלה 7 - התפלגות הכנסות ריבית נטו לפי מגזרי פעילות
23	טבלה 8 - פערי הריבית בין נכסים כספיים והתחייבויות במגזרי ההצמדה השונים
23	טבלה 9 - היקף הפעילות והתרומה להכנסות ריבית נטו של מגזרי ההצמדה השונים
24	טבלה 10 - הוצאות בגין הפסדי אשראי
26	טבלה 11 - התפתחות תיק ניירות ערך
26	טבלה 12 - התפתחות תיק האשראי
27	טבלה 13 - הרכב פיקדונות הציבור
28	טבלה 14 - התפתחות באגרות החוב ובכתבי ההתחייבויות הנדחים
29	טבלה 15 - יחס הלימות הון
30	טבלה 16 - ההשפעה על יחס הון עצמי רובד 1 ויחס ההון הכולל בעקבות שינויים בהון הבנק ובנכסי הסיכון
30	טבלה 17 - התפתחות ההון
31	טבלה 18 - הון רובד 2
32	טבלה 19 - יחס מינוף
35	טבלה 20 - מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים
40	טבלה 21 - פרטים בדבר יתרת החובות, לנביהם בוצעו שינויים בתנאים במסגרת התמודדות עם נגיף הקורונה, שלא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי
42	טבלה 22 - סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים
43	טבלה 23 - פרטים בנוגע לתנועה בחובות פגמים
44	טבלה 24 - פרטים על הלוואות לדיור בפיגור
45	טבלה 25 - פרטים בנוגע לשיעורי הפרשה מסיכון אשראי לציבור
46	טבלה 26 - שיעורי הפרשה בפועל ורגישות לשינויים באומדנים
47	טבלה 27 - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק
51	טבלה 28 - התפתחות ביצועי האשראי לדיור ומדדי ביצוע עיקריים
52	טבלה 29 - מאפייני סיכון שונים בתיק הלוואות לדיור (ללא קבוצות רכישה)
54	טבלה 30 - מאפייני סיכון שונים בתיק הלוואות לדיור שנמכר

רשימת הטבלאות בדוח הדירקטוריון והנהלה (המשך)

55	טבלה 31 - יתרת האשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור)
56	טבלה 32 - התפלגות יתרת האשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור)
57	טבלה 33 - פרטי מחיקות חשבונאיות בגין אשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור)
57	טבלה 34 - יתרות ממוצעות של סיכון אשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור) ללקוחות עו"ש פעילים
57	טבלה 35 - התפתחות ביצועי הלוואות צרכניות סולו ומדדי ביצוע עיקריים
60	טבלה 36 - חשיפות עיקריות למדינות זרות
61	טבלה 37 - חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים
62	טבלה 38 - אומדן ה-VaR
63	טבלה 39 - שווי הוגן מתואם של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות המאוחדות שלו
63	טבלה 40 - השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מתואם של הבנק וחברות מאוחדות שלו
64	טבלה 41 - השפעת תרחישים של שינויים בלתי צפויים בריבית
64	טבלה 42 - מגבלות שיעורי החשיפה בכל מגזר הצמדה
65	טבלה 43 - ריכוז בסיסי הצמדה
65	טבלה 44 - נתונים אודות ההשפעה על הון הבנק לפני השפעת המס בעקבות שינויים תאורטיים במדד המחירים לצרכן
65	טבלה 45 - נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים בשערי מטבע
66	טבלה 46 - יחס כיסוי נזילות
68	טבלה 47 - ריכוז השפעת גורמי הסיכון

דו"ח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 ביוני 2021

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 17 באוגוסט 2021, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים הבלתי מבוקרים של בנק ירושלים בע"מ (להלן: "הבנק" או "בנק ירושלים") והחברות הבנות שלו ליום 30 ביוני 2021. הדוחות ערוכים על פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, והנתונים מוצגים בסכומים מדווחים. הכללים שיושמו בעריכת דוחות אלו הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2020. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוח השנתי של 2020.

פרק 1 – סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

1.1 מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות מהווה מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו, במידה ונכללו, במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה מאירועים כלכליים חריגים, כגון: שינויים קיצוניים בשיעורי הריבית, פיחות/תיסוף המטבע והאינפלציה וכן אירועים מדיניים/ביטחוניים בלתי צפויים אשר יכולים לשנות את התנהגות הציבור הן מההיבט של היקף לקיחת האשראי, פירעונו המוקדם, מיחזורו או קשיים בפירעונו השוטף בכל מגזרי הפעילות של הבנק והן מההיבט של יכולת גיוס המקורות. כמו כן, שינויים ברגולציה או בהוראות חקיקה, הוראות גורמי פיקוח והתנהגות מתחרים עשויים להשפיע על פעילות הבנק. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", "צפוי", "עשוי", "עלול", "הערכה" וביטויים דומים להם. המעידים על כך שמדובר בתחזית לעתיד ולא עובדות עבר.

ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר כוללים בין היתר:

1. מיזוגים ורכישות במערכת הבנקאית והשפעתם על מבנה התחרות בענף.
2. השפעת שינויים בהוראות רגולטוריות על טעמי הלקוחות ו/או על היקף הפעילות במערכת הבנקאית ומבנה התחרות בה ו/או על רווחיות הבנק.
3. יכולת התממשות של תכניות הבנק על פי היעדים שנקבעו בהתאם לאסטרטגיה שלו.
4. תגובות לא חזויות של גורמים נוספים (לקוחות, מתחרים ועוד) הפועלים בסביבה העסקית של הבנק.
5. התממשות בעתיד של תחזיות ענפיות ושל תחזיות מאקרו כלכליות בהתאם להערכות מוקדמות של הבנק.
6. תוצאות אפשריות של הליכים משפטיים.
7. שינוי בטעמי הצרכנים ו/או בהתנהגותם.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על הערכות מקצועיות של הבנק, על תחזיות מאקרו כלכליות של חזאים בדבר מצב המשק והסביבה העסקית, על פרסומים והערכות של גורמים בענף ועל ניתוחים סטטיסטיים שעורך הבנק לגבי התנהגות לקוחותיו.

האמור משקף את נקודת המבט של הבנק והחברות הבנות שלו במועד עריכת הדוחות הכספיים בנוגע לאירועים עתידיים, המבוססת על הערכות שאינן ודאיות. מנתונים והערכות אלה נגזרות הערכות הבנק והחברות הבנות שלו והתכניות העסקיות שלהם. כאמור לעיל, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי ולהשליך על התממשות התכניות העסקיות או להביא לשינוי בתכניות אלה.

הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הכלול בדוחות אלה.

1.2 תיאור תמציתי של הבנק ותחומי הפעילות העיקריים שלו

בנק ירושלים בע"מ נוסד בשנת 1963 כחברה ציבורית, כהגדרתה על פי פקודת החברות נוסח חדש התשמ"ג-1983, בשם: בנק ירושלים לפיתוח ולמשכנתאות בע"מ. בשנת 1992 הציע הבנק את מניותיו לציבור, ובהתאמה הפך לחברה ציבורית, שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ. בשנת 1996 שונה שם הבנק לשמו הנוכחי. לפרטים בדבר בעלי השליטה בבנק [ראה במסגרת דוח ממשל תאגידי ופרטים נוספים](#).

הבנק הינו תאגיד בנקאי, בעל רישיון בנק על פי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, ופועל כבנק מסחרי החל משנת 1998. הבנק נשען על בסיס לקוחות רחב של משקי בית, תושבי ישראל ותושבי חוץ ופועל בתחומי המשכנתאות, אשראי צרכני, חסכונות ופיקדונות, מימון בניה למגורים ופעילות בשוק ההון.

הנהלת הבנק שוכנת בקריית שדה התעופה (אירפורט סיטי). נכון לתאריך פרסום דו"ח הבנק פועל באמצעות 19 סניפים, הפזורים ברחבי הארץ, לפרטים אודות עדכון פרישת הרשת ראה בפרק שינויים עיקריים בתקופה המדווחת בדוחות הכספיים לשנת 2020. הבנק מתמחה במתן פתרון בנקאי משלים ללקוחות כל הבנקים וללא קשר למיקום בו מנוהל חשבון העו"ש העיקרי של הלקוח.

לתיאור מגזרי הפעילות בהם פועל הבנק [ראה להלן בפרק תיאור עסקי התאגיד לפי מגזרי פעילות פיקוחיים](#).

1.3 תיאור היעדים והאסטרטגיה העסקית

התוכנית האסטרטגית

בחדש יוני 2021 אישר דירקטוריון הבנק תוכנית חומש אסטרטגית חדשה לשנים 2022-2026 (להלן: "התוכנית האסטרטגית" או "התוכנית"), אשר שמה לה למטרה לשפר את רווחיות הבנק ולייצר ערך לבעלי העניין דרך הרחבת המודל העסקי של הבנק ושיפור המיצוב העסקי שלו באמצעות שיתופי פעולה עסקיים ואסטרטגיים עם גופים עסקיים ומוסדיים שפעילותם משלימה את זו של הבנק ומשתלבת לרפורמת הבנקאות הפתוחה.

יעדי האסטרטגיה ארוכי הטווח

התוכנית האסטרטגית מכוונת להשגת היעדים:

- שמירה על יציבותו וחסנו של הבנק
- השגת רווחיות נאותה - צמיחה לתשואה דו-ספרתית (10%) תוך 4 שנים
- מדיניות חלוקת דיבידנד של 30% לפחות
- שיפור יחס היעילות (יחס בין כל ההוצאות לבין סך כל ההכנסות) בכ-10 נקודות האחוז תוך 5 שנים
- מיקוד בפעילות קמעונאית מתמחה במשכנתאות, ובמתן פתרונות פיננסיים משלימים ללקוחות כל הבנקים
- הרחבת פעילות הבנק ובסיס לקוחותיו והגדלת נתח השוק שלו במשכנתאות (גידול בכ-33% תוך 5 שנים) על ידי שיתופי פעולה עם גופים חוץ-בנקאיים ופעילות למכר אשראי פיתוח האשראי הצרכני בדרך של שיתוף פעולה עם גופים מוסדיים ורכישת תיקי לקוחות
- גיוון תיק האשראי דרך רכישת תיקי אשראי ופיתוח אשראי עסקי
- שיפור תהליכים והתייעלות באמצעות חתירה לדיגיטציה של תהליכים וחדשנות בערוצי ההפצה
- שמירה על כרפול סיכון נמוך - הלימות הון, נזילות ורמת מינוף מעל למינימום הרגולטורי הנדרש, ורמה גבוהה של אבטחת מידע וסייבר
- טיפוח ההון האנושי, מנהלים ועובדים

אסטרטגיה עסקית

בנק ירושלים מציע פתרונות פיננסיים משלימים ללקוחות כל הבנקים, והוא מתמחה במתן משכנתאות, באשראי צרכני בניהול נכסי לקוחות ובליווי בניה למגורים, הבנק יפעל ליצירת צמיחה בפעילויות הליבה שלו ולהמליכים אשר יגדילו את מספר לקוחות הבנק, יניחו תשתית למכר צולב וצמיחה בקווים הקיימים, וירחיבו את מומחיותו של הבנק מעבר לנישואת בהן הוא פועל.

- בשוק המשכנתאות הבנק יפעל להרחיב את בסיס לקוחותיו ולהגדיל את נתח השוק שלו על ידי הרחבת המענים והשירותים שהוא מציע ליועצי המשכנתאות, ומינוף המיצוב העסקי הקיים של הבנק מול לקוחות פרטיים. יצירת שיתופי פעולה עם גופים מוסדיים ואחרים והגברת הפעילות למכר תיקי משכנתאות, יאפשרו לבנק לשפר את הצעות הערך שלו, ולהרחיב אותן אל מעבר לנישואת בהן הוא פעיל כיום.
- בפעילות האשראי הצרכני הבנק יתמקד בפיתוח ערוצי המכר הדיגיטליים שלו, ובכלל זה מתן אשראי ללא מגע יד אדם, וברכש לקוחות ותיקי אשראי מגופים חוץ בנקאיים במטרה לגוון את תיק האשראי ולשפר את איכותו, ולהוזיל את עלות רכש הלקוחות.
- בפעילות ליווי בניה למגורים ימשיך הבנק לבסס את מעמדו כשחקן משמעותי בתחום ליווי הבניה וההתחדשות העירונית.
- בניהול נכסי לקוחות - כחלק מגיוס מקורות המימון שלו ימשיך הבנק להציע שירותי השקעות איכותיים, בדגש על הצעת ערך הטובה בישראל עבור פיקדונות בנקאיים, והוא פועל לשיפור חוויית השירות והיצע המוצרים על ידי המשך פיתוח המערכת הסגורה ופיקדונות דיגיטליים עבור לקוחות כל הבנקים.
- לצד המיקוד בפעילות בקרב משקי בית, הבנק יפעל לגוון את תיק האשראי שלו ואת פעילותו גם באשראי לעסקים קטנים ובינוניים, דרך שיתופי פעולה עם נותני אשראי חוץ בנקאיים אשר יכללו אספקת מקורות מימון, רכישות אשראי וכן חתירה ליצירת שיתופי פעולה אסטרטגיים במטרה לייצר יתרון תחרותי.

הבנק חותר ליישום האסטרטגיה באמצעות:

1. **חתימה לדיגיטציה של תהליכים וחדשנות בערוצי ההפצה**, שבבסיסה הנגשה של מוצרים ושירותים ללקוחות כל הבנקים. במסגרת מהלכים יפעל הבנק בגישה רב ערוצית מותאמת, כאשר הבנק ירחיב את הפרישה הסניפית שלו כדי לתמוך בצמיחת פעילות מתן המשכנתאות, ובמקביל יפעל להסיט את הפעילות האחרת מסניפי הבנק לערוצים מקוונים ובהם אפליקציה וניהול המוקד הטלפוני כ-one stop shop לשירות ומכירה.
 2. **הגדלת המקורות ההוניים** – כדי לממש את התכנית פועל הבנק להרחיב את בסיס ההון שלו ולהציף את הערך הגלום בפעילות האשראי הצרכני שלו, ולשם כך פנה הבנק לבנק ישראל בבקשה לקבלת רישיון להקמת תאגיד עזר בנקאי ("החברה הבת"), אשר ירכוש מהבנק אשראי צרכני שיעמיד הבנק מעת לעת ("הפעילות המועברת"). בגדר כך, תרכוש החברה הבת את עיקר תיק האשראי הצרכני הקיים של הבנק. בכוננת הבנק, להתקשר עם החברה הבת בהסכם לשירותי ניהול ותפעול לפיו יעמיד הבנק לחברה את כלל שירותי הניהול והתפעול הנדרשים לפעילותה. כמו כן, יתקשרו הבנק והחברה הבת בהסכם לפיו יעמיד הבנק לחברה הבת מקורות מימון לשם רכישה של אשראי בנקאי כחלק מהפעילות המועברת. בנוסף, במסגרת מגוון שיתופי פעולה אסטרטגיים שהבנק מקיים ומתכוון לפתח עם גופים חוץ בנקאים בישראל, הבנק מנהל משא ומתן מתקדם עם קבוצת הפניקס להשקעה אפשרית של חברות מקבוצת הפניקס בהון החברה הבת, וזאת כנגד הקצאה של כ-20% מהון מניות של החברה הבת. הזרמת ההון צפויה, לפי הערכת הבנק, להגדיל את הון הבנק בסך של בין 44 מיליוני ש"ח ל-70 מיליוני ש"ח (בשים לב להיקף תיק האשראי הכולל אשר יועבר לחברה הבת עד למועד האחרון שיקבע בהסכם) וצפויה, להערכת הבנק, להגדיל גם את יכולתם של הבנק והחברה הבת להציע אשראי לציבור, להגביר את התחרות בתחום האשראי הבנקאי ולהציף ערך לבעלי המניות. ההסכם עם הפניקס צפוי לכלול הוראות מקובלות ביחס לזכויות מיעוט ועבירות מניות והינו כפוף לאישור בנק ישראל, והאורגניזם המוסמכים בבנק ובפניקס. המידע האמור לעיל בדבר הקמת החברה הבת, ההתקשרות של הבנק עמה, וההשקעה האפשרית של גוף חוץ בנקאי בחברה הבת הינו מידע צופה עתיד, אשר יתכן ולא יתממש, בשל שינויים העשויים לחול בשל גורמים שונים שאינם בשליטת הבנק בלבד. (מספר אסמכתא: 094584-01-2021)
 3. **התאמה ושיפור הנכסים הטכנולוגיים** – הבנק יגדיל את השקעותיו ביכולות המחשוב שלו ובחיזוק הגנת הסייבר כדי להבטיח מתן שירות שוטף ללקוחות הבנק, הגברת הגמישות ומתן מענה מהיר ואיכותי לשינויים בטעמי הלקוחות ולשינויים בסביבה התחרותית וזאת לצד שיפור התהליכים הפנימיים שיביאו להתייעלות תפעולית. כחלק ממהלך זה משלים הבנק בימים אלה מהלך לבחינת התאמת תשתיות המחשוב שלו, בדגש על מודרניזציה והתאמה של התשתיות הקיימות.
- התכנית האסטרטגית גובשה תוך התייחסות למכלול השינויים בסביבה העסקית והתחרותית בה פועל הבנק, אשר מושפעת משינויים בהרגלי הצרכן, שינויים טכנולוגיים מואצים, שינויים רגולטוריים (כגון חוק נתוני אשראי) ורפורמות מבניות מתוכננות שהעיקרית שבהן היא רפורמת הבנקאות הפתוחה. הבנק מתאים את התכנית האסטרטגית לשינויים אלה ורואה בהם אתגר לצד הזדמנות לפיתוח אפשרויות עסקיות חדשות על ידי מינוף המידע הפיננסי של הלקוחות ושיתופי פעולה עם שחקנים אחרים ופועל לפיתוח וגיבוש אסטרטגית דיגיטל ודאטה, בדגש על שיפור חווית הלקוח בצריכת המוצרים והשירותים השונים על ידי שימוש במידע מתאים.
- הבנק מוודא כי הוא עומד בפרופיל הסיכון שקבע לעצמו, תוך מעקב וניהול של יחס הלימות ההון, יחס הנזילות, יחס המינוף מעל למינימום הרגולטורי הנדרש ובחינה שוטפת של תמהיל תיק האשראי ואיכותו. התכנית האסטרטגית מאזנת בין שיקולי תשואה לסיכון ונועדה להביא לשמירה על יציבותו וחוסנו של הבנק, השגת רווחיות נאותה ועקבית וצמיחה מדודה, וכל זאת תוך השאת ערך ללקוחות ולמחזיקי העניין. הבנק רואה בעובדיו שותפים לדרך וימשיך לחתור להשגת יעדי באמצעות פתיחות ושיתוף פעולה עם עובדי ומנהלי הבנק וטיפוח ההון האנושי.
- תכניות והערכות הבנק המפורטות לעיל, הן בבחינת מידע צופה פני עתיד והן מתבססות על הנחות ועל תחזיות שונות שהיו בפני הבנק. מידע זה יכול שלא יתממש בשל שינויים העשויים לחול בשל גורמים שונים שאינם בשליטת הבנק בלבד. הגורמים המשפיעים כוללים תחזיות והערכות לגבי התפתחויות כלכליות בארץ ובעולם, במיוחד לגבי המצב הכלכלי במשק, כולל השפעת תנאים מאקרו כלכליים וגאו-פוליטיים ושינויים בשוקי ההון, וכן גורמים שונים נוספים המשפיעים על החשיפה לסיכונים: העדפות הציבור, הוראות גורמי פיקוח ואחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כוח אדם.

השפעת התפשטות נגיף הקורונה

לעניין השפעת התפשטות נגיף הקורונה על אסטרטגיית הבנק [ראה פרק 1.6 בדבר אירועים מהותיים בתקופת הדוח ולאחר תאריך המאזן.](#)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30/06/2020	30/09/2021	31/12/2020	31/03/2021	30/06/2021	
					מדדי ביצוע עיקריים (באחוזים):
5.0%	2.5%	6.8%	9.4%	18.9%	תשואת הרווח הנקי להון עצמי ^{(1) (2)}
4.5%	3.1%	6.1%	9.6%	19.0%	תשואת הרווח הכולל להון עצמי ^{(1) (2)}
0.33%	0.17%	0.45%	0.60%	1.20%	תשואה לנכסים ממוצעים
10.1%	10.1%	10.5%	10.2%	10.4%	יחס הון עצמי רובד 1
6.1%	6.2%	6.3%	6.2%	6.3%	יחס המינוף
288%	259%	279%	262%	235%	יחס כיסוי הנזילות
0.90%	0.90%	1.00%	0.90%	1.00%	יחס הכנסות לנכסים ממוצעים ⁽³⁾
71.4%	73.8%	77.4%	75.2%	70.9%	יחס יעילות (הוצאות תפעוליות ואחרות מסך כל ההכנסות)
					מדדי איכות אשראי עיקריים (באחוזים):
0.69%	0.90%	0.26%	(0.12%)	(0.75%)	שיעור הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור
1.50%	1.66%	1.73%	1.57%	1.30%	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור
1.72%	1.59%	1.35%	1.22%	1.12%	שיעור חובות פגומים או חובות בפגיון ל 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור
0.30%	0.23%	0.21%	0.12%	0.12%	שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מתוך אשראי ממוצע לציבור
					נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד לשנת הדיווח:
12.0	6.2	16.4	23.0	46.3	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי ^{(1) (2)}
10.9	7.6	14.9	23.5	46.5	סך הרווח הכולל ^{(1) (2)}
105.4	106.1	104.3	106.2	114.6	הכנסות ריבית, נטו ⁽²⁾
19.1	25.1	7.0	(3.4)	(22.6)	הוצאות (הכנסות) בנין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
29.4	27.8	41.0	24.0	37.7	הכנסות שאינן מריבית
21.6	24.8	25.1	24.0	25.8	מזה: עמלות
96.2	98.8	112.4	97.9	108.0	הוצאות תפעוליות ואחרות
46.3	43.7	51.7	44.6	50.4	מזה: משכורות והוצאות נלוות
					רווח נקי למניה רגילה לשנת הדיווח:
0.17	0.09	0.23	0.33	0.66	רווח בסיסי ומדולל
					נתונים עיקריים מהמאזן, לסוף שנת הדיווח:
15,082.0	14,854.0	14,900.2	15,684.1	16,082.6	סך כל הנכסים
3,112.2	2,813.4	3,137.9	3,090.1	2,887.9	מזה: מזומנים ופיקדונות בבנקים
495.8	464.6	462.4	589.4	779.4	ניירות ערך
11,048.7	11,155.8	10,881.3	11,544.3	11,971.9	אשראי לציבור, נטו
14,104.5	13,868.9	13,900.2	14,660.6	15,012.8	סך כל ההתחייבויות
80.5	89.4	162.2	242.1	353.0	מזה: פיקדונות מבנקים
11,979.6	11,786.0	11,705.2	12,144.7	12,416.9	פיקדונות מהציבור
1.6	-	-	1.1	0.1	פיקדונות הממשלה
1,756.0	1,724.5	1,720.5	1,970.2	1,954.1	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
977.5	985.1	1,000.0	1,023.5	1,070.0	הון עצמי, המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30/06/2020	30/09/2021	31/12/2020	31/03/2021	30/06/2021	
					נתונים נספים:
740.5	661.8	661.8	871.9	1,041.0	מחיר מניה (באגרות)
--	--	--	-	-	דיבידנד למניה (באגרות)
588	577	579	570	563	מספר משרות ממוצע
0.71%	0.71%	0.71%	0.69%	0.74%	יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים
0.15%	0.17%	0.17%	0.16%	0.17%	יחס עמלות לנכסים ממוצעים

(1) לפרטים אודות השפעת השינויים בהפרשה הקבוצתית ראה להלן [בפרק 1.6 אירועים מהותיים בתקופת הדוח ואירועים לאחר תאריך המאזן](#) ובפרק 2.2 התפתחויות עיקריות בהכנסות, [בהוצאות וברוח כולל אחר](#).

(2) לפרטים אודות הכנסות ממכירת נכס מקרקעין ראה להלן [בפרק 1.6 אירועים מהותיים בתקופת הדוח ואירועים לאחר תאריך המאזן](#) לפרטים אודות הכנסות ממכירת תיק אשראי ראה להלן

[בפרק 2.2 התפתחויות עיקריות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר](#).

(3) הסכום של הכנסות הריבית נטו ושל ההכנסות שאינן מריבית ביחס לסך הנכסים המאזניים המניבים הממוצעים.

1.5 תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

זיהוי גורמי סיכון מובילים ומתפתחים

בהתאם למסמכי מדיניות ניהול הסיכונים השונים של הבנק ולהוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל, מבוצע ניטור שוטף אחר פרופיל הסיכונים אליהם חשוף הבנק ואחר אופן התפתחותו של פרופיל הסיכונים. ניטור זה מבוצע על ידי הבנק בשגרה ובוודאי שבשנה האחרונה עקב התפתחות תנאי קיצון, וזאת, בשל התפרצות והתפשטות המגיפה, השפעתה על פעילותו העסקית והתפעולית של הבנק ואי הוודאות שנוצרה במשק. ניטור זה נועד להבטיח עמידת הבנק ביעדיו ובמגבלות תאבון הסיכון שנקבעו על ידי הדירקטוריון. בנוסף, הבנק מבצע מעקב הדוק אחר ההתפתחויות בשווקים הפיננסיים, בנתונים מאקרו כלכליים וברגולציה וחקיקה שחלות או עשויים לחול או להשפיע על הבנק ואשר יחד עם האסטרטגיה העסקית ותמהיל הפעילות הקיים, עלולים לחשוף את הבנק לסיכונים משמעותיים או לשנות את פרופיל הסיכונים של הבנק. בטיפול בסיכונים שזוהו, הבנק מבחין, בין היתר, בין הסיכונים המובילים לבין הסיכונים המתפתחים אשר מזוהים באופן הבא:

- **סיכון מוביל** - מייצג גורם סיכון משמעותי אליו חשוף הבנק בעקבות הפעילות הנוכחית שלו ואשר מידת החשיפה של הבנק אליו מדורגת, בהתאם למדיניות הבנק, כחשיפה ברמה "בינונית" או גבוהה יותר. לפירוט בדבר גורמי הסיכון ודירוג מידת החשיפה/השפעה על הבנק ראה להלן [בפרק 3 הסיכונים ודרכי ניהולם](#).
- **סיכון מתפתח** - הינו סיכון אשר קיימת אי ודאות בקשר להתממשותו, אם בכלל, ולא ניתן להצביע על מידת ההשפעה האפשרית שלו. עם זאת, סיכון זה יקבל תשומת לב מיוחדת של הנהלת הבנק בהתוויית האסטרטגיה העסקית ומסגרת ניהול הסיכון המתאימה.

התפשטות נגיף הקורונה הינו אירוע בעל השלכות מקרו כלכליות מהותיות המשפיע הן על אופן עבודת יחידות הבנק והן על הפוטנציאל להתממשות סיכונים שונים בפרופיל הסיכונים שלו. בדומה למערכת הבנקאית זיהה הבנק בעקבות התפתחות המגפה פוטנציאל להתעצמות הסיכונים הבאים, ופעל לניטורם ולהידוק הבקרה עליהם: סיכון המשכיות עסקית, סיכונים אשראי, סיכונים שוק ונזילות, סיכון מודלים וסיכונים תפעוליים, לרבות סיכונים סייבר ואבטחת מידע וסיכונים מעילות והונאות. במהלך המחצית הראשונה של שנת 2021 חלה התאוששות במשק, תוצאת הצלחת מבצע החיסונים שסייעו לבלימת התפשטות המגיפה וחזרה של המשק לשגרה. כתוצאה, חל שיפור בפרופיל הסיכונים של הבנק, בעיקר, בכל הקשור לסיכון האשראי. ברבעון השני לא חל שינוי מהותי ומגמת השיפור נמשכה. עם זאת, הבנק ממשיך לנהל ולנטר את הסיכונים בזירות המתחייבת, תוך שהוא בוחן באופן שוטף את השפעת ההתפשטות החוזרת של המגיפה על מכלול הסיכונים הנמצאים בפרופיל הסיכונים התפעוליים והעסקיים, תוך שהוא מקפיד לעמוד בהוראות משרד הבריאות ובנק ישראל. לפרטים נוספים על משבר הקורונה ראה בהמשך.

הסיכון	תיאור הסיכון
סיכון מקרו-כלכלי וסיכון משקי	<p>סיכון שהבנק עשוי להיות מושפע ממנו בעקבות הרעה בנתונים מקרו כלכליים. התפשטות נגיף הקורונה הביאה להרעה מהותית בפעילות המשק בישראל אליו חשופה פעילות הבנק ויש לה השלכות על עסקי הבנק, לרבות בגין עלייה בסיכון האשראי במגזר משקי הבית והפוטנציאל לעלייה בתחום מימון פרויקטים בנדל"ן, כולל עלייה בסיכון המודלים על בסיסם נקבע חיתום ודירוגי הלווים. הבנק זיהה את האבטלה כגורם הסיכון המהותי ביותר לפעילותו. השפעת המגיפה על האבטלה ועל פרופיל הסיכון הייתה בפועל קטנה יותר – עקב הפעולות שבוצעו על ידי המדינה או על ידי בנק ישראל. הצלחת מבצע החיסונים, וחזרת המשק לשגרת פעילות שהחלה ברבעון הראשון הקטינה את אי הוודאות, הביאה לעלייה בביצועי אשראי, כשבנוסף, קיימת ירידה משמעותית בהקפאת התשלומים באשראי למגזר משקי הבית (לדירוג ואחר) ויצירתם של הלווים מהקפאה מתבצעת בפרופיל סיכון נמוך יחסית. ברבעון הנוכחי נמשכה מגמה זו והיא גם מלווה בירידה ברמת הכשל בתיק הצרכני. עדיין קיימת אי וודאות בנוגע למגיפה והשפעתה על תנאי המאקרו (כמו גם ההתנהלות לגבי החל"תים). מספר גורמי סיכון המשיכו לגלות יציבות גם ברבעון הנוכחי - האינפלציה (שעלתה במקצת אך השפעתה עדיין נמוכה יחסית), מחירי הדיר ממשכיים גלולות איתנות. פרופיל סיכון האשראי בכל הקשור למשכנתאות השתנה במהלך הרבעון עקב החלטה רגולטורית שהשפיעה על שיעורי הפירעון, אולם בשלב זה, לא שינתה באופן משמעותי את פרופיל הסיכון של תיק האשראי. אין שינוי בפרופיל סיכון האשראי של הבנק ברבעון הנוכחי, הבנק ממשיך לנטר את תיק האשראי לאור התפתחות המגיפה, וממשיך ולבחון את רמת הכשלים וההפרשות בתיק הצרכני ובתיק המשכנתאות.</p>
סיכונים תפעוליים	<p>עקב התפשטות נגיף הקורונה חל בשנה האחרונה מעבר של עובדים לעבודה מרחוק ושינויים נוספים באופן פעילות הבנק. הבנק הידק את מהלכי הבקרה כדי להתמודד עם פוטנציאל הסיכון הנובע מעבודה מהבית. במהלך הרבעון הראשון, עם הצלחת מהלך החיסונים והירידה בהתפשטות הנגיף, חלה התמתנות בפרופיל סיכון זה והיא נמשכה גם ברבעון הנוכחי, אך עדיין אין ירידה ברמתו. ברבעון הנוכחי השכיל הבנק לעבור לעבודה מהבית בהתאם לצרכים שנוצרו עקב תחילת מבצע "שומר חומות", והוכיח את יכולת ההמשכיות העסקית שלו. יכולות אלה ישמשו את הבנק גם במידה ותחול חס וחלילה, התפשטות נוספת של המגיפה. הבנק ממשיך כשגרה לשדרג את יכולת הטיפול שלו בסיכון מעילות והונאות, סיכוני סייבר ועוד.</p>
סיכון סייבר	<p>אפשרות תקיפת סייבר על מערכות ה-IT של הבנק ואתרי הבנק, אשר עלתה עם פרוץ המגיפה ועם המעבר לעבודה מהבית. תקיפת סייבר עלולה לגרום לפגיעה ביכולת להמשיך לספק שירות או לגרום עיכוב במתן שירות, גניבת נתוני הלקוחות ופגיעה במוניטין הבנק. הבנק נמצא בשנים האחרות במהלך סדור לשדרוג יכולות הגנת הסייבר שלו והגביר את הניטור לאור העלייה בפוטנציאל סיכון זה, מעת פרוץ המגיפה. לשיפור שחל בפרופיל הסיכון של הבנק ברבעון הקודם וברבעון הנוכחי, השפעה נמוכה יחסית על פרופיל סיכון הסייבר, גם לאור פוטנציאל התקיפה של גורמים עוינים.</p>
סיכון מודל עסקי	<p>איומים אשר יכולים לנבוע מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים משקיים וענפיים כולל שינויים טכנולוגיים. משבר הקורונה הקשה השפיע על יכולת התממשות של תכניות הבנק על פי היעדים שנקבעו בהתאם לאסטרטגיה שלו, אך עם זאת, הבנק השכיל להמשיך ולהרוויח בשנת 2020. החל מתחילת השנה, עם ההתאוששות במשק, כתוצאה מהירידה בהתפשטות המגיפה, נמצא הבנק בפרופיל סיכון עסקי מתון יחסית, כולל עלייה בביצועי אשראי לדירוג, המשך הירידה בהקפאות האשראי לדירוג והצרכני והמשך העמידה בתאבון הסיכון הגלומים בפעילות העסקית. הבנק אישר בימים אלה את התוכנית האסטרטגית החדשה שלו.</p>
סיכון רגולטורי	<p>השלכות הרגולציה בכל הקשור להטלת מגבלות משמעותיות על פעילות הבנק והצבת דרישות מכבידות. בתקופת הקורונה פעלה הרגולציה בכדי לתת הקלות, ביניהן, הקלות על יחסי ההון והמינוף. לרגולציה הענפה יש השפעה על פעילות הבנק גם בימים שלאחר הקורונה, בפרט, לאחר שהוסרו או עודכנו ההקלות שנקבעו בעת הקורונה, שחלקן רלבנטיות ונדרש להערכתנו, לאמץ גם בשגרה (הון נוסף בגין ביצועי משכנתאות). להחלטות הרגולציה יש השפעה גם על פרופיל תיק המשכנתאות של הבנק ועל פרופיל תיק האשראי בכלל. תוקפן של מרבית ההקלות הוא עד 30 בספטמבר 2021.</p>
סיכון ציית	<p>הסיכון שעל תאגיד תוטל סנקציה חוקית או רגולטורית, הפסד פיננסי מהותי או פגיעה במוניטין כתוצאה מכישלון שלו לציית להוראות צרכניות, חוקי מיסוי, הפסד פיננסי כתוצאה מהתממשות הסיכון ההתנהגותי (Conduct Risk כולל הפליה) ודרישות בתחום הלבנת הון ומימון טרור. הבנק ממשיך לשדרג את הטיפול שלו בסיכון זה.</p>

לפירוט נוסף אודות תיאור הסיכונים המתפתחים וניהולם ראה עמוד 10 בדוח הדייקטוריון וההנהלה לשנת 2020, בדוח על הסיכונים נדבך 3 לשנת 2020 ובטבלת גורמי הסיכון [בפרק 3.5](#).

1.6 אירועים מהותיים בתקופת הדוח ואירועים לאחר תאריך המאזן

1. במהלך שנת 2020 פרצה מגפת הקורונה בישראל ובעולם ברמות התפשטות משמעותיות. בישראל ובעולם הוכרזו צעדי ההתגוננות הכוללים בין היתר את הגבלת המעבר בין מדינות, החלת אמצעי בידוד, צמצום התקהלויות ותנועה, סגרים, הגבלות על הפעלת עסקים פרטיים ושירותים ממשלתיים ועירוניים ועוד. התפשטות הנגיף הביאה להרעה כלכלית מהותית ברמה עולמית ובפעילות המשק בישראל. התקדמות מבצע החיסונים, שהחל בישראל בדצמבר 2020, הצליח למתן מאוד את התחלואה וההדבקה וכתוצאה מכך בוטלו רוב המגבלות וחל שיפור בסביבה הכלכלית בישראל. בסוף הרבעון השני, החלה התפשטות נוספת של המגיפה, שבגינה הוטלו הגבלות חדשות. לעניין הערכת השפעת גורמי הסיכון על עסקי הבנק על רקע התפשטות נגיף הקורונה ראה [פרק 1.5 ופרק 3](#).
- לאור משבר נגיף הקורונה פרסמו רגולטורים שונים שורת הקלות ודחיות מועדי המחויבות. בפרט ניתן לציין את הוראת שעה ניהול בנקאי תקין 250 של הפיקוח על הבנקים המתעדכנת מעת לעת. לעניין זה יוער, כי ביום 31 במרץ 2020 הכריז הפיקוח על הבנקים על הפחתת דרישות הלימות ההון מהבנקים, על מנת לאפשר לבנקים להגדיל את היצע האשראי ללקוחותיהם. הפחתת דרישת ההון מהבנקים נעשתה באמצעות הוראת שעה לתקופה של שישה חודשים שהוארכה עד ליום 30 בספטמבר, 2021. בהתאם, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יוחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על-ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, ליום 31 במרץ 2020 ולמשך תקופת הוראת השעה כיום 30 בספטמבר 2021, הינם 8.6% ו-12.1% בהתאמה (במקום 9.9% ו-13.4% לפני הוראת השעה). כמו כן, התבקשו הבנקים לבחון מחדש את מדיניות חלוקת הדיבידנד ותכניות לרכישה עצמית של מניות, על רקע המשבר האמור. ביום 22 במרץ, 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון לנוהל בנקאי תקין 250 במסגרתו הוארכו תוקפן של מרבית הוראות הנהול, לרבות ההקלות ההוניות, עד ליום 30 בספטמבר, 2021. יש לציין כי הבנק לא ניצל את ההקלות ההוניות. לפרטים נוספים אודות מדיניות חלוקת דיבידנד ראה להלן [בפרק מדיניות חלוקת דיבידנד](#).
- לנוכח התפשטות נגיף הקורונה והשלכותיו האפשריות על מצב המשק והלווים גיבש הפיקוח על הבנקים מתווה, שאומץ על ידי הבנק, המאפשר ללקוחות לדחות תשלומי הלוואות בנקאיות בשלושה מגזרי פעילות: משכנתאות, אשראי צרכני ואשראי לעסקים, המתווה גובש בתאריך 7 במאי 2020 ומאז הורחב והוארך עד ליום 31 בדצמבר 2020. ביום 30 בנובמבר, 2020 הודיע הפיקוח על הבנקים כי גובש מתווה נוסף, שאומץ על ידי הבנק, המאפשר ללקוחות שדחו את הלוואותיהם בהתאם למתווים קודמים, להמשיך ולדחות את תשלומי המשכנתאות והלוואות הצרכניות (להלן – המתווה הנוסף). יציין, כי בשונה מהמתווים הקודמים, במתווה הנוסף ניתן דגש על חזרת הלווים לתשלום הלוואותיהם, וזאת באמצעות לוח תשלומים מקל. המתווה הנוסף נכנס לתוקף ביום 1 ינואר 2021.
- כמו כן, בהתאם למתווה הנוסף תאגיד בנקאי רשאי לא לסווג בארגון מחדש של חוב בעייתי הלוואות לדיו, אשראי צרכני, ואשראי לעסקים קטנים וזעירים, שלא היו בפיגור של 30 ימים או יותר במועד דחיית התשלומים, שלגביהן בוצעו מיום 1 בינואר 2021 ועד ליום 31 במרץ 2021 דחיות תשלומים במסגרת המתווה המעודכן, גם אם הדחייה המצטברת עולה על 6 חודשים, השפעת יישום ההקלות בגין החובות שנדחו אינה מהותית.
- ליום 30 ביוני 2021 יתרת האשראי בגינו נדחו התשלומים בהתאם למתווה לוח התשלומים המקל (המתווה הנוסף) עמדה על סך של כ-968 מיליוני ש"ח ויתרת האשראי בגינו נדחו התשלומים בהתאם למתווה הקודם עמדה על סך של כ-104 מיליוני ש"ח ראה [טבלה 21 בפרק 3.1 סיכון אשראי](#).
- על רקע אי הוודאות, נרשמו בשנת 2020 הפרשות להפסדי האשראי החזיים כתוצאה ממשבר נגיף הקורונה. בחישוב הבנק הביא בחשבון את היקף והרכב הלווים אשר ביקשו את דחיית התשלומים או שסיימו את ההקפאה, תחזית בנק ישראל לגבי שיעור האבטלה החזי וגם החמרה אפשרית ברמת הכשל העתידי של לקוחות הבנק אשר לא ביקשו דחיית תשלומים.
- במהלך החצי הראשון לשנת 2021 המשיך הבנק לעקוב אחר ההתפתחויות הן ברמה המאקרו כלכלית והן על התנהגות תיק האשראי, לפיכך לאור קיטון משמעותי בהיקף דחיות תשלומי האשראי וחזרת הרוב המכריע של הלווים לתשלום שוטף ונאות ובהמשך להתאוששות המשק הישראלי ועדכון תחזיות חטיבת המחקר של בנק ישראל לגבי שיעור האבטלה החזי, עדכן הבנק את ההפרשה הקבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים.
- בתקופת הדוח נרשמה ירידה בהפרשה הקבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים בסך של כ-32.0 מיליוני ש"ח לעומת גידול, על רקע משבר הקורונה, של 49.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים אודות היקף דחיית התשלומים להפסדי אשראי ראה [להלן טבלה 21 בפרק 3](#).
- תכניות והערכות הבנק המפורטות לעיל, הינן בבחינת מידע צופה פני עתיד והן מתבססות על הנחות ועל תחזיות שונות שהיו בפני הבנק. מידע זה יכול שלא יתמש בשל שינויים העשויים לחול בשל גורמים שונים שאינם בשליטת הבנק בלבד. הגורמים המשפיעים כוללים תחזיות והערכות לגבי התפתחויות כלכליות בארץ ובעולם, במיוחד לגבי המצב הכלכלי במשק, כולל השפעת תנאים מאקרו כלכליים וגאו-פוליטיים ושינויים בשוקי ההון, וכן גורמים שונים נוספים המשפיעים על החשיפה לסיכונים: העדפות הציבור, הוראות גורמי פיקוח ואחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כוח אדם.
- לפרטים נוספים אודות שינויים והקלות רגולטוריות ראה להלן בדוח הכספי – [ביאור 17 הוראות פיקוח ויזמות חקיקה](#).

2. הצעת הבנק לרכישת בנק מוניציפל בע"מ - לאחר שביום 27 במרץ, 2018 הגיש הבנק בקשה לדירקטוריון מוניציפל בנק בע"מ (לשעבר בנק דקסיה ישראל בע"מ - להלן: "מוניציפל") להיכנס למשא ומתן בדבר רכישה של 100% ממניות מוניציפל ע"י הבנק, ובנק מוניציפל דחה את הצעת הבנק, על שיפוטיות במהלך התקופה ובחר לאשר את הצעתו של בנק דיסקונט לישראל בע"מ, החלטה שאושרה גם על-ידי רשות התחרות, ביום 25 בפברואר, 2020 מפי בית הדין לתחרות פסק דין אשר סילק את הערר שהגיש הבנק נגד הממונה על התחרות, על הסף. פרטים נוספים לגבי הצעות המיזוג, ההתכתבות בין הבנק למוניציפל והחלטות הממונה על התחרות ובתי הדין הנכבד ניתן למצוא בביאור 35 לדוחות הכספיים לשנת 2018 ובביאור 35 לדוחות הכספיים לשנת 2019 ובדיווחים המידיים שדיווח הבנק בנושא בשנת 2019 ו-2020 (אסמכתאות -01-2019-022930, 01-2019-032008, 01-2019-059092, 01-2019-065728, 01-2019-077680, 01-2019-084856, 01-2019-092905, 01-2019-098842, 01-2019-099600, 01-2020-019524 ו-01-2020-023553).
- ביום 16 באפריל, 2020 הבנק ערער לבית המשפט העליון על החלטת בית הדין לתחרות מיום 25 בפברואר, 2020 (כמפורט לעיל), בו מבקש הבנק לבטל את פסק הדין ולהורות לבית הדין לדון בערר לגופו, וזאת מכיוון שלגישת הבנק שגה בית הדין כשקבע כי הבנק איננו עומד בתנאים הנדרשים ממנו, בשלב מקדמי זה של ההליך, לצורך דיון בערר. לפרטים נוספים אודות הגשת הערעור ראו דיווח מידי שדיווח הבנק ביום 16 באפריל, 2020 וביום 26 במרץ, 2020 (מס' אסמכתא 01-2020-038727 ו-01-2020-019524 בהתאמה). מועד הדיון בערר נקבע ליום 19 ביולי, 2021. ביום 19 ביולי, 2021 התקיים הדיון בערעור. טרם התקבל פסק דין.
3. ביום 28 בינואר, 2021 הנפיקה חברת הבת, ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ אגרות חוב סדרה ט"ז, צמודות למדד ונושאות ריבית שנתית של 0.2%. לצורך ההנפקה אישרו ביום 27 בינואר, 2021, חברות הדירוג ומעלות S&P את דירוגיהן לבנק ולחברת ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ. חברת הדירוג Standard&Poor's Maalot הודיעה על מתן דירוג 'iAA-' לאגרות חוב בהיקף של עד 390 מיליון ש"ח ע.ג. שיונקו על ידי הבנק באמצעות סדרה ט"ז באמצעות ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ. לפרטים נוספים, ראה דיווח מידי של הבנק מיום 27 בינואר, 2021 (מספר אסמכתא: 01-2021-012015). חברת הדירוג מידרוג הודיעה על מתן דירוג 'Aa3.il' באופק יציב למסגרת גיוס אגרות חוב (באמצעות סדרה ט"ז) בהיקף של עד 390 מיליון ש"ח ע.ג., שיונקו על ידי ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ. לפרטים נוספים, ראה דיווח מידי של הבנק מיום 27 בינואר, 2021 (מספר אסמכתא: 01-2020-012021).
- קרן אגרות החוב תפרע בארבעה תשלומים שווים, ביום 30 ביוני של כל אחת מהשנים 2025 ועד 2028 (להלן "אגרות החוב"). אגרות החוב הונפקו במחיר 102.8 אג' ל-1 ש"ח ע.ג., ובתמורה כוללת (ברוטו) בסך של כ-400 מיליון ש"ח. לפרטים נוספים, ראה דיווח מידי של ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ מיום 27 בינואר, 2021 (מס' אסמכתא 01-2020-034861).
4. ביום 9 במרץ, 2021 הודיע הבנק על חתימת הסכם עם צד שלישי שאינו קשור לבנק או לבעל שליטה בו, למכירת מלוא זכויות הבנק בנכס מקרקעין אשר בבעלותו ברחוב קרן היסוד בירושלים, אשר שימש בעבר כמשכנו של סניף הבנק. (מספר אסמכתא: 01-2021-030099). ביום 16 ביוני, 2021 הושלמה העסקה. הבנק הכיר ברווח מהמכירה, לאחר מס, בסך כ-10.7 מיליון ש"ח (מספר אסמכתא: 01-2021-102147).
5. ביום 25 באפריל, 2021, אישרה אסיפת בעלי המניות של הבנק את גבולות הכיסוי של ביטוח דירקטורים ונושאי משרה בבנק (ובחברות הבנות) (D&O) (אסמכתא: 01-2021-069939). לפרטים נוספים אודות ביטוח הדירקטורים ונושאי המשרה בבנק ובחברות הבנות ראה להלן בדוח ממשל תאגידי - עסקאות עם בעל שליטה וצדדים קשורים.
6. ביום 13 במאי, 2021 אישרה אסיפת בעלי המניות של הבנק (אסמכתא: 01-2021-085776) את הנושאים כדלקמן:
- מינוי מחדש של רואי החשבון המבקרים של הבנק ודיווח על שכרם.
 - תיקון תקנון הבנק לעניין הוראות שונות לרבות אישור כהונת דח"צ לתקופה שלישית.
 - תיקון תקנון לעניין הוראות הנוגעות לפטור לפי סעיף 259 לחוק החברות, עדכון מדיניות התגמול של הבנק (הוספת הוראות פטור לכל נושאי משרה ולרבות כל הדירקטורים בבנק). והענקת כתב פטור לכל נושאי המשרה ולרבות לכל הדירקטורים בבנק, המכהנים ו/או שיכהנו מעת לעת (ובכללם אלו שימונו בעתיד) לרבות המנכ"ל המכהן ו/או כל מנכ"ל שיכהן מעת לעת (וכזה שימונה בעתיד) ולרבות דירקטורים בבנק שהינם ו/או קרוביהם בעלי שליטה בבנק.
 - עדכון מדיניות התגמול של הבנק (הוספת האפשרות להעניק מענק משתנה נוסף "מענק מיוחד בקשר לעסקה מיוחדת") לעובדי הבנק וכן גם למנכ"ל, גיל טופז.
7. ביום 20 במאי, 2021 דיווחה חברת הבת, ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ כי בהתאם לדוח הצעת מדף שפרסמה חברת הבת. ביום 7 ביוני, 2016 (מס' אסמכתא: 01-2016-045993) ("דוח הצעת מדף") החליט דירקטוריון חברת הבת, כי תפדה ביזמתה בפדיון מוקדם מלא את כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה 11) בכפוף לעמידה בתנאי אישור המפקח על הבנקים. המפקח על הבנקים אישר את ביצוע הפדיון המוקדם, בכפוף להנפקת סדרה חדשה של כתבי התחייבות נדחים טרם יפגעו כתבי ההתחייבות הנדחים של סדרה 11. חברת הבת, אכן הנפיקה ביום 7 ביוני, 2021 סדרה של כתבי התחייבות נדחים (סדרה 17) ופרעה בפירעון מוקדם את סדרה 11 ביום 24 ביוני, 2021.
8. ביום 20 במאי, 2021 אישרה חברת מעלות את דירוג המנפיק של הבנק ושל חברת הבת, ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ iAA-/STABLE/iA-1.

9. ביום 25 במאי, 2021 הודיעה חברת הדירוג מידרוג על העלאת דירוג המנפיק של הבנק ושל חברת הבת, ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ ברמה אחת, כדלקמן:
 הערכת איתנות פיננסית של הבנק (BCA) a1.il, פיקדונות לזמן ארוך ואגרות חוב Aa2.il, כתבי התחייבות נדחים (הון משני תחתון) Aa3.il, כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (הון רובד 2) A2.il (hyb) ופיקדונות לזמן קצר P-1.il. בנוסף, מידרוג קובעת דירוג A2.il (hyb) באופן יציב למסגרת גיוס כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים ("Coco") (סדרה 17) בסך של עד 150 מיליון ש"ח ע.ג. שיונפקו על-ידי ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ, חברת בת בבעלות מלאה של בנק ירושלים בע"מ, אשר הינה זרוע ההנפקות של הבנק. לפרטים נוספים, ראה דיווח מידי של החברה מיום 20 במאי, 2021 (מספר אסמכתא: 2021-01-089949).
10. ביום 1 ביוני, 2021 דיווח הבנק כי בהתאם לתוכנית האסטרטגית של הבנק, אשר במרכזה צמיחה מבוקרת תוך התמקדות, בין היתר, בפיתוח הפעילות הקמעונאית של הבנק, ולאחר שהתקבל לכך אישורו של דירקטוריון הבנק, פנה הבנק לבנק ישראל בבקשה לקבלת רישיון להקמת תאגיד עזר בנקאי, אשר ירכוש מהבנק 95% מהאשראי הצרכני שיעמיד הבנק מעת לעת ("הפעילות המועברת"). בגדר כך, תרכוש החברה הבת 95% מתיק האשראי הצרכני הקיים של הבנק, ואשר היקפו מוערך, נכון למועד דוח זה, בכ- 1.2 מיליארד ש"ח. כמו-כן, דיווח הבנק כי בכוונתו להתקשר עם החברה הבת בהסכם לשירותי ניהול ותפעול לפיו יעמיד הבנק לחברה את כלל שירותי הניהול והתפעול הנדרשים לפעילותה ולהתקשר עימה בהסכם לפיו יעמיד הבנק לחברה הבת מימון לשם רכישה של אשראי צרכני עתידי כחלק מהפעילות המועברת.
 עוד דיווח הבנק כי מתנהל משא ומתן מתקדם עם קבוצת הפניקס להשקעה אפשרית של חברות מקבוצת הפניקס בהון החברה הבת, וזאת כנגד הקצאה של כ- 20% מהון המניות של החברה הבת. הזרמת ההון צפויה, לפי הערכת הבנק, להגדיל את הון הבנק בסך של בין 44 מ"ח ל-70 מ"ח (בשים לב להיקף תיק האשראי הכולל אשר יועבר לחברה הבת עד למועד האחרון שיקבע בהסכם), וצפויה, להערכת הבנק, להגדיל גם את יכולתם של הבנק והחברה הבת להציע אשראי לציבור, להגביר את התחרות בתחום האשראי הבנקאי ולהציע ערך לבעלי המניות. ההסכם עם הפניקס צפוי לכלול הוראות מקובלות ביחס לזכויות מיעוט ועבירות מניות (מספר אסמכתא: 2021-01-094584).
11. ביום 7 ביולי, 2021 ביצעה חברת הבת, ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ הרחבת סדרה יג', בסך 150,000,000 ש"ח ערך נקוב ובתמורה כוללת (ברוטו) 158,475,000 ש"ח. לפי תנאי האג"ח על החברה לשלם ריבית בסך 0.68% כל 30 במאי החל משנת 2022, קרן האג"ח תיפרע ב-3 תשלומי קרן שווים החל משנת 2022.
 אגרות החוב הוקצו לניצעים בדרך של הרחבת סדרה סחירה, שנרשמה לראשונה למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ ("הבורסה") על פי דוח הצעת מדף מיום 10 בדצמבר, 2017 ("דוח הצעת המדף"), וזאת מכוח שטר נאמנות אשם נחתם ביום 7 בדצמבר, 2017, בין חברת הבת, ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ לבין מזרחי טכנות חברה לנאמנות בע"מ.
 תנאיהן של אגרות החוב במסגרת ההקצאה הפרטית יהיו זהים לכל דבר ועניין, לתנאיהן של אגרות החוב כפי שתוארו בדוח הצעת המדף ובתשקיף המדף והן תהווה, החל ממועד רישומן למסחר, סדרה אחת לכל דבר ועניין ביחד עם אגרות החוב (סדרה יג') שבמחזור שהנפיקה החברה כאמור ועם אגרות החוב (סדרה יג') שהונפקו בהרחבה הפרטית הראשונה, שבוצעה בחודש דצמבר 2019.
12. ביום 7 ביולי, 2021 אישרה חברת דירוג S&P מעלות מתן דירוג 'iAA-' להנפקת אגרות חוב בהיקף של עד 150 מיליון ש"ח ע.ג. (מס' אסמכתא: 2021-01-113805).
13. ביום 7 ביולי, 2021 אישרה חברת מידרוג דירוג Aa2.il באופן יציב למסגרת גיוס אגרות חוב (סדרה יג') באמצעות הרחבת סדרה נסחרת בהיקף של עד 150 מיליון ש"ח ע.ג. (מס' אסמכתא 2021-01-113802).
14. לפרטים נוספים אודות שינויים והקלות רגולטוריות ראה להלן בדוח הכספי - [ביאור 17 הוראות פיקוח ויזמות חקיקה](#).

פרק 2 - הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

2.1 מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

התפתחויות בכלכלה העולמית

ברבעון השני של 2021 מרבית המדינות המפותחות המשיכו במגמת התאוששות כלכלית בעקבות ההתחשנות והסרת המגבלות על הפעילות. בהובלת ארה"ב היה קצב הצמיחה בעולם מהיר ברבעון הנוכחי עקב התאוששות משמעותית בצריכה הפרטית, אך מדדי מנהלי הרכש בארה"ב מצביעים על התרחבות מהירה גם בתעשייה. התאוששות שוק התעסוקה הייתה מתונה יותר - כ- 6.8 מיליון מועסקים בארה"ב עדיין לא חזרו לעבודה לעומת ערב הקורונה. באירופה ההתאוששות הדרגתית יותר, עקב הסרה מתונה יותר של המגבלות השונות עם התקדמות מצעי החיסונים. באחרונה, העלייה במספר הנדבקים בווריאנטים חדשים מסכנת את המשך הסרת המגבלות, וכך גם את ההתאוששות הכלכלית השנה. כך, למרות התאוששות מהירה בחצי הראשון של השנה, האינדיקטורים המובילים העיקריים מלמדים על היחלשות קצב הצמיחה בהמשך השנה בארה"ב ובאירופה, ובסין כבר קיימים סימנים להתמתנות מסימת בפעילות. יתירה מזו, בעולם המתפתח ההתמודדות עם נגיף הקורונה עדיין בעיצומה, כאשר בדרום אסיה ובדרום אמריקה שיעור ההידבקות והתחלואה עדיין גבוהים, ושיעורי ההתחסנות נמוכים.

בצד ההתקדמות בפעילות הכלכלית עצמה, התעוררו בעולם חששות מפני התפרצות אינפלציונית, במיוחד בארה"ב עקב השילוב של מדיניות מונטרית ופיסקאלית מרחיבות מאוד. בארה"ב האינפלציה ב-12 החודשים האחרונים עלתה ל-5% עד יוני, ואינפלציה הליבה עלתה ב-3.8%. באירופה סביבת האינפלציה מתונה יותר ועומדת על 1.9% ו-0.9% ליבה - גם שם מהותית גבוהה מסביבת המחירים טרום המשבר. הבנק המרכזי בארה"ב תולה את עיקר ההאצה באינפלציה בגורמים זמניים, כתוצאה מהביקוש הכבד והפגיעה בשרשראות הייצור ובתעבורה העולמית, אך במקביל נראתה עלייה מהותית גם במחירי הסחורות ובמחירי הדיור.

הפעילות הכלכלית במשק הישראלי

ישראל הייתה בין המדינות הראשונות להסיר את מגבלות הקורונה והיא נהנית מהתאוששות מהירה בפעילות הכלכלית. מחדש ינואר עד אפריל הרכישות בכרטיסי האשראי עלו ב-18%, אשר התמתנו בחודשים מאי ויוני. מרבית האינדיקטורים מצביעים על צמיחה מהירה, כולל מדד מנהלי הרכש אשר מדווח על עלייה חדה בהזמנות, הן ליצוא והן לשוק המקומי. ההתפתחות המשמעותית הינה ההאצה בקצב ההתרחבות של ענפי ההיי טק, בפרט שירותי היי טק (מחשוב, תוכנה, סייבר וכו'), אשר מתבטאת בשיא ההנפקות והגיסוסים בסקטור זה. עלייה חדה בייצוא שירותי היי טק תרמה לשיפור בעודף החשבון השוטף ברבעון הראשון לשנת 2021 וממשיכה להיות גורם אשר תומך בייסוס בשקל. לעומת זאת, גם בישראל נתוני התעסוקה ממשיכים להיות שלשים באופן יחסי, כאשר שיעור האבטלה הרחב (כולל עובדים בחל"ת ומפוטרים שלא חיפשו עבודה) עמד על 8.8% במחצית השנייה של חודש יוני, לעומת 9.5% במחצית הראשונה. בנק ישראל צופה צמיחה של 5.5% השנה (ו-6% ב-2022) ומעריך שמבצע "שומר החומות" גרע פחות מפרומיל מקצב הצמיחה.

המדיניות הפיסקאלית והמוניטרית בישראל

התגברות התחלואה בסוף הרבעון השני לשנת 2021 עלולה להביא להרעה בנתוני התקציב שאושר לאחרונה בממשלה וכן הגירעון בשנת 2021. במקביל להתאוששות הכלכלית גם נתוני הגירעון הפתיעו לטובה עד כה, זאת על רקע עלייה חדה בהכנסות ממסים עם פתיחת המשק ותרומת הגאות בשוקי המניות ומס רווחי הון מסקטור ההיי טק. הגירעון המצטבר ב-12 החודשים האחרונים ירד ל-10.1% עד יוני, לעומת 12.1% בחודש מרץ 2021. תחזית הגירעון של המשרדים הכלכליים ל-2021 עומדת על 7% תוצר וחוב ציבורי של 74% במונחי תוצר. משרד האוצר הקטין בהדרגה את תכנית ההנפקות מ-12 מיליארד ש"ח בינואר (אג"ח סחירות) ל-7 מיליארד ביולי 2021. עיקר התמיכה הכלכלית שהועברה עקב משבר הקורונה דרך תשלומים לעובדים בחל"ת הופסקה, ובשלב זה לא מדובר על צעדים אחרים. בהצעת תקציב הממשלה יש כוונה להעלות מיסים עקיפים דרך מספר סעיפים. המדיניות המונטרית נותרה ללא שינוי מהותי, אך בנק ישראל מאותת על סיום התמיכה בשווקים עקב המשבר. בנק ישראל שמר על יציבות ריבית והמשיך לרכוש אג"ח ממשלתי מדי חודש, אך בקצב הולך ופוחת. עד מאי נוצלו 65.3 מיליארד ש"ח מתוך מסגרת של 85 מיליארד ש"ח. תכנית זו צפויה להסתיים בסוף השנה וחיידושה ייקבע בהתאם לתנאי המשק. בתחילת יולי בנק ישראל הודיע על סיום מתן הלוואות לבנקים בריבית בנק ישראל ובריבית שלילית שניתנו מול העמדת אשראי לעסקים קטנים, שה"כ ניתנו הלוואות בתכנית זו בכ-40 מיליארד ש"ח. לא צפוי שינוי במידת ההרחבה של המדיניות המוניטרית בזמן הקרוב ולפיכך גם לא צפוי שינוי ברמת הריבית. אישור התקציב על ידי הממשלה לשנת 2021 ולשנת 2022 בהיקפים של 432.5 ו-452.5 מיליוני ש"ח בהתאמה לגירעון של 6.8% ו-3.9% בהתאמה.

התחזית המקור-כלכלית של חטיבת המחקר של בנק ישראל, אפריל 2021

ביום 5 ביולי 2021 פרסמה חטיבת המחקר של בנק ישראל כי המשק ממשיך בתהליך התאוששות כלכלית מהמשבר, לאחר ביטול מרביתן המוחלט של המגבלות, וכי עד סוף 2022 הפעילות תתקרב לקו המגמה מתקופת תום המשבר. בפרט, מניחים בחטיבת המחקר של בנק ישראל, כי בטווח התחזית לא ידרשו סגרים או מגבלות משמעותיות על הפעילות בנין הקורונה. תחת הנחה זו, הערכה היא כי התוצר יצמח ב-5.5% בשנת 2021 וב-6.0% בשנת 2022.

טבלה 3 - תחזית מאקרו של בנק ישראל (נתונים נבחרים) על פי פרסום מילולי 2021 (שיעורי השינוי באחוזים)

	תחזית קודמת (אפריל 2021)		תחזית טכנית		
	2022	2021	2022	2021	
תמ"ג	5.0	6.3	6.0	5.5	
צריכה פרטית	7.0	11.0	8.0	10.5	
השקעה בנכסים קבועים	4.5	5.5	5.5	5.0	
אבטלה רחבה - ברבעון רביעי	6.0	7.5	5.5	8.0	

אינפלציה ושער חליפין

מתחילת השנה עלה מדד המחירים לצרכן ("בגין") ב-1.6%, לעומת ירידה של 0.8% בתקופה מקבילה אשתקד. המדד הידוע עלה ב-1.4% לעומת ירידה של 0.7% בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השני לשנת 2021 חלה האצה באינפלציה על רקע עלייה במחירי הסחורות וההובלה הגלובלית ואפקט הביקוש הכבוש (עלייה חדה בצריכה לאחר תקופת הסגר). האינפלציה ב-12 החודשים האחרונים עד יוני עלתה ב-1.7% (מ-0.2% בחודש מרץ). גם באינפלציית הליבה (האינפלציה למעט סעיפי האנרגיה ופירות וירקות) נראתה האצה, ל-1.0% מ-0.2% שנה קודם. עלייה ניכרת חלה במחירי הנופש בישראל, מסיבות ואירועים, ורהיטים וציוד לבית. יחד עם זאת, בסביבת האינפלציה נמוכה בהרבה ביחס לארה"ב, בין היתר על רקע הייסוף המתמשך בשקל ומדיניות פייסקאלית מרחיבה פחות. החזאים צופים שהמחירים צפויים לעלות במתינות בהמשך השנה, אינפלציה של 1.2% שנה קדימה.

ברבעון השני לשנת 2021 חלה ירידה בציפיות האינפלציה לטווח הבינוני לעומת הרבעון הראשון, מכ-2.2% למח"מ 10-5 שנים, ל-1.8% בסוף הרבעון הנוכחי. בטווח הארוך תיתכן השפעה ממתנת על המחירים מכיוון הרפורמות שמתכנן האוצר בתחום התקינה ודה-רגולציה.

השקל התחזק ברבעון השני לשנת 2021 בשיעור של 1.3% מול סל המטבעות, זאת למרות המשך התערבותו של בנק ישראל בשוק המט"ח. השקל נתמך על ידי עודף בחשבון השוטף, השקעות מהותיות במגזר ההיי טק, והגדלת האחזקות של תושבי חוץ באג"ח הממשלתי. בנוסף, גופים מוסדיים ישראלים מכרו 10.5 מיליארד דולר בינואר-אפריל.

שוק הדיור

במחצית הראשונה של 2021 ניתנו משכנתאות בהיקף של 53 מיליארד ש"ח זינוק של 35% לעומת תקופה מקבילה אשתקד. העלייה החדה בביקוש נובעת מריביות נמוכות, הורדת שיעור המס על משקיעים מ-8% ל-5% ואפקט העושר מעלייה חדה בשווקים הפיננסיים. בנוסף, בנק ישראל גם הקל בתחילת השנה את המגבלה על מסלול הפריים במשכנתאות, ותרום להוזלת עלויות המימון ללקוחות. מחירי הדיור עד מאי השלימו עליה של 7.2% בשנה (לעומת מחירי הדיור במאי 2020). מתחילת השנה קצב העלייה הוא 9.4% במונחים שנתיים. ירידה במספר הדירות המוגמרות גם תמכה בעלויות במחירים מצד ההיצע. בנק ישראל בוחן את העלאת שיעור המס על המשקיעים כדי לצנן את השוק.

2.2 התפתחויות עיקריות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר

רווח ורווחיות

הרווח הנקי במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-69.3 מיליוני ש"ח, לעומת 27.6 מיליוני ש"ח אשתקד גידול של 151%. תשואת הרווח הנקי על ההון העצמי הממוצע הייתה 13.6%, לעומת 5.8% בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי ברבעון השני של שנת 2021 הסתכם ב-46.3 מיליוני ש"ח, לעומת 12.0 מיליוני ש"ח אשתקד גידול של 286%. תשואת הרווח הנקי על ההון העצמי הממוצע הייתה 18.9%, לעומת 5.0% בתקופה המקבילה אשתקד.

טבלה 4 – תמצית דוח רווח והפסד (במיליוני שקלים):

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני				לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני				
שינוי באחוזים	שינוי כמותי	2020	2021	שינוי באחוזים	שינוי כמותי	2020	2021	
5%	10.5	210.3	220.8	9%	9.2	105.4	114.6	הכנסות ריבית, נטו
(137%)	(96.3)	70.3	(26.0)	(218%)	(41.7)	19.1	(22.6)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
76%	106.8	140.0	246.8	59%	50.9	86.3	137.2	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
								הכנסות שאינן מריבית
(103%)	(56.4)	55.0	(1.4)	(118%)	(9.2)	7.8	(1.4)	הכנסות מימון שאינן מריבית
10%	4.4	45.4	49.8	19%	4.2	21.6	25.8	עמלות
(39%)	13.3	-	13.3	-	13.3	-	13.3	הכנסות אחרות
7%	(38.7)	100.4	61.7	28%	8.3	29.4	37.7	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
								הוצאות תפעוליות ואחרות
7%	5.9	89.1	95.0	9%	4.1	46.3	50.4	משכורות והוצאות ללוות
1%	0.4	51.3	51.7	2%	0.6	25.2	25.8	אחזקה ופחת בניינים וציוד
6%	3.2	56.0	59.2	29%	7.1	24.7	31.8	הוצאות אחרות
5%	9.5	196.4	205.9	12%	11.8	96.2	108.0	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
133%	58.6	44.0	102.6	243%	47.4	19.5	66.9	רווח לפני מיסים
103%	16.9	16.4	33.3	175%	13.1	7.5	20.6	הפרשה למיסים על הרווח
151%	41.7	27.6	69.3	286%	34.3	12.0	46.3	רווח לאחר מיסים

להלן הגורמים העיקריים אשר השפיעו על רווחי הבנק בששת החודשים הראשונים לשנת 2021 לעומת התקופה המקבילה אשתקד:

1. **הכנסות ריבית נטו** – במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו ב-220.8 מיליוני ש"ח, לעומת 210.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 10.5 מיליוני ש"ח (5%). עיקר הגידול נובע מגידול ביתרת האשראי לציבור הממוצעת של כ-7%.
2. **הוצאות להפסדי אשראי** – במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו בהכנסות בסך 26.0 מיליוני ש"ח לעומת הוצאות בסך 70.3 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. בתקופת הדוח נרשמה ירידה בהפרשה הקבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים על רקע משבר הקורונה בסך של כ-32.0 מיליוני ש"ח לעומת גידול, על רקע משבר הקורונה, של 49.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
3. **הכנסות מימון שאינן מריבית** – במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו בהוצאות בסך 1.4 מיליוני ש"ח, לעומת הכנסות בסך 55.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. במחצית הראשונה של שנת 2020 נרשמו הכנסות ממכירת תיק אשראי בסך 51.7 מיליוני ש"ח. בנטרול הכנסות ממכירת תיק אשראי אשתקד עיקר הקיטון נובע מירידה בהכנסות מהשקעה באג"ח זמינות אשר הסתכמו בתקופת הדוח ל-0.1 מיליוני ש"ח לעומת 4.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ומקיטון בהכנסות מהשקעה במניות

תמצית דוחות נספיים | 30.06.2021

בנק ירושלים בע"מ

וקרנות שאינן למסחר אשר הסתכמו בהפסד בסך 1.9 מיליוני ש"ח לעומת הכנסה בסך 0.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים אודות מכירות תיקי אשראי ראה להלן [בביאור 10 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות](#).

4. **הכנסות מעמלות** – במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו ב-49.8 מיליוני ש"ח, לעומת 45.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד גידול של כ-4.4 מיליוני ש"ח (10%). עיקר הגידול נובע מעמלות בגין כרטיסים נטענים, עמלות משיכה ממכשירים אוטומטיים, עמלות מפעילות בניירות ערך ועמלות מהפרשי המרה.

5. **הכנסות אחרות** – במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו בהכנסות בסך 13.3 מיליוני ש"ח ממכירת נכס מקרקעין. לפרטים אודות מכירת המבנה ראה לעיל [בפרק 1.6 – אירועים מהותיים בקופת הדוח ואירועים לאחר תאריך המאזן](#).

6. **הוצאות תפעוליות ואחרות** – במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו ב-205.9 מיליוני ש"ח, לעומת 196.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד גידול של כ-9.5 מיליוני ש"ח (5%).

משכורות והוצאות נלוות – גידול בסך 5.9 מיליוני ש"ח (כ-7%) הנובע בעיקרו מעלות תגמול משתנה בסך 3.0 מיליוני ש"ח ומגידול במחויבויות לזכויות עובדים ואקטואריה בסך 2.5 מיליוני ש"ח.

הוצאות אחרות גידול בסך 3.2 מיליוני ש"ח (כ-6%) הנובע בעיקר מהוצאות הנפקת כרטיסים נטענים בסך 1.5 מיליוני ש"ח ומהוצאות שירותים מקצועיים בסך 1.3 מיליוני ש"ח.

בנטרול הרווח ממכירת נכס מקרקעין, כמוזכר בסעיף 5 לעיל, **הרווח במחצית הראשונה של שנת 2021** הסתכם בסך 58.5 מיליוני ש"ח.

בנטרול הרווח ממכירת תיק האשראי, כמוזכר בסעיף 3 לעיל, **ההפסד במחצית הראשונה של שנת 2020** הסתכם בסך של 4.8 מיליוני ש"ח.

השינוי העיקרי בין התקופות נרשם בהוצאות להפסדי אשראי, כמוזכר בסעיף 2 לעיל, בתקופות הדוח נרשמה הכנסה בסך 26.0 מיליוני ש"ח (כ-17.0 מיליוני ש"ח נטו ממש) בעוד אשתקד נרשמה הוצאה בסך 70.3 מיליוני ש"ח (כ-45.6 מיליוני ש"ח נטו ממש) (מזה בין הפרשה קבוצתית על רקע משבר הקורונה ירידה של 32.0 מיליוני ש"ח לעומת הפרשה של 49.0 מיליוני ש"ח בהתאמה) ובהוצאות תפעוליות ואחרות כמוזכר בסעיף 6.

להלן הגורמים העיקריים אשר השפיעו על רווחי הבנק ברבעון השני לשנת 2021 לעומת התקופה המקבילה אשתקד:

1. **הכנסות ריבית נטו** – ברבעון השני לשנת 2021 הסתכמו ב-114.6 מיליוני ש"ח, לעומת 105.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 9.2 מיליוני ש"ח. עיקר הגידול נובע מגידול ביתרת האשראי לציבור הממוצעת של 8.3%.

2. **הוצאות להפסדי אשראי** – ברבעון השני לשנת 2021 הסתכמו בהכנסות בסך 22.6 מיליוני ש"ח לעומת הוצאות בסך 19.1 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. בתקופת הדוח נרשמה ירידה בהפרשה הקבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים שאינו לדיור בסך של כ-23.8 מיליוני ש"ח לעומת גידול, על רקע משבר הקורונה, של 7.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

במהלך הרבעון השני לשנת 2021 המשיך הבנק לעקוב אחר ההתפתחויות הן ברמה המאקרו כלכלית והן על התנהגות תיק האשראי, לפיכך לאור קיטון בהיקף דחיות תשלומי האשראי וחזרת הרוב המכריע של הלוחים לתשלום שוטף ונאות ובהמשך להתאוששות המשק הישראלי ועדכון תחזיות חטיבת המחקר של בנק ישראל לגבי שיעור האבטלה החזוי, עדכן הבנק את ההפרשה הקבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים. לפרטים נוספים אודות היקף דחיית התשלומים וההפרשות להפסדי אשראי ראה להלן [טבלה 21 בפרק 3](#).

3. **הכנסות מימון שאינן מריבית** – ברבעון השני לשנת 2021 הסתכמו בהוצאות בסך 1.4 מיליוני ש"ח, לעומת הכנסות בסך 7.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הקיטון נובע מירידה בהכנסות מהשקעה באג"ח זמינות אשר הסתכמו בתקופת הדוח ל-0.0 מיליוני ש"ח לעומת 3.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ומקיטון בהכנסות מהשקעה במניות וקרנות שאינן למסחר אשר הסתכמו בהפסד בסך 2.3 מיליוני ש"ח לעומת הכנסה בסך 1.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בנוסף נרשם קיטון בגין הכנסות מפעילויות למטרת מסחר אשר הסתכמו ברבעון השני לשנת 2021 ב-0.1 מיליוני ש"ח לעומת 3.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

4. **הכנסות מעמלות** – ברבעון השני לשנת 2021 הסתכמו ב-25.8 מיליוני ש"ח, לעומת 21.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד גידול של כ-4.2 מיליוני ש"ח (19%). עיקר הגידול נובע מהכנסות מעמלות משיכה ממכשירים אוטומטיים, עמלות מהפרשי המרה, עמלות מפעילות מניירות ערך וליווי פרויקטים.

5. **הכנסות אחרות** – ברבעון השני לשנת 2021 הסתכמו בהכנסות בסך 13.3 מיליוני ש"ח ממכירת נכס מקרקעין. לפרטים אודות מכירת הנכס ראה לעיל [בפרק 1.6 – אירועים מהותיים בקופת הדוח ואירועים לאחר תאריך המאזן](#).

6. **הוצאות תפעוליות ואחרות** – ברבעון השני לשנת 2021 הסתכמו ב-108.0 מיליוני ש"ח, לעומת 96.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד גידול של כ-11.8 מיליוני ש"ח (12.0%).

משכורות והוצאות נלוות נרשם גידול בסך 4.0 מיליוני ש"ח (כ-9%). הנובע בעיקרו מעלות תגמול משתנה בסך 3.0 מיליוני ש"ח ומגידול במחויבויות לזכויות עובדים ואקטואריה

בסך 2.5 מיליוני ש"ח.

הוצאות אחרות נרשמה עלייה בסך 7.0 מיליוני ש"ח (28%) המוסברת ברובה מצמצום הוצאות רוחבי ברבעון המקביל אשתקד, על רקע משבר נגיף הקורונה (בעיקר שיווק ופרסום, הוצאות הנפקת כרטיסים נטענים, ושירותים מקצועיים).

בנטרול הרווח ממכירת נכס מקרקעין, נמוזכר בסעיף 5 לעיל, הרווח ברבעון השני של שנת 2021 הסתכם בסך 35.8 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך 12.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע משינוי בהוצאות להפסדי אשראי נמכורט בסעיף 2 לעיל.

הכנסות והוצאות ריבית ושיעורי הכנסות והוצאות לפי סעיפי המאזן

טבלה 5 – הכנסות והוצאות ריבית ושיעורי הכנסות והוצאות לפי סעיפי המאזן (במיליוני שקלים):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021		
שיעורי הכנסה			שיעורי הכנסה		
אחוז	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת	אחוז	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת
נכסים נושאי ריבית					
4.7	126.8	10,969.3	6.1	176.8	11,883.0
					אשראי לציבור
0.1	0.7	2,873.9	0.1	0.6	2,497.2
					פיקדונות מבנקים ובנקים מרכזיים
1.5	0.8	239.1	1.0	1.3	578.3
					אגרות חוב
3.7	128.3	14,082.3	4.9	178.7	14,958.5
סה"כ נכסים נושאי ריבית					
התחייבויות נושאות ריבית					
0.8	19.1	9,944.4	1.4	35.5	10,056.6
					פיקדונות הציבור
2.2	0.3	55.6	2.7	0.6	90.4
					פיקדונות מבנקים וממשלה
0.8	3.5	1,730.9	6.3	28.0	1,830.1
					אגרות חוב
0.8	22.9	11,730.9	2.2	64.1	11,977.1
סך הכל התחייבויות נושאי ריבית					
2.9	-	-	2.7	-	-
					פער הריבית
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020					
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021					
נכסים נושאי ריבית					
4.6	246.7	10,884.5	5.4	312.9	11,653.4
					אשראי לציבור
0.2	2.0	2,637.9	0.1	1.1	2,573.0
					פיקדונות מבנקים ובנקים מרכזיים
1.4	1.2	168.7	0.7	1.8	517.6
					אגרות חוב
3.7	249.9	13,691.1	4.3	315.8	14,744.0
סה"כ נכסים נושאי ריבית					
התחייבויות נושאות ריבית					
0.8	37.9	9,580.1	1.2	60.1	9,978.0
					פיקדונות הציבור
1.4	0.5	70.5	1.9	1.0	105.5
					פיקדונות מבנקים וממשלה
0.1	1.2	1,732.8	3.7	33.9	1,833.8
					אגרות חוב
0.7	39.6	11,383.4	1.6	95.0	11,917.3
סך הכל התחייבויות נושאי ריבית					
3.0	-	-	2.7	-	-
					פער הריבית

ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

טבלה 6 – ניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (במיליוני שקלים):

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 לעומת שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			
שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי		שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי		
	מחיר	כמות		מחיר	כמות	
66.2	45.6	20.6	50.0	36.4	13.6	נכסים נושאי ריבית
(0.3)	(1.5)	1.2	0.4	(0.2)	0.6	אשראי לציבור בישראל
65.9	44.1	21.8	50.4	36.2	14.2	נכסים נושאי ריבית אחרים בישראל
			-	-	-	סך כל הכנסות הריבית
22.2	19.8	2.4	16.4	16.0	0.4	התחייבויות נושאות ריבית
33.2	31.0	2.2	24.8	23.1	1.7	פיקדונות הציבור בישראל
55.4	50.8	4.6	41.2	39.1	2.1	התחייבויות נושאות ריבית אחרות
10.5	(6.7)	17.2	9.2	(2.9)	12.1	סך כל הוצאות הריבית
						סך הכל

השפעת מדד המחירים לצרכן:

בתקופת הדוח השפעת המדד על הכנסות ריבית, נטו הייתה גידול של 3.7 מיליוני ש"ח לעומת קיטון של 0.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

התפלגות בהכנסות ריבית נטו לפי מגזרי פעילות

טבלה 7 – התפלגות בהכנסות ריבית נטו לפי מגזרי פעילות (במיליוני שקלים):

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2020	2021	2020	2021	
153.2	151.6	76.3	77.7	משקי בית
2.6	2.5	1.4	1.3	בנקאות פרטית
23.9	25.6	11.7	13.4	עסקים
0.8	1.1	0.6	0.5	גופים מוסדיים
29.8	40.0	15.4	21.7	מגזר ניהול פיננסי
210.3	220.8	105.4	114.6	סך הכל הכנסות ריבית נטו

פערי הריבית בין נכסים כספיים נושאי ריבית בניכוי עלויות על התחייבויות במגזרי הצמדה השונים

טבלה 8 - פערי הריבית בין נכסים כספיים נושאי ריבית בניכוי עלויות על התחייבויות נושאות הריבית במגזרי הצמדה השונים (במיליוני שקלים):

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2020	2021	2020	2021	
3.01%	2.81%	2.99%	2.86%	לא צמוד
3.06%	3.01%	2.86%	2.84%	צמוד למדד ⁽¹⁾
2.35%	1.81%	2.51%	1.55%	מט"ח וצמוד מט"ח ⁽²⁾
2.98%	2.73%	2.91%	2.70%	סך הכול פערי הריבית
3.10%	3.02%	3.03%	3.10%	תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית

היקף הפעילות והתרומה להכנסות ריבית נטו של מגזרי הצמדה השונים

טבלה 9 - היקף הפעילות⁽³⁾ והתרומה להכנסות ריבית נטו של מגזרי הצמדה השונים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			
היקף פעילות	תרומה להכנסות ריבית, נטו	%-ב	היקף פעילות	תרומה להכנסות ריבית, נטו	%-ב	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%-ב	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%-ב	
82.6	79	76	84.1	73	74	לא צמוד
18.1	17	18	27.3	24	20	צמוד ⁽¹⁾
4.7	4	6	3.2	3	6	מט"ח ⁽²⁾
105.4	100	100	114.6	100	100	סה"כ

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			
היקף פעילות	תרומה להכנסות ריבית, נטו	%-ב	היקף פעילות	תרומה להכנסות ריבית, נטו	%-ב	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%-ב	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%-ב	
162.1	76	75	165.1	75	75	לא צמוד
39.1	19	19	48.2	22	20	צמוד ⁽¹⁾
9.1	5	6	7.5	3	5	מט"ח ⁽²⁾
210.3	100	100	220.8	100	100	סה"כ

⁽¹⁾ הכנסות המגזר הצמוד כוללות גם הפרשי הצמדה.

⁽²⁾ הכנסות מגזר המט"ח אינן כוללות הפרשי שער על הקרן והשפעת מכשירים נגזרים.

⁽³⁾ היתרות הממוצעות של נכסים והתחייבויות נושאי ריבית לפי מגזר הצמדה, מתוך סך היתרות הממוצעות של נכסים והתחייבויות נושאי ריבית.

[לפירוט נוסף ראה נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית לדוח ממשל תאגידי.](#)

המכריע של הלואים לתשלום שוטף ונאות ובהמשך להתאוששות המשק הישראלי ועדכון תחזיות חטיבת המחקר של בנק ישראל לגבי שיעור האבטלה החזוי, עדכן הבנק את ההפרשה הקבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים. לפרטים נוספים אודות היקף דחיית התשלומים וההפרשות להפסדי אשראי ראה להלן [בפרק 3 - סקירת הסיכונים](#).

הפרשה למיסים על הרווח

הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2021 בסך של 33.3 מיליוני ש"ח לעומת 16.4 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, שיעור המס האפקטיבי הינו 32.4% לעומת 37.3% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת שיעור מס סטטוטורי של 34.19%. עיקר הקיטון מקורו בשיעור מס מופחת בגין הכנסות ממכירת נכס מקרקעין.

הסתכמה ברבעון השני של שנת 2021 בסך של 20.6 מיליוני ש"ח לעומת 7.5 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, שיעור המס האפקטיבי הינו 30.8% לעומת 38.5% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת שיעור מס סטטוטורי של 34.19%. עיקר הקיטון מקורו בשיעור מס מופחת בגין הכנסות ממכירת נכס מקרקעין.

התפתחויות בסעיפי רווח כולל אחר

הרווח הכולל האחר (לאחר השפעת המס) במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם בסך של 0.7 מיליוני ש"ח, לעומת כ-0.2 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. בתקופת הדוח נרשמו הכנסות כתוצאה מהתאמות של התחייבויות בגין הטבות עובדים בסך 1.0 מיליוני ש"ח (כ-1.6 מיליוני ש"ח לפני השפעת המס) כאשר השפעת עליית ריבית ההיוון גרמה לקיטון בהתחייבות האקטוארית. מנגד נרשמו הפסדים שטרם מומשו מהתאמת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן בסך 0.3 מיליוני ש"ח (כ-0.5 מיליוני ש"ח לפני השפעת המס).

בתקופה המקבילה אשתקד נרשמו רווחים כתוצאה מהתאמות של התחייבויות בגין הטבות עובדים בסך 0.9 מיליוני ש"ח והפסדים מהתאמת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן בסך 0.7 מיליוני ש"ח.

הרווח הכולל האחר (לאחר השפעת המס) ברבעון השני של שנת 2021 הסתכם בסך של 0.2 מיליוני ש"ח, לעומת הפסד בסך כ-1.1 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. ברבעון השני של שנת 2021 נרשמו הכנסות כתוצאה מהתאמות של התחייבויות בגין הטבות עובדים בסך 0.4 מיליוני ש"ח (כ-0.6 מיליוני ש"ח לפני השפעת המס) כאשר השפעת עליית ריבית ההיוון גרמה לקיטון בהתחייבות האקטוארית. מנגד נרשמו הפסדים שטרם מומשו מהתאמת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן בסך 0.2 מיליוני ש"ח (כ-0.2 מיליוני ש"ח לפני השפעת המס).

בתקופה המקבילה אשתקד נרשמו הפסדים כתוצאה מהתאמות של התחייבויות בגין הטבות עובדים בסך 4.2 מיליוני ש"ח ורווחים מהתאמת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן בסך 3.1 מיליוני ש"ח.

רווח כולל

סך הכל הרווח הכולל במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם בסך של 70.0 מיליוני ש"ח, לעומת 27.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הכולל על ההון העצמי הממוצע במחצית הראשונה של שנת 2021 הייתה 13.8%, לעומת 5.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הכל הרווח הכולל ברבעון השני של שנת 2021 הסתכם בסך של 46.5 מיליוני ש"ח, לעומת 10.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הכולל על ההון העצמי הממוצע ברבעון השני של שנת 2021 הייתה 19.0%, לעומת 4.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

עיקר השינויים מקורם ברווח הנקי וברווח הכולל האחר כמוסבר לעיל.

2.3 המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון והמינוף

ההתפתחויות בסעיפי הנכסים וההתחייבויות

סך כל המאזן ליום 30 ביוני 2021, הסתכם ב-16,083 מיליוני ש"ח, לעומת 14,900 מיליוני ש"ח בתום שנת 2020 גידול של כ-8%.

מזומנים, פיקדונות בבנקים וניירות ערך

יתרת הנכסים הסליים (מזומנים, פיקדונות בבנקים וניירות ערך) ליום 30 ביוני 2021, הסתכמה ב-3,667 מיליוני ש"ח, לעומת 3,600 מיליוני ש"ח בתום שנת 2020, גידול של כ-2%. יתרת המזומנים והפיקדונות בבנקים ליום 30 ביוני 2021, הסתכמה ב-2,888 מיליוני ש"ח, לעומת 3,138 מיליוני ש"ח בתום שנת 2020. יתרת ניירות הערך הסתכמה ביום 30 ביוני 2021 ב-779 מיליוני ש"ח, לעומת 462 מיליוני ש"ח בתום שנת 2020.

טבלה 11 - התפתחות תיק ניירות הערך (במיליוני שקלים):

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	תנועות שוטפות ⁽¹⁾	שערך ⁽²⁾	יתרה ליום 30 ביוני 2021		שינוי יתרות - %
			2021	שינוי יתרות - %	
452	246	(1)	697	55%	ניירות ערך זמינים למכירה
10	72	-	82	715%	ניירות ערך למסחר
462	318	(1)	779	67%	סך הכול ניירות ערך

(1) כולל קניות, מכירות, פדיונות ותקבולי ריבית.

(2) כולל רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בניירות ערך זמינים למכירה ובניירות ערך למסחר, הכנסות מריבית והפרשי שער. עיקר הגידול במהלך הרבעון נובע מהגדלת ההשקעה באג"ח של ממשלת ישראל בסך 210 מיליוני ש"ח. קיימת חשיפה לקרנות חוב שאינן למסחר בסך 83 מיליוני ש"ח, המתמחות בעיקר בהלוואות בכירות בתחום הנדל"ן בחו"ל.

אשראי לציבור

טבלה 12 - התפתחות תיק האשראי (במיליוני שקלים):

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	ביצועים בתקופה	פירעונות בתקופה ואחר ⁽³⁾	יתרה ליום 30 ביוני 2021	שינוי יתרות - %	
7,942	1,405	(460)	8,887	12%	אשראי לדירור
1,099	334	(273)	1,160	6%	אשראי צרכני סולו
9,041	1,739	(733)	10,047	11%	סך הכל אשראי לדירור וצרכני
999	335	(387)	947	(5%)	בינוי ונדל"ן - בינוי
645	190	(50)	785	22%	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
387	26	(62)	351	(9%)	אשראי עסקי אחר ⁽²⁾
11,072	2,290	(1,232)	12,130	10%	סך הכל אשראי לציבור ברוטו
191	-	-	158	-	הפרשה להפסדי אשראי
10,881	-	-	11,972	10%	סך הכל אשראי לציבור נטו

(1) לא כולל מיחזורים בביצועים ופירעונות בתקופה.

(2) ליום 30 ביוני 2021 כולל אשראי מגובה הלוואות רכב בסך 133 מיליוני ש"ח. (ליום 31 בדצמבר 2020 - 160 מיליוני ש"ח).

(3) כולל צבירת ריבית, הפרשי הצמדה והפרשי שער ומחיקות חשבונאיות.

(4) הגידול באשראי בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן נובע בעיקרו מגידול בביצועי אשראי הניתן בביטחון נכסים מסחריים.

לפרטים נוספים, ראה להלן במסגרת הדיון על התפתחות האשראי לציבור והדיון על סיכון האשראי המופיעים [בפרק 3.1 לדוח זה](#) בדוח על הסיכונים נדבך 3 המוצג באתר האינטרנט של הבנק, וכן [בביאור 6](#) ובביאור 13 לתמצית הדוחות הכספיים.

בניינים וציוד

יתרת בניינים וציוד הסתכמה ביום 30 ביוני 2021 ב-167 מיליוני ש"ח לעומת 163 מיליוני ש"ח בתום שנת 2020 גידול של כ-4 מיליוני ש"ח. במחצית הראשונה של שנת 2021 נמכר נכס מקרקעין. לפרטים נוספים אודות מכירת הנכס ראה לעיל [בפרק 1.6 אירועים מהותיים בתקופת הדוח ואירועים לאחר תאריך המאזן](#).

נכסים אחרים

יתרת נכסים אחרים הסתכמה ביום 30 ביוני 2021 ב-274 מיליוני ש"ח, לעומת 254 מיליוני ש"ח בתום שנת 2020. גידול של כ-20 מיליוני ש"ח.

פיקדונות הציבור

טבלה 13 – פיקדונות הציבור

שיעור מסך היתרה ליום 31 בדצמבר 2020	שיעור מסך היתרה ליום 30 ביוני 2021	שינוי יתרות-%	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020		פיקדונות של אנשים פרטיים ⁽¹⁾
			במיליוני ש"ח		
83%	81%	4%	9,736	10,097	פיקדונות של אנשים פרטיים ⁽¹⁾
5%	4%	3%	535	553	פיקדונות של גופים מוסדיים
12%	14%	23%	1,434	1,767	פיקדונות של תאגידים ואחרים
100%	100%	6%	11,705	12,417	סה"כ פיקדונות הציבור

⁽¹⁾ מזה סך של 2,400 מיליוני ש"ח לאנשים פרטיים אשר יש להם חשבון עו"ש פעיל בבנק (ליום 31 בדצמבר 2020 – 2,300 מיליוני ש"ח).

ליום 30 ביוני, 2021 כ-81% מסך פיקדונות הציבור הינם של משקי בית. כ-50% מסך פיקדונות הציבור הינם עד לגובה של 1 מיליוני ש"ח.

לפרטים נוספים אודות סוגי פיקדונות ופיקדונות לפי סדר גודל ראה [ביאור 7 פיקדונות הציבור](#).

לפרטים נוספים אודות ניתוח איכותי וקבוצות המפקידים הגדולים ראה להלן [בפרק 3.3 סיכון נזילות ומימון](#).

פיקדונות הבנקים והממשלה

יתרת פיקדונות מבנקים הסתכמו ביום 30 ביוני 2021 בכ-353 מיליוני ש"ח לעומת כ-162 מיליוני ש"ח בתום שנת 2020. גידול של כ-191 מיליוני ש"ח נובע בעיקרו מגידול בפיקדונות מבנק ישראל בסך 151 מיליוני ש"ח ומגידול בהיקף פעילות השאלות ני"ע מבנקים בסך 40 מיליוני ש"ח.

אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים

טבלה 14 – אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים

שינוי יתרות באחוזים	יתרה ליום 30 ביוני 2021	פירעונות ⁰	הנפקות	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	
	במיליוני ש"ח				
18%	1,701	(132)	396	1,437	אגרות חוב
(96%)	2	(45)	-	47	כתבי התחייבות נדחים
6%	251	(127)	141	237	כתבי התחייבות נדחים מותנים (coco)
14%	1,954	(304)	537	1,721	סך הכל כתבי התחייבות

(1) כולל גם צבירת ריבית והפרשי הצמדה.

הגידול ביתרת אגרות החוב (בשיעור של כ-14%) נובע בעיקרו מהנפקות במהלך התקופה מנגד חל קיטון כתוצאה מפירעונות בהתאם ללוח הסילוקין. לפרטים אודות הנפקה ולשינויים בכתבי התחייבות COCO בתקופת הדוח ראה לעיל [פרק 1.6 אירועים מהותיים בתקופת הדוח ואירועים לאחר תאריך המאזן](#).

נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים

יתרת נכסים בגין מכשירים נגזרים הסתכמה ביום 30 ביוני 2021 ב-2.5 מיליוני ש"ח (מזה כ-2.1 מיליוני ש"ח הינם עבור פעילות לקוחות), לעומת 1.4 מיליוני ש"ח בתום שנת 2020. (מזה כ-0.8 מיליוני ש"ח הינם עבור פעילות לקוחות).

יתרת התחייבויות בגין מכשירים נגזרים הסתכמה ביום 30 ביוני 2021 ב-2.7 מיליוני ש"ח (מזה כ-2.1 מיליוני ש"ח הינם עבור לקוחות), לעומת 1.5 מיליוני ש"ח בתום שנת 2020 (מזה כ-0.8 מיליוני ש"ח הינם עבור פעילות לקוחות).

התחייבויות אחרות

יתרת התחייבויות אחרות הסתכמה ביום 30 ביוני 2021 ב-286 מיליוני ש"ח, לעומת 311 מיליוני ש"ח בתום שנת 2020.

פעילות חוץ מאזנית בניירות ערך המוחזקים בידי הציבור

נכון ליום 30 ביוני 2021, מספר הלקוחות המחזיקים תיקי ניירות ערך במשמרת הבנק עומד על כ-5.2 אלפי לקוחות, לעומת כ-5.3 בסוף שנת 2020. שווי תיקי ניירות ערך של לקוחות אלה ליום 30 ביוני 2021 עומד על כ-3.2 מיליארדי ש"ח, לעומת כ-3.0 בסוף שנת 2020.

הון והלימות הון

טבלה 15 - יחס הלימות הון:

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	יתרה ליום 30 ביוני 2021	
במיליוני ש"ח		
א - הון עצמי לצורך חישוב יחס ההון		
988.9	1,061.7	הון עצמי רוברד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים ^(*)
-	-	הון רוברד 1 נוסף, לאחר ניכויים
345.4	366.9	הון רוברד 2, לאחר ניכויים
1,334.3	1,428.6	סך הכל הון כולל
ב - יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
8,455.6	9,218.3	סיכון אשראי
18.1	56.7	סיכון שוק
961.4	961.2	סיכון תפעולי
9,435.1	10,236.2	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
1,000.0	1,070.0	הון עצמי לפני התאמות ^(*)
באחוזים		
ג - יחס ההון לרכיבי סיכון ^(*)		
10.5	10.4	יחס הון עצמי לרוברד 1 לרכיבי סיכון
14.1	14.0	יחס הון הכולל לרכיבי סיכון
8.7	8.6	יחס הון עצמי רוברד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים
12.2	12.1	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

לאור התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מהתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת שעה הנוגעת לעדכון הוראה 201 אשר כוללת הפחתת דרישות ההון הרגולטוריות החלות על הבנקים בנקודת אחוז אחת וכן עדכון הוראה 329 אשר מבטלת את דרישות ההון של נקודת אחוז נוספת על הלוואות לדיור שהועמדו בתקופת המשבר וזאת על מנת להבטיח את יכולתם של הבנקים להמשיך להציע אשראי.

לאור האמור לעיל, דרישות ההון החלות על הבנק החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2020 הינם:

יחסי הון מזעריים	היחס ההון המזערי הנדרש ביום 31.12.2019	היחס ההון המזערי הנדרש בין 30.09.21 ^(*) עד 30.09.23	היחס ההון המזערי הנדרש בין 30.09.21 עד 30.09.21
יחס הון עצמי רוברד 1	9%	8%	הנמוך מבין: יחס ההון של הבנק ביום 30.09.21 לבין יחס ההון המזערי של הבנק טרם תקופת הוראת השעה.
יחס הון כולל	12.5%	11.5%	
תוספת בין הלוואות לדיור	1% מיתרת הלוואות לדיור במועד הדיווח	1% מיתרת הלוואות לדיור, וזאת מלבד ⁽⁴⁾	הלוואות שניתנו במהלך תקופת הוראת השעה

⁽²⁾ יעד יחס הלימות ההון שקבע הדירקטוריון 10.0%.

⁽³⁾ עד תום תקופת המעבר שקבע בנק ישראל.

⁽⁴⁾ יתרת הלוואות שניתנו במהלך התקופה כ-2.7 מיליארדי ש"ח.

⁽⁵⁾ ביום 22 במרץ, 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים על הארכת תוקף הוראת השעה המפחיתה את דרישות ההון מהבנקים עד ליום 30 בספטמבר 2021.

טבלה 16 - השפעה על יחס הון עצמי רובד 1 יחס ההון הכולל בעקבות שינויים היפותטיים בהון הבנק ובנכסי הסיכון (בנקודות האחוז):

תרחיש ⁽¹⁾	השפעה על יחס הון עצמי רובד 1 ליום		השפעה על יחס ההון הכולל ליום	
	30 ביוני 2021	31 בדצמבר 2020	30 ביוני 2021	31 בדצמבר 2020
עלייה של 10% בהון העצמי	1.0	1.1	1.1	1.1
עלייה של 10% במכשירי הון רובד 2	-	-	-	0.3
עלייה של 10% בנכסי הסיכון	(0.9)	(1.0)	(1.0)	(1.3)

(1) השפעה מקבילה בתרחיש של ירידה היפותטית.

טבלה 17 - התפתחות ההון בששת החודשים הראשונים לשנת 2021 (במיליון שקלים):

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	הון עצמי	הון עצמי רובד 1	הון רובד 2	הון כולל
1,000.0	1,000.0	988.9	345.4	1,334.3
רווח נקי לתקופה ^(*)	69.3	69.3	-	69.3
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס ^(*)	0.7	0.7	-	0.7
שינוי ביתרת כתבי התחייבות נדחים המוכרים כהון רובד 2	-	-	10.1	10.1
שינוי בהפרשה קבוצתית המוכרת כהון רובד 2	-	-	11.4	11.4
אחר	-	2.8	-	2.8
יתרה ליום 30 ביוני 2021	1,070.0	1,061.7	366.9	1,428.6

* ראה לעיל פירוט רווח ורווחיות [בפרק 2.2 התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר](#).

לפרטים נוספים בדבר שינויים בהון העצמי, ראה בדוחות הכספיים, [דוח על השינויים בהון](#).

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 בנושא מדידה והלימות הון כפי שפורסמו על ידי הפיקוח על הבנקים וכפי שעודכנו על מנת להתאימן להוראות באזל. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים לפני הקלות מיום 31 במרץ 2020, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון רובד 1 מזערי של 9% וכן על יחס הון כולל מזערי של 12.5%. ליחסים אלה התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור למועד הדיווח. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח הינו 9.8%-13.3%, בהתאמה. לפרטים אודות הקלה מיום 31 במרץ 2020 באמצעות הפחתת דרישות ההון מהבנקים בשל התפרצות נגיף הקורונה מיום 31 במרץ 2020 ראה בעמוד הקודם ובעמוד הבא.

קביעת יעדי ההון מהווה שלב התחלתי ומהותי בתהליך תכנון ההון כאשר, יתר השלבים נגזרים ממנו שכן יעד ההון המזערי שקבע בנק ישראל מהווה, למעשה, מגבלת תכנון. יעד ההון נקבע תוך התחשבות בסביבה הרגולטורית, העסקית והארגונית של הבנק. במסגרת דיוניו על תהליך הערכת נאותות ההון (ICAAP), קבע הדירקטוריון בישיבתו מיום 27 למאי 2021 להתאים את יעד הון עצמי רובד 1 לתוצאות ה-ICAAP כך שיעד ההון לשנים הקרובות יהיה 10.0% יעד ההון הכולל 13.5% (ללא שינוי מיעדי ההון הקודמים).

תהליך הערכת הלימות ההון (ICAAP) ותכנון ההון הינו חלק מרכזי בניהול התכנית העסקית האסטרטגית וניהול הסיכונים של הבנק בראייה צופת פני עתיד. במסגרת תהליך תכנון ההון נבחנת השפעת היעדים האסטרטגיים והעסקיים על פרופיל הסיכון ועל ההון הנדרש על ידי התאגיד. יעדי ההון השמרנים שנקבעו מסכמים את הערכת הדירקטוריון על נאותות ההון של הבנק בהתייחס לתכנית העסקית צופת פני עתיד, הסיכון שהוגדר, סביבת הסיכונים, הממשל התאגידי, והמצב הכספי של הבנק. בין השיקולים שהובילו את הדירקטוריון להחלטה על יעדי ההון הנ"ל נכללה התכנית האסטרטגית להמשיך ולהתמקד בפעילות העסקית במגזר משקי הבית המהווה כ-90% מהפעילות והינו בעל פרופיל סיכון נמוך יחסית, בעיקר בשל גובה האשראי הממוצע ללווה והפיזור הרב בתיק האשראי. בנוסף, כ-90% מתיק האשראי של הבנק מובטח בביטחון ממשי, בעיקר דירות מגורים, ביחסי LTV נמוכים יחסית. כמו כן, בשל גודלו הבנק אינו מהווה סיכון מערכתי. יעדי ההון נקבעו בהתחשב בתאבון הסיכון שאותגר ע"י מגוון תרחישי קיצון בדרגות חומרה שונות, בהתאם להנחיות בנק ישראל.

כאמור לעיל בגין התפשטות הקורונה, הבנק ביצע שורה של מבחני קיצון בהם מבחני קיצון המבוססים על התרחיש האיחיד שקבע בנק ישראל ובו תנאי מאקרו קיצוניים, בפרט לשיעור האבטלה. לשיעור האבטלה השפעה על פוטנציאל ההפסד של הבנק. שיעורו, באירועי הקורונה, נובע מהשפעת האבטלה על סיכון האשראי של הבנק. הבנק נקט גם תרחישים קיצוניים על מנת לקבוע את תוספת ההפרשה שלו בגין הקורונה. שמרנות זו נועדה להבטיח עמידתו בכל היעדים. גם תחת תרחישים אלה נמצא כי פוטנציאל הפגיעה

ביעדי ההון של הבנק היא מזערית. בהתאם לכך, נשמרו יעדי הון של הבנק והבנק גם לא הפעיל את ההקלות שניתנו ע"י בנק ישראל. תכנון ההון של ה- ICAAP לימד כי לבנק יש הון מספק על פי התכנית העסקית שלו, כדי לעמוד בהון הנדרש ממנו וביעדי ההון שקבע, גם לאחר שאלה אותגרו ע"י שורה של מבחני קיצוץ שעודכנו עקב משבר נגיף הקורונה. הבנק זיהה מספר סיכונים אשר עשויים להתפתח בתקופת המשבר ובהתאם לכך עדכן את הערכת חלק מגורמי הסיכון ראה להלן [בפרק 3.5](#).
 למטרת קביעת משקלי הסיכון, משתמש הבנק בדירוגי חברת הדירוג - Standard and Poor's Rating Group.

השפעת התפשטות נגיף הקורונה

ביום 31 במרץ 2020, הכריז הפיקוח על הבנקים על הקלה לתאגידים בנקאיים בשל התפרצות נגיף הקורונה באמצעות הפחתת דרישות ההון מהבנקים, על מנת לאפשר לבנקים להגדיל את היצע האשראי ללקוחותיהם. הפחתת דרישת ההון מהבנקים נעשתה באמצעות הוראת שעה לתקופה של שישה חודשים עם אפשרות להארכה. בהתאם, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על-ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, ליום 30 ביוני 2021 ולמשך תקופת הוראת השעה, הינם 8.6% ו- 12.1% בהתאמה (כולל דרישה נוספת בגין הלוואות לדיור במקום 9.8% ו- 13.3% לפני הוראת השעה). בנוסף עודכנה הוראת נב"ת מספר 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור" כך שהלוואות לדיור אשר יועמדו בתקופת המשבר, לא תחול בגינם דרישת ההון הנוספת בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור למועד הדיווח.
 ביום 16 באפריל, 2020 החליט דירקטוריון הבנק שלא לשנות את מדיניות הדיבידנד ואת יעד הלימות ההון הקיימים.
 ביום 16 בספטמבר, 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים כי על רקע המשך התפתחות אירוע נגיף הקורונה ואף התגברותו והלכותיו על הכלכלה בעולם ובישראל, ובתוך כך על כל משק בית פרטי ועסק, ועל מנת לסייע למשקי הבית ולעסקים לצלוח את התקופה המאתגרת, הוחלט להאריך בתקופה נוספת של שישה חודשים את תוקף הוראת השעה.
 ביום 22 במרץ, 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון לנוהל בנקאי תקן 250 במסגרתו הוארכו תוקפן של מרבית הוראות השעה, לרבות ההקלות ההוניות, עד ליום 30 בספטמבר, 2021. כמוצג לעיל הבנק לא ניצל הקלה זו.

הון רובד 2

טבלה 18 - הון רובד 2

	יתרה ליום 30 ביוני 2021	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020
	במיליוני ש"ח	
כתבי התחייבות נדחים מסוג *COCO	251.3	236.7
מכשירי הון מורכבים וכתבי התחייבות נדחים אחרים	-	4.5
הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי	115.6	104.2
סך-הכל הון רובד 2	366.9	345.4

* כתבי התחייבות נדחים הכוללים גם מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן.

	יתרה ליום 30 ביולי		יתרה ליום 31 בדצמבר
	2020	2021	
הון עצמי רובד 1	963.6	1,061.7	988.9
סך חשיפות מאזניות	15,181.8	16,198.2	15,006.1
חשיפות חוץ מאזניות אחרות (לאחר מקדמי המרה לחשיפות מאזניות)	617.6	755.4	699.8
סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים	1.5	-	-
סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון עצמי רובד 1	(13.9)	(8.3)	(11.1)
סך החשיפות	15,787.0	16,945.3	15,694.8
יחס מינוף	6.1%	6.3%	6.3%
יחס המינוף המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים	5.0%	4.5%	4.5%

ביום 28 באפריל 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף", (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדד משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות סיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. בהתאם להוראה, תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שנדרש מהבנק הוא 5%.

ביום 1 בנובמבר 2020 לנוכח התמשכות משבר הקורונה, והמשך ההתמודדות של משקי הבית והעסקים עם הקשיים התזרימיים בעקבות השלכות המשבר, עלה הצורך להבטיח כי הדרישה מהמערכת הבנקאית לעמוד ביחס מינוף מזערי, המותאמת לימי שגרה, לא תהווה חסם להעמדת אשראי בתקופת המשבר. בשל כך, הוחלט כהוראת שעה להפחית את הדרישה לשיעור מזערי של 5.5% בבנקים הגדולים (לעומת 6% טרם הוראת השעה) ול-4.5% בבנקים הבינוניים והקטנים (לעומת 5% טרם הוראת השעה).

עם תום תוקף הוראת השעה, תמשיך ההקלה לחול עוד 24 חודשים, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף במועד תום תוקף ההוראה או יחס המינוף המינימאלי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. הבנק לא ניצל הקלה זו.

מדיניות חלוקת דיבידנדים

ביום 27 באפריל 2017, החליט דירקטוריון הבנק לאמץ מדיניות חלוקת דיבידנד מעודכנת ("מדיניות חלוקת דיבידנד"), כמפורט בדוח המידי שפרסם הבנק ביום 27 באפריל 2017 (ראה אסמכתא מס' 2017-01-043638), אשר המידע המופיע בו מובא על דרך ההפניה. בהתאם למדיניות זו, ניתן יהיה לחלק דיבידנד עד 30% מהרווח הנקי של הבנק, בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק ובכפוף, בין היתר, לכך שהבנק יעמוד ביעדי הלימות ההון הרגולטורים החלים עליו גם לאחר חלוקת הדיבידנד. עוד נקבע במדיניות, כי בהגעה ליעדי הלימות ההון ארוכי הטווח ובמתווה עולה כפי שהנחה הדירקטוריון את הנהלת הבנק לפעול על פיה, ניתן יהיה לחלק דיבידנד בשיעור של עד 50% מהרווח הנקי ובכפוף לעמידה בכל יתר התנאים הדרושים לחלוקה על פי דין ולמגבלות החלות על הבנק.

בדוחות הכספיים לשנת 2019 ובדוח זה, מפורטים יעדי הלימות ההון המעודכנים שקבע הדירקטוריון ביום 17 בפברואר 2019. בהתחשב ביעדי הצמיחה האסטרטגיים שקבע הדירקטוריון, ממשיך הבנק במדיניות תשלום דיבידנד של עד 30% מהרווח הנקי השנתי של הבנק.

חלוקת הדיבידנד בפועל כפופה להחלטות פרטניות של הדירקטוריון בטרם כל חלוקה, ובכפוף להוראות הדין שחלות על חלוקת דיבידנד ובכלל זה הוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999 והוראות בנק ישראל ולמגבלות החלות על הבנק, ולכן נסיבות מסוימות יכול וימנעו מהבנק את האפשרות לחלק דיבידנד.

מדיניות חלוקת הדיבידנד תישאר בתוקפה כל עוד לא החליט הדירקטוריון אחרת ועשויים להיות בה שינויים מעת לעת ואין באמור בה כדי לגרוע מסמכות דירקטוריון הבנק להחליט מעת לעת בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין ובהוראות רגולטוריות החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או על שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד בגין תקופה מסוימת.

מובהר בזה, למען הסר ספק, כי אין באישור מדיניות חלוקת דיבידנד כדי ליצור התחייבות כלפי צד שלישי כלשהו לחלוקה של דיבידנד בפועל ו/או מועדי תשלום דיבידנד ו/או שיעורו וכי כל חלוקה של דיבידנד בפועל יהיה כפוף לעמידה בכל התנאים הדרושים לחלוקה על פי דין ולמגבלות החלות על הבנק בהתייחס לחלוקה ולהחלטה ספציפית של הדירקטוריון.

ביום 29 במרץ 2020 שלחה המפקחת על הבנקים מכתב לבנקים, ובו הודיעה על הפחתת דרישות ההון הרגולטוריות מהבנקים בנקודת אחוז אחת, למשך שישה חודשים, על מנת להבטיח את יכולתם של הבנקים להמשיך להציע אשראי ללקוחות על אף משבר הקורונה. במסגרת אותו מכתב, הבהיר הפיקוח על הבנקים כי ההפחתה ביחסי ההון המזעריים נועדה לטובת הגדלת האשראי ולתמיכה במשקי בית והמגזר העסקי ולא למטרות אחרות.

בהתאם, הודגש כי ישנה צפייה מהתאגידים הבנקאיים שהם יעשו שימוש בעודפי ההון שיווצרו מהפחתת דרישות ההון כדי לתמוך בפעילות הכלכלית במשק ולא לצורך חלוקת דיבידנד או רכישה עצמית כל עוד הוראת השעה בתוקף.

ביום 16 באפריל, 2020 החליט דירקטוריון הבנק שלא לשנות את מדיניות הדיבידנד ואת יעד הלימות ההון הקיימים.

ביום 7 במרץ 2021 שלח המפקח על הבנקים מכתב לבנקים, ובו נכתב כי המערכת הבנקאית בישראל היא במצב איתן, והבנקים נהנים מעודפי הון ונזילות. אולם, לנוכח חוסר הודאות הכלכלית ולאור אי הודאות התחלואתית על השלכותיה, מאריך בנק ישראל את ההקלות ההוניות עד ליום 30 בספטמבר 2021. כאמור לעיל, מצפה בנק ישראל מהמערכת הבנקאית להמשיך ולעשות שימוש בעודפי ההון לצורך הגדלת האשראי ולא לצורך חלוקת דיבידנדים לפחות עד לתום תוקף הוראת השעה. כמו כן נדרשים הבנקים ביתר שאת לתכנן הון שמרני ומוקפד.

המידע האמור לעיל בדבר חלוקת הדיבידנד מהווה מידע צופה פני עתיד, העשוי שלא להתממש כולו או חלקו או להתממש באופן שונה מכפי שנצפה. מידע זה מתבסס על הערכות ותחזיות שונות שהיו בפני דירקטוריון הבנק. מידע זה יכול שלא יתממש בשל שינויים העשויים לחול בגורמים שונים שאינם בשליטת הבנק בלבד. הגורמים המשפיעים כוללים תחזיות והערכות לגבי שינויים במצב הכלכלי במשק, חקיקה, הוראות גורמי פיקוח ואחרים ושינויים ברווחיות הבנק בתכנית האסטרטגית, ובתכנית העבודה.

ביום 15 ביולי, 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב הקורא לתאגידים הבנקאיים לנקוט בגישה זהירה ושמרנית בחלוקת דיבידנד. בקריאה זו, שינה הפיקוח מהצפייה הפיקוחית שלא לחלק דיבידנדים וחלף זאת להגדיל את בסיס ההון ולעשות שימוש בעודפי ההון לצורך הגדלת האשראי לציבור. בהתאם, ציין המפקח על הבנקים, כי על דירקטוריון התאגיד הבנקאי, ששוקל חלוקת דיבידנד, לנקוט בגישה שמרנית וכי עליו לבסס את ההחלטה כאמור על תחזית שמתייחסת להשפעות העתידיות של משבר הקורונה על חשיפות של הבנק ועל הונו. עוד הוצגה עמדת הפיקוח על הבנקים, כי חלוקת דיבידנד בסכום הגבוה מ-30% מרווחי שנת 2020 אינה נחשבת כתכנון הון זהיר ושמרני.

2.4 תיאור עסקי התאגיד הבנקאי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

הבנק פועל באמצעות מטה הבנק, סניפיו וחברות בנות ומספק מגוון שירותים בנקאיים בחמישה מגזרי פעילות עיקריים. גישת ההנהלה לפילוח פעילות הבנק אינה שונה מהותית מגישת פילוח המגזרים הפיקוחית כמתואר להלן:

(1) **מגזר משקי הבית** – לקוחות המגזר הינם אנשים פרטיים (למעט אלה הנכללים במגזר בנקאות פרטית).

במסגרת פעילות מגזר משקי הבית מספק הבנק מגוון של שירותים ומוצרים פיננסיים עבור אנשים פרטיים (למעט אלו המיוחסים למגזר "בנקאות פרטית"). המוצרים העיקריים העומדים לרשות לקוחות הבנק במסגרת מגזר פעילות זה כוללים: הלוואות לרכישת דירת מגורים ונכסים מסחריים, הלוואות לכל מטרה בביטחון דירת מגורים, הלוואות צרכניות, כרטיסי אשראי וכרטיסי חיוב ללקוחות הבנק⁽⁴⁾, חשבונות עו"ש, פיקדונות וחשכונות ופעילות בשוק ההון בניירות ערך. מרבית לקוחות הבנק המשתייכים למגזר פעילות זה, מקבלים מהבנק שירותי בנקאות באמצעות סניפי הבנק, באמצעים דיגיטליים ועל ידי מוקד הלקוחות של הבנק, לרבות שירותי ה-IVR.

(2) **מגזר בנקאות פרטית** – לקוחות המגזר הינם אנשים פרטיים להם יתרת תיק נכסים פיננסיים העולה על 3 מיליוני ש"ח.

(3) **מגזר עסקי** – לקוחות המגזר הינם חברות בניה, קבלנים וחברות נדל"ן, תאגידים ועמותות.

במסגרת פעילות המגזר העסקי מספק הבנק שירותים בנקאיים ללקוחות עסקיים. שירותים אלה ניתנים ללקוחות הבנק, בעיקר באמצעות סקטור הנדל"ן וכן באמצעות החטיבה הקמעונאית. המגזר כולל פעילות בסקטור הנדל"ן של ליווי פרויקטים לבניה למגורים בעיקר בשיטת הליווי הסגור, בין היתר, מימון פרויקטים לפי תמ"א 38 לסוגיה.

המגזר העסקי מחולק לתתי מגזרים להלן:

● מגזר עסקים קטנים וזעירים – עסקים שמחזור פעילותם קטן מ-50 מיליוני ש"ח.

● מגזר עסקים בינוניים וגדולים⁽⁴⁾ – עסקים שמחזור פעילותם גדול או שווה ל-50 מיליוני ש"ח.

(4) **מגזר מוסדיים** – לקוחות המגזר כוללים חברי בורסה המנהלים כספי לקוחות, חברות ביטוח וגופים מוסדיים נוספים.

(5) **מגזר ניהול פיננסי** – המגזר כולל את פעילות הנוסטרו ופעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק. הפעילויות במגזר זה כוללות את הניהול הכספי של הבנק, ואינן כוללות פעילות מול לקוחות הבנק. תחומי הפעילות העיקריים במגזר זה הם:

ניהול ההון הפיננסי הפנוי של הבנק, ניהול נכסים והתחייבויות, ניהול תיק הנוסטרו של הבנק, ניהול החשיפות לסיכונים שוק לרבות חשיפות בסיס, ריבית ונזילות, פעילות מול בנקים בארץ ונחו"ל, פעילות רכישה, מכירה ושירותי תיקי אשראי.

⁽⁴⁾ ליום 30 ביוני, 2021 רשומים בבנק 399 מעסיקים מעבירי משכורת ו-12,813 אלפי כרטיסים שנטענו.

⁽¹⁾ מגזר זה כולל את הפעילות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.

לפרטים אודות הכללים העיקריים שיושמו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים ולפרטים נוספים אודות תוצאות הפעילות ראה [ביאור 12 לדוחות הכספיים](#).

טבלה 20 – מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (במיליוני שקלים):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021										
סך הכל	סכומים שלא הוקצו	מגזר ניהול פיננסי ^(*)	גופים מוסדיים	עסקים בינעניים וגדולים ^(*)	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ^(*)			מרווח מפעילות מתן אשראי
							מזה: אחר	מזה: הלוואות	סה"כ משקי בית	
83.3	-	1.6	-	3.1	9.3	-	28.3	41.0	69.3	מרווח מפעילות מתן אשראי
7.2	-	-	0.5	0.3	0.3	1.3	4.8	-	4.8	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
24.1	-	20.1	-	-	0.4	-	1.5	2.1	3.6	אחר
114.6	-	21.7	0.5	3.4	10.0	1.3	34.6	43.1	77.7	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
37.7	13.3	(1.4)	-	2.8	2.8	1.2	10.0	9.0	19.0	סך הכנסות שאינן מריבית
(22.6)	-	0.2	-	(0.2)	-	-	(20.3)	(2.3)	(22.6)	הוצאות (הכנסות) בבין הפסדי אשראי
108.0	-	2.6	0.5	2.5	7.6	2.4	64.9	27.5	92.4	הוצאות תפעוליות ואחרות ^(*)
20.6	2.6	5.8	-	1.4	1.8	-	-	9.0	9.0	הפרשה למיסים על הרווח
46.3	10.7	11.7	-	2.5	3.4	0.1	-	17.9	17.9	רווח נקי
57.6	-	1.7	0.2	1.0	3.5	1.1	36.8	13.3	50.1	הוצאות ישירות ^(*)
50.4	-	0.9	0.3	1.5	4.1	1.3	28.1	14.2	42.3	הוצאות עקיפות
80.0	10.7	12.3	-	3.5	6.1	1.4	18.7	27.3	46.0	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
12,129.8	-	135.1	-	387.8	1,276.4	1.7	1,441.3	8,887.4	10,328.8	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
12,416.9	-	-	553.0	884.7	881.9	2,176.3	7,921.0	-	7,921.0	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020										
83.2	-	3.4	-	1.2	10.2	-	31.6	36.8	68.4	מרווח מפעילות מתן אשראי
6.9	-	-	0.6	0.3	-	1.1	4.9	-	4.9	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
15.3	-	12.0	-	-	-	0.3	0.7	2.3	3.0	אחר
105.4	-	15.4	0.6	1.5	10.2	1.4	37.2	39.1	76.3	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
29.4	-	9.1	-	1.2	5.6	1.1	5.4	7.0	12.4	סך הכנסות שאינן מריבית
19.1	-	(0.1)	-	0.1	1.5	-	16.4	1.2	17.6	הוצאות (הכנסות) בבין הפסדי אשראי
96.2	-	2.3	-	2.5	7.7	2.9	58.4	22.4	80.8	הוצאות תפעוליות ואחרות
7.5	-	8.5	0.2	-	2.5	(0.1)	(12.2)	8.6	(3.6)	הפרשה למיסים על הרווח
12.0	-	13.8	0.4	0.1	4.1	(0.3)	(20.0)	13.9	(6.1)	רווח נקי (הפסד)
50.4	-	1.2	-	1.1	3.8	1.5	32.3	10.5	42.8	הוצאות ישירות
45.8	-	0.8	0.3	1.4	3.9	1.4	26.1	11.9	38.0	הוצאות עקיפות
38.6	-	14.4	0.6	(0.9)	6.5	0.6	(3.9)	21.3	17.4	רווח נקי (הפסד) לפני העמסת הוצאות עקיפות
11,214.4	-	209.6	-	547.4	1,082.3	7.4	1,562.8	7,804.9	9,367.7	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
11,979.6	-	-	910.9	767.1	829.5	1,972.8	7,499.3	-	7,499.3	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021										
סך הכל	סכומים שלא הוקצו	מבזר ניהול פיננסי [®]	גופים מוסדיים	עסקים בינוניים וגדולים [®]	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית [®]			מרווח מפעילות מתן אשראי
							מזה: אחר	מזה: הלוואות	סה"כ משקי בית	
164.1	-	4.3	-	6.0	17.8	-	56.1	79.9	136.0	מרווח מפעילות מתן אשראי
14.2	-	-	1.1	0.6	0.5	2.5	9.5	-	9.5	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
42.5	-	35.7	-	-	0.7	-	2.1	4.0	6.1	אחר
220.8	-	40.0	11	6.6	19.0	2.5	67.7	83.9	151.6	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
61.7	13.3	(0.3)	-	5.6	8.6	2.0	19.3	13.2	32.5	סך הכנסות שאינן מריבית
(26.0)	-	0.1	-	(0.2)	0.1	-	(25.2)	(0.8)	(26.0)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
205.9	-	4.7	0.9	4.7	14.4	4.8	124.6	51.8	176.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
33.3	2.6	11.9	0.1	2.7	4.5	(0.1)	(4.2)	15.8	11.6	הפרשה למיסים על הרווח
69.3	10.7	23.0	0.1	5.0	8.6	(0.2)	(8.2)	30.3	22.1	רווח נקי (הפסד)
114.4	-	3.0	0.3	2.0	6.9	2.4	73.6	26.2	99.8	הוצאות ישירות
91.5	-	1.7	0.6	2.7	7.5	2.4	51.0	25.6	76.6	הוצאות עקיפות
129.2	10.7	24.1	0.4	6.8	13.5	14	25.2	47.1	72.3	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
12,129.										יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
8	-	135.1	-	387.8	1,276.4	1.7	1,441.3	8,887.4	10,328.8	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
12,416.										יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
9	-	-	553.0	884.7	881.9	2,176.3	7,921.0	-	7,921.0	
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020										
165.0	-	4.7	-	4.7	17.1	-	64.3	74.2	138.5	מרווח מפעילות מתן אשראי
15.1	-	-	0.8	0.9	0.9	2.4	10.1	-	10.1	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
30.2	-	25.1	-	0.1	0.2	0.2	0.3	4.3	4.6	אחר
210.3	-	29.8	0.8	5.7	18.2	2.6	74.7	78.5	153.2	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
100.4	-	57.2	-	3.9	12.2	2.2	12.3	12.6	24.9	סך הכנסות שאינן מריבית
										הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
70.3	-	4.4	-	(0.1)	1.0	-	62.4	2.6	65.0	הוצאות תפעוליות ואחרות
196.4	-	4.7	1.2	4.8	15.4	5.9	118.7	45.7	164.4	הפרשה למיסים על הרווח
16.4	-	29.0	(0.1)	1.8	5.2	(0.4)	(35.1)	16.0	(19.1)	רווח נקי (הפסד)
27.6	-	48.9	(0.3)	3.1	8.8	(0.7)	(59.0)	26.8	(32.2)	רווח נקי (הפסד)
103.1	-	2.9	0.5	2.2	7.4	3.0	65.6	21.5	87.1	הוצאות ישירות
93.3	-	1.8	0.7	2.6	8.0	2.9	53.1	24.2	77.3	הוצאות עקיפות
86.3	-	50.0	0.2	4.7	13.8	11	(25.6)	42.0	16.3	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
11,214.5	-	209.6	-	547.4	1,082.3	7.4	1,562.9	7,804.9	9,367.8	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
11,979.										יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
6	-	-	910.9	767.1	829.5	1,972.8	7,499.3	-	7,499.3	תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי:

מגזר משקי בית

במחצית הראשונה של 2021 נרשם רווח בסך 22.1 מיליוני ש"ח בהשוואה להפסד של 32.2 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. בתת מגזר הלוואות לדיור – נרשם רווח של 30.3 מיליוני ש"ח נכון למחצית ראשונה לשנת 2021 בהשוואה ל 26.8 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה – עיקר הגידול ברווח נובע מעליה ביתרות האשראי וירידה בהפרשה להפסדי אשראי שקוזזה חלקית כנגד גידול בעלויות תפעול עקב עליה בפעילות. בתת מגזר אחר – נרשם הפסד של 8.2 מיליוני ש"ח במחצית שנת 2021 לעומת הפסד בסך 59.0 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. עיקר הירידה בהפסד נובעת מירידה בהוצאה להפסדי אשראי בעקבות הפחתה של ההפרשה קבוצתית לאנשים פרטיים בסך 32 מיליוני ש"ח וזה לאור הקיטון בהיקף דחיות תשלומי האשראי וחזרת רוב המכריע של הלויים לתשלום שוטף ונאות במחצית הראשונה של שנת 2021 – לעומת הוצאה של 47.9 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד בגלל מגיפת הקורונה, שקוזזה חלקית עם ירידה של כ-7 מיליוני ש"ח בהכנסות ריבית בעקבות הירידה בפעילות. ההכנסות שאינן מריבית בתת מגזר זה הסתכמו במחצית הראשונה של 2021 ב-19.3 מיליוני ש"ח בהשוואה ל 12.3 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד – העליה נובעת בעיקרה מגידול בעמלות משיכה במכשירים אוטומטיים ועמלות כרטיסים נטענים על רקע התאוששות הכלכלית כתוצאה מביטול הסגרים אגב הקורונה. התוצאות הכספיות של המגזרים מושפעות גם מייחוס ההוצאות העקיפות. לפרטים נוספים אודות היקף ההוצאות העקיפות בכל מגזר ומפתחות ההקצאה, [בביאור 12 מגזרי פעילות](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

מגזר בנקאות פרטית

במחצית הראשונה של שנת 2021 נרשם במגזר זה הפסד בסך של 0.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה להפסד בסך 0.7 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

מגזר עסקי

במחצית הראשונה של שנת 2021 נרשם רווח נקי במגזר זה בכללותו בסך של 13.6 מיליוני ש"ח בהשוואה לרווח בסך של 11.9 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מגידול בהכנסות ריבית נטו עם עליה בפעילות.

מגזר גופים מוסדיים

במחצית הראשונה של שנת 2021 נרשם במגזר זה רווח נקי בסך 0.1 מיליוני ש"ח בהשוואה להפסד בסך 0.3 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

מגזר ניהול פיננסי

במחצית הראשונה של שנת 2021 נרשם במגזר זה רווח נקי בסך 23.0 מיליוני ש"ח בהשוואה לרווח בסך 48.9 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד – בעקבות מכירת תיקי אשראי במהלך מחצית שנת 2020 בסך 51.7 מ' ש"ח (32.9 מיליוני ש"ח לאחר מס).

הכנסות ריבית, נטו הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2021 ב-40.0 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-29.8 מיליוני ש"ח. עיקר הגידול נובע מעלייה בהכנסה מהפרשי הצמדה למדד, בשל השינויים בשיעור עליית המדד הידוע בתקופות הדוח בסך 2.3 מיליוני ש"ח (*) ומגידול בהכנסה מעמלות פירעון מוקדם של אשראי בסך 1.7 מיליוני ש"ח. (*) במחצית 2021 המדד המחירים לצרכן עלה ב-1.4% בהשוואה לירידה של 0.7% בתקופה מקבילה אשתקד.

לפרטים נוספים ראה לעיל [בפרק 2.2 התפתחויות עיקריות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר](#).

סכומים שלא הוקצו

במחצית הראשונה של שנת 2021 מכר הבנק נכס מקרקעין. לפרטים אודות מכירת המבנה ראה לעיל [בפרק 1.6 אירועים מהותיים בתקופת הדוח ולאחר תאריך המאזן](#).

2.5 חברות מוחזקות עיקריות

במהלך התקופה המדווחת לא חלו התפתחויות מהותיות בפעילות של חברות מוחזקות. לפרטים על חברות מוחזקות עיקריות ראה ביאור 14 לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2020.

פרק 3 - סקירת הסיכונים

התפתחויות מהותיות בחשיפה לסיכונים ואופן ניהולם

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2020 ובדוח על הסיכונים נדבך 3 לשנת 2020 על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוחות אלו. הבנק מנהל את עסקיו ואת סיכוניו בהתאם לעקרונות וסטנדרטים בינלאומיים מקובלים המותווים ע"י בנק ישראל ובהתאם לתיאבון לסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון. הבנק פועל כך שתהליכי ניהול סיכונים יתקיימו הן בתוך קווי העסקים והן לרוחב הבנק בחתך של סוגי סיכון. סוגי המדיניות הספציפית לגבי כל סיכון שזוהה מבטאות גישה זו. לגבי כל סיכון צריכים להתקיים זיהוי, מדידה, הערכה, בקרה, הפחתה, ניטור ודיווח.

תהליכי ניהול הסיכונים מתייחסים לפרופיל הסיכונים הרלוונטיים לפעילותו העסקית והתפעולית של הבנק, כך שלצד הסיכונים בפעילויות העסקיות: אשראי, שוק ונזילות ישנה התייחסות גם לסיכונים אחרים ובכללם: סיכונים תפעוליים לרבות סיכונים טכנולוגיים וסיכונים סייבר, סיכונים משפטיים, סיכונים רגולציה סיכוני ציות, סיכוני מוניטין וסיכון אסטרטגי. דירקטוריון הבנק קובע את התיאבון לסיכון שמגדיר את רמת הסיכון לה הבנק מוכן להיות חשוף ואת רמת הסיכון שהוא מוכן לקבל או לשאת על עצמו במהלך עסקים רגילי ובתרחשי קיצון. תיאבון הסיכון משמש כבסיס להקצאת משאבים והון ולקביעת העקרונות לניהול ובקרת הסיכונים השונים הרלוונטיים לפעילות הבנק. כמו כן, הגדרת תיאבון הסיכון כוללת מערכת של מגבלות כמויות ו/או איכותיות.

הבנק נדרש, כמו יתר התאגידים הבנקאיים, לכלול טבלת גורמי סיכון בכל אחת מהקטגוריות המפורטות להלן, ולהעריך את השפעתו של כל גורם סיכון על עסקיו. במסגרת הערכות אלו יש לאמוד הן את פוטנציאל החשיפה או הנזק כתוצאה מהתרחשות של אירוע מסוים והן את ההסתברות שאותו אירוע יקרה. כמו כן, להלימות הבקרה לסביבת הסיכון, כמו ליתר הפעולות שעושה הבנק לצורך ניהול הסיכון, יש השפעה על רמת החשיפה לסיכון. לפיכך, הערכת הסיכונים המפורטת בטבלה להלן הינה הערכה סובייקטיבית של הבנק את השפעת הסיכון השיורי על עסקיו. הבנק מעדכן את טבלת גורמי הסיכון בכל רבעון, ובפרט, בחן את השפעת גורמי הסיכון באופן שוטף, מעת תחילת התפשטות מגיפת הקורונה, לפני למעלה משנה.

הבנק מבצע הערכת סיכון הן איכותית והן כמותית במסגרת תהליך ה-ICAAP. במסגרת זו הסיכונים מוכמתים ונקבעות הקצאות הון (הן לנדבך 1 והן לנדבך 2) לסיכונים השונים. הקצאות ההון מבטאות הפסד פוטנציאלי בהתממשות תרחיש קיצון ובכך מאפשרות הערכת סיכון איכותית המתבססת על הערכה כמותית. במהלך הרבעון השני השלים הבנק את דו"ח ה-ICAAP לשנת 2020. הדו"ח מלמד כי לבנק יש הון הזמין לו, הגבוה מההון הנדרש ממנו, גם בהתקיים אירועי קיצון ברמת חומרה גבוהה, ובפרט, בעת התפשטות מגיפת הקורונה. תכנון ההון ב-ICAAP מלמד כי גם תחת תרחישי קיצון מגוונים ברמות חומרה גבוהות, שיש להם פוטנציאל השפעה מהותית על פרופיל הסיכון של הבנק, עומד הבנק ביעדי ההון שנקבעו ע"י הדירקטוריון.

התפשטות נגיף הקורונה הינו אירוע בעל השלכות מקרו כלכליות מהותיות המשפיע הן על אופן עבודת הבנק והן על הפוטנציאל להתממשות סיכונים שונים. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021, עקב הצלחת מבצע החיסונים, חזר המשק לפעילות כמעט מלאה אשר הביאה לירידה בפרופיל הסיכון של הבנק בעיקר בכל הקשור לסיכון האשראי, עקב היירדה באבטלה ואיתנות מחירי הדיר שיש להם השפעה על הפעילות העסקית של הבנק. ברבעון השני לא חל שינוי מהותי בפרופיל הסיכון של הבנק, יחסית לרבעון הקודם. פרופיל סיכון הבנק הינו מתון יחסית והבנק ממשיך לנטר את פרופיל הסיכון שלו עקב החשש להתפשטות מחודשת של המגיפה והעלייה באי הוודאות, גם הכלכלית, היכולה לנבוע ממנה ([ראה פרק 3.5 להלן](#)).

3.1 סיכון אשראי

סיכון האשראי הוא הסיכון לפגיעה בשווי הבנק הנובע מהפוטנציאל שלווה או צד נגדי של הבנק ייכשל בעמידה בהתחייבויותיו ביחס לתנאים שסוכמו או עקב הרעה באיכות הלווים ושווי הביטחונות שהועמדו על ידם.

לתיאור נרחב של מסגרת העבודה לניהול ובקרת סיכון האשראי ראה גם את דו"ח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים, ובדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2020.

השפעת התפשטות נגיף הקורונה

התפשטות הנגיף והמשבר העולמי הביאו לעלייה בשיעור האבטלה, לפגיעה בחוסנם של משקי הבית ולהאטה בפעילות בענף הנדל"ן, ומשכך קיימות לה השלכות על עסקי הבנק, לרבות בנין עלייה בסיכון האשראי וקשיי זיליות של לוויים, בעיקר מקרב משקי הבית, ובגין ההאטה בפעילות הכלכלית.

הצלחת מבצע החיסונים, וחזרת המשק לשגרת פעילות במהלך הרבעון הראשון הקטינה את אי הוודאות, הביאה לעלייה בביצועי אשראי, כשבנוסף, קיימת ירידה משמעותית בהקפאת התשלומים באשראי למגזר משקי הבית (לדיר ואחר) ויציאתם של הלוויים מהקפאה מתרחשת ללא עלייה משמעותית ברמת הכשלים, קרי, בפרופיל סיכון נמוך יחסית. ככלל, השיפור במצב המשק הביא לעלייה בביצועי האשראי של הבנק בתחום המשכנתאות, כאשר עליה זו מלווה בפרופיל סיכון מתון יחסית, רמת כשלים והפרשות נמוכות, כולל של לקוחות הבנק שחזרו מהקפאת תשלומים. ברבעון הנוכחי נמשכה מגמה זו והיא גם מלווה ביירדה ברמת הכשל בתיק הצרכני עם זאת, הזהירות עדיין מחויבת שכן עדיין קיימת אי וודאות בנוגע

למגיפה והשפעתה על תנאי המאקרו (כמו גם, ההתנהלות לגבי החל"תים).

שינויים בתנאי חובות במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה

לנוכח התפשטות נגיף הקורונה והשלכותיו האפשריות על מצב המשק והלווים גיבש הפיקוח על הבנקים מתווה, שאומץ על ידי הבנק, המאפשר ללקוחות לדחות תשלומי הלוואות בנקאיות בשלושה מגזרי פעילות: משכנתאות, אשראי צרכני ואשראי לעסקים.

המתווה גובש בתאריך 7 במאי 2020 ומאז הוארך והורחב. כאשר ביום 30 בנובמבר, 2020 הודיע הפיקוח על הבנקים כי מתוך הבנה כי השלכות משבר הקורונה צפויות להשפיע על הקשיים התזרימיים של חלק מהלקוחות גם במהלך שנת 2021, גובש מתווה נוסף, שאומץ על ידי הבנק, המאפשר ללקוחות שדחו את הלוואותיהם בהתאם למתווים קודמים, להמשיך ולדחות את תשלומי המשכנתאות וההלוואות הצרכניות (להלן – המתווה הנוסף). יצוין, כי בשונה מהמתווים הקודמים, במתווה הנוסף ניתן דגש על חזרת הלווים לתשלום הלוואותיהם, וזאת באמצעות לוח תשלומים מקל.

בהתייחס ללקוחות שאינם נכללים במתווה הנוסף, הבנק ימשיך לסייע בהסדרים פרטניים ומציאת פתרונות מותאמים לכל לקוח. כמו כן, מועד הגשת בקשות דחייה בהתאם למתווה הקיים יהיה עד לתאריך 31 בדצמבר, 2020.

הבנק מנטר באופן שוטף את סיכון האשראי של הלקוחות שכבר סיימו את הקפאת ההלוואה. כאמור לעיל, במהלך הרבעון השני של השנה לא חל שינוי מהותי ברמת הכשלים של הלקוחות שסיימו את הקפאת ההלוואה, ורובם, משלמים את חובם באופן סדיר. עובדה זו מסייעת לירידה בפוטנציאל רמת הכשל של הבנק באשראי הצרכני, שהושפע מהתפתחות המגיפה, והשפעתה על מצב האבטלה במשק.

בהמשך לאמור לעיל ומתוך מטרה לעודד תאגידי בנקאיים לפעול לייצוב לוויים שלא עומדים או עשויים לא לעמוד במחויבויות התשלום החוזיות שלהם עקב נגיף הקורונה, פרסם בנק ישראל דגשים לטיפול בחובות לגביהם בוצעו שינויים בתנאים. בהתאם לחזר נקבע כי שינויים בתנאי הלוואות לא גורמים באופן אוטומטי לסיווג של הלוואות כחובות בעייתיים בארגון מחדש, כאשר בשל אירוע נגיף הקורונה מבוצעים שינויים לזמן קצר בתשלומים ללווים אשר לא היו בפיגור קודם לכן. עוד נקבע כי, לווה נחשב לווה שאינו בפיגור אם הוא נמצא בפיגור של פחות מ-30 ימים במועד יישום השינויים. ייצוב לוויים שאינם בפיגור בהלוואות הקיימות שלהם, אשר הם לוויים תקינים הנתקלים בבעיות פיננסיות או תפעוליות בטווח הקצר כתוצאה מאירוע נגיף הקורונה ככלל לא יחשב כארגון מחדש של חוב בעייתי, בפרט כאשר מתקיימים התנאים הבאים: השינוי בוצע בשל אירוע נגיף הקורונה, הלווה לא היה בפיגור במועד שבו יישמו השינויים, השינוי הוא לזמן קצר.

לעניין קביעת מצב פיגור - חובות שלא היו לפני כן בפיגור וניתנה להם דחייה בשל אירוע נגיף הקורונה, לא יסווגו כחובות בפיגור בשל הדחייה. כאשר בוצעה דחיית תשלומים בחובות שהיו בפיגור לפני הדחייה, יש להקפיא את מצב הפיגור במשך תקופת דחיית התשלום למעט אם החוב סווג כפגום או אם הוא נמחק חשבונאית. ייתכן שאילו לא הקפאת מניין ימי הפיגור ביחס לתשלומים שנדחו, כאמור לעיל, יתרת החובות בפיגור היתה גבוהה יותר.

דחיית התשלומים כאמור לעיל, לגבי הלוואות שלא היו בפיגור של 30 ימים או יותר במועד דחיית התשלומים, לא תחייב סיווג הלוואות כחוב בארגון מחדש של חוב בעייתי.

כאמור לעיל החל מיום 1 בינואר 2021 נכנס לתוקפו המתווה הנוסף ובו ניתן דגש על המשך מתן הקלה ללקוחות לצד הסדרת לוח תשלומים מקל לפירעון החוב, זאת בשונה מהקפאה או דחיית החוב בהתאם למתווה הקודם.

כמו כן, בהתאם למתווה הנוסף תאגיד בנקאי רשאי לא לסווג בארגון מחדש של חוב בעייתי הלוואות לדיוור, אשראי צרכני, ואשראי לעסקים קטנים וזעירים, שלא היו בפיגור של 30 ימים או יותר במועד דחיית התשלומים, שלגביהן בוצעו מיום 1 בינואר 2021 ועד ליום 31 במרץ 2021 דחיות תשלומים במסגרת המתווה המעודכן, גם אם הדחייה המצטברת עולה על 6 חודשים, השפעת יישום ההקלות בגין החובות שנדחו אינה מהותית.

בטבלה להלן מוצגים נתונים אודות חובות אשר בוצעה לגביהם דחיית תשלומים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, כאשר רוב היתרות המוצגות הן של לוויים אשר משלמים באופן שוטף באמצעות לוח תשלומים מקל.

טבלה 21 - חובות אשר בוצעה לגביהם דחיית תשלומים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ואשר לא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי, בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים כאמור לעיל (במיליוני שקלים):

חובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים, נכון למועד הדיווח ^א		פירוט נוסף של יתרת החוב הרשומה של חובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים				חובות לא בעייתיים			
יתרת חוב רשומה	מספר הלוואות	סכום התשלומים שנדחו	חובות בעייתיים	חובות שאינם בדירוג ביצוע אשראי	חובות בדירוג ביצוע אשראי, בפיגור של 30 ימים או יותר	חובות בדירוג ביצוע אשראי שאינם בפיגור	סך הכול חובות לא בעייתיים		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	עסקים גדולים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	עסקים בינוניים
88.0	60.0	11.4	-	-	-	88.0	88.0	88.0	עסקים קטנים
67.5	1,329.0	40.7	1.8	-	-	65.7	65.7	65.7	אנשים פרטיים - לא דיור
916.3	1,513.0	112.2	3.5	-	-	912.8	893.3	912.8	הלוואות לדיור
1,071.8	2,902.0	164.3	5.3	-	19.5	1,047.0	1,066.5	1,066.5	סך הכול ליום 30 ביוני 2021
1,280.0	3,817.0	174.1	79.5	1.6	1.6	1,120.9	1,153.5	1,153.5	סך הכול ליום 31 במרץ 2021
1,104.9	3,387.0	92.0	125.2	3.1	3.1	861.6	979.7	979.7	סך הכול ליום 31 בדצמבר 2020
2,490.8	7,031	141.7	98.2	23.3	23.3	2,262.9	2,392.6	2,392.6	סך הכול ליום 30 בספטמבר 2020
3,407.9	10,898	110.4	71.2						סך הכול ליום 30 ביוני 2020

*מזהה חובות אשר נכללים במתווה הנוסף, ודחיית התשלומים בוצעה באופן של שינוי לוח התשלומים:

יתרת חוב רשומה של אשראי לעסקים קטנים 74.4 מיליוני ש"ח, אשראי לאנשים פרטיים - לא דיור בסך 67.5 מיליוני ש"ח והלוואות לדיור בסך 825.9 מיליוני ש"ח.

כפי שניתן לראות משיא המשבר ב-30 ביוני, 2020 ועד ליום הדוח חל שיפור משמעותי בהיקף החובות בדחיית תשלומים. יתרות החוב בדחייה קטנו בכ-70%, מספר הלוואות קטנו בכ-75% והיקף החובות הבעייתיים קטן בכ-93%. סכום התשלומים שנדחו מסתכם ב-164 מיליוני ש"ח אך ברובם משולמים כסדרם.

חובות אשר תקופת דחיית התשלומים בנינם הסתיימה, נכון למועד הדיווח ⁽⁴⁾		פירוט נוסף של חובות שנמצאים בדחיית תשלומים, לפי משך תקופת דחיית התשלומים ⁽²⁾ ⁽⁴⁾		
		חובות לא בעייתיים		
חובות שנכנסו לפיגור של 30 יום או יותר לאחר סיום תקופת הדחיה, אך לא סווגו כבעייתיים	יתרת חוב רשומה	חובות לנביהם בוצעה דחיה של יותר מ-6 חודשים	חובות לנביהם בוצעה דחיה של יותר מ-3 ועד ל-6 חודשים	
-	-	-	-	עסקים גדולים
-	-	-	-	עסקים בינוניים
0.7	205.6	85.6	2.4	עסקים קטנים
3.3	188.2	65.3	0.4	אנשים פרטיים - לא דיור
28.9	1,775.9	836.6	76.2	הלוואות לדיור
32.9	2,169.7	987.5	79.0	סך הכל ליום 30 ביוני 2021
25.9	2,151.2	894.8	258.7	סך הכל ליום 31 במרץ 2021
8.2	2,843.9	891.8	87.9	סך הכל ליום 31 בדצמבר 2020
5.3	1,135.3	1,491.3	901.3	סך הכל ליום 30 בספטמבר 2020

⁽¹⁾ תקופת דחיית התשלומים הינה התקופה המצטברת שניתנו לחוב מתחילת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ואינה כוללת דחייה אשר לה הלווה זכאי לפי כל דין.

⁽²⁾ סיווג החובות בוצע לפי אותם מבחנים שבהן הבנק מבצע את הערכה באופן שוטף בגין חובות אשר נמצאים אינם בדחיית תשלומים.

⁽³⁾ אשראי בשעבוד נכסי נדלן.

⁽⁴⁾ חוב אשר תקופת דחיית התשלומים בגינו הסתיימה הינו חוב אשר מועד התשלום החוזי האחרון שלו שנדחה במסגרת המתווה חלף לפני תאריך הדיווח. לדוגמא חוב שחוזר לשלם בחודש יולי והתשלום החוזי אחרון שלו שנדחה היה בחודש יוני, יוגדר כחוב אשר תקופת דחיית התשלומים בגינו הסתיימה ליום 30 ביוני, 2021.

⁽⁵⁾ מזה חובות אשר נכללים במתווה הנוסף, ודחיית התשלומים בוצעה באופן של שינוי לוח התשלומים: יתרת חוב רשומה של אשראי לעסקים קטנים 74.4 מיליוני ש"ח, אשראי לאנשים פרטיים - לא דיור בסך 67.5 מיליוני ש"ח והלוואות לדיור בסך 825.9 מיליוני ש"ח.

ריכוזיות אשראי

סיכון הריכוזיות הוא סיכון הנובע מהיעדר פיזור בתיק האשראי. במטרה לצמצם את סיכון הריכוזיות פועל הבנק לפיזור תיק האשראי בין לזוים רבים מענפי משק שונים. לאירוע הקורונה פוטנציאל השפעה על התפתחות סיכון זה, בעיקר, עקב השפעת רמת האבטלה על רמת הסיכון של האשראי הקמעונאי, ולפיכך, מעת פרוץ המגיפה, הבנק בוחן חשיפתו למגזרי האוכלוסייה השונים באופן שוטף ומבצע ניתוחי תרחישים כולל תרחישים לחישוב ההפרשה הקבוצתית. תוצאות הבחינה מוגשות לדיקטוריון הבנק במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני ובדו"ח ה- ICAAP הבוחן סיכון זה באופן פרטני בשורה של תרחישי קיצון הפועלים, בין היתר, על תיק המשכנתאות של הבנק. תוצאת תרחישי הקיצון שהופעלו על תיק האשראי של הבנק מלמדים כי רמת סיכון הריכוזיות הינה מתונה.

טבלה 22 - סיכון אשראי ⁽⁴⁾ ונכסים שאינם מבצעים (במיליוני שקלים):

יתרת סיכון אשראי ליום							
31 בדצמבר 2020				30 ביוני 2021			
סה"כ	פרטי	דיור	מסחרי	סה"כ	פרטי	דיור	מסחרי
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי ⁽⁴⁾							
10,614.2	1,093.5	7,572.8	1,947.9	11,859.9	1,150.6	8,665.6	2,043.7
סיכון אשראי מאזני							
2,236.7	121.1	1,185.8	929.8	2,367.1	123.9	1,209.9	1,033.3
סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽⁵⁾							
12,850.9	1,214.6	8,758.6	2,877.7	14,227.0	1,274.5	9,875.5	3,077.0
סך סיכון אשראי בדירוג ביצועי אשראי							
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי:							
184.7	27.8	126.0	30.9	174.3	32.1	104.1	38.1
א. לא בעייתי							
289.6	26.7	243.1	19.8	151.7	22.0	117.7	12.0
ב. סה"כ בעייתי ⁽²⁾							
261.0	11.5	236.0	13.5	128.9	8.8	114.0	6.1
(1) השגחה מיוחדת ⁽⁶⁾							
6.8	5.7	-	1.1	6.0	5.3	-	0.7
(2) נחות							
21.8	9.5	7.1	5.2	16.8	7.9	3.7	5.2
(3) פגום							
474.3	54.5	369.1	50.7	326.0	54.1	221.8	50.1
סך הכל סיכון אשראי מאזני							
1.5	0.1	-	1.4	2.5	0.1	-	2.4
סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽⁵⁾							
475.8	54.6	369.1	52.1	328.5	54.2	221.8	52.5
סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצועי אשראי							
128.0	3.8	123.1	1.1	119.6	3.1	114.0	2.5
מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾							
13,326.7	1,269.2	9,127.7	2,929.8	14,555.5	1,328.7	10,097.3	3,129.5
סך סיכון אשראי כולל של הציבור ⁽⁴⁾							
מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים:							
15.3	3.0	7.1	5.2	10.9	2.0	3.7	5.2
א. חובות פגומים ⁽⁶⁾							
-	-	-	-	-	-	-	-
ב. נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו							
15.3	3.0	7.1	5.2	10.9	2.0	3.7	5.2
סך הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור							

1. סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

2. סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

3. לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 יום או יותר.

4. סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

5. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מוגבלות חבות של לווה.

6. כולל יתרה של חובות אשר תנאיהם שונו במסגרת התמודדות עם נגיף הקורונה וסווגו כחובות בהשגחה מיוחדת ליום 31 בדצמבר, 2020: בגין אנשים פרטיים - הלוואות

לדיור בסך של 112.9 מיליוני ש"ח ובגין אנשים פרטיים - אחר בסך של 10.0 מיליוני ש"ח.

טבלה 23 - פרטים בנוגע לתנועה בחובות פגומים (במיליוני שקלים):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020				לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			
מסחרי	דיור	פרטי	סך הכל	מסחרי	דיור	פרטי	סך הכל
תנועה בחובות הפגומים בגין אשראי לציבור*							
3.5	4.6	11.1	19.2	4.2	6.6	8.8	19.6
-	4.3	(0.4)	3.9	1.1	-	0.2	1.3
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	(1.0)	(1.0)	-	(0.5)	(0.5)	(0.5)
(0.1)	-	(0.3)	(0.3)	(0.2)	(2.8)	(0.6)	(3.6)
(0.1)	0.9	0.9	1.7	0.1	(0.1)	-	-
3.4	9.8	10.3	23.5	5.2	3.7	7.9	16.8
יתרת חובות פגומים ל 30 ביוני							
*מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש							
0.1	-	11.1	11.2	-	-	7.9	7.9
-	-	(0.4)	1.5	-	-	0.2	0.2
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	(1.0)	(1.6)	-	-	(0.5)	(0.5)
(0.1)	-	(0.3)	(1.0)	-	-	(0.6)	(0.6)
תנועה בחובות הפגומים בגין אשראי לציבור*							
0.2	4.6	10.5	15.3	5.2	7.1	9.5	21.8
3.3	4.3	1.5	9.1	1.1	-	0.5	1.6
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	(1.6)	(1.6)	(0.8)	-	(0.9)	(1.7)
(0.1)	-	(0.9)	(1.0)	(0.3)	(3.4)	(1.2)	(4.9)
-	0.9	0.8	1.7	-	-	-	-
3.4	9.8	10.3	23.5	5.2	3.7	7.9	16.8
יתרת חובות פגומים ל 30 ביוני							
*מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש							
0.2	-	10.5	10.7	-	-	9.5	9.5
-	-	1.5	1.5	-	-	0.5	0.5
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	(1.6)	(1.6)	-	-	(0.9)	(0.9)
(0.1)	-	(0.9)	(1.0)	-	-	(1.2)	(1.2)

יתרת חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים ביום 30 ביוני 2021 עומדת על כ-7.9 מיליוני ש"ח, לעומת 9.5 מיליוני ש"ח בתום שנת 2020. יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות פגומים הסתכמה ביום 30 ביוני 2021 ב-5.7 מיליוני ש"ח, לעומת 7.2 מיליוני ש"ח בתום שנת 2020.

טבלה 24 - הלוואות לדיור בפיגור לפי הנספח להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314 (במיליוני שקלים):

יתרה ליום 30 ביוני 2021								
עומק הפיגור (מיליוני ש"ח)								
יתרות בגין הלוואות בפיגור	סך הכל	בפיגור של 90 ימים או יותר					בפיגור של 30 ועד 89 ימים	
		מעל 90 ימים	מעל 33 חודשים	מעל 15 חודשים ועד 33 חודשים	מעל 6 חודשים ועד 15 חודשים	90 ימים ועד 6 חודשים		
סך הכל	שמוחזרו ⁽³⁾							
16.1	-	15.7	9.8	2.6	1.8	1.5	0.4	סכום הפיגור
2.3	-	2.3	2.1	0.2	-	-	-	מזה: יתרת ההפרשה לריבית ⁽¹⁾
130.7	7.3	106.7	11.8	22.1	30.2	42.6	16.7	יתרת חוב רשומה
21.2	0.3	20.9	7.7	9.3	3.9	-	-	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾
109.5	7.0	85.8	4.1	12.8	26.3	42.6	16.7	יתרת חוב נטו
110.4	5.8	94.4	1.5	15.5	33.7	43.7	10.2	יתרת חוב נטו ליום 31 בדצמבר 2020

⁽¹⁾ בגין ריבית על סכומים שבפיגור.

⁽²⁾ לא כולל יתרת ההפרשה לריבית.

⁽³⁾ הלוואות בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פירעון, ללא ויתור על ההכנסה.

ניתוח הוצאות להפסדי אשראי והתפתחויות עיקריות בסיכוני האשראי

בנושא הוצאות בגין הפסדי אשראי וסיווג חובות בעייתיים הבנק פועל בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים שנכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2011 והעדכונים של הוראות אלו מאז מועד זה. הבנק נוהג לאמוד, להעריך ולעדכן את גובה ההפרשה להפסדי אשראי באופן שוטף, בהתאם לניסיון העבר, ניתוח מצבם של הלווים הנבחרים באופן פרטני, וכן בהתאם לתחזיות כלכליות והערכות לגבי השווקים והסקטורים העסקיים השונים. ההפרשה להפסדי אשראי בהתייחס לתיק האשראי נחלקת להפרשה פרטנית ולהפרשה קבוצתית. בתקופת הדוח נרשמה ירידה בהפרשה הקבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים בסך של כ-31.4 מיליוני ש"ח לעומת גידול, על רקע משבר הקורונה, של 45.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

במהלך הרבעון השני לשנת 2021 המשיך הבנק לעקוב אחר ההתפתחויות הן ברמה המאקרו כלכלית והן על התנהגות תיק האשראי, לפיכך כתוצאה מהתאוששות המשק הישראלי, עדכון תחזיות חטיבת המחקר של בנק ישראל לגבי שיעור האבטלה החזוי ומקיטון בהיקף דחיות תשלומי האשראי עדכן הבנק את ההפרשה הקבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים. לפרטים אודות הרכב והתפתחות ההוצאות להפסדי אשראי ראה לעיל [בפרק 2.2 התפתחויות עיקריות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר](#).

טבלה 25 - שיעורי הפרשה מסיכון אשראי לציבור:

31 בדצמבר			
2020	30 ביוני 2020	30 ביוני 2021	
0.14%	0.15%	0.09%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית מיתרת האשראי לציבור
1.16%	1.51%	0.99%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.76%	1.48%	1.30%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
1267%	958%	1409%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית**
			שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית בתוספת
134%	89%	121%	יתרת אשראי לציבור אשר נמצא בפיגור של 90 ימים או יותר
2.18%	1.90%	1.06%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
0.94%	1.28%	(0.45%)	שיעור ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור*
0.21%	0.30%	0.12%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור הממוצעת
12.02%	20.0%	8.9%	שיעור המחיקות נטו בגין האשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

(*) השיעורים למחצית הראשונה לשנת 2021, למחצית הראשונה לשנת 2020 ובשנת 2020 הושפעו מהותית מעדכון ההפרשה הקבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים בסך (31.4) מיליוני ש"ח, 47.9 מיליוני ש"ח ו-64.9 מיליוני ש"ח בהתאמה, על רקע התפשטות נגיף הקורונה.

(**) היחס מושפע מהרכב תיק האשראי של הבנק שהינו מוטה הלוואות לדיור, כאשר לרוב סיווג חוב כפגום אינו רלוונטי להלוואות לדיור.

לפרטים ראה [בפרק 2.2 התפתחויות עיקריות בהכנסות, הוצאות וברוח כולל אחר](#). לפרטים נוספים, ראה גם [ביאור 13 לדוחות הכספיים](#).

הערכת ההפרשה להפסדי אשראי בגין השפעת משבר נגיף הקורונה

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים מיום 12 באפריל 2020, לאור הנסיבות הקיימות והרמה הגבוהה של אי-ודאות, נדרשים הבנקים להפעיל שיקול דעת משמעותי בהערכת הפסדי האשראי הצפויים בתיק האשראי. במסגרת זו, על הבנק לבחון את כל המידע הזמין, ולקבוע את האומדן הטוב ביותר של הפסדי האשראי הצפויים מתוך טווח אומדני ההפסד, תוך עדכון ההתאמות האיכותיות בחישוב ההפרשה, והגדלת הסכומים הנכללים בהפרשה להפסדי אשראי. זאת, על מנת לוודא שההפרשות להפסדי אשראי יהיו מספיקות כדי לכסות באופן שמרני וזהיר את האומדן העדכני של הפסדי האשראי הצפויים מתיק האשראי של הבנק, כולל ההשפעה של אירוע נגיף הקורונה. לאורך זמן, ככל שיעמוד לרשות הבנק מידע נוסף לגבי סיכויי הגביה של לווים, אומדני ההשפעה יותאמו למידע הנוסף.

הערכת הבנק מתבססת, בין היתר, על היקף החובות לגביהם בוצע שינוי בתנאים לבקשת הלקוחות במסגרת התמודדות עם המשבר, תחזית שיעור האבטלה לשנים 2021-2022, שיעור ההתאוששות של לקוחות שייכנסו לכשל בתום תקופת דחיית תשלומי החובות וירידה במחירי הנדל"ן למגורים.

לשינויים בפרמטרים של שיעור האבטלה, שינוי בהיקף החובות שנדחו וירידה במחירי הנדל"ן למגורים ישנה השפעה על גובה ההפרשה התאורטי הנדרש. בתקופת המשבר ערך הבנק את רגישות ההפרשה לשינויים באומדנים של שיעורי האבטלה (עלייה של עד 3% מול התחזית), שינוי בהיקפי החובות שנדחו (עלייה של עד 30% מההיקף בפועל) וירידה במחירי הנדל"ן (ירידה של עד 15%). לנוכח פרסום התחזיות המעודכנות של חטיבת המחקר של בנק ישראל (כמפורט [בפרק 2.1 מנגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים](#) לעיל), לאור קיטון משמעותי בהיקף דחיות תשלומי האשראי וחזרת הרוב המכריע של הלווים לתשלום שוטף, העלייה המתמשכת במחירי הנדל"ן ובהתחשב בגובה ההפרשות הקיימות בבנק, להערכת הבנק, גם לשינויים התאורטיים המקסימאליים החזויים לא תהא השפעה מהותית על היקף/גובה ההפרשה.

טבלה 26 - שיעורי ההפרשה בפועל

ליום 30 ביוני 2021				
סך הכול	מסחרי ואחר ⁽²⁾	אנשים פרטיים - אחר	אנשים פרטיים - לדיור ⁽³⁾	יתרת ההפרשה
161.0 ⁽³⁾	13.0	91.5	56.5	יתרת ההפרשה
14,556	3,130	1,329	10,097	יתרת סיכון האשראי
1.11%	0.42%	6.89%	0.56%	שיעור יתרת ההפרשה לסיכון אשראי

⁽¹⁾ בהתאם להוראות נב"ת 329 מחזיק הבנק, בנוסף להפרשה לפי עומק הפיגור והפרשה פרטנית, הפרשה קבוצתית בגין הלוואות לדיור.

⁽²⁾ כ-2,692.6 מיתרת סיכון האשראי הכולל מסחרי ואחר משתייך לענף משקי בינוי ונדלן וכולל ובעיקר אשראי למימון בנייה למגורים בשיטת הלווי. לפרטים ראה להלן [בפרק מאפייני אשראי למימון הקמת פרויקטים בנדל"ן](#).

⁽³⁾ מזה 3.1 מיליוני ש"ח בגין הפרשה לסיכון אשראי חוץ מאזני.

טבלה 27 - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (במיליוני שקלים):

30 ביוני 2021							
הפסדי אשראי ^(א)		מזה: סיכון			מזה: דירוג ביצוע		
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות מבין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי פגום	אשראי בעייתי ^(ב)	מזה: דירוג ביצוע אשראי ^(ג)	סיכון אשראי כולל ^(ד)	
ציבור - מסחר							
3.9	-	(0.6)	-	8.5	1,729.4	1,776.0	בינוי ונדל"ן - בינוי ^(ה)
3.5	-	1.0	1.5	2.2	914.4	916.6	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4.0	0.8	(0.6)	2.3	2.3	392.1	394.4	שירותים פיננסיים
1.6	0.1	0.1	1.4	1.4	41.1	42.5	אחרים
13.0	0.9	(0.1)	5.2	14.4	3,077.0	3,129.5	סך הכל מסחרי^(ו)
56.5	-	(0.6)	3.7	117.7	9,875.5	10,097.3	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
91.5	6.1	(25.3)	7.9	22.1	1,274.5	1,328.7	אנשים פרטיים - אחר
161.0	7.0	(26.0)	16.8	154.2	14,227.0	14,555.5	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	780.5	780.5	בנקים בישראל וממשלת ישראל
161.0	7.0	(26.0)	16.8	154.2	15,007.5	15,336.0	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	0.5	0.5	בנקים וממשלות בחו"ל
-	-	-	-	-	61.1	61.1	אחרים בחו"ל
161.0	7.0	(26.0)	16.8	154.2	15,069.1	15,397.6	סך הכל

^(א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות מכשירים נגזרים. כולל: חובות^(ב) - 12,318.9 מיליוני ש"ח, אג"ח - 684.8 מיליוני ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 2.5 מיליוני ש"ח, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה - 2,369.6 מיליוני ש"ח.

^(ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

^(ג) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

^(ד) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

^(ה) סיכון אשראי מאזני וחוסף מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

^(ו) כולל הלוואות לדיור אשר הועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה בסך של 245.5 מיליוני ש"ח ומסגרות שהועמדו לקבוצות אלו בסך של 164.1 מיליוני ש"ח.

^(ז) כולל הלוואה בסך 133 מיליוני ש"ח המגובה בתזרים הלוואות רכב, בגינה בוצעה הפרשה קבוצתית בהתאם לסיכון הלוואות אלו, בסך של 3.6 מיליוני ש"ח.

^(ח) כולל יתרה של חובות אשר תנאיהם שונו במסגרת התמודדות עם נגיף הקורונה וסווגו כחובות בהשגחה מיוחדת ברבעון: בגין אנשים פרטיים - הלוואות לדיור בסך של 75.9 מיליוני ש"ח.

30 ביוני 2020						
הפסדי אשראי ⁽³⁾						
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון			סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾
			מזה: סיכון אשראי פגום	אשראי בעייתי ⁽⁵⁾⁽⁶⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁴⁾	
ציבור - מסחרי						
4.9	0.1	0.2	-	9.3	1,825.8	1,842.7
3.3	-	0.5	1.7	3.4	687.7	692.0
0.1	-	-	-	-	176.3	176.3
6.5	1.0	5.3	1.7	1.7	208.3	210.0
14.8	1.1	6.0	3.4	14.4	2,898.1	2,921.0
סך הכל מסחרי⁽⁷⁾						
49.7	(1.1)	2.3	9.8	208.2	8,296.8	8,632.0
103.8	16.6	62.0	10.3	24.7	1,372.4	1,432.9
168.3	16.6	70.3	23.5	247.3	12,567.3	12,985.9
סך הכל ציבור - פעילות בישראל						
-	-	-	-	-	516.2	516.2
168.3	16.6	70.3	23.5	247.3	13,083.5	13,502.1
סך הכל פעילות בישראל						
-	-	-	-	-	0.2	0.2
-	-	-	-	-	16.7	16.7
168.3	16.6	70.3	23.5	247.3	13,100.4	13,519.0
סך הכל						

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות מכשירים נגזרים. כולל: חובות(2) - 11,331.2 מיליוני ש"ח, אג"ח - 422.6 מיליוני ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 3.8 מיליוני ש"ח, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה - 1,761.4 מיליוני ש"ח.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) כולל הלוואות לדיור אשר הועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה בסך של 258.8 מיליוני ש"ח ומסגרות שהועמדו לקבוצות אלו בסך של 124.9 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.19 : 264.8 מיליוני ש"ח ו-238.3 מיליוני ש"ח).
- (7) כולל הלוואה בסך 210 מיליוני ש"ח המגובה בתזרים הלוואות רכב, בגינה בוצעה הפרשה קבוצתית בהתאם לסיכון הלוואות אלו, בסך של 4.6 מיליוני ש"ח.
- (8) מזה 2.5 מיליוני ש"ח חוץ מאזני.
- (9) כולל יתרה של חובות אשר תנאיהם שונו במסגרת התמודדות עם נגיף הקורונה וסווגו כחובות בהשגחה מיוחדת ברבעון: בגין אנשים פרטיים - הלוואות לדיור בסך של 37.7 מיליוני ש"ח ובגין אנשים פרטיים - אחר בסך של 3.6 מיליוני ש"ח.

31 בדצמבר 2020							
הפסדי אשראי ⁽³⁾							
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון		מזה: דיחג ביצוע אשראי ⁽⁴⁾	סיכון אשראי כולל ⁽⁵⁾	
			מזה: סיכון אשראי פגום	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾⁽⁷⁾			
ציבור - מסחרי							
4.5	0.1	(0.2)	-	14.9	1,711.9	1,757.7	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾
2.5	-	(0.3)	1.7	2.8	747.1	749.9	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
3.3	1.3	4.5	2.1	2.1	395.0	397.1	שירותים פיננסיים
3.8	0.4	1.7	1.4	1.4	23.7	25.1	אחרים
14.1	1.8	5.7	5.2	21.2	2,877.7	2,929.8	סך הכל מסחרי⁽⁸⁾
57.1	(0.1)	10.5	7.1	243.0	8,758.6	9,127.7	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
122.9	21.3	86.2	9.5	26.8	1,214.6	1,269.2	אנשים פרטיים - אחר
194.1	23.0	102.4	21.8	291.0	12,850.9	13,326.7	סך הכל ציבור - פעילות בישראל⁽⁸⁾
-	-	-	-	-	484.3	484.3	בנקים בישראל ⁽⁷⁾
194.1	23.0	102.4	21.8	291.0	13,335.2	13,811.0	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	0.3	0.3	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	4.9	4.9	ממשלות בחו"ל
194.1	23.0	102.4	21.8	291.0	13,340.4	13,816.2	סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾ - 11,192.7 מיליוני ש"ח, אג"ח - 383.9 מיליוני ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 1.4 מיליוני ש"ח, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה - 2,238.2 מיליוני ש"ח.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(6) כולל הלוואות לדיור אשר הועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה בסך של 235.7 מיליוני ש"ח ומסגרות שהועמדו לקבוצות אלו בסך של 154.0 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.20: 264.8 מיליוני ש"ח ו-238.3 מיליוני ש"ח).

(7) כולל הלוואה בסך 160 מיליוני ש"ח המגובה בתזרים הלוואות רכב, בגינה בוצעה הפרשה קבוצתית בהתאם לסיכון הלוואות אלו, בסך של 3.8 מיליוני ש"ח.

(8) מזה 2.8 מיליוני ש"ח חוץ מאזני.

(9) כולל יתרה של חובות אשר תנאיהם שנו במסגרת התמודדות עם נגיף הקורונה וסווגו כחובות בהשגחה מיוחדת ברבעון: בגין אנשים פרטיים - הלוואות לדיור בסך של 112.9 מיליוני ש"ח ובגין אנשים פרטיים - אחר בסך של 10.0 מיליוני ש"ח.

סיכונים בתיק הלוואות לדיור

במסגרת ניהול סיכוני אשראי, הבנק נוקט אמצעים שונים להפחתת סיכונים הנובעים ממתן אשראי לדיור. הבנק קבע במסגרת מדיניות האשראי מגבלות שונות על פעילות האשראי לדיור בהתחשב בגורמי הסיכון המרכזיים. הפרמטרים העיקריים להגדרת תיאבון הסיכון בתחום הלוואות לדיור הינם: שיעור המימון (LTV), מיקום הנכס, יחס החזר מהכנסה (PTI), מטרת הלוואה ותקופת הלוואה. הבנק מנטר באופן שוטף את פרופיל הסיכון של תיק המשכנתאות לנוכח תיאבון הסיכון שקבע, כשהוא מנטר את התפתחות הפרמטרים הללו והשפעתם על רמת הסיכון של תיק המשכנתאות או של סגמנטים שונים שלו. לאחר פרוץ משבר הקורונה הנהלת הבנק החליטה על שינויים רלוונטיים בנהלים ובנוסף קבעה הנהלה מספר מגבלות מחמירות בהתאם למצב. במהלך הרבעון הראשון, לאור הצלחת מבצע החיסונים, חזרת המשק לפעילות שבשגרה, הירידה ברמת האבטלה והירידה ברמת דחיות התשלומים, חזר הבנק לעבוד במתכונת של שגרה. חלק מהמגבלות שעודכנו בתקופת הקורונה עודכנו במדיניות הבנק. במהלך הרבעון הנוכחי עודכנו חלק מהמגבלות, חלקם צומצמו מתוך ראייה של הפחתת הסיכון או עדכון אפקטיביות המגבלות, וחלקם הורחבו עם הרחבת הפעילות. הבנק ממשיך לנטר את פעילות האשראי, את הביצועים באשראי לדיור ואת יתרת האשראי בדחיית תשלומים תוך מעקב אחר תיק המשכנתאות במערכת ופוטנציאל התפרצות הקורונה. בחודש דצמבר 2020 בנק ישראל עדכן את מגבלת תמיהיל רכיב הפריים במשכנתאות (שהיה מוגבל לעד 33% מתמיהיל האשראי). בפועל, המשמעות היא שניתן לקחת משכנתא, או למחזר קיימת, בתמיהיל של עד 66% במסלול הפריים. שינוי זה הביא לעליה בשיעור הפירעונות המוקדמים.

טבלה 28 - התפתחות ביצועי האשראי לדירוג⁽¹⁾ ומדדי ביצוע עיקריים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30/06/2020	30/09/2021	31/12/2020	31/03/2021	30/06/2021	
408	442	311	736	630	ביצועים במטבע ישראלי (במיליוני ש"ח)
5	12	16	14	25	ביצועים במט"ח (במיליוני ש"ח)
413	454	327	750	655	סה"כ ביצוע (במיליוני ש"ח)
(26%)	10%	(28%)	131%	(13%)	אחוז השינוי ביחס לרבעון קודם
33%	31%	32%	41%	53%	ביצועים בריבית משתנה בתדירות קצרה מ-5 שנים
266	275	258	253	275	תקופת ההלוואה ממוצעת (בחודשים)
6,007	5,666	6,135	5,625	5,928	הכנסה לנפש בממוצע (בש"ח)
					התפלגות סכום ביצוע לפי שיעור מימון הנכס⁽²⁾ (LTV)
74%	71%	71%	69%	69%	60%-0%
26%	29%	29%	31%	31%	75%-61%
-	-	-	-	-	מעל 75% ⁽³⁾
					התפלגות סכום ביצוע לפי שיעור החזר מהכנסה (PTI) בהלוואות למטרת מגורים⁽⁴⁾
28%	28%	27%	29%	29%	שיעור החזר מהכנסה (PTI) ממוצע
100%	100%	100%	99%	100%	40%-0%
-	-	-	1%	-	מעל 40% ⁽⁴⁾
-	-	-	-	-	מזה: אחוז הביצועים בעלי שיעור מימון מעל 60%
					התפלגות מספר הסכמים על פי סכום ביצוע (באלפי ש"ח)
44%	47%	43%	44%	46%	0-500
37%	37%	39%	37%	36%	500-1,000
19%	16%	17%	19%	18%	מעל 1,000
746	704	707	775	750	סכום הסכמים ממוצע
					הלוואות בסך העולה על 2 מיליון ש"ח להלוואה:
30	12	9	11	25	מספר הלוואות
82	37	27	35	76	סכום כולל (במיליוני ש"ח)

(1) הלוואות חדשות בלבד (לא כולל מיחזורים).

(2) הנתונים לפי דיווח 876 לפיקוח על הבנקים.

(3) מציין סכום הנמוך מ-1%.

טבלה 29 - מאפייני סיכון שונים בתיק ההלוואות לדיור - ללא קבוצות רכישה (במיליוני שקלים):

יתרה ליום 30 ביוני 2021								
גיל ההלוואה (זמן שחלף ממועד מתן ההלוואה)								
סך הכל	10 שנים		3 חודשים עד			שיעור ההחזר		שיעור מימון
	ומעלה	5-10 שנים	2-5 שנים	1-2 שנים	שנה	עד 3 חודשים	מההכנסה הקבועה	
2,908.9	167.8	506.7	934.8	679.0	442.1	178.5	עד 40%	עד 45%
237.9	25.0	49.9	9.5	6.4	102.4	44.7	50%-40%	
169.1	40.0	41.4	10.8	2.1	51.2	23.6	80%-50%	
24.2	14.0	9.5	-	0.7	-	-	מעל 80%	
3,340.1	246.8	607.5	955.1	688.2	595.7	246.8	סך הכל	
2,744.7	280.8	536.6	745.6	541.6	422.5	217.6	עד 40%	60%-45%
313.8	48.3	90.5	13.4	7.6	107.3	46.7	50%-40%	
193.5	53.3	65.3	4.5	0.4	48.9	21.1	80%-50%	
31.5	9.7	21.3	-	-	0.2	0.3	מעל 80%	
3,283.5	392.1	713.7	763.5	549.6	578.9	285.7	סך הכל	
1,728.2	147.6	200.2	432.8	371.4	398.1	178.1	עד 40%	75%-60%
194.5	26.6	25.1	3.5	3.3	89.0	47.0	50%-40%	
110.7	29.9	26.1	1.1	1.1	40.1	12.4	80%-50%	
11.7	8.6	3.1	-	-	-	-	מעל 80%	
2,045.1	212.7	254.5	437.4	375.8	527.2	237.5	סך הכל	
140.9	24.4	12.8	12.4	28.4	31.5	31.4	עד 40%	מעל 75%
47.1	4.6	3.7	-	0.3	24.5	14.0	50%-40%	
26.9	5.4	5.0	-	-	9.8	6.7	80%-50%	
3.0	1.2	1.8	-	-	-	-	מעל 80%	
217.9	35.6	23.3	12.4	28.7	65.8	52.1	סך הכל	
0.7	0.7	-	-	-	-	-	עד 40%	שיעבודים אחרים
-	-	-	-	-	-	-	50%-40%	
0.1	0.1	-	-	-	-	-	80%-50%	
-	-	-	-	-	-	-	מעל 80%	
0.8	0.8	-	-	-	-	-	סך הכל	
8,887.4	888.0	1,599.0	2,168.4	1,642.3	1,767.6	822.1	סך הכל	סך הכל

כאשר מדובר במיחזור הגיל הינו מיום ביצוע המיחזור.

מאפייני תיק האשראי לדיור

לקוחות הבנק בתחום הלוואות לדיור נמנים עם אוכלוסיות מהעשירון האמצעי ומעלה. ככלל עדיפות הבנק ללקוחות בעלי הכנסה משפחתית ברוטו שאינה פוחתת מההכנסה הממוצעת במשק כאשר כ-50% מהאשראי ניתן לנכסים באזור גוש דן וירושלים רבתי.

מתחילת השנה הבנק הגדיל באופן משמעותי את הביצועים שלו תוך שמירה על פרופיל סיכון מתון המתבטא ברמת כשל והפרשות נמוכים.

בביצועי הלוואות לדיור לרבעון השני לשנת 2021 שיעור יחס החזר להכנסה הממוצע עמד על כ-29%, לעומת 28% ברבעון המקביל אשתקד. כאשר כ-100% מההלוואות ניתנו בשיעור החזר של עד 40% מההכנסה וכ-69% מההלוואות ניתנו בשיעור מימון שאינו עולה על 60% משווי הנכס. כמו כן, בתיק הלוואות לדיור של הבנק כ-85% מיתרת הלוואות ניתנו בשיעור החזר של עד 40% מההכנסה וכ-75% מיתרת הלוואות ניתנו בשיעור מימון של עד 60% משווי הנכס.

יתרת חוב נטו (בניכוי הפרשה להפסדי אשראי) של הלוואות לדיור בפיגור מעל ל-90 ימים עומדת על 85.7 מיליוני ש"ח, לעומת יתרה של 94.4 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020

[ראה לעיל בטבלה 24.](#)

ליום 30 ביוני 2021 יתרת האשראי לדיור שבגיננו נדחו תשלומים בבנק עמד על סך של כ-916.3 מיליוני ש"ח והיקף התשלומים שנדחו בגין אשראי לדיור עמד על סך של כ-112.2

מיליוני ש"ח, לפרטים אודות שינויים בתנאי חובות במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה [ראה לעיל בטבלה 21](#).

בשנת 2020 ביצע הבנק ניתוח להיקף הפסד האשראי לדיור הצפוי בשל השפעת משבר נגיף הקורונה, בהערכת ההפרשה הקבוצתית בגין ההשפעה הצפויה הביא הבנק בחשבון שינוי אפשרי בגורמים הסביבתיים וגידול בסיכון האשראי בגין השינויים כאמור ועדכן את ההפרשה הקבוצתית בגין אשראי לדיור ב-6.2 מיליוני ש"ח. הבנק המשיך לעקוב אחר ההתפתחויות הן ברמה המאקרו כלכלית והן אחר פרופיל הסיכון בתיק האשראי לדיור, כולל אחר היציאה ממתווה ההקפאות והשפעתו על הפיגורים והכשלים בתיק, וכן, אחר התפתחות רמת האבטלה, ובהתאם הופחתה ההפרשה להפסדי אשראי ב-3.1 מיליוני ש"ח.

לפרטים אודות הערכת רגישות ההפרשה להפסדי אשראי בגין השפעת משבר נגיף הקורונה [ראה לעיל בטבלה 26](#) המציגה את שיעורי ההפרשה בפועל ורגישות לשינויים באומדנים. לפרטים נוספים, [ראה טבלה 24](#) בדבר הלוואות לדיור בפיגור לפי הנספח להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314.

כחלק מהצעדים שנקט בנק ישראל במהלך המשבר, הוא הודיע בחודש דצמבר על עדכון במגבלת תמהיל המשכנתאות, לשינוי המגבלה על תמהיל רכיב הפריים (שהיה מוגבל לעד 33% מתמהיל האשראי). בפועל, המשמעות היא שניתן לקחת משכנתא, או למחזר קיימת, בתמהיל של עד 66% במסלול הפריים. לפי בנק ישראל צעד זה אפשרי לנוכח רמת הריביות הנמוכה בשנים האחרונות, ונעשה במטרה להקל על הלויים בהחזר החודשי של המשכנתא בתקופה זו.

למידע נוסף על סיכונים בתיק הלוואות לדיור, ראה בדוח נדבך 3 על הסיכונים ליום 30 ביוני 2021, הנמצא באתר האינטרנט של הבנק וכן [באיור 13](#) ו**באיור 6** לדוחות הכספיים.

תהליך מתן אשראי לדיור

פעילות המשכנתאות כוללת בעיקר מתן הלוואות לדיור וכנגד שיעור דירת מגורים לתושבי ישראל בבסיסי הצמדה שונים ועל-פי מגוון מסלולי ריבית ולתושבי חוץ במס"ח במטבעות עיקריים (בעיקר דולר ארה"ב, לירה שטרלינג ואירו). כאמור, לאחר פרוץ משבר הקורונה הנהלת הבנק החליטה על שינויים רלוונטיים בנהלים ובנוסף קבעה ההנהלה מספר מגבלות מחמירות בהתאם למצב. החל מהרבעון הראשון של שנת 2021 תהליך מתן האשראי לדיור חזר לשגרה עם חזרת המשק לשגרה לאור הצלחת מבצע החיסונים.

מכירת ושירותי תיקי אשראי לדיור

הבנק מספק שירותי ניהול ותפעול בגין שני סוגי הלוואות:

א. תיקי הלוואות שנמכרו לגופים מוסדיים, אשר הבנק מנהל ומתפעל עבור הרוכשות את חלק התיק הלוואות שנרכש על ידן, בתמורה לדמי ניהול, באופן ועל בסיס אותם כללים לפיהם הבנק מנהל ומתפעל הלוואות עבור עצמו, לרבות חלק התיק הלוואות שנתרו בבעלות.

יתרת הלוואות אלו אשר מנוהלות על ידי הבנק ליום 30 ביוני 2021 עומדת על סך של כ-1,047 מיליוני ש"ח (מזה כ-998 מיליוני ש"ח בהלוואות לדיור). לבנק אין סיכון אשראי על חלק הלוואות שנמכרו.

ב. הלוואות מכספי ממשלה ובאחריותה לזכאי משרד הביטוי והשיכון (להלן: "הלוואות תקציב") אשר יתרתן ליום 30 ביוני 2021 עומדת על סך של כ-396 מיליוני ש"ח. לבנק אין סיכון אשראי על הלוואות התקציב.

ביחס להלוואות לדיור, אשר נמכרו לגופים מוסדיים נעיר, כי בתאריך 14 בפברואר 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת חוזר בנושא מכירת הלוואות ושינופי פעולה להעמדת הלוואות לדיור. לפי סעיף 4.2 בטיטת החוזר, יחולו מגבלות על היקף מכירת תיקי הלוואות לדיור ע"י תאגיד בנקאי כשיעור מיתרת תיק הלוואות לדיור (להלן "שיעור המגבלה"). בנק ישראל קבע, ביחס לבנק, שיעור מגבלה של 15%. בחודש אוגוסט, 2020 פתח הבנק בדיאלוג עם בנק ישראל להסרת מגבלה זו.

נכון ליום 30 ביוני, 2021 היקף מכירת תיקי הלוואות לדיור כשיעור מיתרת תיק הלוואות לדיור עומד על כ-11.2%.

הבנק רואה במכירת תיקי אשראי חלק ממימוש האסטרטגיה העסקית לטווח הארוך ובכונתו לפעול למימוש עסקאות אלו בעתיד תוך עמידה במגבלות הרגולטוריות, ככל שתהיינה.

יש לציין כי במקביל למכירת תיקי האשראי המשיך הבנק להציג צמיחה בתיק האשראי לדירור (תוך עמידה במגבלות ההון), כך שלמכירות הנ"ל הייתה השפעה חיובית על רווחיות הבנק בשעה שלא הייתה להן השפעה שלילית מהותית על הכנסות הריבית. כמו כן הבנק הכיר ברווח ברוטו ממכירת תיקי האשראי לדירור בסך 10.7 מיליוני ש"ח, בסך 56.1 מיליוני ש"ח ובסך 65.9 בשנים 2018, 2019 ו-2020 בהתאמה (כ-133 מיליוני ש"ח במצטבר).
 כמו כן, בשל העובדה שכ-98% מתיק הלוואות לדירור של הבנק בוצע בשיעור מימון שאינו עולה על 75% משווי הנכס להערכת הבנק למכירת תיקי האשראי אין השפעה מהותית על פרופיל הסיכון של תיק האשראי של הבנק.

טבלה 30 - מאפייני סיכון שונים בתיק הלוואות לדירור שנמכר (במיליוני שקלים):

התפלגות הלוואות לדירור ליום 30 ביוני 2021		שיעור החזר מהכנסה קבועה	שיעור מימון
הלוואות לדירור שנמכרו על יד הבנק	הלוואות לדירור במאזן הבנק		
55.7%	32.7%	עד 40%	עד 45%
0.9%	2.7%	50%-40%	
0.3%	1.9%	80%-50%	
0.2%	0.3%	מעל 80%	
57.1%	37.6%	סך הכל	
41.4%	30.9%	עד 40%	60%-45%
0.9%	3.5%	50%-40%	
0.3%	2.2%	80%-50%	
0.3%	0.4%	מעל 80%	
42.9%	36.9%	סך הכל	
-	19.4%	עד 40%	75%-60%
-	2.2%	50%-40%	
-	1.2%	80%-50%	
-	0.1%	מעל 80%	
-	23.0%	סך הכל	
-	1.6%	עד 40%	מעל 75%
-	0.5%	50%-40%	
-	0.3%	80%-50%	
-	-	מעל 80%	
	2.5%	סך הכל	
998.0	8,887.4		סך הכל

ליום 30 ביוני, 2021 שיעור הלוואות בפיגור בתיק הלוואות לדירור שנמכר עומד על 1.2% בהשוואה לשיעור של 1.4% מההלוואות לדירור במאזן הבנק.

סיכונים בתיק ההלוואות לאנשים פרטיים ללא הלוואות לדיור

טבלה 31 - יתרת האשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור) (במיליוני שקלים):

	ליום 30 ביוני		
	2021	2020	
הלוואות צרכניות סולו	1,159.9	1,255.0	ליום 31 בדצמבר
אשראי קמעונאי אחר ⁽¹⁾	44.8	56.4	2020
סה"כ אשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור)⁽²⁾	1,204.7	1,311.4	1,148.0
מזה: לא בעייתיים ⁽²⁾	1,182.6	1,286.8	1,121.3
בעייתיים פחות מ-90 יום	11.1	7.3	13.4
בעייתיים יותר מ-90 יום	3.1	7.0	3.8
פגומים שצוברים הכנסות ריבית	5.6	6.3	6.7
פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית	2.3	4.0	2.8
סה"כ אשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור)	1,204.7	1,311.4	1,148.0
שיעור האשראי שמשווג כבעייתי מסך האשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור) ⁽¹⁾	18%	19%	2.3%
יתרות עו"ש בחובה	6.6	9.2	7.3
אחר (רכב וכרטיסי אשראי)	38.2	47.2	41.5
סה"כ אשראי קמעונאי אחר	44.8	56.4	48.8

נכון ליום 30 ביוני 2021 יתרת החובות בגין אשראי שאינו לדיור לגביהן בוצעו שינויים בתנאים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, שלא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי, עמד על סך של כ-67.5 מיליוני ש"ח והיקף התשלומים שנדחו עמד על סך של כ-40.7 מיליוני ש"ח, מספר הלווים אשר עברו בוצעו השינויים להלן עומד על כ-1,329. לפרטים נוספים אודות שינויים בתנאי חובות במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה ראה לעיל בסעיף שינויים בתנאי חובות במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה - [טבלה 21](#) בפרק זה.

טבלה 32 - התפלגות יתרות האשראי לאנשים פרטיים (שאינם לדיור) (במיליוני שקלים):

	ליום 30 ביוני		ליום 31 בדצמבר
	2020	2021	2020
שיעור מסך הכול			
	1,311.4	1,204.7	1,148.0
סה"כ אשראי לאנשים פרטיים (שאינם לדיור)			
לפי תקופה ממוצעת שנתרה לסיום ההלוואה			
עד שנה	3%	1%	2%
משנה עד 3 שנים	21%	21%	21%
מ- 3 שנים עד 5 שנים	43%	48%	48%
מ- 5 שנים עד 7 שנים	22%	21%	22%
מעל 7 שנים	7%	4%	6%
אחר (1)	4%	6%	1%
לפי גודל חבות לווה (באלפי ש"ח)			
עד 10	4%	3%	4%
מ 10 עד 20	8%	6%	8%
מ 20 עד 40	24%	24%	26%
מ 40 עד 80	38%	39%	38%
מ 80 עד 120	19%	21%	18%
מ 120 עד 150	5%	5%	5%
מ 150 עד 300	2%	2%	1%
לפי סוג האשראי			
לוח שפיצר חודשי בריבית משתנה	98%	95%	98%
לוח שפיצר חודשי בריבית קבועה*	2%	1%	1%
הלוואות שתנאיהן מאפשרים ללווה לדחות או להקטין את תשלומי הקרן	-	-	-
אחר	-	3%	1%
ביטחונות			
נכסים פיננסיים בבנק	1%	1%	1%
ביטחונות אחרים	2%	2%	2%
ללא בטחונות	97%	97%	97%
הכנסה קבועה לחשבון			
לקוחות אשראי שאינם מנהלים חשבון עו"ש בבנק עם הכנסה קבועה לחשבון(2)	90%	90%	90%
לקוחות אשראי שמנהלים חשבון עו"ש בבנק עם הכנסה קבועה לחשבון	10%	10%	10%

(1) כולל יתרת חובה עו"ש וכרטיסי אשראי לפירעון מיידי.

(2) כניסתו לתוקף של חוק נתוני אשראי מאפשר לבנק ניטור שוטף של מאפייני סיכון הלקוח.

טבלה 33 - מחיקות חשבונאיות בגין אשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור) (במיליוני שקלים):

לשנה שהסתיימה ביום	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	31 בדצמבר 2020	2020	
34.0	22.4	13.2	מחיקות חשבונאיות
12.7	(5.8)	(7.1)	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
21.3	16.6	6.1	מחיקות חשבונאיות נטו
1.9%	2.5%	1.0%	שיעור המחיקות נטו מיתרת האשראי לסוף תקופה*

* במונחים שנתיים אפקטיביים

טבלה 34 - יתרות ממוצעות של סיכון אשראי* לאנשים פרטיים (שאינו לדיור) ללקוחות עו"ש פעילים (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
	2020	2020	
17.9	17.9	16.3	סיכון אשראי ממוצע
4.9	4.9	5.0	מזה מסגרת עו"ש מאושרת
			שיעור לקוחות עו"ש פעילים בבנק להם מסגרת מאושרת מסך לקוחות האשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור)
13%	12%	11%	

* כולל יתרות חובה ומסגרות מאושרות שטרם נוצלו בעו"ש, כרטיסי אשראי והלוואות.

היקף הביצועים באשראי קמעונאי אחר אינו מהותי ועל כן עיקר הדיון להלן ומדדי הביצועים יתייחסו להלוואות צרכניות סולו בלבד.

טבלה 35 - התפתחות ביצועי הלוואות צרכניות סולו ומדדי ביצוע עיקריים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30/06/2020	30/09/2021	31/12/2020	31/03/2021	30/06/2021	
96	30	24	168	166	ביצועים במהלך התקופה (במיליוני ש"ח)
					שיעור יחס החזר הלוואה שבוצעה מההכנסה הכוללת של הלווה
92%	83%	84%	95%	93%	יחס החזר עד ל-20%
8%	17%	16%	5%	7%	יחס החזר מעל ל-20%
					שיעור ביצוע לפי תקופה מקורית של הלוואה
86%	96%	96%	92%	92%	עד 6 שנים
14%	4%	4%	8%	8%	מעל 6 שנים
5.6	4.3	4.3	5.4	5.2	תקופת הלוואה ממוצעת (בשנים)
					שיעור ביצוע לפי סכומי הלוואות (באלפי ש"ח)
36%	62%	65%	38%	43%	עד 50
8%	4%	5%	7%	6%	בין 50 ל 60
8%	5%	5%	9%	9%	בין 60 ל 70
8%	8%	4%	10%	8%	בין 70 ל 80
41%	21%	22%	36%	35%	מעל 80
46	25	26	47	43	סכום הלוואה ממוצע (באלפי ש"ח)

* להסבר אודות השינויים ברבעון ראה להלן בפרק מאפייני תיק האשראי ללקוחות הלוואות צרכניות סולו של הבנק.

מאפייני תיק האשראי ללקוחות הלוואות צרכניות סולו של הבנק

הלוואות צרכניות סולו ניתנות ללקוחות פרטיים, תושבי ישראל המבקשים לקבל אשראי לכל מטרה, לתקופה קצובה. עיקר האשראי ניתן, ללקוחות שמנהלים את חשבון העו"ש שלהם בבנק אחר, באמצעות ערוצים דיגיטליים ומוקדים או באמצעות סניפי הבנק. לקוחות אלו מדורגים על פי מודל החיתום ביום מתן הלוואה בבנק. מערכת חיתום האשראי כוללת את כללי מדיניות האשראי ואת מודל הדירוג ועל בסיסם מתקבלת המלצה לאישור האשראי. החל מעליית מאגר האשראי לאוויר, הבנק מסתמך בנוסף לאמור לעיל, גם על המידע המתקבל מהמאגר דרך לשכות האשראי ודירוג האשראי של הלשכות. הבנק נמצא בתהליך שדרוג מתמשך של המודלים בהם הוא משתמש לשם חיתום האשראי.

הפעילות מאופיינת בפיזור רב של לקוחות אשר לכל אחד מהם ניתן אשראי בסכום נמוך יחסית ולכן אין לבנק תלות מהותית בלקוח בודד. מודל החיתום של הבנק מעודכן באופן שוטף וכן נקבעים סכומי החשיפה ללווים אשר פרופיל הסיכון שלהם מאפשר זאת על-פי המודל. לאחר פרוץ משבר הקורונה, הנהלת הבנק החליטה על שינויים רלוונטיים בנהלים ובנוסף קבעה ההנהלה מספר מגבלות מחמירות התואמות את פוטנציאל התפתחות המגיפה והשפעתה על הכלכלה ועל הלווים. חיתום האשראי נערך בצורה קפדנית ביותר תוך שימת דגש על ויזוא מצב הנוכחי של הלווים כולל ויזוא סטטוס התעסוקה, הענף בו הוא פועל ומספר בעלי ההכנסה במשק הבית. בין השאר הוחמרו מגבלות על שיעור האשראי הצרכני מסך האשראי, סכום מקסימלי להלוואה ושיעור הביצועים ללווים עם יחסי החזר גבוהים. כמו כן, נערך עדכון למודל דירוג הלווים והבנק ממשיך לבחון שיטות ודרכים נוספות לשדרוג מודל החיתום.

נכון ליום 30 ביוני 2021 יתרת החובות בגין אשראי שאינו לדירוג גבוה בוצעו שינויים בתנאים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, שלא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי, עמד על סך של כ-67.5 מיליוני ש"ח והיקף התשלומים שנדחו עמד על סך של כ-40.7 מיליוני ש"ח, מספר הלווים אשר עברו בוצעו השינויים להלן עומד על כ-1,329. לפרטים נוספים אודות שינויים בתנאי חובות במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה ראה לעיל בסעיף שינויים בתנאי חובות במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה - [טבלה מספר 21 בפרק זה](#).

במהלך שנת 2020, בשל ההשפעה הצפויה כתוצאה ממשבר נגיף הקורונה, נרשם גידול של כ-61.1 מיליוני ש"ח במסגרת הפרשה קבוצתית על אשראי לאנשים פרטיים שאינו לדירוג. מתחילת שנת 2021 ממשיך הבנק לעקוב אחר ההתפתחויות הן ברמה המאקרו כלכלית והן אחר התפתחות פרופיל סיכון תיק האשראי הצרכני, ולאור התאוששות המשק הישראלי, עדכון תחזיות חטיבת המחקר של בנק ישראל לגבי שיעור האבטלה החזוי ושיפור מהותי בפרופיל הסיכון של התיק, המתבטא בין היתר בקיטון בהיקף דחיות תשלומי האשראי, חזרת הלווים לתשלום ללא שינוי מהותי ברמת הכשלים, וכן, הירידה מתחילת השנה בשיעור הכשל בתיק הצרכני, הקטין הבנק את הפרשה הקבוצתית בגין ההשפעה הצפויה כתוצאה ממשבר נגיף הקורונה בגין אשראי לאנשים פרטיים שאינו לדירוג בסך 28.4 מיליוני ש"ח. ברבעון השני לשנת 2021 35% מהביצועים היו בהלוואות מעל 80 אלפי ש"ח בהשוואה ל-41% ברבעון המקביל אשתקד.

הלוואות צרכניות סולו ניתנות על בסיס ריבית הפריים ולפיכך חשופות לשינויים בריבית. עם זאת, תקופת הלוואה ככלל הינה עד 6 שנים כאשר המח"מ הממוצע עומד על 2.7 שנים (ללא הנחת פירעון מוקדם) וסכום ההחזר החדשי לרוב נמוך יחסית ולכן חשיפת הלקוח לגידול בתשלומים עקב העלאת ריבית הינה בסיכון נמוך יחסית. כמו כן, הרוב המוחלט של ביצועי האשראי הצרכני סולו מאופיין ביחס החזר הלוואה מבוקשת להכנסה הכוללת בשיעור של עד 20%. בהתאם למדיניות האשראי של הבנק, הבנק בוחן גם את היחס בין סך ההחזר של כלל התחייבויות הלקוח לבין סך ההכנסה הכוללת של הלקוח. הבנק מנהל מיזם למתן אשראי צרכני בנקודות מכירה קמעונאיות ובכך נותן מענה ללקוחות המבקשים לרכוש מוצרים במימון בנקאי באמצעים דיגיטליים. מהלך זה מאפשר לבנק להרחיב את בסיס הלקוחות שלו.

יתרת הלוואות הצרכניות סולו ליום 30 ביוני 2021 עומדת על כ-1,160 מיליוני ש"ח, מזה ללקוחות עו"ש פעילים בבנק כ-73.1 מיליוני ש"ח (כ-6% מיתרת האשראי), לעומת יתרה של 89.5 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2020 (כ-8% מיתרת האשראי).

לפרטים בדבר יתרת החובות, לגביהם בוצעו שינויים בתנאים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, שלא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי [ראה טבלה 21 בפרק זה](#).

תהליך מתן אשראי להלוואות צרכניות סולו

תהליך מתן האשראי ללקוחות יכול להתחיל באחד מהערוצים הבאים: המוקד הטלפוני, אתר האינטרנט, נקודות מכירה או סניפי הבנק. הגורמים המוסמכים בבנק רשאים לאשר אשראי צרכני סולו תוך בחינת הבקשה באמצעות מערכת חיתום האשראי. לאחר פרוץ משבר הקורונה הנהלת הבנק החליטה על שינויים כאמור לעיל.

פיקוח ומעקב אחר מאפייני הסיכון

במסגרת פעילות זו, בבנק מבוצעים בקרה וניטור הסיכון ומדווחים להנהלה ולדירקטוריון באופן שוטף וביניהם:

- (1) דיווח ממצאי בקרות חיתום וניהול האשראי.
- (2) מעקב ודיווח על שיעורי הפיגור וההפרשה מהפעילות.
- (3) דיווח על מאפיינים ומגמות בתיק האשראי ועמידה בכל המגבלות שנקבעו במדיניות האשראי.

אשראי צרכני ללקוחות קיימים

למידע אודות התפלגות ביצוע אשראי צרכני ללקוחות קיימים לפי מאפייני סיכון שונים ראה דוחות כספיים לשנת 2020 (עמוד 67).

אשראי למימון הקמת פרויקטי נדל"ן

הבנק נותן אשראי למימון הקמת פרויקטים למגורים בשיטת הליווי הסגור וכן מעמיד ערבויות לסוגיהן בהתאם לצרכים הספציפיים של כל פרויקט ועל פי מאפייניו. בשיטת הליווי הסגור מופרד הפרויקט משאר פעילות הלקוח. לפרויקט נפתח חשבון ייעודי המשמש לצורכי הפרויקט בלבד ואליו מופקדים כספי התקבולים מרוכשי יחידות הדיר, ההון העצמי ואשראי הבנק. כספים אלו משוחררים לפי קצב התקדמות הבניה ע"פ דוחות מפקח מומחה. במסגרת מימון הפרויקט לבנייה מעמיד הבנק גם ערבויות ביצוע, ערבויות כספיות וערבויות חוק מכר לרוכשים יחידות בפרויקט. המקרקעין והתקבולים משועבדים לטובת הבנק. במרבית העסקאות מונפקות בטוחות חוק המכר על ידי גופים מוסדיים עימם קיים לבנק הסכם שיתוף פעולה.

הבנק משתף פעולה עם גופים מוסדיים בהעמדת אשראי לפרויקט לצורך ניצול מיטבי של ההון והשאת הרווחיות, תוך פיזור סיכונים אשראי ועמידה במגבלות רגולטוריות נדרשות. הבנק מנהל נכון ליום 30 ביוני, 2021 סך של 202 פרויקטים בהיקף כולל של כ-10 אלפי יחידות דיר, מהם בכ-107 פרויקטים הפעילות, לרבות היקפי המימון, בשיתוף פעולה עם גופים מוסדיים. כמו כן, היקף התיק המנוהל הינו כ-8.2 מיליארדי ש"ח, מזה כ-1.8 מיליארדי ש"ח באחריות הבנק והיתרה באחריות הגופים המוסדיים.

הבנק מממן את הפרויקטים החל משלב רכישת הקרקע, דרך שלבי הבנייה השונים. ככלל, האשראי למימון קרקעות ניתן עבור קרקעות הזמינות לבנייה עד 24 חודש מיום מימון הקרקע. נכון ליום 30 ביוני, 2021 האשראי שניתן לפרויקטים שנמצאים בשלב קרקע מהווה 27% במונחי חבות מתיק הנדל"ן של הבנק. יצוין כי רוב האשראי הקיים בפרויקטים שנמצאים בשלב הקרקע ניתן לפרויקטים הזמינים לבניה תוך 12 חודשים.

נכון ליום 30 ביוני, 2021 האשראי שניתן לפרויקטים באזור מרכז הארץ מהווה 48% במונחי היקפי אשראי מתיק הנדל"ן של הבנק, 9% בירושלים רבתי ו-43% בשאר הארץ. הבנק ערך ניתוח מעמיק של האשראי למימון הקמת פרויקטי נדל"ן לפי שלבי הביצוע והסגמנטים השונים ברמה פרטנית ובתרחיש של הרעה בשוק הנדל"ן. להערכתו יתרת ההפרשה הקבוצתית הקיימת נכון ליום 30 ביוני, 2021 תוך שימוש בהתאמות האיכותיות, מכסה את ההפסד הצפוי.

לפרטים נוספים, ראה [דוח ממשל תאגידי](#) ופרטים נוספים.

חשיפות עיקריות למדינות זרות (על בסיס מאוחד)⁽¹⁾

חלק א – מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך מביניהם:

טבלה ג – חשיפות עיקריות למדינות זרות (במיליוני שקלים)⁽²⁾:

יתרה ליום 30 ביוני 2021			
המדינה	חשיפה מאזנית ⁽²⁾	חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾	סך הכל
ארצות הברית	98.1	5.7	103.8
אחרות	86.5	30.6	117.1
סך כל החשיפות למדינות זרות	184.6	36.3	220.9
מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIGS ⁽⁴⁾	0.6	-	0.6
מזה: סך החשיפות למדינות LDC ⁽⁵⁾	0.7	-	0.7
מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות	3.7	-	3.7
יתרה ליום 30 ביוני 2020			
ארצות הברית	91.1	2.2	93.3
אחרות	83.4	6.7	90.1
סך כל החשיפות למדינות זרות	174.5	8.9	183.4
מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIGS ⁽⁴⁾	0.7	-	0.7
מזה: סך החשיפות למדינות LDC ⁽⁵⁾	1.4	-	1.4
מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות	0.7	-	0.7
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020			
ארצות הברית	85.4	3.5	88.9
אחרות	96.3	23.3	119.6
סך כל החשיפות למדינות זרות	181.7	26.8	208.5
מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIGS ⁽⁴⁾	0.6	-	0.6
מזה: סך החשיפות למדינות LDC ⁽⁵⁾	1.0	-	1.0
מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות	3.8	-	3.8

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערביות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי מאזני חוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) החשיפה למדינות ה-PIGS כוללת את המדינות: פורטוגל, איטליה, יוון וספרד.

(5) החשיפה למדינות ה-LDC (מדינות פחות מפותחות) כוללת את ליבריה בלבד.

(6) לא קיים סיכון אשראי מאזני או חוץ מאזני בעייתי וכן לא קיימים חובות פגומים בחשיפות למדינות זרות.

חלק ב – המידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים המאוחד או בין 15% לבין 20% מההון אינו מהותי.

חלק ג – החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות לתקופת הדיווח אינה מהותית.

חשיפות⁽²⁾ אשראי למוסדות פיננסיים⁽³⁾ זרים

טבלה 37 – חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים (במיליוני שקלים):

סך חשיפת אשראי			
ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 30 ביוני		דרג אשראי חיצוני ⁽⁴⁾
	2020	2021	
14	19	23	AAA עד AA-
12	11	11	A+ עד A-
63	51	52	BBB עד BBB-
3	1	4	ללא דרוג
92	82	90	סך הסל חשיפה

1. פיקדונות ויתרות עו"ש במוסדות פיננסיים זרים, לבנק אין חשיפה לסיכונים אשראי חוץ מאזני, במוסדות פיננסיים זרים.
2. לא קיימת חשיפה למוסדות פיננסיים אשר מסווגים כחוב פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת וכן לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי, בגין מוסדות אלה.
3. מוסדות פיננסיים זרים הינם בנקים, חברות אחזקה של בנקים, בנקים להשקעות וברוקרים.
4. על פי חברת הדרוג S&P.

היתרות הנכללות בטבלה לעיל כוללות בעיקר מוסדות הפועלים בארה"ב, בלגיה, שוויץ ובריטניה.

הבנק קבע מגבלות על החשיפה המרבית המותרת למוסדות פיננסיים בחו"ל ומנהל מעקב שוטף על חוסנם של גופים אלה בהסתמך על דירוג החברות ונתוני שוק אחרים המעידים על מצבן הכלכלי.

לאור השלכות השליליות הצפויות של התפשטות נגיף הקורונה על התוצאות הכספיות של המוסדות הפיננסיים בעולם, נרשם גידול במרווחים ובמחירי ה-CDS של מרבית המוסדות הפיננסיים הזרים מולם פועל הבנק. הבנק מקיים ניטור שוטף של המוסדות הפיננסיים מולם הוא עובד ובמידת הצורך פועל לצמצום החשיפה מולם ככל שניתן. ככלל, רמת החשיפה של הבנק למוסדות פיננסיים זרים הינה מצומצמת למדי.

חשיפה לסיכונים סביבתיים

הפעילות הנוכחית של הבנק מתמקדת בעיקר בלוחים מהמגזר הקמעונאי אשר להם חשיפה נמוכה לסיכון סביבתי. כפועל יוצא חשיפת הבנק לסיכון זה אינה משמעותית. גם פעילות הבנק במתן אשראי בתחומי הבניה, הנדל"ן ופעילות מסחרית לתאגידים ויחידים אינה חושפת את הבנק לסיכון סביבתי משמעותי בין היתר לאור הימנעות הבנק ממתן אשראי בענפים המועדים לזיהום הסביבה וקבלת אישורים מתאימים לפני מתן אשראי, פעילות זו מנטרית ע"י הבנק ומדווחת באופן שוטף. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 השיב הבנק למכתבי בנק ישראל בנוגע לאופן הטיפול במערכת בסיכונים סביבתיים וסיכונים אקלים, והוא נערך לעמוד בהנחיות בנק ישראל, ככל שיתקבלו בהמשך השנה. דיווח על השפעת הסיכון הסביבתי על פעילות הבנק מוגש במסמך הסיכונים הרבעוני של הבנק.

סיכונים סליקה וסיכון צד נגדי

סיכון סליקה הוא הסיכון שצד נגדי לא יקיים את חלקו ולא יעביר לבנק במועד הקבוע לכך את הסכום הנדרש בעת סליקת עסקה. החשיפה לסיכון סליקה היא למשך זמן קצר ובדרך כלל היא תוך יומית.

לתיאור נרחב של מסגרת העבודה לניהול ובקרת ניהול סיכונים אשראי, ראה את דו"ח על הסיכונים – גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים וכן בדוח הכספי השנתי לשנת 2020.

3.2 סיכון שוק

סיכון השוק הוא הסיכון להפסד או ירידת-ערך הנובע משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת שינוי בשווי הכלכלי של הבנק, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים.

התוצאות העסקיות השווי ההוגן של הנכסים, התחייבויות, ההון העצמי ותזרימי המזומנים חשופים לסיכונים שוק שמקורם בתנודתיות בשיעורי הריבית, בשער החליפין, במדד המחירים, במחירי ניירות ערך בארץ ובח"ל ובמדדים כלכליים נוספים.

בקבוצת סיכונים זו כלולים מספר סוגי סיכונים ספציפיים, המפורטים בהמשך והמנוהלים בבנק באופן דומה, על בסיס מסגרת עבודה, מדיניות ומגבלות שקבע הדירקטוריון. כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכונים שוק, מבצע הבנק בין היתר עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים כדי להקטין את החשיפה שלו לסיכונים אלו. פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים הינה כמתווך, סוחר או כמשתמש סופי. לבנק מכשירים פיננסיים נגזרים כגון עסקאות עתידיות להחלפה בין מטבעות (Swap) וחוזים עתידיים להגנה על שערי מטבע (Forward). העסקאות במכשירים הפיננסיים הנגזרים נרשמות לפי שווי הוגן ושינויים בשווי ההוגן נרשמים באופן שוטף בדוח רווח והפסד. כמו כן, לבנק חוזים שבפני עצמם אינם מכשירים נגזרים אך הם מכילים נגזרים משובצים.

לתיאור נרחב של מסגרת העבודה לניהול ובקרת ניהול סיכונים שוק, ראה את דו"ח על הסיכונים – גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים וכן בדוח הכספי השנתי לשנת 2020.

VaR

הבנק מכמת את סיכונים השוק גם על פי מתודולוגית הערך הנתון לסיכון - VaR.

ה-VaR אומד את ההפסד המקסימלי הצפוי לבנק בשל התממשות סיכונים השוק בתקופת זמן נתונה וברמת בטחון סטטיסטית קבועה מראש על פי תנאי השוק שנצפו בעבר. החישוב בבנק מבוצע, אחת לחודש, לתקופת החזקה של 10 ימים וברמת מובהקות של 99%. הבנק מודד את הסיכון הכולל שלו באמצעות ה-VaR של סך התיק הבנקאי וכן את החשיפה לסיכון של התיק למסחר שלו באמצעות מערכת זו. בנוסף לניהול ובקרה באמצעות מודל ה-VaR, משתמש הבנק גם במודלים אחרים לכימות הסיכונים, עם דגש על מודלים המשמשים לאמידת הסיכון בעת קיצוץ. בימים אלה מבצע הבנק תהליך לבחינת השפעת אירוע הקורונה על המודלים בהם הוא משתמש, ובפרט, מודל ה-VAR, בהמשך להנחיית בנק ישראל.

הסיכון הנמדד על-ידי VaR מתייחס לנזק הפוטנציאלי מהחזקת הפוזיציות המאזנית והחופף מאזנית ובכלל זה הפוזיציות של התיק למסחר החשופות לסיכונים שוק.

הבנק מבצע תהליך Back-Testing לתוצאות ה-VaR. תוצאות ה-Back-Testing במהלך התקופה היו תקינות.

טבלה 38 - אומדן ה-VaR (במיליוני שקלים):

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
ערך מקסימלי במהלך השנה	סוף תקופת הדיווח	ערך מקסימלי במהלך השנה	סוף תקופת הדיווח	ערך מקסימלי במהלך השנה	סוף תקופת הדיווח
במיליוני ש"ח					
17.2	16.9	20.6	18.3	חשיפה בפועל	
18.0	18.0	25.0	25.0	מגבלת הבנק	

⁽⁴⁾ לאחר פרוץ משבר הקורונה קיימה הנהלת הבנק דיון בנושא החשיפות הפיננסיות וקבעה מספר מגבלות מחמירות בהתאם למצב. בין היתר, נקבע על הידוק מגבלת ה-VAR מ-20.0 מיליוני ש"ח ל-18.0 מיליוני ש"ח. מגבלת ה-VAR של הבנק עודכנה פעם נוספת לקראת שנת 2021 לערך של 25.0 מיליוני ש"ח.

מדיניות גידור ו/או הפחתת סיכונים

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים של הבנק מבוססת על ניהול החשיפות לסיכונים שוק ונזילות על-ידי קביעת מגבלות כמותיות התואמות את תאבון הסיכון של הבנק. האמצעים בהם נעשה שימוש לצורך העמידה במגבלות כוללים בין השאר: קנייה ומכירה של ניירות ערך סחירים (בעיקר אגרות חוב של ממשלת ישראל), גיוס של פיקדונות לא סחירים (מלקוחות פרטיים ומוסדיים), גיוס פיקדונות סחירים ופעילות במכשירים פיננסיים נגזרים.

סיכון הריבית

סיכון הריבית נובע מההבדל שבין רגישות הנכסים לשינויים בשיעורי הריבית לבין רגישות זו של ההתחייבויות הנובע מהפער בין מועדי הפירעון ומועדי שינוי הריבית של הנכסים וההתחייבויות בכל אחד מהמגזרים. שינויים אלה עלולים לפגוע ברווחיות ו/או להביא לשחיקת ההון של הבנק. פעילות הבנק כמתווך פיננסי יוצרת חשיפה לסיכון זה והבנק פועל להקטנתה. החשיפה העיקרית של הבנק היא במגזר השקלי הלא צמוד בשל הגידול בהיקף הפעילות בתחום האשראי עקב הוראות בנק ישראל שמגבילות את היקף ההלוואות לדויר בריבית משתנה ובתיק הנוסטרו. חשיפה קיימת גם במגזר הצמוד למדד, שכן במגזר זה מרבית הנכסים וההתחייבויות הם בריבית קבועה לטווח ארוך.

מידע כמותי על סיכון ריבית – ניתוח רגישות

טבלה 39 - שווי הוגן מתואם של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו (במיליוני שקלים):

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020			יתרה ליום 30 ביוני 2020			יתרה ליום 30 ביוני 2021			
שקל	מט"ח	סך הכול	שקל	מט"ח	סך הכול	שקל	מט"ח	סך הכול	
734.5	15.1	749.6	819.5	2.7	822.2	773.5	30.4	803.9	שווי הוגן מתואם ⁽¹⁾
728.2	14.9	743.1	797.9	(4.4)	793.5	762.7	19.7	782.4	מזה: תיק בנקאי

⁽¹⁾ שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה.

לפרטים נוספים ראה [ביאור 15 לדוחות הכספיים](#).

טבלה 40 - השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על שווי הוגן נטו מתואם⁽¹⁾ על הבנק וחברות מאוחדות שלו (במיליוני שקלים):

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 30 ביוני 2020			ליום 30 ביוני 2021			
שקל	מט"ח	סך הכול	שקל	מט"ח	סך הכול	שקל	מט"ח	סך הכול	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים									
(24.8)	(1.4)	(26.2)	(8.5)	(0.1)	(8.6)	(3.7)	-	(3.7)	גידול מידי מקביל של נקודת אחוז אחד
(2.8)	(0.1)	(2.9)	(1.2)	-	(1.2)	(0.7)	-	(0.7)	גידול מידי מקביל של 0.1 נקודת אחוז
32.8	1.5	34.3	15.9	0.1	16.1	12.6	-	12.6	קטון מידי מקביל של נקודת אחוז אחד
שינויים לא מקבילים									
(56.4)	(0.9)	(57.3)	(54.4)	(1.6)	(56.0)	(56.6)	(0.6)	(57.1)	התללה ⁽²⁾
51.3	0.5	51.8	53.1	1.6	54.6	56.5	0.6	57.0	השטחה ⁽³⁾
34.2	(0.1)	34.1	40.4	1.1	41.5	45.2	(0.4)	45.6	עליית ריבית בטווח הקצר
(28.3)	0.1	(28.2)	(33.5)	(0.9)	(34.4)	(37.6)	(0.3)	(37.9)	ירידת ריבית בטווח הקצר

• שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה.

- התללה – ירידה בריבית בטווח הקצר ועלייה בריבית בטווח הארוך.
- השטחה – עלייה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

טבלה 41 - השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית (במיליוני שקלים):

31 בדצמבר 2020			30 ביוני 2020			30 ביוני 2021				
סך	הכנסות מימון	הכנסות ריבית, נטו	סך	הכנסות מימון	הכנסות ריבית, נטו	סך	הכנסות מימון	הכנסות ריבית, נטו		
הכול	שאינן מריבית		הכול	שאינן מריבית		הכול	שאינן מריבית			
שינויים מקבילים										
45.9	(1.9)	47.8	53.3	(2.7)	56.0	52.0	(2.9)	54.9	עלייה במקביל של 1%	
46.4	(1.4)	47.8	54.6	(1.4)	56.0	53.6	(1.3)	54.9	מזה: תיק בנקאי	

לפירוט נוסף אודות ההנחות שישמשו לחישוב השווי ההוגן של ראה [ביאור 14 לדוחות הכספיים](#).

סיכון שער חליפין וסיכון אינפלציה

החשיפה לסיכון הבסיסי, המתבטאת בהפסד שעלול להתרחש, משינויים במדד המחירים ובשער החליפין. המדיניות של הבנק לנהל את הסיכונים מחשיפת הבסיס באופן מבוקר ובהתאם להתפתחויות בשווקים הפיננסיים.

במסגרת ניהול סיכונים השוק, הבנק מנהל באופן שוטף את הפוזיציות במגזרי ההצמדה השונים באמצעות מגוון הכלים הפיננסיים שלרשותו, זאת תוך התחשבות בשינויים החלים בנתונים כלכליים רלוונטיים ובקרה שוטפת על הסיכונים הנובעים מחשיפה זו.

כדי להגביל את החשיפה לסיכון זה, קבע דירקטוריון הבנק את שיעוריה המרביים של החשיפה בכל מגזר הצמדה. המגבלות נקבעו תוך שמירה על גמישות הבנק ויכולתו לשנות את הפוזיציות השונות בתקופה קצרה בהתאם לתחזיות הכלכליות. חישוב העודף (גרעון) כולל השפעה של נגזרים.

טבלה 42 - מגבלות על שיעורי החשיפה בכל מגזר הצמדה כפי שקבע הדירקטוריון (שאיננה בהכרח החשיפה המשפיעה על חשבון רווח והפסד). המגבלות הינן על סכומי העודף (הגרעון) של הנכסים על ההתחייבויות בכל מגזר (במיליוני שקלים):

ליום 30 ביוני 2021				
חשיפה בפועל	המגבלה המאושרת	המגבלה המאושרת		
	במיליוני ש"ח	באחוזים מההון הפיננסי ⁽¹⁾		
	מקסימלית ⁽²⁾	מקסימלית ⁽²⁾		
לא צמוד	444	397 ⁽³⁾	991	50 ⁽³⁾
הצמדה למדד ⁽²⁾	343	(198)	397	(25)
במט"ח ובהצמדה למט"ח	7	(79)	79	(5)

⁽¹⁾ ההון הפיננסי הינו ההון העצמי בניכוי נכסים לא כספיים במאוחד (ליום 30 ביוני, 2021 - 793 מיליוני ש"ח).

⁽²⁾ מקסימלית - סכום העודף המקסימלי או הגרעון המקסימלי.

⁽³⁾ מינימום.

הבנק מודד את הפוזיציות שלו בבסיסי ההצמדה השונים מדי יום באמצעות מערכת המידע שלו. מידע זה מדווח ליחידות האחראיות על ניהול רווח הפוזיציה והתאמתה למגבלות החלות עליה. המידע בדבר גובה הפוזיציות מדווח רווח באופן שוטף בישיבות של הועדה לניהול נכסים והתחייבויות, ובישיבות של פורומים אחרים הפעילים בניהול סיכונים.

טבלה 43 - ריכוז בסיסי ההצמדה של הבנק ליום 30 ביוני 2021 (במיליוני שקלים):

ליום 30 ביוני 2021						
סך הכל	פרטים שאינם כספיים	מטבע חוץ		מטבע ישראלי		נכסים התחייבויות מכשירים נגזרים סך הכל כלי
		אחר	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
16,082.8	323.4	235.1	561.0	3,042.6	11,920.7	
15,012.8	46.2	338.5	629.3	2,700.1	11,298.7	
-	-	105.0	73.5	-	(178.5)	
1,070.0	277.2	1.6	5.2	342.5	443.5	

טבלה 44 - השפעה על הון הבנק לפני השפעת המס בעקבות שינויים תאורטיים במדד המחירים לצרכן⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾ (במיליוני שקלים):

תרחיש	השפעת התרחיש ליום 30 ביוני 2021	התרחיש בשנת החודשים הראשונים של 2021	השפעה חיובית מקטימלית של השפעה שלילית מקטימלית של התרחיש בשנת החודשים הראשונים של 2021
עלייה של 3% במדד	3.9	14.0	-
ירידה של 3% במדד	(3.9)	-	(20.7)

⁽¹⁾ נמדד לפי יום פרסום המדד בחודשים ינואר עד יוני 2021.

⁽²⁾ ליום 30 ביוני 2021 תכניות חסכון עם רצפת הצמדה למדד אשר גבוהה מהמדד בפועל בסך של כ-1 מיליוני ש"ח.

⁽³⁾ כולל השפעת תכניות חסכון עם רצפת הצמדה למדד אשר ליום 30 ביוני 2021 נמוכה מהמדד בפועל בסכום של כ-275 מיליוני ש"ח.

הבנק פועל רק במטבעות מרכזיים ובהיקפים מידתיים ביחס להון הפיננסי.

מדיניות הבנק היא להימנע ככל האפשר מחשיפה לסיכונים שער החליפין בין מטבעות החוץ השונים. החשיפה הבין-מטבעית מנוהלת במסגרת מצומצמת ובגבולות שאושרו על-ידי דירקטוריון הבנק.

טבלה 45 - רגישות הון הבנק לשינויים בשערי מטבע במיליוני ש"ח (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש, כאשר תרחיש התחזקות פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל):

תרחיש	ליום 30 ביוני 2021		מקסימום שנת 2021		מינימום שנת 2021	
	אחר	דולר ארה"ב	אחר	דולר ארה"ב	אחר	דולר ארה"ב
התחזקות של 10%	0.9	1.2	1.4	7.3	0.5	(0.6)
החלשות של 10%	(0.9)	(1.2)	(0.5)	0.6	(1.4)	(7.3)

במהלך התקופה המדווחת ההשפעה של שינוי בשער החליפין על השווי ההוגן אינה מהותית מאחר והבנק אינו מנהל חשיפות משמעותיות במגזר המט"ח (הפעילות בכל אחד ממטבעות חוץ, בנפרד, אינו עולה על 5% מסך המאזן). יחד עם זאת, מוצג ניתוח רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בשערי חליפין, בטבלה לעיל, המבוסס על שערוך במערכת לניהול סיכונים, תוך שימוש במודלים מקובלים לשערוך כל מכשיר, ובשערים היציגים כשער הבסיס. לצורך החישוב משוערך מחדש התיק המנוהל במטבע חוץ, הכולל פעילות בנקאית כמו: משכנתאות, הלוואות, פיקדונות ופעילות בניירות ערך זרים (רכיב האופציות בתיק אינו מהותי ומכאן שגם שינוי בשער החליפין אינו משפיע באופן מהותי על השווי הכלכלי של הבנק), בשער חליפין המשקף עליה/ירידה בשיעור המוצג, ללא הנחות נוספות.

לפרטים נוספים אודות בסיסי ההצמדה השונים, [ראה בראור 14 לדוחות הכספיים](#).

סיכון מחיר מניות וקרנות חוב

במסגרת מדיניות הסיכונים הפיננסיים (סיכונים שוק), דירקטוריון הבנק קבע מסגרת מצומצמת של 40 מיליוני ש"ח להשקעה בתעודות סל ומניות בתיק למסחר ובתיק הזמין למכירה. יתרת ההשקעה במניות ותעודות סל ליום 30 ביוני 2021 (בתיק למסחר ובתיק הזמין) הסתכמה ב-10.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-3.4 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. יתרת ההשקעה בקרנות חוב המתמחות בעיקר בהלוואות בכירות בתחום הנדל"ן בחו"ל ליום 30 ביוני 2021 (בתיק למסחר ובתיק הזמין) הסתכמה ב-83.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה

ל-75.1 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020.

לתיאור נרחב של מסגרת העבודה לניהול ובקרת ניהול סיכונים שוק, ראה את דו"ח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים וכן בדוח הכספי השנתי לשנת 2020.

3.3 סיכון נזילות ומימון

סיכון הנזילות

"נזילות" מוגדרת כיכולתו של התאגיד לממן גידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויותיו. סיכון הנזילות הינו הסיכון לפגיעה בהון וביציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו בשל אי-וודאות לגבי זמינות המקורות והיכולת לגייסם, באופן בלתי צפוי בתוך פרק זמן קצר מבלי שיגרם הפסד מהותי והיכולת לממש נכסים בזמן קצוב ובמחיר סביר. החשיפה נובעת ממתן הלוואות לזמן ארוך (אף אם ניתנו בריבית משתנה) הממומנות על-ידי מקורות לטווח קצר.

הבנק חשוף לסיכונים נזילות ולחשש מפני האטה ביכולת הגיוס של חוב סחיר או ממוסדיים עקב שינויים בשוק, שינויי חקיקה ו/או שינויים בטעמי המפקידים. במטרה להתמודד עם סיכון זה מפעיל הבנק מזה שנים מדיניות של הרחבת בסיס המפקידים והקטנת ההישענות על מפקידים גדולים, ובפרט התמקדות בגיוס פיקדונות ממשקי בית. בנוסף לכך מושם דגש על שמירה של רמת נזילות גבוהה, כפי שהיא באה לידי ביטוי בהיקף נכסים נזילים זמינים, ובפערי תזרים קטנים בין פירעון הנכסים להתחייבויות. לאופי האשראי והמפקידים, לשיעורי הפירעונות המוקדמים במגזרי ההצמדה השונים וכן למידת המחזור של הפיקדונות קצרי המועד יש השפעה מהותית על אומדן החשיפה לסיכון זה.

לפרטים אודות פיקדונות הציבור ראה [ביאור 7 לדוח הכספי](#).

יחס נזילות מזערי

הבנק בוחן את מצב הנזילות שלו מידי יום באמצעות מודל יחס נזילות המזערי שהינו היחס בין כרית הנזילות לבין התזרים הפוטנציאלי היוצא נטו בתרחיש קיצון. לצורך המודל אסף הבנק נתונים על שיעור הפירעונות המוקדמים, על עיתים ועל שיעור המחזור של הפיקדונות והחסכונות. יחס הנזילות המזערי נבחן בארבעה תרחישים: תרחיש עסקים רגיל, תרחיש "לחץ" ספציפי לבנק, תרחיש "לחץ" מערכתי ותרחיש משולב ספציפי לבנק ולחץ מערכתי. התרחישים השונים נבדלים זה מזה בעיקר בשיעור המחזור של הפיקדונות וביכולת המימוש של הנכסים הנזילים. תוצאות יחס הנזילות המזערי נבדלים מתוצאות יחס כיסוי הנזילות בעיקר כתוצאה מהנחות מחזור פיקדונות מלקוחות פרטיים שמרניות באופן מהותי מהנחות שיש לקחת על פי נוהל בנקאי תקין 221 ביחס כיסוי הנזילות. יחס נזילות המזערי על פי התרחיש המחמיר הנ"ל עמד ביום 30 ביוני 2021 על 160%.

יחס כיסוי נזילות (LCR)

טבלה 46 - יחס כיסוי נזילות המוצג במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
31 בדצמבר 2020	30 ביוני 2021	
באחוזים		
279%	235%	יחס כיסוי נזילות
100%	100%	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים

להערכת הבנק, בהתחשב בשיעורי מחזור הפיקדונות בשנים האחרונות, החשיפה לסיכון האמור אינה גבוהה, בין היתר, משום שהבנק מגוון את מקורות המימון שלו, מקפיד להרחיב את בסיס המפקידים ולצמצם את מידת ההישענות על מפקידים גדולים. כמו כן הבנק מקפיד לשמר כרית נזילות מספקת הבאה לידי ביטוי בכך שיחסי הנזילות גבוהים מהיחסים הנדרשים.

ליום 30 ביוני, 2021 הסתכמה יתרת שלושת קבוצות המפקידים הגדולות בבנק ב-578 מיליוני ש"ח המהווים כ-4.7% מסך פיקדונות הציבור.

יחס מימון יציב (NFSR)

בנוסף הבנק עוקב אחר נזילות ארוכת הטווח באמצעות מודל יחס מימון יציב בהתאם לעקרונות מודל ה-NSFR (Net Stable Funding Ratio) בהוראות באזל III בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 342. יחס המימון היציב, לפי מקדמי הוראות באזל, עמד ביום 30 ביוני 2021 על 131% בדומה ליחס בסוף שנת 2020 שעמד על 138%. לפרטים נוספים אודות יחס מימון יציב ראה [ביאור 17 בדוחות הכספיים](#).

יחס קצר ארוך

מבנה המאזן של הבנק כולל שימושים ארוכים. כ-70% מתיק האשראי הינו אשראי לדיור המאופיין בתקופות לפדיון ארוכות. מנגד, התקופה לפירעון של המקורות קצרה יותר. ליום הדוח פער המח"מ בין הנכסים וההתחייבויות הכספיות על פי לוחות הסילוקין הינו כ-3 שנים. אולם, פער זה אינו לוקח בחשבון מרכיבים התנהגותיים כגון פירעונות מוקדמים ומח"מ אפקטיבי של המקורות, אשר מקטינים באופן מהותי את הסיכון.

כחלק מניהול הסיכון, מדיניות הבנק שמה דגש על גיוס מקורות ממשקי בית. כ-82% מפיקדונות הציבור של הבנק הינם של אנשים פרטיים. וכ-52% מפיקדונות הציבור הינם בסכום של עד 1 מיליוני ש"ח.

הבנק מנהל את פער המח"מ בין הנכסים והתחייבויות שלו באופן שוטף, על-ידי מודלים ייעודיים לכימות היקף החשיפה. לצורך ניהול סיכון קצר ארוך קבע דירקטוריון הבנק מספר מגבלות, ביניהן:

תקרה להיקפי גיוס נדרשים בשלוש השנים הקרובות, מגבלה על ההפסד המרבי בתרחיש של עליית מחיר הפיקדונות, רצפה ליחס פיקדונות ממשקי בית מסך הפיקדונות וכדומה.

סיכון המימון

הבנק מעריך באופן שוטף את יכולת ההישענות שלו על כל מקור מימון ופועל בהתאם להערכות אלו. בחינה מעמיקה של זמינות מקורות המימון תיערך אחת לשנה במסגרת ההכנה לדיון במדיניות ניהול הסיכונים.

לפרטים נוספים אודות סיכון המימון ראה בדוח על הסיכונים ליום 30 ביוני 2021, המופיע באתר האינטרנט של הבנק.

3.4 סיכונים אחרים

סיכון תפעולי

מעט התפשטות הקורונה, חלה עלייה בפוטנציאל החשיפה שדל הבנק לסיכונים תפעוליים כגון: המשכיות עסקית, סיכונים טכנולוגיים המידע, אבטחת מידע וסייבר וסיכונים מעילות והונאות. הבנק מקיים מסגרת מקיפה של תהליכים ושיטות על מנת להקטין את החשיפה להפסדים הנובעים מסיכונים תפעוליים. עם פרוץ משבר הקורונה זיהה הבנק את הסיכונים התפעוליים המתפתחים בתקופת המשבר, מרביתם מיוחסים לשינוי בשגרת העבודה והמעבר לעבודה מהבית בגין התפשטות המגיפה. לפיכך יושמו פעולות לניטור שוטף של הסיכונים והורחבה הבקרה בתחומים אלה. במהלך הרבעון הראשון של השנה, עם הירידה המשמעותית במספר החולים והבידודים והחזרה לשגרת העבודה כולל במשרדי הבנק חלה התמתנות בפוטנציאל הנזק מהסיכון התפעולי. ברבעון השני של השנה לא חל שינוי מהותי. הבנק ממשיך במהלכים ובתהליכים לשידור יכולות הבקרה שלו בשגרה ובחורם. להלן סיכונים אלה:

סיכון המשכיות עסקית - הבנק נדרש לשמור על רציפות מתן שירות ותפקוד, גם בעת צמצום הגעת עובדים למתקני הבנק, והגנה על עובדי הבנק ומניעת הדבקה. נדרשת תשומת לב גבוהה לניהול סיכון המשכיות עסקית מול ספקים אשר עובדים עם הבנק. הבנק ממשיך לשידור את יכולות ההמשכיות העסקית שלו שנבחנו בהצלחה בעת מבצע "שומר חומות".

סיכון סייבר ואבטחת מידע - במהלך הקורונה קיימת עלייה בסיכון המובנה להתקפות סייבר מצד גורמים עוינים שעשויים לנצל את המשבר. חדר ניטור סייבר ממשיך בפעילות, מבצעת התעדכנות מול יחידת הסייבר הפיקוחית וגורמים לאומיים לגבי אירועים מיוחדים, הוגברה הערנות של עובדים ופעולות להגברת המודעות.

סיכונים טכנולוגיים המידע - הבנק נערך ועמד באתגר הטכנולוגי בימי הקורונה להבטיח פעילות טכנולוגית רציפה של עובדים מהבית. הבנק נערך עוד טרם הגעת המגיפה לארץ, מבחינת תשתיות עבודה מרחוק, ומנהל את הסיכונים הללו בתשומת לב הדוקה.

מעילות והונאות - בתקופת משבר גורמים שונים עשויים לנצל את המצב לביצוע מעילה או הונאה. הורחבו פעולות הבקרה למניעת מעילות והונאות, ויושמו פעולות הסברה להגברת מודעות עובדים לאירועים מסוג זה. הבנק ממשיך לחזק את מסגרת הטיפול שלו בסיכונים מעילות והונאות בהתאם לעקרונות, הכלים, הפורומים, קווי ההגנה השונים, אמצעי ההדרכה ותאבון הסיכון שקבע, כשהוא פעול בהתאם לתוכנית עבודה סדורה שמתרתה להמשיך ולייצר מסגרת טיפול אקטיבית לטיפול בסיכון זה. למידע נוסף על החשיפה לסיכונים הנ"ל ולאופן ניהולם ראה דו"ח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2020 של הבנק.

סיכונים משפטיים

נכון למועד הדוח אין חשיפה בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק, שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית (Reasonably Possible) ואשר לא בוצעה בגינן הפרשה. נכון ליום 30 ביוני 2021, לבנק אין חשיפה מהותית בגין תביעות שהוגשו נגדו אשר ההסתברות להתממשותן אינה קלושה למעט האמור בסעיפים 2 ו-3 בביאור 10 לדוחות הכספיים.

הבנק חשוף לסיכונים אחרים נוספים כגון: סיכון אכיפה פנימית, סיכונים ציות וסיכונים הלבנת הון ומימון טרור.

לתיאור נרחב של מסגרת העבודה לניהול ובקרת סיכונים אלו ונוספים, ראה דו"ח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים וכן בדוח הכספי השנתי לשנת 2020.

3.5 השפעת גורמי הסיכון על עסקי התאגיד הבנקאי

הבנק נדרש, כמו יתר התאגידיים הבנקאיים, לכלול טבלת גורמי סיכון בכל אחת מהקטגוריות המפורטות להלן, ולהעריך את השפעתו של כל גורם סיכון על עסקיו. במסגרת הערכות אלו יש לאמוד הן את פוטנציאל החשיפה או הנזק כתוצאה מהתרחשות של אירוע מסוים והן את ההסתברות שאותו אירוע אכן יקרה. כמו כן, להלימות הבקרה לסביבת הסיכון, כמו ליתר הפעולות שעושה הבנק לצורך ניהול הסיכון, יש השפעה על רמת החשיפה לסיכון. לפיכך, הערכת הסיכונים המפורטת בטבלה להלן הינה הערכה סובייקטיבית של הבנק את השפעת הסיכון השיורי על עסקיו.

הבנק מבצע הערכת סיכון הן איכותית והן כמותית במסגרת תהליך ה-ICAAP. במסגרת זו הסיכונים מכומתים ונקבעות הקצאות הון (הן לנדבך 1 והן לנדבך 2) לסיכונים השונים. הקצאות ההון מבטאות הפסד פוטנציאלי בהתממשות תרחיש קיצון ובכך מאפשרות הערכת סיכון איכותית המתבססת על הערכה כמותית. בגין התפשטות נגיף הקורונה בשנת 2020 והשפעתו הן על אופן עבודת הבנק והן על הפוטנציאל להתממשות סיכונים שונים, זיהה הבנק מספר סיכונים אשר עשויים להתפתח בתקופת המשבר. ברבעון הקודם הבנק השלים את דוח ה- ICAAP לשנת 2020, ובהתאם לתכנון ההון המעודכן הנכלל בו, ולאור השיפור שחל בפעילות המשק והבנק במחצית הראשונה של שנת 2021, תוצאת הצלחת מהלך החיסונים בלזום את התפשטות המגיפה, ולאור הירידה ברמת האבטלה ובהקפאות האשראי שניתנו בעת הקורונה, ביצע הבנק הערכה מחודשת לגורמי הסיכון שלו. ברבעון השני לא חלו שינויים בגורמי הסיכון ובפרופיל הסיכון של הבנק, יחסית למה שנקבע ברבעון הקודם.

טבלה 47 - ריכוז השפעת גורמי הסיכון על עסקי התאגיד הבנקאי:

גורם הסיכון	הערכת הסיכון
השפעה כוללת של סיכונים אשראי	בינונית
סיכון בגין איכות לווים וביטחונות	בינונית
סיכון בגין ריכוזיות ענפית	בינונית
סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים	נמוכה
השפעה כוללת של סיכונים שוק	בינונית
סיכון ריבית	בינונית
סיכון אינפלציה	נמוכה
סיכון שערי חליפין	נמוכה
סיכון מחירי מניות ואג"ח	נמוכה
סיכון נזילות	נמוכה
סיכון תפעולי	בינונית-גבוהה
סיכונים טכנולוגית המידע	בינונית
סיכונים אבטחת מידע וסייבר	בינונית
סיכון משפטי	נמוכה
סיכון רגולטורי	בינונית
סיכון מוניטין	בינונית
סיכון אסטרטגיה	בינונית-גבוהה
סיכון ציות	בינונית
סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור	בינונית

לפרטים נוספים ראה דוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

פרק 4 – מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים

4.1 מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על פי עקרונות חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ועל פי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי של בנק. עיקרי המדיניות החשבונאית מפורטים בביאור מס' 1 לדוחות הכספיים.

הפרשה להפסדי אשראי

הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי בעייתי ולמידת הפרשה להפסדי אשראי, הבנק נדרש להחזיק הפרשה להפסדי אשראי ברמה המתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו, כולל בגין סיכון אשראי חוץ מאזני.

הפרשה קבוצתית נוספת בגין השפעת אירוע נגיף הקורונה - בהערכת ההפרשה הקבוצתית בגין ההשפעה הצפויה כתוצאה ממשבר נגיף הקורונה הבנק הביא בחשבון את הסיכון והרכב הלווים אשר ביקשו את דחיית התשלומים, תחזית בנק ישראל לגבי שיעור האבטלה הרחב. הבנק ביצע פילוח ללווים אשר ביקשו את דחיית התשלומים ובחן את הערכות לגבי החמרה אפשרית ברמת הכשל העתידי של לווים אשר לא ביקשו את דחיית התשלומים. במהלך הרבעון השני לשנת 2021 המשיך הבנק לעקוב אחר ההתפתחויות הן ברמה המאקרו כלכלית והן על התנהגות תיק האשראי, לפיכך לאור קיטון בהיקף דחיות תשלומי האשראי וחזרת הרוב המכריע של הלווים לתשלום שוטף ונאות ובהמשך להתאוששות המשק הישראלי ועדכון תחזית חטיבת המחקר של בנק ישראל לגבי שיעור האבטלה החזוי, עדכן הבנק את ההפרשה הקבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים בתקופת הדוח נרשמה ירידה בהפרשה הקבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים שאינו לדיור בסך של כ-31.4 מיליוני ש"ח לעומת גידול, על רקע משבר הקורונה, של 45.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ירידה נוספת נרשמה בהפרשה הלוואות לדיור בסך של 0.6 מיליוני ש"ח, לעומת גידול, על רקע משבר נגיף הקורונה בסך 3.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה.

למעט האמור לעיל, במהלך התקופה המדווחת לא אירעו שינויים במדיניות החשבונאית ואומדנים חשבונאיים של הבנק בנושאים קריטיים, בהשוואה לשנת 2020.

4.2 בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

הוראות המפקח על הבנקים מחילות על תאגידים בנקאיים את דרישות סעיפים 302 ו-404 של ה-Sox Act. בהתייחס לסעיפים אלו נקבעו על-ידי ה-SEC וה- Public Company Accounting Oversight Board הוראות באשר לאחריות ההנהלה לקביעתם וקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולקיום בקרה הפנימית על הדיווח הכספי וחוות דעת רואי החשבון המבקרים לגבי הביקורת של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי. הוראות המפקח קובעות:

1. תאגידים בנקאיים יישמו את דרישות סעיפים 302 ו-404 וכן את הוראות ה-SEC שפורסמו מכוחם.
2. בקרה פנימית נאותה מחייבת קיום מערך בקרה על פי מסגרת מוגדרת ומוכרת, ומודל ה-COSO 1992 (Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) עונה על הדרישות ויכול לשמש לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

הבנק מיישם באופן שוטף את ההוראה.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאי הראשי של הבנק, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2021 לא אירעו כל שינויים בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי אשר השפיעו באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.



גיל טופך

מנהל כללי



זאב נהרי

יושב ראש הדירקטוריון

17 באוגוסט, 2021

הצהרה (certification)

אני, גיל טופז, מצהיר כי:

- (1) סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק ירושלים בע"מ ("להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני, 2021 (להלן: "הדוח").
- (2) בהתבסס על ידיעתי, הדוח אינו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
- (3) בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
- (4) אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה"). וכן:
 - קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידיים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידיים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכן שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
- (5) אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 1. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 2. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

גיל טופז
מנהל כללי

תאריך אישור הדוחות הכספיים:

17 באוגוסט, 2021

הצהרה (certification)

אני, אלכסנדר זלצמן, מצהיר כי:

- א. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק ירושלים בע"מ ("להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני, 2021 (להלן: "הדו"ח").
 - ב. בהתבסס על ידיעתי, הדוח אינו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 - ג. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 - ד. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון והנהלה"). וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידיים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידיים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 - ה. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 1. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 2. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אלכסנדר זלצמן
סמנכ"ל, מנהל אגף הכספים
וחשבונאי ראשי

תאריך אישור הדוחות הכספיים:

17 באוגוסט, 2021

תמצית דוחות כספיים - תוכן העניינים

73	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק ירושלים בע"מ
74	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
75	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
76	תמצית מאזן מאוחד
77	תמצית דוח על השינויים בהון מאוחד
78	תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד
	ביאורים לתמצית דוחות כספיים בנינים מאוחדים
80	1. עיקרי המדיניות החשבונאית
83	2. הכנסות והוצאות ריבית
84	3. הכנסות מימון שאינן מריבית
85	4. רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
87	5. השקעות בניירות ערך
91	6. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
95	7. פיקדונות הציבור
96	8. זכויות עובדים
97	9. הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים
100	10. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
102	11. פעילות במכשירים נגזרים - היקר, סיכוני אשראי ומועדי פירעון
108	12. מגזרי פעילות פיקוחיים
114	13. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
129	14. דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
132	15.א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
136	15.ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה
139	15.ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
140	15.ד. מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
141	16. נושאים שונים ואירועים מהותיים בתקופת הדוח ולאחר תאריך המאזן
144	17. הוראות פיקוח ויזמות חקיקה

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק ירושלים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק ירושלים בע"מ וחברות הבנות שלו (להלן: "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 ביוני, 2021 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח כולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה ושלשה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
17 באוגוסט, 2021

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ביאור	
	2020	2020	2021	2020		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)			
521.5	249.9	315.8	128.3	178.7	2	הכנסות ריבית
100.8	39.6	95.0	22.9	64.1	2	הוצאות ריבית
420.7	210.3	220.8	105.4	114.6	2	הכנסות ריבית, נטו
102.4	70.3	(26.0)	19.1	(22.6)	6,13	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
318.3	140.0	246.8	86.3	137.2		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
						הכנסות שאינן מריבית
73.9	55.0	(1.4)	7.8	(1.4)	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
95.3	45.4	49.8	21.6	25.8		עמלות
-	-	13.3	-	13.3	16	הכנסות אחרות
169.2	100.4	61.7	29.4	37.7		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
						הוצאות תפעוליות ואחרות
184.5	89.1	95.0	46.3	50.4		משכורות והוצאות נלוות
104.2	51.3	51.7	25.2	25.8		אחזקה ופחת בניינים וציוד
118.9	56.0	59.2	24.7	31.8		הוצאות אחרות
407.6	196.4	205.9	96.2	108.0		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
79.9	44.0	102.6	19.5	66.9		רווח לפני מיסים
29.7	16.4	33.3	7.5	20.6		הפרשה למיסים על הרווח
50.2	27.6	69.3	12.0	46.3		רווח נקי
						רווח למניה (בש"ח)
	0.39					רווח נקי בסיסי ומדולל למניה המיוחס לבעל מניות הבנק
0.71		0.98	0.17	0.66		

אלכסנדר זלמן

סמנכ"ל, מנהל אגף הכספים וחשבונאי ראשי

גיל טופז

מנהל כללי

זאב נהרי

יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:

17 באוגוסט, 2021

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ביאור
	2020	2021	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
50.2	27.6	69.3	12.0	46.3	רווח נקי
					רווח (הפסד) כולל אחר:
					התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו
1.6	(1.1)	(0.5)	4.6	(0.2)	
(1.4)	1.4	1.6	(6.3)	0.6	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים
0.2	0.3	1.1	(1.7)	0.4	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים:
(0.1)	(0.1)	(0.4)	0.6	(0.2)	השפעת המס המתייחס
0.1	0.2	0.7	(1.1)	0.2	רווח (הפסד) כולל אחר לאחר מיסים
50.3	27.8	70.0	10.9	46.5	סך הכל הרווח הכולל

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית מאזן מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

יתרה ליום 31 בדצמבר	יתרה ליום 30 ביולי		ביאור	
	2020	2021		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)			
נכסים				
3,137.9	3,112.2	2,887.9		מזומנים ופיקדונות בבנקים
462.4	495.8	779.4	5	ניירות ערך ⁽¹⁾
11,072.6	11,214.5	12,129.8	6,13	אשראי לציבור
(191.3)	(165.8)	(157.9)		הפרשה להפסדי אשראי
10,881.3	11,048.7	11,971.9		אשראי לציבור, נטו
163.2	158.4	166.7		בניינים וציוד
1.4	3.8	2.5	11	נכסים בגין מכשירים נגזרים
254.0	263.1	274.4		נכסים אחרים
14,900.2	15,082.0	16,082.8		סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
11,705.2	11,979.6	12,416.9	7	פיקדונות הציבור
162.2	80.5	353.0		פיקדונות מבנקים
-	1.6	0.1		פיקדונות הממשלה
1,720.5	1,756.0	1,954.1		אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
1.5	2.1	2.7	11	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
310.8	284.7	286.0		התחייבויות אחרות ⁽²⁾
13,900.2	14,104.5	15,012.8		סך כל ההתחייבויות וההון
1,000.0	977.5	1,070.0		הון עצמי
14,900.2	15,082.0	16,082.8		סך כל ההתחייבויות וההון

(1) לפרטים בדבר ניירות ערך הנמדדים בשווי הוגן, ובדבר ניירות ערך ששועבדו [ראה ביאור 5](#).

(2) מזה הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בבנק ובמאוחד לימים 30 ביולי 2021, 30 ביולי 2020 ו-31 בדצמבר 2020 בסך 3.1 מיליוני ש"ח, 2.5 מיליוני ש"ח ו-2.8 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

הביאורים לתמצית דוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית דוח על השינויים בהון מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סך הכל הון	עודפים (גירעונות) שנצברו	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	סך הכל הון המניות הנפרע וקרנות הון	פרמיה	הון המניות הנפרע	
א. דוח על השינויים בהון העצמי לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 וביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)						
1,023.5	800.2	(3.5)	226.8	99.5	127.3	יתרה ליום 31 במרץ 2021
46.3	46.3	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
0.2	-	0.2	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
1,070.0	846.5	(3.3)	226.8	99.5	127.3	יתרה ליום 30 ביוני 2021
966.6	742.6	(2.8)	226.8	99.5	127.3	יתרה ליום 31 במרץ 2020
12.0	12.0	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(1.1)	-	(1.1)	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
977.5	754.6	(3.9)	226.8	99.5	127.3	יתרה ליום 30 ביוני 2020
ב. דוח על השינויים בהון העצמי לתקופות של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 וביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)						
1,000.0	777.2	(4.0)	226.8	99.5	127.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)
69.3	69.3	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
0.7	-	0.7	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
1,070.0	846.5	(3.3)	226.8	99.5	127.3	יתרה ליום 30 ביוני 2021
961.5	738.8	(4.1)	226.8	99.5	127.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)
27.6	27.6	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(11.8)	(11.8)	-	-	-	-	דיבידנד
0.2	-	0.2	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
977.5	754.6	(3.9)	226.8	99.5	127.3	יתרה ליום 30 ביוני 2020
ג. דוח על השינויים בהון העצמי לשנת 2020 (מבוקר)						
961.5	738.8	(4.1)	226.8	99.5	127.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
50.2	50.2	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(11.8)	(11.8)	-	-	-	-	דיבידנד
0.1	-	0.1	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
1,000.0	777.2	(4.0)	226.8	99.5	127.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020

הביאורים לתמצית דוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2020	2021	2020	2021	
					תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
50.2	27.6	69.3	12.0	46.3	רווח נקי לשנה
					התאמות:
58.4	30.1	30.0	15.1	14.9	פחת על בניינים וציוד
102.4	70.3	(26.0)	19.1	(22.6)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(65.9)	(51.7)	-	-	-	רווח ממכירת תיקי אשראי
					רווח ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן
(4.6)	(4.4)	(0.1)	(3.2)	-	למסחר
-	-	(13.3)	-	(13.3)	רווח ממכירת בניינים וציוד
					הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן
0.9	(*) 2.5	0.1	(*) (2.0)	0.5	של ניירות ערך למסחר
					רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות
(1.9)	-	1.9	(1.7)	2.1	שאינן למסחר
(19.4)	(27.3)	15.0	(15.7)	8.2	מיסים נדחים, נטו
					פיצויי פרישה - גידול בעודף עתודה על יעודה (גידול בעודף
4.3	-	(4.1)	0.3	(1.7)	היעודה על העתודה)
0.6	(3.1)	(2.0)	4.0	1.0	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
					שינוי נטו בנכסים שוטפים:
1.8	(0.6)	(1.1)	(2.1)	1.0	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(4.5)	(24.9)	(71.7)	21.0	(18.6)	ניירות ערך למסחר
(119.8)	(121.0)	(35.8)	15.6	15.5	נכסים אחרים
					שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
(0.5)	0.1	1.2	(3.5)	1.0	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
152.0	(*) 88.9	19.3	(*) (2.9)	9.6	התחייבויות אחרות
(0.3)	(3.2)	1.0	2.6	3.9	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות המזומנים
153.7	(*) (16.7)	(16.3)	(*) 58.6	47.8	מזומנים נטו מפעילות שוטפת

(*) סווג מחדש

הביאורים לתמצית דוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית דוחות על תזרימי מזומנים מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביולי		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביולי		
	2020	2021	2020	2021	
	(בלתי מבוקר)				
	תזרימי מזומנים מפעילות השקעה				
(298.0)	(447.5)	(1,064.6)	(287.5)	(405.0)	שינוי נטו באשראי לציבור
(1,176.2)	(622.5)	(529.1)	(290.2)	(310.6)	רכישת איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר תמורה ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
826.0	(*) 358.7	250.0	(*) 231.5	132.3	תמורה מפדיון איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
244.8	(*) 142.7	33.4	(*) 81.5	3.0	רכישת בניינים וציוד
(69.2)	(34.5)	(37.5)	(12.9)	(21.0)	תמורה ממימוש בניינים וציוד
-	-	20.1	-	20.1	
(472.6)	(603.1)	(1,327.7)	(277.6)	(581.2)	מזומנים נטו מפעילות בהשקעה
	תזרימי מזומנים מפעילות מימון				
817.6	1,092.0	711.7	550.3	272.3	שינוי נטו בפקדונות הציבור
50.2	(31.5)	190.8	(29.7)	110.9	שינוי נטו בפקדונות מבנקים
(0.4)	1.2	0.1	1.5	(1.0)	שינוי נטו בפקדונות הממשלה
149.8	(*) 149.8	535.5	(*) 149.8	141.2	הנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(603.7)	(*) (525.7)	(343.1)	(*) (55.7)	(188.3)	פדיון איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(11.8)	(11.8)	-	(11.8)	-	דיבידנד ששולם לבעלי מניות
401.7	(*) 674.0	1,095.0	(*) 604.4	335.1	מזומנים נטו מפעילות מימון
0.3	3.2	(1.0)	(2.6)	(3.9)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות המזומנים
82.8	54.2	(249.0)	385.4	(198.3)	גידול (קיטון) במזומנים ופקדונות בבנקים
3,054.8	3,054.8	3,137.9	2,729.4	3,090.1	יתרת מזומנים ופקדונות בבנקים לתחילת התקופה
3,137.9	3,112.2	2,887.9	3,112.2	2,887.9	יתרת מזומנים ופקדונות בבנקים לסוף התקופה
	ריבית ומיסים ששולמו /או התקבלו:				
580.4	(*) 304.7	339.1	(*) 125.9	178.1	ריבית שהתקבלה
132.6	92.2	81.9	33.4	56.2	ריבית ששולמה
69.9	28.8	81.5	(*) 9.6	25.8	מיסים על הכנסה ששולמו
0.3	3.3	0.8	-	0.2	מיסים על ההכנסה שהתקבלו
	נספח ג' - פעולות השקעה שלא במזומן בתקופת הדוח				
135.4	109.6	8.9	17.1	-	נכסי זכות שימוש שהוכרו בגין חכירות תפעוליות חדשות ⁽¹⁾
8.5	10.1	11.1	10.1	8.7	רכישת רכוש קבוע באשראי

(*) סווג מחדש

ביאור 1 – עיקרי המדיניות חשבונאית

א. כללי

בנק ירושלים בע"מ (להלן – הבנק) הינו בנק מסחרי העוסק בעיקר במתן אשראי לדיור ואשראי קמעונאי אחר, במימון בנייה לדיור וכן בגיוס פיקדונות לזמן קצוב, פעילות בשוק ההון, ניהול חשבונות עו"ש ומתן שירותי בנקאות פרטית לתושבי חוץ.

הבנק הינו חברה בת של "יצוא" חברה להשקעות בע"מ (להלן – "יצוא") ומניותיו רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים ליום 30 ביוני, 2021, כוללת את אלה של הבנק ושל החברות הבנות שלו (להלן – "הקבוצה"). תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים אינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותם יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020, והביאורים הנלווים להם (להלן – "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שישומה בדוחות השנתיים למעט המפורסם בסעיף ד' להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד.

תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 17 באוגוסט, 2021.

לפרטים נוספים אודות השפעת אירוע התפשטות נגיף הקורונה ראה [ביאור 16](#).

לפרטים נוספים אודות הוראות פיקוח וחקיקה ראה [ביאור 17 לדוחות הכספיים](#).

ב. הגדרות

תמצית הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

ג. שימוש באומדנים בעריכת דוחות כספיים

הכנת הדוחות הכספיים, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, דורשת מהנהלה שימוש באומדנים, הערכות ושיקול דעת המשפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, על הגילוי המתייחס לנכסים תלויים והתחייבויות תלויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות בתקופת הדיווח. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים וכל תקופה עתידית מושפעת.

הפרשה להפסדי אשראי

הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי בעייתי ולמידת הפרשה להפסדי אשראי, הבנק נדרש להחזיק הפרשה להפסדי אשראי ברמה המתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו, כולל בגין סיכון אשראי חוץ מאזני.

הפרשה קבוצתית נוספת בגין השפעת אירוע נגיף הקורונה – בהערכת ההפרשה הקבוצתית בגין ההשפעה הצפויה כתוצאה ממשבר נגיף הקורונה הבנק הביא בחשבון את היקף והרכב הלווים אשר ביקשו את דחיית התשלומים, תחזית בנק ישראל לגבי שיעור האבטלה הרחב. הבנק ביצע פילוח ללווים אשר ביקשו את דחיית התשלומים ובחן את הערכות לגבי החמרה אפשרית ברמת הכשל העתידי של לווים אשר לא ביקשו את דחיית התשלומים. במהלך הרבעון השני לשנת 2021 המשיך הבנק לעקוב אחר ההתפתחויות הן ברמה המאקרו כלכלית והן על התנהגות תיק האשראי, לפיכך לאור התאוששות המשק הישראלי, עדכון תחזיות חטיבת המחקר של בנק ישראל לגבי שיעור האבטלה החזי ומקיטון בהיקף דחיות תשלומי האשראי עדכן הבנק את ההפרשה הקבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים. בתקופת הדוח נרשמה ירידה בהפרשה הקבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים שאינו לדיור בסך של כ-31.4 מיליוני ש"ח לעומת גידול, על רקע משבר הקורונה, של 45.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ירידה נוספת נרשמה בהפרשה להלוואות לדיור בסך של 0.6 מיליוני ש"ח, לעומת גידול, על רקע משבר נגיף הקורונה בסך 3.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה.

ביאור 1 – עיקרי המדיניות חשבונאית (המשך)

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר, 2021 מיישם הבנק לראשונה תקנים חשבונאיים והוראות כמפורט להלן:

1. תכניות להטבה מוגדרת

בחודש אוגוסט 2018 פרסמה ה-FASB את ASU 2018-14 (להלן: "העדכון"), המשנה דרישות גילוי מסוימות של תת-נושא 20-715, הטבות פרישה - תכניות להטבה מוגדרת, עבור מעסיקים שמממנים לעובדיהם תכניות פנסיה להטבה מוגדרת או תכניות הטבה אחרות לאחר פרישה. להלן עיקרי השינויים:

1. בוטלה הדרישה להצגת אומדן הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנה העוקבת.
2. בוטלה הדרישה להצגת סכום ההטבות השנתיות העתידיות המכוסות על ידי חוזי ביטוח, לרבות חוזי קצבה (אנונה), וכן עסקאות משמעותיות כלשהן בין הישות או צדדים קשורים לבין התכנית.
3. התוספה דרישה לתת פירוט בדבר הסיבות לרווחים או הפסדים מהותיים הקשורים לשינוי במחויבות בגין הטבה מוגדרת במהלך התקופה.
4. הובהרו דרישות גילוי עבור ישויות שיש להן שתי תכניות או יותר. לישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. מיסים על הכנסה

בחודש דצמבר 2019 פרסמה ה-FASB את ASU 2019-12 (להלן: "העדכון") אשר מסיר חריגים מסוימים ועורך שינויים בנושא 740 בקודיפיקציה, מיסים על ההכנסה, במטרה לפשט את הטיפול החשבונאי במסים על ההכנסה. לישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 1 – עיקרי המדיניות חשבונאית (המשך)

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

השפעה על הדוחות הכספיים	תמצית הדרישות בתקן/ הוראה	מועד תחילה	נושא התקן/ הוראה
<p>הבנק נמצא בשלבים מתקדמים של הערכות ליישום ההוראות אך אין ביכולתו בשלב זה להעריך את תוצאותיו.</p>	<p>בחודש יוני, 2016 פרסמה ה-FASB את ASU 2016-13 (להלן: "העדכון"), שמטרתו העיקרית הינה לספק מידע שימושי יותר למשתמשי הדוחות הכספיים בנוגע להפסדי האשראי הצפויים בגין מכשירים פיננסיים ובגין מחויבויות אחרות למתן אשראי, בכל מועד דיווח. לצורך כך, התיקונים בעדכון זה מחליפים את שיטת ההפרשה להפסדי אשראי המבוססת על הפסדים שהתהוו בשיטה המשקפת הפסדי אשראי צפויים ודורשת התחשבות בטווח רחב יותר של מידע סביר ותומך בהערכת הפסדי אשראי.</p> <p>ביום 29 בנובמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר המשלב בהוראות הדיווח לציבור את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפסדי אשראי כאמור לעיל.</p> <p>כמו כן, בהמשך לחוזר זה פרסם הפיקוח על הבנקים ביום 31 בינואר 2021 חוזר המבהיר את אופן יישום הכללים החדשים על הלוואות לדיור.</p> <p>להלן תמצית עיקרי השינויים:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה ● באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים ● יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי ● ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של אגרות חוב בתיק הזמין למכירה ● הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדיור), אגרות חוב המוחזקות לפדיון וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות. <p>ביום 2 בפברואר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים" אשר במסגרתה בוטלה, בין היתר, הדרישה לחישוב הפרשה קבוצתית בשיעור מינימלי של 0.35% בגין הלוואות לדיור, ובוטלה הדרישה לחשב הפרשה מינימלית לפי שיטת עומק הפיגור, כמו כן, נוספו תיקונים להוראות לפיהם תאגידים בנקאיים נדרשים לנכות מההון העצמי הון רובד 1 סכומים בגין הלוואות לדיור שמסווגות לאורך זמן בהלוואות שאינן צוברות.</p> <p>כמו כן, ביום 1 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי- השפעת יישום כללי חשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים" הקובע את הוראות המעבר שיחולו על השפעת האימוץ לראשונה של הכללים החדשים על ההון הפיקוחי.</p>	<p>החל מיום 1 בינואר, 2022 ואילך.</p>	<p>הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL)</p>

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2020	2021	2020	2021	
(בלתי מבוקר)				
				א. הכנסות ריבית
246.7	312.9	126.8	176.8	מאשראי לציבור
2.0	1.1	0.7	0.6	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
-	-	-	-	מפיקדונות בבנקים
1.2	1.8	0.8	1.3	מאגרות חוב
-	-	-	-	מנכסים אחרים
249.9	315.8	128.3	178.7	סך הכל הכנסות הריבית
				ב. הוצאות ריבית
37.9	60.1	19.1	35.5	על פיקדונות הציבור
0.5	1.0	0.3	0.6	על פיקדונות מבנקים
-	-	-	-	על פיקדונות הממשלה
1.2	33.9	3.6	28.0	על תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
-	-	(0.1)	-	על התחייבויות אחרות
39.6	95.0	22.9	64.1	סך הכל הוצאות הריבית
210.3	220.8	105.4	114.6	סך הכנסות ריבית, נטו
				ג. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
1.2	1.8	0.8	1.3	זמינות למכירה
-	-	-	-	למסחר
1.2	1.8	0.8	1.3	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשישה חודשים שהסתיימו ביום	
30 ביוני		30 ביוני	
2020	2021	2020	2021
(בלתי מבוקר)			
א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
1. מפעילות במכשירים נגזרים⁽²⁾⁽⁴⁾			
15	2.4	2.1	(4.1)
סך הכול מפעילות במכשירים נגזרים			
2. מהשקעה באגרות חוב			
-	3.4	0.1	4.6
רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה ⁽³⁾			
-	(0.2)	-	(0.2)
הפסדים ממכירת אג"ח זמינות למכירה ⁽³⁾			
-	3.2	0.1	4.4
סך הכל מהשקעה באג"ח			
(0.7)	(3.1)	(0.6)	3.0
3. הפרשי שער, נטו			
4. מהשקעה במניות			
(0.2)	-	-	0.3
דיבידנד ממניות שאינן למסחר			
(2.1)	1.7	(1.9)	-
רווחים שטרם מומשו			
(2.3)	1.7	(1.9)	0.3
סך הכל מהשקעה במניות			
-	-	-	51.7
5. רווחים בגין הלוואות שנמכרו			
(1.5)	4.2	(0.3)	55.3
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר			
(0.1)	0.7	(1.2)	1.1
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים			
0.2	1.8	(0.4)	(0.9)
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר, נטו ⁽⁴⁾			
-	1.1	0.5	(0.5)
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽⁵⁾			
0.1	3.6	(1.1)	(0.3)
סך הכל בגין פעילויות למטרות מסחר			
(1.4)	7.8	(1.4)	55.0
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית			
פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר לפי חשיפת סיכון			
0.2	2.6	(1.1)	0.4
חשיפת רבית			
-	1.1	0.5	(0.5)
חשיפה למניות			
(0.1)	(0.1)	(0.5)	(0.2)
חשיפת מטבע חוץ			
0.1	3.6	(1.1)	(0.3)
סך הכל			

1. מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

2. מזה בגין ניגזרי אשראי, בהם התאגיד הבנקאי מוטב ליום 30 ביוני, 2021 וליום 30 ביוני, 2020 בסך של 1.3 מיליוני ש"ח ו-2.0 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

3. סוג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.

4. מזה חלק הרווחים (הפסדים) הקשורים לאג"ח ותעודות סל למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בבנק ובמאחד לימים 30 ביוני, 2021 ולימים 30 ביוני, 2020 בסך של (0.2) מיליוני ש"ח ו-(1.9) מיליוני ש"ח, בהתאמה.

5. מזה חלק הרווחים (הפסדים) הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בבנק ובמאחד, לימים 30 ביוני, 2021 ולימים 30 ביוני, 2020 בסך של 0.1 מיליוני ש"ח ו-(0.7) מיליוני ש"ח, בהתאמה.

תמצית דוחות נספיים | 30.06.2021

בנק ירושלים בע"מ

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

טכונים מדווחים במיליוני ש"ח

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לאחר השפעת מס

סה"כ	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו	
			א. לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 וביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)
(3.5)	(4.9)	1.4	יתרה ליום 31 במרץ 2021
0.2	0.3	(0.1)	שינוי נטו במהלך התקופה
(3.3)	(4.6)	1.3	יתרה ליום 30 ביוני 2021
(2.8)	0.4	(3.2)	יתרה ליום 31 במרץ 2020
(1.1)	(4.2)	3.1	שינוי נטו במהלך התקופה
(3.9)	(3.8)	(0.1)	יתרה ליום 30 ביוני 2020
			ב. לתקופות של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 וביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)
(4.0)	(5.6)	1.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)
0.7	1.0	(0.3)	שינוי נטו במהלך התקופה
(3.3)	(4.6)	1.3	יתרה ליום 30 ביוני 2021
(4.1)	(4.7)	0.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)
0.2	0.9	(0.7)	שינוי נטו במהלך התקופה
(3.9)	(3.8)	(0.1)	יתרה ליום 30 ביוני 2020
			ג. לשנת 2020 (מבוקר)
(4.1)	(4.7)	0.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
0.1	(0.9)	1.0	שינוי נטו במהלך התקופה
(4.0)	(5.6)	1.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	
1.4	(0.4)	1.0	0.1	(0.1)	(0.2)	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן (רווחים) הפסדים בגין ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾
3.2	(1.1)	2.1	-	-	-	שינוי נטו במהלך התקופה
4.6	(1.5)	3.1	0.1	(0.1)	(0.2)	הטבות לעובדים
(6.3)	2.1	(4.2)	(0.3)	(0.3)	0.6	רווחים (הפסדים) אקטוארי נטו בתקופה
-	-	-	-	-	-	רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾
(6.3)	2.1	(4.2)	(0.3)	(0.3)	0.6	שינוי נטו במהלך התקופה
(1.7)	0.6	(1.1)	0.2	(0.2)	0.4	סה"כ השינוי נטו במהלך התקופה

- הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית, [לפרטים ראה ביאור 3](#).
- הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הטבות עובדים, [לפרטים ראה ביאור 8](#).

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	
6.2	(2.2)	4.0	1.9	(3.6)	(5.5)	0.2	(0.4)	(0.6)	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן (רווחים) הפסדים בגין ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾
(4.6)	1.6	(3.0)	4.4	(1.5)	2.9	0.1	(0.0)	0.1	שינוי נטו במהלך התקופה
1.6	(0.6)	1.0	(1.1)	0.4	(0.7)	0.2	(0.3)	(0.5)	הטבות לעובדים
(1.4)	0.5	(0.9)	1.4	(0.5)	0.9	1.6	(0.6)	1.0	רווחים (הפסדים) אקטוארי נטו בתקופה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾
(1.4)	0.5	(0.9)	1.4	(0.5)	0.9	1.6	(0.6)	1.0	שינוי נטו במהלך התקופה
0.2	(0.1)	0.1	0.3	(0.1)	0.2	1.1	(0.4)	0.7	סה"כ השינוי נטו במהלך התקופה

ביאור 5 – השקעות בניירות ערך

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 30 ביוני 2021					
(בלתי מבוקר)					
רווח כלל אחר מצטבר ⁽²⁾					
שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים	רווחים	עלות מופחתת	הערך במאזן	
א. אגרות חוב זמינות למכירה					
480.1	1.3	1.8	479.6	480.1	של ממשלת ישראל ⁽⁴⁾
30.2	-	0.7	29.5	30.2	מוסדות פיננסיים
98.9	0.1	1.0	98.0	98.9	של אחרים בישראל
4.9	-	-	4.9	4.9	של אחרים זרים
614.1	1.4	3.5	612.0	614.1	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ⁽³⁾	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ⁽³⁾	עלות מופחתת	הערך במאזן	
83.8	-	-	83.8	83.8	ב. השקעה במניות וקרנות שאינן למסחר
82.7	-	-	82.7	82.7	מזה: מניות וקרנות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין
697.9	1.4	3.5	695.8	697.9	סך הכל ניירות ערך שאינן למסחר

ג. ניירות ערך למסחר					
אגרות חוב					
40.5	1.6	0.8	41.3	40.5	של ממשלת ישראל
0.8	-	-	0.8	0.8	מוסדות פיננסיים
10.0	0.1	0.3	9.8	10.0	של אחרים בישראל
19.4	0.2	-	19.6	19.4	של אחרים זרים
70.7	1.9	1.1	71.5	70.7	סך הכל אגרות חוב למסחר
10.8	0.3	0.8	10.3	10.8	מניות ותעודות סל
81.5	2.2	1.9	81.8	81.5	סך הכל ניירות ערך למסחר
779.4	3.6	5.4	771.6	779.4	סך הכל ניירות ערך

1. נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
2. כוללים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
3. נזקפו לדוח רווח והפסד.
4. מזה שועבד למסלקות הבורסה והמעו"ף ו-RTGS סכום של כ-310 מיליוני ש"ח.

ביאור 5 - השקעות בניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 30 ביוני 2020					
(בלתי מבוקר)					
רווח סלל אחר מצטבר ⁽²⁾					
שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים	רווחים	עלות מופחתת	הערך במאזן	
א. אגרות חוב זמינות למכירה					
280.2	0.1	0.7	279.6	280.2	של ממשלת ישראל ⁽⁴⁾
62.8	0.5	0.1	63.2	62.8	מוסדות פיננסיים
49.6	0.7	0.4	49.9	49.6	של אחרים בישראל
5.2	-	-	5.2	5.2	של אחרים זרים
397.8	1.3	1.2	397.9	397.8	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ⁽²⁾	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ⁽³⁾	עלות מופחתת	הערך במאזן	
69.3	- ^(*)	- ^(*)	69.3	69.3	ב. השקעה במניות וקרנות שאינן למסחר⁽⁴⁾
69.3	- ^(*)	- ^(*)	69.3	69.3	מזה: מניות וקרנות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין
467.1	1.3	1.2	467.2	467.1	סך הכל ניירות ערך שאינן למסחר

ג. ניירות ערך למסחר					
אגרות חוב					
12.4	-	0.1	12.3	12.4	של ממשלת ישראל
5.5	0.5	-	6	5.5	של אחרים בישראל
6.9	-	-	6.9	6.9	של אחרים זרים
24.8	0.5	0.1	25.2	24.8	סך הכל אגרות חוב למסחר
3.9	0.2	0.5	3.6	3.9	מניות ותעודות סל
28.7	0.7	0.6	28.8	28.7	סך הכל ניירות ערך למסחר
495.8	2.0	1.8	496.0	495.8	סך הכל ניירות ערך

(*) הוצג מחדש

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) מזה שועבד למסלקות הבורסה והמעו"ף סכום של כ-48.0 מיליוני ש"ח.

ביאור 5 - השקעות בניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2020					
(מבוקר)					
רווח סלל אחר מצטבר ⁽²⁾					
שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים	רווחים	עלות מופחתת	הערך במאזן	
א. אגרות חוב זמינות למכירה					
290.6	-	1.8	288.8	290.6	של ממשלת ישראל ⁽⁴⁾
32.7	-	0.2	32.5	32.7	של מוסדות פיננסיים
49.2	0.1	0.7	48.6	49.2	של אחרים בישראל
4.9	-	-	4.9	4.9	של אחרים זרים
377.4	0.1	2.7	374.8	377.4	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ⁽²⁾	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ⁽³⁾	עלות מופחתת	הערך במאזן	
75.1	-	-	75.1	75.1	ב. השקעה במניות וקרנות שאינן למסחר⁽⁴⁾
75.1	-	-	75.1	75.1	מזה: מניות וקרנות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין
452.5	0.1	2.7	449.9	452.5	סך הכל ניירות ערך שאינן למסחר

ג. ניירות ערך למסחר					
אגרות חוב					
0.2	-	-	0.2	0.2	של ממשלת ישראל
0.8	-	-	0.8	0.8	של מוסדות פיננסיים
5.5	-	-	5.5	5.5	של אחרים בישראל
6.5	-	-	6.5	6.5	סך הכל אגרות חוב למסחר
3.4	-	0.2	3.2	3.4	מניות ותעודות סל
9.9	-	0.2	9.7	9.9	סך הכל ניירות ערך למסחר
462.4	0.1	2.9	459.6	462.4	סך הכל ניירות ערך

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(4) מזה שועבד למסלקות הבורסה והמעו"ף ו-RTGS סכום של כ-146.6 מיליוני ש"ח.

לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב, ראה [ביאור 2](#) ו-[ביאור 3](#).

ביאור 5 - השקעות בניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומשו

ליום 30 ביוני 2021								
(בלתי מבוקר)								
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים				
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו				
סה"כ	20-40%	0-20%	שווי הוגן	סה"כ	20-40%	0-20%	שווי הוגן	
אגרות חוב								
-	-	-	-	1.1	-	1.1	194.0	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	0.1	-	0.1	36.3	של אחרים בישראל
-	-	-	-	1.2	-	1.2	230.3	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

ליום 30 ביוני 2020								
(בלתי מבוקר)								
12 חודשים ומעלה ^(*)				פחות מ-12 חודשים				
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו				
סה"כ	20-40%	0-20%	שווי הוגן	סה"כ	20-40%	0-20%	שווי הוגן	
אגרות חוב								
-	-	-	-	-	-	0.1	99.9	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	-	0.5	40.7	של מוסדות פיננסיים
-	-	-	-	-	-	0.7	10.3	של אחרים בישראל
-	-	-	-	-	-	1.3	150.9	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

ליום 31 בדצמבר 2020								
(מבוקר)								
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים				
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו				
סה"כ	20-40%	0-20%	שווי הוגן	סה"כ	20-40%	0-20%	שווי הוגן	
אגרות חוב								
-	-	-	-	(*) -	-	(*) -	43.9	של ממשלת ישראל (*)
(*) -	-	(*) -	10.1	-	-	-	-	של מוסדות פיננסיים
-	-	-	-	0.1	-	0.1	18.7	של אחרים בישראל
-	-	-	10.1	0.1	-	0.1	62.6	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

1. הערכת הבנק ירידות הערך המוצגות בביאור זה הינן בעלות אופי זמני ועל כן אין צורך ברישום ירידת ערך.

2. בתקופות המדווחות לא נרשמו הפסדים שטרם מומשו לתקופות העולות על 12 חודשים.

(*) סכום הנמוך מ-0.1 מיליוני ש"ח לא מוצג.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(1) חובות^(*), אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

יתרה ליום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
יתרת חוב רשומה						
1,365.5	-	1,365.5	7.9	3.7	1,353.9	חובות שנבדקו על בסיס פרטי
10,975.2	210.9	10,764.3	1,196.8	8,883.7	683.8	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
8,691.9	-	8,691.9	-	8,453.5	238.4	מזה: לפי עומק הפיגור ^(*)
12,340.7	210.9	12,129.8	1,204.7	8,887.4	2,037.7	סך הכל חובות^(*)
מזה:						
7.9	-	7.9	7.9	-	-	חובות בארגון מחדש
8.9	-	8.9	-	3.7	5.2	חובות פגומים אחרים
16.8	-	16.8	7.9	3.7	5.2	סך הכל חובות פגומים
119.6	-	119.6	3.1	114.0	2.5	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
15.3	-	15.3	11.0	-	4.3	חובות בעייתיים אחרים
151.7	-	151.7	22.0	117.7	12.0	סך הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות						
13.1	-	13.1	5.7	0.2	7.2	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטי
144.8	-	144.8	85.3	55.4	4.1	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
52.7	-	52.7	-	51.9	0.8	מזה: לפי עומק הפיגור ⁽²⁾
157.9	-	157.9	91.0	55.6	11.3	סך הכל^(*)
8.4	-	8.4	5.6	0.2	2.6	מזה: בגין חובות פגומים ^(*)

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) כולל יתרות הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 30.7 מיליוני ש"ח.

(3) כולל יתרות הפרשה קבוצתית בעקבות משבר הקורונה בגין אשראי לאנשים פרטיים שאינו לדיר ובגין אשראי לדיר בסך כ-32.7 מיליוני ש"ח ו-3.1 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(4) יתרה נמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח אינה מוצגת.

למידע בדבר חובות שאורגנו מחדש כחלק מהתמודדות עם משבר הקורונה [ראה ביאור 13](#) בהמשך דוח זה, בדבר מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(1) חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

יתרה ליום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	לדיר	מסחרי
יתרת חוב רשומה					
1,425.6	-	1,425.6	10.2	9.8	1,405.6
חובות שנבדקו על בסיס פרטי					
9,905.6	116.7	9,788.9	1,301.2	7,795.1	692.6
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾					
7,734.6	-	7,734.6	-	7,475.8	258.8
מזה: לפי עומק הפיגור ⁽²⁾					
11,331.2	116.7	11,214.5	1,311.4	7,804.9	2,098.2
סך הכל חובות⁽³⁾					
מזה:					
10.3	-	10.3	10.3	-	-
חובות בארגון מחדש					
13.2	-	13.2	-	9.8	3.4
חובות פגומים אחרים					
23.5	-	23.5	10.3	9.8	3.4
סך הכל חובות פגומים					
168.9	-	168.9	7.0	160.7	1.2
חובות בפיגור 90 ימים או יותר					
52.8	-	52.8	7.3	37.7	7.8
חובות בעייתיים אחרים ⁽⁵⁾					
245.2	-	245.2	24.6	208.2	12.4
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות					
12.5	-	12.5	7.1	0.5	4.9
בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטי					
153.3	-	153.3	96.5	48.5	8.3
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽⁴⁾					
49.4	-	49.4	-	48.5	0.9
מזה: לפי עומק הפיגור ⁽²⁾					
165.8	-	165.8	103.6	49.0	13.2
סך הכל⁽³⁾					
7.6	-	7.6	7.1	0.5	-
מזה: בגין חובות פגומים ⁽⁴⁾					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) כולל יתרות הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 26.7 מיליוני ש"ח.

(3) יתרה נמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח אינה מוצגת.

(4) עיקר הגידול נובע מהפרשה קבוצתית לאנשים פרטיים שאינו לדיר בסך כ-47.9 מיליוני ש"ח, על רקע משבר הקורונה.

(5) כולל יתרה של חובות אשר תנאיהם שונו במסגרת התמודדות עם נגיף הקורונה וסווגו כחובות בהשגחה מיוחדת ברבעון; בגין אנשים פרטיים - הלוואות לדיר בסך של כ-

37.7 מיליוני ש"ח ובגין אנשים פרטיים - אחר בסך של 3.6 מיליוני ש"ח.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(1) חובות^(*), אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
יתרת חוב רשומה						
1,350.7	-	1,350.7	9.5	7.1	1,334.1	חובות שנבדקו על בסיס פרטי
9,842.0	120.1	9,721.9	1,138.5	7,934.8	648.6	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
7,581.8	-	7,581.8	-	7,346.1	235.7	מזה: לפי עומק הפיגור ^(*)
11,192.7	120.1	11,072.6	1,148.0	7,941.9	1,982.7	סך הכל חובות^(*)
מזה:						
9.5	-	9.5	9.5	-	-	חובות בארגון מחדש
12.3	-	12.3	-	7.1	5.2	חובות פגומים אחרים
21.8	-	21.8	9.5	7.1	5.2	סך הכל חובות פגומים
128.0	-	128.0	3.8	123.1	1.1	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
139.8	-	139.8	13.4	112.9	13.5	חובות בעייתיים אחרים ⁽⁴⁾
289.6	-	289.6	26.7	243.1	19.8	סך הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות						
14.8	-	14.8	7.3	0.4	7.1	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטי
176.4	-	176.4	115.3	55.9	5.2	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
50.2	-	50.2	-	49.4	0.8	מזה: לפי עומק הפיגור ⁽²⁾
191.2	-	191.2	122.6	56.3	12.3	סך הכל^(*)
10.1	-	10.1	7.2	0.4	2.5	מזה: בגין חובות פגומים ^(*)

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) כולל יתרות הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 27.4 מיליוני ש"ח.

(3) עיקר הגידול ביתרת ההפרשה מתחילת השנה נובע מהפרשה קבוצתית לאנשים פרטיים בסך כ-61.1 מיליוני ש"ח, על רקע משבר הקורונה.

(4) כולל יתרה של חובות אשר תנאיהם שונו במסגרת התמודדות עם נגיף הקורונה וסווגו כחובות בהשגחה מיוחדת ברבעון; בגין אנשים פרטיים - הלוואות לדיר בסך של כ-

112.9 מיליוני ש"ח ובגין אנשים פרטיים - אחר בסך של 10.0 מיליוני ש"ח.

(5) יתרה נמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח אינה מוצגת.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(2) תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (בלתי מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
158.7	-	158.7	96.2	49.2	13.3	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.03.2020
19.1	-	19.1	16.3	0.8	2.0	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(12.8)	-	(12.8)	(11.8)	(0.3)	(0.7)	מחיקות חשבונאיות
3.3	-	3.3	3.1	-	0.2	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(9.5)	-	(9.5)	(8.7)	(0.3)	(0.5)	מחיקות חשבונאיות נטו
168.3	-	168.3	103.8	49.7	14.8	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.06.2020
187.2	-	187.2	115.3	58.6	13.3	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.03.2021
(22.6)	-	(22.6)	(20.3)	(2.1)	(0.2)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(7.4)	-	(7.4)	(7.3)	-	(0.1)	מחיקות חשבונאיות
3.8	-	3.8	3.8	-	-	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(3.6)	-	(3.6)	(3.5)	-	(0.1)	מחיקות חשבונאיות נטו
161.0	-	161.0	91.5	56.5	13.0	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.06.2021

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (בלתי מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
114.6	-	114.6	58.0	46.5	10.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2019 (מבוקר)
70.3	-	70.3	62.4	2.1	5.8	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(24.2)	-	(24.2)	(22.4)	(0.3)	(1.5)	מחיקות חשבונאיות
7.6	-	7.6	5.8	1.4	0.4	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(16.6)	-	(16.6)	(16.6)	1.1	(1.1)	מחיקות חשבונאיות נטו
168.3	-	168.3	103.8	49.7	14.8	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.06.2020
194.0	-	194.0	122.9	57.1	14.0	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2020 (מבוקר)
(26.0)	-	(26.0)	(25.3)	(0.6)	(0.1)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(14.2)	-	(14.2)	(13.2)	-	(1.0)	מחיקות חשבונאיות
7.2	-	7.2	7.1	-	0.1	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(7.0)	-	(7.0)	(6.1)	-	(0.9)	מחיקות חשבונאיות נטו
161.0	-	161.0	91.5	56.5	13.0	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.06.2021
						(*) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
3.1	-	3.1	0.5	0.9	1.7	ליום 30.06.2021
2.8	-	2.8	0.3	0.8	1.7	ליום 31.12.2020
2.5	-	2.5	0.2	0.7	1.6	ליום 30.06.2020

תמצית דוחות נספחים | 30.06.2021

בנק ירושלים בע"מ

ביאור 7 - פיקדונות הציבור

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. סוגי פיקדונות לפי סוג המפקיד

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)	יתרה ליום 30 ביולי		
	2020	2021	
			בישראל
			לפי דרישה
1,941.7	1,869.5	2,292.5	אינם נושאים ריבית
902.4	1,155.9	1,009.3	נושאים ריבית
2,844.1	3,025.4	3,301.8	סה"כ לפי דרישה
8,861.1	8,954.2	9,115.1	לזמן קצוב
11,705.2	11,979.6	12,416.9	סה"כ פיקדונות הציבור^(*)
			* מזה:
9,736.1	9,472.1	10,097.3	פיקדונות של אנשים פרטיים
534.6	910.9	553.0	פיקדונות של גופים מוסדיים
1,434.5	1,596.6	1,766.6	פיקדונות של תאגידים ואחרים
			ב. פיקדונות הציבור לפי גודל על בסיס מאוחד (תקרת הפיקדון במיליוני ש"ח)
6,218.3	5,712.4	6,263.4	עד 1
3,282.1	3,247.6	3,472.9	מעל 1 עד 5
333.6	284.1	387.5	מעל 5 עד 10
1,001.6	1,414.2	1,194.7	מעל 10 עד 50
257.3	363.4	308.4	מעל 50 עד 100
612.3	957.9	790.0	מעל 100 עד 346
11,705.2	11,979.6	12,416.9	סה"כ

ביאור 8 – זכויות עובדים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2020	2021	2020	2021	
	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
8.5	1.8	1.7	1.0	0.9	עלות שירות
1.3	0.6	0.8	0.3	0.4	עלות ריבית
-	-	-	-	-	עלויות אחרות
(0.7)	(0.4)	(0.7)	(0.1)	(0.4)	תשואה חזויה על נכסי תכנית
(0.1)	-	0.3	-	0.1	הפחתה של סכומים שלא הוכרו: הפסד (רווח) אקטוארי נטו ⁽²⁾
9.0	2.0	2.1	1.2	1.0	סך עלות ההטבה, נטו

2. הפקדות

הפקדות בפועל לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)	הפקדות בפועל לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		הפקדות בפועל לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		תחזית ⁽¹⁾ 2022	
	2020	2021	2020	2021		
	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)			
3.3	1.6	1.5	0.8	0.7	3.2	הפקדות

1. אומדן ההפקדות שצפוי לשלמן לתוכניות להטבה מוגדרת במהלך שנת הכספים הנוכחית.

2. יתרה נמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח אינה מוצגת.

ברבעון השני של שנת 2021 נרשמו הכנסות כתוצאה מהתאמות של התחייבויות בגין הטבות עובדים בסך 0.4 מיליוני ש"ח (כ-0.6 מיליוני ש"ח לפני השפעת המס) כאשר השפעת עליית ריבית ההיוון גרמה לקטוץ בהתחייבות האקטוארית. בתקופה המקבילה אשתקד נרשמו הפסדים כתוצאה מהתאמות של התחייבויות בגין הטבות עובדים בסך 4.2 מיליוני ש"ח (כ-6.3 מיליוני ש"ח לפני השפעת המס), כאשר השפעת ירידת ריבית ההיוון גרמה לגידול בהתחייבות האקטוארית.

ברבעון הראשון של שנת 2021 נרשמו הכנסות כתוצאה מהתאמות של התחייבויות בגין הטבות עובדים בסך 0.7 מיליוני ש"ח (כ-1.0 מיליוני ש"ח לפני השפעת המס) כאשר השפעת עליית ריבית ההיוון גרמה לקטוץ בהתחייבות האקטוארית. בתקופה המקבילה אשתקד נרשמו הכנסות כתוצאה מהתאמות של התחייבויות בגין הטבות עובדים בסך 5.1 מיליוני ש"ח. לפרטים נוספים ראה [ביאור 4](#).

לפרטים אודות עדכון מדיניות התגמול של הבנק ראה [ביאור 16](#).

ביאור 9 - הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 והוראה 299 בדבר "מדידה והלימות הון".

א. בנתוני המאוחד

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)	יתרה ליום 30 ביוני	
	2020	2021
	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)
1. הון לצורך חישוב יחס ההון		
988.9	963.6	1,061.7
-	-	-
345.4	342.4	366.9
1,334.3	1,306.0	1,428.6
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
8,455.6	8,581.9	9,218.3
18.1	35.3	56.7
961.4	923.6	961.2
9,435.1	9,540.8	10,236.2
3. יחס ההון לרכיבי סיכון		
10.5%	10.1%	10.4%
14.1%	13.7%	14.0%
8.7%	8.8%	8.6%
12.2%	12.3%	12.1%
ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)		
1. הון עצמי רובד 1		
1,000.0	977.5	1,070.0
-	-	-
1,000.0	977.5	1,070.0
התאמות פיקוחיות וניכויים:		
(11.1)	(13.9)	(8.3)
(11.1)	(13.9)	(8.3)
988.9	963.6	1,061.7
2. הון רובד 2		
241.2	241.3	251.3
104.2	101.1	115.6
345.4	342.4	366.9
-	-	-
345.4	342.4	366.9

* לא כולל מיסים נדחים מהפרשי עיתוי

ביאור 9 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

(1) לאור התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מהתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת שעה הנוגעת לעדכון הוראה 201 אשר כוללת הפחתת דרישות ההון הרגולטוריות החלות על הבנקים בנקודת אחוז אחת וכן עדכון להוראה 329 אשר מבטלת את דרישות ההון של נקודת אחוז נוספת על הלוואות לדיור שהועמדו בתקופת המשבר וזאת על מנת להבטיח את יכולתם של הבנקים להמשיך להציע אשראי. לאור האמור לעיל, דרישות ההון החלות על הבנק החל מהדוחות הכספיים מיום 31 במרץ 2020 הינם:

יחסי הון מזעריים	היחס ההון המזערי הנדרש ביום 31.12.2019	היחס ההון המזערי הנדרש בין 30.09.21 ⁽²⁾	היחס ההון המזערי הנדרש בין 30.09.21 עד 30.09.21
יחס הון עצמי רובד 1	9%	8%	הנמוך מבין: יחס ההון של הבנק ביום 30.09.21 לבין יחס ההון המזערי של הבנק
יחס הון כולל	12.5%	11.5%	טרם תקופת הוראת השעה.
תוספת בין הלוואות לדיור	1% מיתרת הלוואות לדיור במועד הדיווח	1% מיתרת הלוואות לדיור ⁽³⁾ , וזאת מלבד הלוואות שניתנו במהלך תקופת השעה.	

(2) עד תום תקופת המעבר שקבע בנק ישראל.

(3) יתרת הלוואות שניתנו במהלך התקופה כ-2.7 מיליארדי ש"ח.

(4) ביום 22 במרץ, 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים הארכת תוקף הוראת השעה המפחיתה את דרישות ההון מהבנקים עד ליום 30 בספטמבר 2021.

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת הוראות המעבר
	2020	2021	
10.5%	10.1%	10.4%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לאחר השפעת הוראות המעבר בהוראה 299
-	-	-	2. יחס כיסוי הנזילות (LCR) לפי הוראות המפקח על הבנקים (בנתוני המאוחד) ⁽¹⁾
10.5%	10.1%	10.4%	מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 221 בדבר יחס כיסוי נזילות.

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		יחס כיסוי הנזילות
	2020	2021	
279%	288%	235%	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים
100%	100%	100%	3. יחס המינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (בנתוני המאוחד)

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 218 בדבר יחס מינוף.

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		יחס המינוף
	2020	2021	
988.9	963.6	1,061.7	הון רובד 1
15,694.8	15,787.0	16,945.3	סך החשיפות
6.3%	6.1%	6.3%	יחס המינוף המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים
4.5%	5.0%	4.5%	

ביאור 9 - הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ביום 1 בנובמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים כי לנוכח התמשכות משבר הקורונה, והמשך ההתמודדות של משקי הבית והעסקים עם הקשיים התזרימים בעקבות השלכות המשבר, עלה הצורך להבטיח כי הדרישה מהמערכת הבנקאית לעמוד ביחס מינוף מזערי, המותאמת לימי שגרה, לא תהווה חסם להעמדת אשראי בתקופת המשבר. בשל כך, הוחלט כהוראת שעה להפחית את הדרישה לשיעור מזערי של 5.5% בבנקים הגדולים (לעומת 6% טרם הוראת השעה) ול- 4.5% בבנקים הבינוניים והקטנים (לעומת 5% טרם הוראת השעה).

4. דיבידנדים

במסגרת הוראת השעה אשר נכנסה לתוקף ביום 30 במרץ 2020 כחלק מההתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין 201 בנושא "מדידה והלימות הון", ביקשה המפקחת על הבנקים מהדירקטוריונים של הבנקים, בין היתר, לבחון מחדש את 201 מדיניות הדיבידנדים מתוך כוונה שהמקורות ההוניים שישתחררו כתוצאה מהקטנת דרישות ההון ישמשו להגדלת אשראי ולא לצורך חלוקה.

ביום 16 באפריל, 2020 החליט דירקטוריון הבנק שלא לשנות את מדיניות הדיבידנד ואת יעד הלימות ההון הקיימים. הנושא יעלה לדיון בשנית ככל שישתנו הנסיבות.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
11.8	-	-	דיבידנדים שהוכרזו ושולמו
-	11.8	-	דיבידנדים שהוכרזו וטרם שולמו

א. תביעות משפטיות

1. הבנק הינו צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות שנקטו נגדו לקוחותיו, או לקוחותיו בעבר, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילות הבנק במהלך העסקים הרגיל. לדעת הנהלת הבנק בהסתמך על חוות דעת משפטיות של יועצים משפטיים באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות, נכללו בדוחות כספיים אלה הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.
2. ביום 17 בנובמבר 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי - המחלקה הכלכלית בתל אביב תובענה ובקשה לאישור התובענה כייצוגית כנגד הבנק וכנגד מספר נתבעים נוספים שניהנו כדירקטורים בכלל, בטענה לפיה כלל בטוחה, בכובעה כמנהל תיקים, ביצעה עבור לקוחותיה עסקאות בניירות ערך של חברות מקבוצת אי.די.בי, וזאת תוך העדפה של האינטרסים שלה ושל חברות שונות בקבוצת אי.די.בי על פני האינטרסים של לקוחותיה. לטענת התובע, הפרה כלל בטוחה את הוראות הדין, לרבות הוראות חוק העיסוק ביעוץ השקעות, שעניינן חובת האמונים של כלל בטוחה כלפי לקוחותיה, חובתה לידע את לקוחותיה על ניגוד עניינים הקיים לה בביצוע פעולות כאמור ומבלי לקבל את הסכמתם מראש עובר לביצועה של כל עסקה שיש בה משום ניגוד עניינים, וכן איסור על העדפת נכסים פיננסיים של כלל בטוחה או תאגיד הקשור אליה. לטענת התובע הוא היה קשור בהסכם לניהול השקעות עם כלל בטוחה, אשר רכשה לתיקו ניירות ערך של חברות מקבוצת אי.די.בי, ובפעולותיה גרמה לו כלל בטוחה הפסדים משמעותיים. סכום התביעה האישית מוערך בכ-19 אלפי ש"ח. המבקש ציין כי לא ניתן להעריך בשלב זה את סכום התביעה הקבוצתית.
- ביום 8 בינואר, 2017 ניתנה החלטה בבקשת האישור (להלן: "ההחלטה") המאשרת את ניהול התובענה כייצוגית כנגד כלל בטוחה, ודוחה את הבקשה בנוגע לדירקטורים. חברי הקבוצה כפי שנקבעו בהחלטה הינם "כל מי שקיבל שירותי ניהול השקעות מחברת כלל פיננסיים בטוחה ("בטוחה") ובמסגרת ניהול התיקים רכשה עבורו בטוחה (או מי מטעמה) ניירות ערך, בלי שהתקבל אישורו מראש ביחס לכל עסקה כאמור, וכתוצאה מהרכישה כאמור נגרם לו נזק. הדיון בתביעה זו הועבר לגישור, אך ביום 8 באוגוסט, 2021 הודיע המגשר לצדדים כי מאמציו להביא את הצדדים להסכמות לא צלחו. התיק, ככל הנראה, יחזור להמשך ניהולו בבית המשפט.
- להערכת הנהלת הבנק, המתבססת על הערכת יועציו המשפטיים באשר לסיכויי התביעה, ההפרשה שנכללה בדוחות הכספיים בניכוי השיפוי הינה נאותה.
3. ביום 23 במרץ 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז (והתקבלה בבנק ביום 14 במאי 2020) בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד הבנק, במסגרתה נתבע הבנק להשיב סכומי עמלות שגבה מלקוחותיו שהינם "יחיד / עסק קטן", ככל שסכומים אלו עולים על הסכום בו היו מחויבים אילו היה חל עליהם תעריפון עסק גדול של הבנק, לעניין אותו שרות. לצורך הגשת הבקשה לבית המשפט המחוזי, העריכה התובעת כי סכום התביעה עולה על הסך של 2.5 מיליון ש"ח. באפריל 2021 פרסם בית המשפט את החלטתו כי אינו רואה שיש מקום לדחות את הסכם הפשרה שנחתם בין הבנק למבקשים (בסך של כ-2 מיליון ש"ח), והורה לפרסמו כנדרש בחוק להערות הציבור ולתגובת היועץ המשפטי לממשלה. ביום 4 באוגוסט, 2021 הודיעה פרקליטות המדינה כי הגורמים המקצועיים במשרד המשפטים ובבנק ישראל בחרו שלא להביע עמדה ביחס להסכם הפשרה המוצע, אך הסבו את תשומת הלב של בית המשפט לשני נושאים שאינם, לדעת הבנק, בליבת ההסכם. להערכת הנהלת הבנק, המתבססת על הערכת יועציו המשפטיים באשר לסיכויי התביעה, ההפרשה שנכללה בדוחות הכספיים הינה נאותה.
4. ביום 7 במאי 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז, בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד הבנק ו-14 בנקים נוספים, וכן הביטוח הלאומי, רשות האכיפה ועוד, ע"ס כולל של 300 מיליון ש"ח במסגרתה תובע המבקש לפצות את מקבלי קצבאות הביטוח הלאומי, אשר לא יכלו למשוך את כספם מהחשבון בנסיבות הסגר של ימי הקורונה, ולתת צו עשה לכל הבנקים שלא למנוע משיכת גמלת ביטוח לאומי, ולהנפיק ללקוחותיהם כרטיס מסוג דביט כמתחייב מהוראת הפיקוח על הבנקים מיום 22 במרץ 2020.
- מגיש הבקשה ביקש לקבל פטור מתשלום אגרה. בקשתו נדחתה ונקבע כי עליו לשלם את האגרה עד ליום 29 בספטמבר, 2020. מכיוון שהמבקש לא שילם האגרה כאמור, הורה בית המשפט הנכבד ביום 14 באוקטובר, 2020 על מחיקת ההליך. ביום 22 באוקטובר, 2020 הגיש המבקש בקשת רשות ערעור על החלטות בית המשפט ובקשה לפטור מהפקדת ערבו. הבנק הגיש התנגדות לבקשת הפטור האמורה. טרם ניתנה החלטה בבקשה. להערכת הנהלת הבנק המתבססת על הערכת יועציו המשפטיים, סיכויי הבקשה קלושים.
5. ביום 28 בדצמבר, 2020 הומצאה לבנק בקשה לאישור תביעה ייצוגית כנגד הבנק וששה בנקים נוספים, בטענה שהבנקים פעלו בניגוד להוראות חוק נתוני אשראי ותקנותיו, בעת שדיווחו על לקוחות מסויימים שלא בהתאם לאופן שנדרש לדווח לפי החוק האמור.
- לטענת המבקשים, הדיווחים השגויים הביאו ליצירת חיובי שלילי בדוחות האשראי של הלקוחות, באופן שגרם להם לנזקים שונים, כגון: חוסר היכולת לקבל אשראי. עילות התביעה הן - רשלנות, פגיעה באוטונומיה, הוצאת שם רע, ופגיעה בפרטיות. הסעדים הנתבעים הם סעד הצהרתי, צו עשה וסעד כספי, וסכום התביעה המשוער הוא מעל 2.5 מיליון ש"ח. בשל השלב המקדמי בו מצויה הבקשה, לא ניתן להעריך את סיכוייה.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

6. נכון ליום 30 ביוני 2021, לבנק אין חשיפה מהותית בגין תביעות שהוגשו נגדו אשר ההסתברות להתממשותן אינה קלושה למעט כמפורט בפרק זה.

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

1. פעילות מכירת תיקי אשראי בתקופת הדוח:

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
	2020	2020	
528.8	346.7	-	הערך בספרים של האשראי שנמכר ליום המכירה
594.7	398.4	-	תמורה שהתקבלה במזומן
65.9	51.7	-	סך הכול רווח ממכירת אשראי בתקופה
1,187	1,080	1,047	יתרת הלוואות שנמכרו אשר מנוהלות על ידי הבנק

2. התחייבויות להשקעה בקרנות חוב פרטיות:

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
	2020	2020	
36.3	-	33.7	התחייבויות להשקעה בקרנות חוב פרטיות

ביאור 11 - פעילות במכשירים נצרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

1. סכום נקוב של מכשירים נצרים

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020			יתרה ליום 30 ביוני 2020			יתרה ליום 30 ביוני 2021			
(מבוקר)			(בלתי מבוקר)						
נצרים	נצרים	נצרים	נצרים	נצרים	נצרים	נצרים	נצרים	נצרים	
שאינם	שאינם	שאינם	שאינם	שאינם	שאינם	שאינם	שאינם	שאינם	
למסחר	למסחר	למסחר	למסחר	למסחר	למסחר	למסחר	למסחר	למסחר	סה"כ
חוזי ריבית									
-	-	-	64.6	64.6	-	47.7	47.7	-	חוזי Forward ו-Futures
-	-	-	146.9	-	146.9	-	-	-	Swaps ⁽¹⁾
-	-	-	211.5	64.6	146.9	47.7	47.7	-	סה"כ⁽²⁾
חוזי מטבע חוץ									
419.4	75.3	344.1	406.1	57.5	348.6	298.5	16.0	282.5	חוזי Forward ⁽³⁾ ו-Futures
9.5	9.5	-	33.5	33.5	-	10.1	10.1	-	אופציות שנכתבו
9.5	9.5	-	33.5	33.5	-	10.1	10.1	-	אופציות שנקנו
438.4	94.3	344.1	473.1	124.5	348.6	318.7	36.2	282.5	סה"כ
חוזי בנין מניית									
75.0	75.0	-	31.7	31.7	-	261.5	261.5	-	אופציות שנכתבו
75.0	75.0	-	31.7	31.7	-	261.5	261.5	-	אופציות שנקנו ⁽⁴⁾
150.0	150.0	-	63.4	63.4	-	523.0	523.0	-	סה"כ
חוזי אשראי									
58.0	-	58.0	61.4	-	61.4	53.1	-	53.1	הבנק מוטב
58.0	-	58.0	61.4	-	61.4	53.1	-	53.1	סה"כ
646.4	244.3	402.1	809.4	252.5	556.9	942.5	606.9	335.6	סה"כ סכום נקוב

(1) מזה: swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 0.0 מיליוני ש"ח לימים 30.06.2021, 30.06.2020 ו-31.12.2020.

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד לימים 30.06.2021, 30.06.2020 ו-31.12.2020 בסך 0.0, 100.0 ו-0.0 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(3) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט לימים 30.06.2021, 30.06.2020 ו-31.12.2020 בסך 181.0, 82.3 ו-171.3 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(4) מזה: נסחרים בבורסה לימים 30.06.2021, 30.06.2020 ו-31.12.2020 בסך 258.3, 49.5 ו-71.4 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נצרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נצרים

יתרה ליום 30 ביוני 2021						
(בלתי מבוקר)						
התחייבויות בגין נצרים ברוטו			נכסים בגין נצרים ברוטו			
נצרים שאינם למסחר		נצרים שאינם למסחר	נצרים שאינם למסחר		נצרים שאינם למסחר	
סה"כ	נצרים למסחר	למסחר	סה"כ	נצרים למסחר	למסחר	
0.1	0.1	-	-	-	-	חוזי ריבית
0.5	-	0.5	0.4	-	0.4	חוזי מטבע חוץ
2.1	2.1	-	2.1	2.1	-	חוזי בגין מניות
1.3	-	1.3	-	-	-	חוזי אשראי
4.0	2.2	1.8	2.5	2.1	0.4	סה"כ נכסים / התחייבויות בגין נצרים ברוטו⁰
1.3	-	1.3	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
2.7	2.2	0.5	2.5	2.1	0.4	יתרה מאזנית

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נצרים

יתרה ליום 30 ביוני 2020						
(בלתי מבוקר)						
התחייבויות בגין נצרים ברוטו			נכסים בגין נצרים ברוטו			
נצרים שאינם למסחר		נצרים שאינם למסחר	נצרים שאינם למסחר		נצרים שאינם למסחר	
סה"כ	נצרים למסחר	למסחר	סה"כ	נצרים למסחר	למסחר	
0.1	0.1	-	1.5	-	1.5	חוזי ריבית
1.6	0.4	1.2	1.9	0.8	1.1	חוזי מטבע חוץ
0.4	0.4	-	0.4	0.4	-	חוזי בגין מניות
1.9	-	1.9	-	-	-	חוזי אשראי
4.0	0.9	3.1	3.8	1.2	2.6	סה"כ נכסים / התחייבויות בגין נצרים ברוטו⁰
1.9	-	1.9	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
2.1	0.9	1.2	3.8	1.2	2.6	יתרה מאזנית

ביאור 11 - פעילות במכשירים נצרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נצרים

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020						
(מבוקר)						
התחייבויות בגין נצרים ברוטו			נכסים בגין נצרים ברוטו			
נצרים שאינם למסחר			נצרים שאינם למסחר			
סה"כ	נצרים למסחר	נצרים שאינם למסחר	סה"כ	נצרים למסחר	נצרים שאינם למסחר	
-	-	-	-	-	-	חוזי ריבית
0.7	-	0.7	0.6	-	0.6	חוזי מטבע חוץ
0.8	0.8	-	0.8	0.8	-	חוזי בגין מניות
2.0	-	2.0	-	-	-	חוזי אשראי
3.5	0.8	2.7	14	0.8	0.6	סה"כ נכסים / התחייבויות בגין נצרים ברוטו^א
2.0	-	2.0	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
1.5	0.8	0.7	14	0.8	0.6	יתרה מאזנית

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

יתרה ליום 30 ביוני 2021					
(בלתי מבוקר)					
סה"כ	אחרים	דילרים / ברוקרים	בנקים	ברסות	
2.5	-	1.7	0.4	0.4	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	-	-	-	-	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
2.5	-	1.7	0.4	0.4	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
5.4	-	(1.7)	0.4	7.5	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
7.9	-	-	-	7.9	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
4.0	1.3	-	0.6	2.1	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
0.2	-	-	0.2	-	ביטחון במזומן ששוועד
3.8	1.3	-	0.4	2.1	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

יתרה ליום 30 ביוני 2020					
(בלתי מבוקר)					
סה"כ	אחרים	דילרים / ברוקרים	בנקים	ברסות	
3.8	-	0.2	2.6	1.0	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(0.4)	-	-	(0.4)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
3.4	-	0.2	2.2	1.0	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
4.6	-	(0.2)	3.9	0.9	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
8.0	-	-	6.1	1.9	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
4.0	1.9	-	1.3	0.8	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	-	-	-	-	ביטחון במזומן ששוועד
4.0	1.9	-	1.3	0.8	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020					
(מבוקר)					
סה"כ	אחרים	דילרים / ברוקרים	בנקים	ברסות	
1.4	-	0.3	0.6	0.5	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	-	-	-	-	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
1.4	-	0.3	0.6	0.5	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
5.4	-	(0.3)	4.2	1.5	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
6.8	-	-	4.8	2.0	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
3.5	2.0	-	0.7	0.8	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
					ביטחון במזומן ששועבד
3.5	2.0	-	0.7	0.8	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג פירוט מועדי פירעון (סכומי ערך נקוב)

ליום 30 ביוני 2021					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
(בלתי מבוקר)					
-	-	-	-	-	חוזי ריבית (שקל- מדד)
47.7	-	-	-	47.7	חוזי ריבית (אחר)
318.7	-	-	-	318.7	חוזי מטבע חוץ
523.0	-	0.2	2.3	520.5	חוזים בגין מניות
53.1	53.1	-	-	-	חוזי אשראי
942.5	53.1	0.2	2.3	886.9	סך הכל
ליום 30 ביוני 2020					
(בלתי מבוקר)					
300.0	-	-	300.0	-	חוזי ריבית (שקל- מדד)
162.2	-	46.9	62.8	52.5	חוזי ריבית (אחר)
319.9	-	45.3	-	274.6	חוזי מטבע חוץ
359.4	-	31.9	-	327.5	חוזים בגין מניות
67.6	67.6	-	-	-	חוזי אשראי
809.4	61.4	92.1	45.7	610.2	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2020					
(מבוקר)					
300.0	-	-	100.0	200.0	חוזי ריבית (שקל- מדד)
167.6	-	46.9	-	120.7	חוזי ריבית (אחר)
206.8	-	44.9	-	161.9	חוזי מטבע חוץ
566.6	-	0.1	-	566.5	חוזים בגין מניות
65.4	65.4	-	-	-	חוזי אשראי
646.4	58.0	0.3	12.4	575.7	סך הכל

(1) ההפרש הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על החבות של הלווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

(2) מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם לימים 30.06.2021, 30.06.2020 ו-31.12.2020 בסך 2.5 מיליוני ש"ח, 3.8 מיליוני ש"ח ו-1.4 מיליוני ש"ח, בהתאמה, הכלולה בסעיף נכסים בגין מכשירים נגזרים.

(3) כלל היתרה כפופה להסדרי התחשבות נטו או הסדרים דומים.

ביאור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים

1. הגדרות

- (1) אנשים פרטיים - יחידים, לרבות יחידים המנהלים חשבון משותף, אשר למועד הדיווח אין להן חבות לבנק, או שהחבות שלהם סווגה בענף משק "אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ואחר".
- (2) מגזר בנקאות פרטית - אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק על בסיס מאוחד (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליוני ש"ח.
- (3) משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
- (4) עסק - לקוח שאינו נכלל בהגדרת "אנשים פרטיים" ואינו גוף מוסדי או תאגיד בנקאי.
- (5) מחזור פעילות - מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי.
- (6) עסק זעיר - עסק שמחזור פעילותו קטן מ-10 מיליוני ש"ח.
- (7) עסק קטן - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל-10 מיליוני ש"ח וקטן מ-50 מיליוני ש"ח.
- (8) עסק בינוני - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל-50 מיליוני ש"ח וקטן מ-250 מיליוני ש"ח.
- (9) עסק גדול - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל-250 מיליוני ש"ח.
- (10) מגזר ניהול פיננסי - יכול את הפעילויות הבאות: פעילות למסחר - השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשיית שוק בניירות ערך ובמכשירים נגזרים, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של התאגיד הבנקאי, עסקאות רכש חוזר ושאליה של ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך, פעילות ניהול נכסים והתחייבויות - לרבות השקעה באגרות חוב זמינות למכירה ובאגרות חוב המוחזקות לפדיון, שלא שויכו למגזרי נגזרים שהם חלק מניהול נכסים והתחייבויות, פיקדונות בבנקים ומבנקים בארץ ובעולם, פיקדונות בממשלות ושל ממשלות, פעילות השקעה ריאלית - השקעה במניות זמינות למכירה והשקעות בחברות כלולות של עסקים, אחר - שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, שירותי ייעוץ, פעילויות מכירה וניהול תיקי אשראי, פעילויות פיתוח מוצרים פיננסיים.
- (11) נכסים בניהול - ניירות ערך של לקוחות, הלוואות בניהול הבנק ונכסים הנובעים מפעילות לפי מידת הגבייה.

2. הכללים העיקריים שישומו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים:

- הכנסות ריבית, נטו** - מרווח המתקבל מההפרש בין ריבית האשראי שהועמד ללקוחות המגזר לבין מחיר הכסף (מחיר ההעברה הכלכלי התואם את מגזר ההצמדה ואת מח"מ האשראי). וכן רווח המתקבל מההפרש בין ריבית הפיקדון שניתן ללקוחות המגזר לבין מחיר הכסף (מחיר ההעברה הכלכלי התואם את מגזר ההצמדה ואת מח"מ הפיקדון).
- הכנסות שאינן מריבית** - הכנסות שאינן מריבית נזקפות ישירות למגזר בו מסווגת פעילות הלקוח.
- הוצאות בנין הפסדי אשראי** - ההפרשה נזקפה למגזר הפעילות בו מסווגת פעילות הלקוח אשר בגינה בוצעה ההפרשה. באופן דומה, גביה מהפרשה שבוצעה או הקטנתה יוחסה אף היא למגזר בו מסווגת פעילות הלקוח.
- הוצאות תפעוליות ואחרות** - הוצאות ישירות הניתנות לזיהוי, נזקפו ספציפית למגזרי הפעילות. יתרת ההוצאות העקיפות או ההוצאות הישירות שלא ניתן היה לשייכן באופן ישיר, יוחסו על פי מודל לפיו הוצאות אלו מיוחסות בהתאם לחלקן היחסי של המשרות הישירות במגזר מסך המשרות בבנק, המהווה אומדן מיטבי להיקף פעילות הלקוח במגזר הפעילות.
- מיסים על הכנסה** - המיסים חושבו על פי שיעור המס האפקטיבי, ויוחסו בהתאם לכל מגזר.

3. לעניין השפעת התפשטות נגיף הקורונה [ראה ביאור 16 - נושאים שונים ואירועים לאחר תאריך המאזן](#).

ביאור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

4. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר) פעילות בישראל									
סך הכל	סכומים שלא הוקצו	מבזר ניהול פיננסי ^{*)}	גפיים מוסדיים	עסקים ביטניים וגדולים ^{*)}	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ^{*)}		
							מזה: הלוואות לזיור	סה"כ משקי בית	
178.7	-	3.7	-	4.9	17.5	-	114.4	152.6	הכנסות ריבית מחיצוניים
64.1	-	28.5	(0.4)	0.5	2.1	6.8	-	26.6	הוצאות ריבית מחיצוניים
									הכנסות ריבית, נטו:
114.6	-	(24.8)	0.4	4.4	15.4	(6.8)	114.4	126.0	מחיצוניים
-	-	46.5	0.1	(1.0)	(5.4)	8.1	(71.3)	(48.3)	בימגזרי
114.6	-	21.7	0.5	3.4	10.0	13	43.1	77.7	סך הכנסות ריבית, נטו
37.7	13.3	(1.4)	-	2.8	2.8	1.2	9.0	19.0	סך הכנסות שאינן מריבית
152.3	13.3	20.3	0.5	6.2	12.8	2.5	52.1	96.7	סך ההכנסות
(22.6)	-	0.2	-	(0.2)	-	-	(2.3)	(22.6)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
108.0	-	2.6	0.5	2.5	7.6	2.4	27.5	92.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
66.9	13.3	17.5	-	3.9	5.2	0.1	26.9	26.9	רווח לפני מיסים
20.6	2.6	5.8	-	1.4	1.8	-	9.0	9.0	הפרשה למיסים על הרווח
46.3	10.7	11.7	-	2.5	3.4	0.1	17.9	17.9	רווח נקי (הפסד)
מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:									
57.6	-	1.7	0.2	1.0	3.5	1.1	13.3	50.1	הוצאות ישירות
50.4	-	0.9	0.3	1.5	4.1	1.3	14.2	42.3	הוצאות עקיפות
80.0	10.7	12.3	-	3.5	6.1	1.4	27.3	46.0	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
								10,046.	
15,547.8	-	3,711.6	-	430.5	1,354.0	5.7	8,518.7	0	יתרה ממוצעת של נכסים
								10,046.	
11,964.3	-	128.1	-	430.5	1,354.0	5.7	8,518.7	0	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
12,129.8	-	135.1	-	387.8	1,276.4	1.7	8,887.4	10,328.8	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
16.8	-	3.7	-	-	1.5	-	3.7	11.6	יתרת חובות פגומים
119.6	-	-	-	-	2.5	-	114.0	117.1	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
14,459.3	-	2,176.1	648.2	746.1	864.5	2,177.9	-	7,846.5	יתרה ממוצעת של התחייבויות
12,283.2	-	-	648.2	746.1	864.5	2,177.9	-	7,846.5	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
12,416.9	-	-	553.0	884.7	881.9	2,176.3	-	7,921.0	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
9,858.5	-	1,000.6	5.0	647.8	1,495.6	16.6	4,902.1	6,692.9	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
10,236.2	-	1,109.5	4.5	595.8	1,470.5	16.5	5,202.5	7,039.4	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
4,851.7	-	1,047.2	103.0	415.7	174.0	1,074.2	396.2	2,037.6	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
פיצול הכנסות ריבית, נטו:									
83.3	-	1.6	-	3.1	9.3	-	41.0	69.3	מרווח מפעילות מתן אשראי
7.2	-	-	0.5	0.3	0.3	1.3	-	4.8	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
24.1	-	20.1	-	-	0.4	-	2.1	3.6	אחר
114.6	-	21.7	0.5	3.4	10.0	13	43.1	77.7	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

תמצית דוחות נכסיים | 30.06.2021

בנק ירושלים בע"מ

ביאור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

4. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך) - סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר) פעילות בישראל								
סך הכל	מסר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים בינניים וגדולים ²⁾	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ³⁾		
						מזה: הלוואות לדיור	סה"כ משקי בית	
128.3	4.5	-	-	9.9	0.4	73.1	113.5	הכנסות ריבית מחיצוניים
22.9	3.8	0.8	0.6	1.6	3.0	-	13.1	הוצאות (הכנסות) ריבית מחיצוניים
								הכנסות ריבית, נטו:
105.4	0.7	(0.8)	(0.6)	8.3	(2.6)	73.1	100.4	מחיצוניים
-	14.7	1.4	2.1	1.9	4.0	(34.0)	(24.1)	בינמזרי
105.4	15.4	0.6	1.5	10.2	1.4	39.1	76.3	סך הכנסות ריבית, נטו
29.4	9.1	-	1.2	5.6	1.1	7.0	12.4	סך הכנסות שאינן מריבית
134.8	24.5	0.6	2.7	15.8	2.5	46.1	88.7	סך ההכנסות
19.1	(0.1)	-	0.1	1.5	-	1.2	17.6	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
96.2	2.3	-	2.5	7.7	2.9	22.4	80.8	הוצאות תפעוליות ואחרות
19.5	22.3	0.6	0.1	6.6	(0.4)	22.5	(9.7)	רווח (הפסד) לפני מיסים
7.5	8.5	0.2	-	2.5	(0.1)	8.6	(3.6)	הפרשה למיסים על הרווח
12.0	13.8	0.4	0.1	4.1	(0.3)	13.9	(6.1)	רווח נקי (הפסד)
מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:								
50.4	1.2	-	1.1	3.8	1.5	10.5	42.8	הוצאות ישירות
45.8	0.8	0.3	1.4	3.9	1.4	11.9	38.0	הוצאות עקיפות
38.6	14.4	0.6	(0.9)	6.5	0.6	21.3	17.4	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
14,763.0	3,967.9	-	520.6	1,182.9	7.7	7,614.0	9,083.9	יתרה ממוצעת של נכסים
11,010.9	215.8	-	520.6	1,182.9	7.7	7,614.0	9,083.9	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
11,214.5	209.6	-	547.4	1,082.3	7.4	7,804.9	9,367.8	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
23.5	1.7	-	-	1.7	-	9.8	20.1	יתרת חובות פגומים
168.9	-	-	-	1.2	-	160.7	167.7	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
13,773.5	2,130.8	879.0	737.7	877.8	1,943.7	-	7,204.5	יתרה ממוצעת של התחייבויות
11,642.7	-	879.0	737.7	877.8	1,943.7	-	7,204.5	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
11,979.6	-	910.9	767.1	829.5	1,972.8	-	7,499.3	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
9,291.0	964.4	2.0	674.7	1,391.7	16.0	4,449.1	6,242.2	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
9,540.7	900.6	3.4	834.7	1,397.8	18.8	4,570.7	6,385.4	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
4,402.7	1,079.5	94.7	460.9	151.3	676.2	482.9	1,940.1	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
פיצול הכנסות ריבית נטו:								
83.2	3.4	-	1.2	10.2	-	36.8	68.4	מרווח מפעילות מתן אשראי
6.9	-	0.6	0.3	-	1.1	-	4.9	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
15.3	12.0	-	-	-	0.3	2.3	3.0	אחר
105.4	15.4	0.6	1.5	10.2	1.4	39.1	76.3	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

תמצית דוחות נכסיים | 30.06.2021

בנק ירושלים בע"מ

ביאור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

4. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך) - סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר) פעילות בישראל									
סך הכל	סכומים שלא הוקצו	מגזר ניהול פיננסי ^{*)}	גופים מוסדיים	עסקים בינעיתיים וגדולים ^{**)}	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ^{*)}		
							מזה: הלוואות לדירור	סה"כ משקי בית	
315.8	-	7.2	-	7.9	30.8	-	198.1	269.9	הכנסות ריבית מחיצוניים
95.0	-	34.8	0.5	0.8	3.0	12.4	-	43.5	הוצאות ריבית מחיצוניים
									הכנסות ריבית, נטו:
220.8	-	(27.6)	(0.5)	7.1	27.8	(12.4)	198.1	226.4	מחיצוניים
-	-	67.6	1.6	(0.5)	(8.8)	14.9	(114.2)	(74.8)	בינמזרי
220.8	-	40.0	11	6.6	19.0	2.5	83.9	151.6	סך הכנסות ריבית, נטו
61.7	13.3	(0.3)	-	5.6	8.6	2.0	13.2	32.5	סך הכנסות שאינן מריבית
282.5	13.3	39.7	11	12.2	27.6	4.5	97.1	184.1	סך ההכנסות
(26.0)	-	0.1	-	(0.2)	0.1	-	(0.8)	(26.0)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
205.9	-	4.7	0.9	4.7	14.4	4.8	51.8	176.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
102.6	13.3	34.9	0.2	7.7	13.1	(0.3)	46.1	33.7	רווח (הפסד) לפני מיסים
33.3	2.6	11.9	0.1	2.7	4.5	(0.1)	15.8	11.6	הפרשה למיסים על הרווח
69.3	10.7	23.0	0.1	5.0	8.6	(0.2)	30.3	22.1	רווח נקי (הפסד)
מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:									
114.4	-	3.0	0.3	2.0	6.9	2.4	26.2	99.8	הוצאות ישירות
91.5	-	1.7	0.6	2.7	7.5	24	25.6	76.6	הוצאות עקיפות
129.2	10.7	24.1	0.4	6.8	13.5	14	47.1	72.3	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
15,358.0	-	3,783.8	-	431.4	1,326.5	5.2	8,298.4	9,811.1	יתרה ממוצעת של נכסים
11,708.7	-	134.5	-	431.4	1,326.5	5.2	8,298.4	9,811.1	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
12,129.8	-	135.1	-	387.8	1,276.4	17	8,887.4	10,328.8	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
16.8	-	3.7	-	-	1.5	-	3.7	11.6	יתרת חובות פגומים
119.6	-	-	-	-	2.5	-	114.0	117.1	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
14,307.9	-	2,212.8	654.1	689.5	821.7	2,142.8	-	7,787.0	יתרה ממוצעת של התחייבויות
12,095.1	-	-	654.1	689.5	821.7	2,142.8	-	7,787.0	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
12,416.9	-	-	553.0	884.7	881.9	2,176.3	-	7,921.0	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
9,764.2	-	973.4	5.1	660.9	1,501.8	16.7	4,827.0	6,606.3	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
10,236.2	-	1,109.5	4.5	595.8	1,470.5	16.5	5,202.5	7,039.4	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
4,812.7	-	1,076.8	102.4	420.4	165.5	1,026.0	405.4	2,021.6	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
פיצול הכנסות ריבית נטו:									
164.1	-	4.3	-	6.0	17.8	-	79.9	136.0	מרווח מפעילות מתן אשראי
14.2	-	-	1.1	0.6	0.5	2.5	-	9.5	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
42.5	-	35.7	-	-	0.7	-	4.0	6.1	אחר
220.8	-	40.0	11	6.6	19.0	2.5	83.9	151.6	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

תמצית דוחות נכפיים | 30.06.2021

בנק ירושלים בע"מ

ביאור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

4. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך) - סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר) פעילות בישראל								
סך הכל	מסר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים בינוניים וגדולים ²⁾	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משק בית ³⁾		
						מזה: הלוואות לדיוור	סה"כ משק בית	
249.9	7.4	-	3.9	21.7	0.4	139.9	216.5	הכנסות ריבית מחיצוניים
39.6	1.6	1.0	1.3	3.3	7.4	-	25.0	הוצאות (הכנסות) ריבית מחיצוניים
								הכנסות ריבית, נטו:
210.3	5.8	(1.0)	2.6	18.4	(7.0)	139.9	191.5	מחיצוניים
-	24.0	1.8	3.1	(0.2)	9.6	(61.4)	(38.3)	בינמזרי
210.3	29.8	0.8	5.7	18.2	2.6	78.5	153.2	סך הכנסות ריבית, נטו
100.4	57.2	-	3.9	12.2	2.2	12.6	24.9	סך הכנסות שאינן מריבית
310.7	87.0	0.8	9.6	30.4	4.8	91.1	178.1	סך ההכנסות
70.3	4.4	-	(0.1)	1.0	-	2.6	65.0	הוצאות (הכנסות) בנין הפסדי אשראי
196.4	4.7	1.2	4.8	15.4	5.9	45.7	164.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
44.0	77.9	(0.4)	4.9	14.0	(1.1)	42.8	(51.3)	רווח (הפסד) לפני מיסים
16.4	29.0	(0.1)	1.8	5.2	(0.4)	16.0	(19.1)	הפרשה למיסים על הרווח
27.6	48.9	(0.3)	3.1	8.8	(0.7)	26.8	(32.2)	רווח נקי (הפסד)
מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:								
103.1	2.9	0.5	2.2	7.4	3.0	21.5	87.1	הוצאות ישירות
93.3	1.8	0.7	2.6	8.0	2.9	24.2	77.3	הוצאות עקיפות
86.3	50.0	0.2	4.7	13.8	1.1	42.0	16.3	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
14,298.								
8	3,559.3	-	531.6	1,128.4	7.6	7,621.5	9,071.9	יתרה ממוצעת של נכסים
10,902.								
6	163.1	-	531.6	1,128.4	7.6	7,621.5	9,071.9	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
11,214.5	209.6	-	547.4	1,082.3	7.4	7,804.9	9,367.8	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
23.5	1.7	-	-	1.7	-	9.8	20.1	יתרת חובות פגומים
168.9	-	-	-	1.2	-	160.7	167.7	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
13,319.7	2,027.2	699.0	735.3	846.9	1,894.2	-	7,117.1	יתרה ממוצעת של התחייבויות
11,292.5	-	699.0	735.3	846.9	1,894.2	-	7,117.1	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
11,979.6	-	910.9	767.1	829.5	1,972.8	-	7,499.3	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
9,228.3	980.3	1.6	634.5	1,390.1	15.2	4,418.8	6,206.6	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
9,540.7	900.6	3.4	834.7	1,397.8	18.8	4,570.7	6,385.4	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
4,483.5	995.3	95.5	449.6	170.3	728.2	495.3	2,044.6	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
פיצול הכנסות ריבית, נטו:								
165.0	4.7	-	4.7	17.1	-	74.2	138.5	מרווח מפעילות מתן אשראי
15.1	-	0.8	0.9	0.9	2.4	-	10.1	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
30.2	25.1	-	0.1	0.2	0.2	4.3	4.6	אחר

תמצית דוחות נכסיים | 30.06.2021

בנק ירושלים בע"מ

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר) פעילות בישראל

סך הכל	מסר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים בינוניים וגדולים ²⁾	עסקים קטנים והערים	בנקאות פרטית	משקי בית ³⁾	
						מזה: הלוואות לדיר	סה"כ משקי בית
210.3	29.8	0.8	5.7	18.2	2.6	78.5	153.2

סך הכל הכנסות ריבית, נטו

הערות בסוף חלק 4.

ביאור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

4. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך) - סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר) פעילות בישראל

סך הכל	מסר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים בינוניים וגדולים ²⁾	עסקים קטנים והערים	בנקאות פרטית	משקי בית ³⁾		
						מזה: הלוואות לדיר	סה"כ משקי בית	
521.5	13.1	-	15.4	59.4	0.3	285.1	433.3	הכנסות ריבית מחיצוניים
100.8	11.2	2.0	2.4	4.2	19.6	-	61.4	הוצאות ריבית מחיצוניים
								הכנסות ריבית, נטו:
420.7	1.9	(2.0)	13.0	55.2	(19.3)	285.1	371.9	מחיצוניים
	58.7	4.1	0.2	(19.4)	24.3	(127.5)	(67.9)	בינמזרי
420.7	60.6	2.1	13.2	35.8	5.0	157.6	304.0	סך הכנסות ריבית, נטו
169.2	78.9	-	11.9	25.6	2.9	20.6	49.9	סך הכנסות שאינן מריבית ⁽³⁾
589.9	139.5	2.1	25.1	61.4	7.9	178.2	353.9	סך ההכנסות
102.4	4.8	-	(0.1)	0.6	(0.1)	10.4	97.2	הוצאות (הכנסות) ובין הפסדי אשראי
407.6	9.1	2.2	8.9	28.5	10.8	99.8	348.1	הוצאות תפעוליות ואחרות
79.9	125.6	(0.1)	16.3	32.3	(2.8)	68.0	(91.4)	רווח (הפסד) לפני מיסים
29.7	46.7	-	6.0	12.0	(1.0)	25.2	(34.0)	הפרשה למיסים על הרווח
50.2	78.9	(0.1)	10.3	20.3	(1.8)	42.8	(57.4)	רווח נקי (הפסד)
מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:								
216.3	3.3	0.9	4.2	14.1	5.4	48.9	188.4	הוצאות ישירות
191.3	5.8	1.3	4.7	14.4	5.4	50.9	159.7	הוצאות עקיפות
170.3	82.0	1.2	13.2	29.3	1.7	74.7	42.9	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
14,638.								
0	3,732.2	-	441.1	1,248.7	6.6	7,753.3	9,209.4	יתרה ממוצעת של נכסים
11,071.7	165.9	-	441.1	1,248.7	6.6	7,753.3	9,209.4	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
11,072.6	160.2	-	424.2	1,162.6	2.8	7,941.9	9,322.8	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
21.8	3.5	-	-	1.7	-	7.1	16.6	יתרת חובות פגומים
128.0	-	-	-	1.1	-	123.1	126.9	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
13,655.								
2	2,098.9	758.0	746.2	832.3	1,942.6	-	7,277.2	יתרה ממוצעת של התחייבויות
11,556.3	-	758.0	746.2	832.3	1,942.6	-	7,277.2	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
11,705.2	-	534.6	685.3	749.2	2,050.5	-	7,685.6	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
9,318.3	990.0	2.2	679.4	1,392.7	15.3	4,459.2	6,238.7	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
9,435.1	1,084.5	5.4	659.8	1,410.3	13.7	4,615.9	6,261.4	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח

תמצית דוחות נכסיים | 30.06.2021

בנק ירושלים בע"מ

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר) פעילות בישראל

סך הכל	מסר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים בינעמיים וגדולים ⁽¹⁾	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משק בית ⁽²⁾		יתרה ממוצעת של נכסים בניהול פיצול הכנסות ריבית נטו:
						מזה: הלוואות לדיור	סה"כ משק בית	
4,341.4	1,053.6	90.5	439.5	159.1	689.4	471.8	1,909.3	מרווח מפעילות מתן אשראי
331.5	7.5	-	11.7	34.0	0.1	151.5	278.2	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
29.3	-	2.0	1.3	1.5	4.8	-	19.7	אחר
59.9	53.1	0.1	0.2	0.3	0.1	6.1	6.1	
420.7	60.6	2.1	13.2	35.8	5.0	157.6	304.0	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) מבזר זה כולל את הפעילות של כרטיסי האשראי, אשר היקפה אינו מהותי.
 (2) מבזר זה כולל את הפעילויות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.
 (3) מבזר זה כולל תיק אשראי שנרכש המגובה בביטחונות.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)						
הפרשה להפסדי אשראי						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				מסחרי
		סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
1. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי						
187.2	-	187.2	115.3	58.6	13.3	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת הרבעון
(22.6)	-	(22.6)	(20.3)	(2.1)	(0.2)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(7.4)	-	(7.4)	(7.3)	-	(0.1)	מחיקות חשבונאיות
3.8	-	3.8	3.8	-	-	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(3.6)	-	(3.6)	(3.5)	-	(0.1)	מחיקות חשבונאיות נטו
161.0	-	161.0	91.5	56.5	13.0	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2021 (*)
3.1	-	3.1	0.5	0.9	1.7	(*) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)						
194.0	-	194.0	122.9	57.1	14.0	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
(26.0)	-	(26.0)	(25.3)	(0.6)	(0.1)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(14.2)	-	(14.2)	(13.2)	-	(1.0)	מחיקות חשבונאיות
7.2	-	7.2	7.1	-	0.1	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(7.0)	-	(7.0)	(6.1)	-	(0.9)	מחיקות חשבונאיות נטו
161.0	-	161.0	91.5	56.5	13.0	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2021 (*)
3.1	-	3.1	0.5	0.9	1.7	(*) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾, ועל חובות⁽²⁾ בניגים היא חושבה						
יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾						
1,365.5	-	1,365.5	7.9	3.7	1,353.9	שנבדקו על בסיס פרטי
10,975.2	210.9	10,764.3	1,196.8	8,883.7	683.8	שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(**)

תמצית דוחות כספיים | 30.06.2021

בנק ירושלים בע"מ

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)						
הפרשה להפסדי אשראי						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				סך הכל חובות ⁰
		סך הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
12,340.7	210.9	12,129.8	1,204.7	8,887.4	2,037.7	
8,691.9	-	8,691.9	-	8,453.5	238.4	(**)מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁰
13.1	-	13.1	5.7	0.2	7.2	שנבדקו על בסיס פרטי
144.8	-	144.8	85.3	55.4	4.1	שנבדקו על בסיס קבוצתי (***)
157.9	-	157.9	91.0	55.6	11.3	סך ההפרשה להפסדי אשראי
52.7	-	52.7	-	51.9	0.8	(***)מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) כולל יתרות הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטי בסך 0.1 אלפי ש"ח, ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך 30.7 מיליוני ש"ח.

(3) יתרה נמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח אינה מוצגת.

(4) כולל יתרות הפרשה קבוצתית בעקבות משבר הקורונה בגין אשראי לאנשים פרטיים שאינו לדיר ובגין אשראי לדיר בסך כ-32.7 מיליוני ש"ח ו-3.1 מיליוני ש"ח בהתאמה. לפרטים נוספים

[ראה ביאור 16.](#)

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁰ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)						
הפרשה להפסדי אשראי						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				סך הכל
		סך הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
						1. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי
158.7	-	158.7	96.2	49.2	13.3	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
19.1	-	19.1	16.3	0.8	2.0	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(12.8)	-	(12.8)	(11.8)	(0.3)	(0.7)	מחיקות חשבונאיות
3.3	-	3.3	3.1	-	0.2	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(9.5)	-	(9.5)	(8.7)	(0.3)	(0.5)	מחיקות חשבונאיות ננו
168.3	-	168.3	103.8	49.7	14.8	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2020 (*)
2.5	-	2.5	0.2	0.7	1.6	(*)מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)						
114.6	-	114.6	58.0	46.5	10.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
70.3	-	70.3	62.4	2.1	5.8	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(24.2)	-	(24.2)	(22.4)	(0.3)	(1.5)	מחיקות חשבונאיות
7.6	-	7.6	5.8	1.4	0.4	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(16.6)	-	(16.6)	(16.6)	1.1	(1.1)	מחיקות חשבונאיות ננו
168.3	-	168.3	103.8	49.7	14.8	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2020 (*)
2.5	-	2.5	0.2	0.7	1.6	(*)מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

תמצית דוחות נספיים | 30.06.2021

בנק ירושלים בע"מ

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)						
הפרשה להפסדי אשראי						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ^(*) , ועל חובות ^(*) בגינם היא חושבה						
יתרת חוב רשומה של חובות ^(*)						
1,425.6	-	1,425.6	10.2	9.8	1,405.6	שנבדקו על בסיס פרטני
9,905.6	116.7	9,788.9	1,301.2	7,795.1	692.6	שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(**)
11,331.2	116.7	11,214.5	1,311.4	7,804.9	2,098.2	סך הכל חובות^(*)
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ^(**)						
7,734.6	-	7,734.6	-	7,475.8	258.8	הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ^(*)
שנבדקו על בסיס פרטני						
12.5	-	12.5	7.1	0.5	4.9	שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(***)
153.3	-	153.3	96.5	48.5	8.3	סך ההפרשה להפסדי אשראי
165.8	-	165.8	103.6	49.0	13.2	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ^(***)
49.4	-	49.4	-	48.5	0.9	

(5) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(6) כולל יתרות הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 26.7 מיליוני ש"ח.

(7) יתרה נמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח אינה מוצגת.

(8) עיקר הגידול נובע מהפרשה קבוצתית לאנשים פרטיים שאינו לדיר בסך כ-47.9 מיליוני ש"ח, על רקע משבר הקורונה, לפרטים נוספים [ראה ביאור 16](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

טכונים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות¹ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
מסחרי	לדיר	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
1. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי					
10.1	46.5	58.0	114.6	-	114.6
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה					
5.7	10.5	86.2	102.4	-	102.4
הוצאות בין הפסדי אשראי					
(2.4)	(1.3)	(34.0)	(37.7)	-	(37.7)
מחיקות חשבונאיות					
0.6	1.4	12.7	14.7	-	14.7
בניית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
(1.8)	0.1	(21.3)	(23.0)	-	(23.0)
מחיקות חשבונאיות ננו					
14.0	57.1	122.9	194.0	-	194.0
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה^(*)					
1.7	0.8	0.3	2.8	-	2.8
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות¹, ועל חובות² בינם היא חושבה					
יתרת חוב רשומה של חובות					
1,334.1	7.1	9.5	1,350.7	-	1,350.7
שנבדקו על בסיס פרטי					
648.6	7,934.8	1,138.5	9,721.9	120.1	9,842.0
שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(**)					
1,982.7	7,941.9	1,148.0	11,072.6	120.1	11,192.7
סך הכל חובות¹					
235.7	7,346.1	-	7,581.8	-	7,581.8
מזה: ^(**) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות					
7.1	0.4	7.3	14.8	-	14.8
שנבדקו על בסיס פרטי					
5.3	55.9	115.3	176.5	-	176.5
שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(***) ⁽⁴⁾					
12.4	56.3	122.6	191.3	-	191.3
סך ההפרשה להפסדי אשראי					
0.8	49.4	-	50.2	-	50.2
מזה: ^(***) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ⁽²⁾					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) כולל יתרות הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 27.4 מיליוני ש"ח.

(3) יתרה נמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח אינה מוצגת.

(4) עיקר הגידול נובע מהפרשה קבוצתית לאנשים פרטיים שאינו לדיר בסך כ-61.1 מיליוני ש"ח, על רקע משבר הקורונה, לפרטים נוספים [ראה ביאור 16](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ איכות אשראי ופיגורים

יתרה ליום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)						פעילות לווים בישראל
חובות לא פגמים מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סה"כ	פגמים ⁽³⁾	לא פגמים ⁽¹⁾	לא בעייתיים	
ציבור מסחר						
-	2.0	946.9	-	6.1	940.8	בינוי ונדל"ן- בינוי
3.5	0.5	784.9	1.5	0.7	782.7	בינוי ונדל"ן- פעילות בנדל"ן
-	-	303.5	2.3	-	301.2	שירותים פיננסיים
-	-	2.4	1.4	-	1.0	מסחר- אחר
3.5	2.5	2,037.7	5.2	6.8	2,025.7	סך הכל מסחר
16.7	114.0	8,887.4	3.7	114.0	8,769.7	אנשים פרטים - הלוואות לדיור ⁽⁶⁾
4.1	3.1	1,204.7	7.9	14.1	1,182.7	אנשים פרטיים - אחר
24.3	119.6	12,129.8	16.8	134.9	11,978.1	סך הכל ציבור- פעילות בישראל
-	-	210.9	-	-	210.9	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
24.3	119.6	12,340.7	16.8	134.9	12,189.0	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
24.3	119.6	12,340.7	16.8	134.9	12,189.0	סך הכל

יתרה ליום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)						פעילות לווים בישראל
חובות לא פגמים מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סה"כ	פגמים ⁽³⁾	לא פגמים ⁽¹⁾	לא בעייתיים	
ציבור מסחר						
-	-	1,149.3	-	7.3	1,142.0	בינוי ונדל"ן- בינוי
0.3	1.2	635.6	1.7	1.7	632.2	בינוי ונדל"ן- פעילות בנדל"ן
-	-	115.4	-	-	115.4	שירותים פיננסיים
-	-	197.9	1.7	-	196.2	מסחר- אחר
0.3	1.2	2,098.2	3.4	9.0	2,085.8	סך הכל מסחר
14.5	160.7	7,804.9	9.8	198.4	7,596.7	אנשים פרטים - הלוואות לדיור ⁽⁶⁾
4.3	7.0	1,311.4	10.3	14.3	1,286.8	אנשים פרטיים - אחר
19.1	168.9	11,214.5	23.5	221.7	10,969.3	סך הכל ציבור- פעילות בישראל
-	-	116.7	-	-	116.7	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
19.1	168.9	11,331.2	23.5	221.7	11,086.0	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
19.1	168.9	11,331.2	23.5	221.7	11,086.0	סך הכל

תמצית דוחות נספיים | 30.06.2021

בנק ירושלים בע"מ

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ איכות אשראי ופיגורים (המשך)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)						
חובות לא פגומים מידע נוסף			בעייתיים ⁽²⁾			פעילות לווים בישראל
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽³⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סה"כ	פגומים ⁽⁵⁾	לא פגומים ⁽⁶⁾	לא בעייתיים	
						ציבור מסחר
-	-	999.1	-	13.5	985.6	בינוי ונדל"ן- בינוי
0.4	1.1	645.0	1.7	1.1	642.2	בינוי ונדל"ן- פעילות בנדל"ן
-	-	333.3	2.1	-	331.2	שירותים פיננסיים
-	-	5.3	1.4	-	3.9	מסחרי- אחר
0.4	1.1	1,982.7	5.2	14.6	1,962.9	סך הכל מסחרי
10.2	123.1	7,941.9	7.1	236.0	7,698.8	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽⁶⁾
3.6	3.8	1,148.0	9.5	17.2	1,121.3	אנשים פרטיים - אחר
14.2	128.0	11,072.6	21.8	267.8	10,783.0	סך הכל ציבור- פעילות בישראל
-	-	120.1	-	-	120.1	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
14.2	128.0	11,192.7	21.8	267.8	10,903.1	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
14.2	128.0	11,192.7	21.8	267.8	10,903.1	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכם מכר חוזר.

(2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 2.13.2020.ג. להלן.

(4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.

(5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של 2.2 מיליוני ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים (30.06.2020 ו-31.12.2020: 6.2 מיליוני ש"ח ו-1.6 מיליוני ש"ח, בהתאמה).

(6) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 7.3 מיליוני ש"ח עם הפרשה לפי עומק הפיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיעה מועד פירעונה (30.06.2020 ו-31.12.2020: 7.3 מיליוני ש"ח ו-6.1 מיליוני ש"ח, בהתאמה).

(7) הלוואות בהשגחה מיוחדת של דיור וצרכני של קורונה.

בהתאם להוראות בנק ישראל לגבי טיפול חשבונאי בחובות ודיווח לציבור לאור משבר נגיף הקורונה, כאשר בוצעה דחיית תשלומים בשל אירוע נגיף הקורונה בחובות שהיו בפיגור לפני הדחיה, יש להתאים את מצב הפיגור חזרה למצב שהיה לפני שבוצעה הדחיה, ולמעשה להקפיד אותו במשך תקופת דחיית התשלום.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות^(המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

יתרה ליום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)					
יתרת קרן	סך הכל יתרת ⁽²⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בנינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בנינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	פעילות לווים בישראל
חוזית של חובות פגומים	חובות פגומים				
ציבור מסחרי					
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
1.6	1.5	1.5	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
2.3	2.3	2.3	-	-	שירותים פיננסיים
1.4	1.4	1.4	-	-	מסחרי - אחר
5.3	5.2	5.2	-	-	סך הכל מסחרי
3.7	3.7	3.7	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
27.0	7.9	7.9	-	-	אנשים פרטיים - אחר
36.0	16.8	16.8	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
36.0	16.8	16.8	-	-	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
36.0	16.8	16.8	-	-	סך הכל
מזה:					
-	-	-	-	-	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
-	7.9	7.9	-	-	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

יתרה ליום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
יתרת קרן	סך הכל יתרת ^(א)	יתרת ^(א) חובות פגומים בנינם לא קיימת הפרשה פרטנית ^(ב)	יתרת הפרשה פרטנית ^(ב)	יתרת ^(א) חובות פגומים בנינם קיימת הפרשה פרטנית ^(ב)	פעילות לווים בישראל
חוזית של חובות פגומים	חובות פגומים				
ציבור מסחרי					
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
3.1	1.7	1.7	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	-	שירותים פיננסיים
1.7	1.7	1.7	-	-	מסחרי - אחר
4.8	3.4	3.4	-	-	סך הכל מסחרי
9.8	9.8	9.8	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
29.9	10.3	10.3	-	-	אנשים פרטיים - אחר
44.5	23.5	23.5	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
44.5	23.5	23.5	-	-	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
44.5	23.5	23.5	-	-	סך הכל
מזה:					
-	-	-	-	-	נמדד לפי ערך נכחי של תזרימי מזומנים
-	10.3	10.3	-	-	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
יתרת קרן	סך הכל יתרת ⁽²⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בנינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בנינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	פעילות לווים בישראל
חוזית של חובות פגומים	חובות פגומים				
ציבור מסחרי					
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
3.1	1.7	1.7	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
2.1	2.1	2.1	-	-	שירותים פיננסיים
1.4	1.4	1.4	-	-	מסחרי - אחר
6.6	5.2	5.2	-	-	סך הכל מסחרי
7.0	7.1	7.1	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
29.8	9.5	9.5	-	-	אנשים פרטיים - אחר
43.4	21.8	21.8	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
43.4	21.8	21.8	-	-	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
43.4	21.8	21.8	-	-	סך הכל
מזה:					
-	-	-	-	-	נמדד לפי ערך נכחי של תזרימי מזומנים
-	9.5	9.5	-	-	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכם מכר חוזר.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית פעילות לווים בישראל

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021		
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)		
יתרה ממוצעת			יתרה ממוצעת		
מזה נרשמו על	הכנסות ריבית	של חובות	מזה נרשמו על	הכנסות ריבית	של חובות
בסיס מזומן	שנרשמו ⁽³⁾	פגומים ⁽²⁾	בסיס מזומן	שנרשמו ⁽³⁾	פגומים ⁽²⁾
-	-	-	-	-	-
-	-	1.6	-	-	1.6
-	-	1.9	-	-	1.7
-	-	3.5	-	-	3.3
-	-	5.8	-	-	5.2
0.5	0.5	8.7	0.2	0.2	8.4
0.5	0.5	18.0	0.2	0.2	16.9

ציבור- מסחר

בינוי ונדל"ן- בינוי

בינוי ונדל"ן-פעילות בנדל"ן

מסחרי- אחר

סך הכל מסחר

אנשים פרטיים- הלוואות לדירור

אנשים פרטיים- אחר

סך הכל

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020		
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)		
יתרה ממוצעת			יתרה ממוצעת		
מזה נרשמו על	הכנסות ריבית	של חובות	מזה נרשמו על	הכנסות ריבית	של חובות
בסיס מזומן	שנרשמו ⁽³⁾	פגומים ⁽²⁾	בסיס מזומן	שנרשמו ⁽³⁾	פגומים ⁽²⁾
-	-	0.1	-	-	-
-	-	0.9	-	-	1.7
-	-	-	-	-	-
-	-	1.0	-	-	1.7
-	-	4.6	-	-	7.2
0.3	0.4	10.8	0.2	0.2	10.7
0.3	0.4	16.4	-	0.2	19.6

ציבור- מסחר

בינוי ונדל"ן- בינוי

בינוי ונדל"ן-פעילות בנדל"ן

מסחרי- אחר

סך הכל מסחר

אנשים פרטיים- הלוואות לדירור

אנשים פרטיים- אחר

סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 0.5 מיליוני ש"ח ו-0.2 מיליוני ש"ח, לשישה ולשלושה חודשים שהסתיימו ביום

30 ביוני, 2021 בהתאמה, ובסך 0.7 מיליוני ש"ח ו-0.4 מיליוני ש"ח, לשישה ולשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2020 בהתאמה.

(5) יתרה נמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח אינה מוצגת.

תמצית דוחות כספיים | 30.06.2021

בנק ירושלים בע"מ

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות^① (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש פעילות לווים בישראל

יתרה ליום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ^②	צובר ^② לא בפיגור	צובר ^② בפיגור של		שאינו צובר הכנסות ריבית	
		30 ימים ועד 89 ימים	צובר ^② בפיגור של 90 ימים או יותר		
ציבור מסחרי					
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	-	שירותים פיננסיים
-	-	-	-	-	מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי					
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
7.9	5.6	-	-	2.3	אנשים פרטיים - אחר
7.9	5.6	-	-	2.3	סך הכל
יתרה ליום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ^②	צובר ^② לא בפיגור	צובר ^② בפיגור של		שאינו צובר הכנסות ריבית	
		30 ימים ועד 89 ימים	צובר ^② בפיגור של 90 ימים או יותר		
ציבור מסחרי					
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	-	שירותים פיננסיים
-	-	-	-	-	מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי					
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
10.3	6.2	-	-	4.1	אנשים פרטיים - אחר
10.3	6.2	-	-	4.1	סך הכל

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות¹⁰ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש פעילות לווים בישראל (המשך)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל ¹⁰	צובר ¹⁰ לא בפיגור	צובר ¹⁰ בפיגור של		שאיט צובר הכנסות ריבית
		30 ימים ועד 89 ימים	צובר ¹⁰ בפיגור של 90 ימים או יותר	
				ציבור מסחרי
-	-	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	שירותים פיננסיים
-	-	-	-	מסחרי - אחר
-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
9.5	6.7	-	-	אנשים פרטיים - אחר
9.5	6.7	-	-	סך הכל

בקורות

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (2) צובר הכנסות ריבית.
- (3) נכלל בחובות פגומים.
- (4) יתרה הנמוכה מ 0.1 מיליוני ש"ח אינה מוצגת.

ליום 30 ביוני, 2021 לא קיימות בבנק התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי.

בהתאם לחוזר בנק ישראל, שינויים בתנאי הלוואות לא גורמים באופן אוטומטי לסיווג של הלוואות כחובות בעייתיים בארגון מחדש, כאשר בשל אירוע נגיף הקורונה מבוצעים שינויים לזמן קצר בתשלומים ללווים אשר לא היו בפיגור קודם לכן.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות¹⁰ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש פעילות לווים בישראל (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו						
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			
(בלתי מבוקר)						
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	
-	-	-	-	-	-	ציבור מסחרי
-	-	-	-	-	-	ביני ונדל"ן- ביני
-	-	-	-	-	-	ביני ונדל"ן- פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	-	-	מסחרי- אחר
-	-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
0.6	0.6	20.0	0.3	0.3	9.0	אנשים פרטיים - אחר
0.6	0.6	20.0	0.3	0.3	9.0	סך הכל פעילות בישראל

ארגונים מחדש שבוצעו						
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			
(בלתי מבוקר)						
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	
-	-	-	-	-	-	ציבור מסחרי
-	-	-	-	-	-	ביני ונדל"ן- ביני
-	-	-	-	-	-	ביני ונדל"ן- פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	-	-	מסחרי- אחר
-	-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
4.0	4.0	123.0	1.2	1.2	51.0	אנשים פרטיים - אחר
4.0	4.0	123.0	1.2	1.2	51.0	סך הכל פעילות בישראל

הערות בסוף חלק ב.ג.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש פעילות לווים בישראל (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾			
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020	
(בלתי מבוקר)			
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה
ציבור מסחרי			
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
סך הכל מסחרי			
-	-	-	-
-	-	-	-
9.0	0.3	9.0	0.3
9.0	0.3	9.0	0.3

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾			
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021	
(בלתי מבוקר)			
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה
ציבור מסחרי			
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
סך הכל מסחרי			
-	-	-	-
-	-	-	-
38.0	0.2	38.0	0.2
38.0	0.2	38.0	0.2

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מחר חוזר.

(2) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

(3) יתרה הנמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח אינה מוצגת.

בהתאם לחוזר בנק ישראל, שינויים בתנאי הלוואות לא גורמים באופן אוטומטי לסיווג של הלוואות כחובות בעייתיים בארגון מחדש, כאשר בשל אירוע נגיף הקורונה מבוצעים שינויים לזמן קצר בתשלומים ללווים אשר לא היו בפיגור קודם לכן. [לפרטים אודות החוזר ראה ביאור 17.](#)

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV) סוג החזר וסוג ריבית

יתרה ליום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)						
סיכון אשראי חוץ	יתרת הלוואות לדיור			סך הכל		
	מאזני סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון			
	995.1	4,366.8	308.9	6,654.9	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
	214.8	1,485.9	125.0	2,231.7	מעל 60%	
	-	0.7	-	0.8		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
סך הכל	1,209.9	5,853.4	433.9	8,887.4		

יתרה ליום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)						
סיכון אשראי חוץ	יתרת הלוואות לדיור			סך הכל		
	מאזני סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון			
	694.1	4,103.5	257.3	6,019.1	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
	132.9	1,169.8	71.8	1,659.2	מעל 60%	
	0.1	0.8	-	1.1		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
סך הכל	827.1	5,274.1	329.1	7,679.4		

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)						
סיכון אשראי חוץ	יתרת הלוואות לדיור			סך הכל		
	מאזני סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון			
	966.3	4,055.5	446.3	6,008.8	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
	219.3	1,235.0	149.5	1,812.5	מעל 60%	
	0.2	0.7	-	1.0		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
סך הכל	1,185.8	5,291.2	595.8	7,822.3		

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלו, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכם מכר חוזר.

איכות אשראי יחס LTV

יחס LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק לאיכות אשראי. יחס LTV מהווה יחס בין סכום ההלוואה לבין השווי המוערך של הנכס הממומן כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף תקופה

31 בדצמבר 2020		30 ביוני 2020		30 ביוני 2021		
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)				
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרות חוזים ⁽¹⁾	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרות חוזים ⁽¹⁾	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרות חוזים ⁽¹⁾	
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:						
0.4	119.5	0.4	82.1	0.3	122.3	ערביות להבטחת אשראי ⁽¹⁾
-	0.8	-	0.8	-	0.9	ערביות לרוכשי דירות
0.3	120.4	0.2	126.3	0.2	112.1	ערביות והתחייבויות אחרות
0.3	82.1	0.3	88.4	0.3	79.7	מסגרת אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
-	39.0	-	33.1	0.2	44.3	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
1.8	1,890.0	1.6	1,444.3	2.1	2,024.2	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדין לא ניתן
2.8	2,251.8	2.5	1,775.0	3.1	2,383.5	סך הכל

(1) יתרות חוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

(2) יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה.

(3) יתרה נמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח אינה מוצגת.

ביאור 14 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

יתרה ליום 30 ביוני 2021						
(בלתי מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		לא צמוד
		אחר	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	המחירים	
נכסים						
2,887.9	-	34.0	90.1	-	2,763.8	מזומנים ופיקדונות בבנקים
779.4	11.9	50.6	188.7	81.5	446.7	ניירות ערך
11,971.9	-	150.5	281.9	2,953.4	8,586.1	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
166.7	166.7	-	-	-	-	בניינים וציוד
2.5	2.1	-	0.3	-	0.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
274.4	142.7	-	-	7.7	124.0	נכסים אחרים
16,082.8	323.4	235.1	561.0	3,042.6	11,920.7	סך הכל נכסים
התחייבויות						
12,416.9	-	336.1	628.7	777.0	10,675.1	פיקדונות הציבור ⁽³⁾
353.0	-	-	-	25.0	328.0	פיקדונות מבנקים
0.1	-	-	-	-	0.1	פיקדונות הממשלה
1,954.1	-	-	-	1,898.1	56.0	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2.7	2.1	-	0.6	-	-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
286.0	44.1	2.4	-	-	239.5	התחייבויות אחרות
15,012.8	46.2	338.5	629.3	2,700.1	11,298.7	סך הכל התחייבויות
1,070.0	277.2	(103.4)	(68.3)	342.5	622.0	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
-	-	105.0	73.5	-	(178.5)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
1,070.0	277.2	1.6	5.2	342.5	443.5	סך הכל כלי

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

(3) כולל תכניות חסכון מאוחד ובנק, עם רצפה שקלית בסכום של 1.0 מיליוני ש"ח.

ביאור 14 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

יתרה ליום 30 ביוני 2020						
(בלתי מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
						נכסים
3,112.2	-	31.8	89.8	-	2,990.6	מזומנים ופיקדונות בבנקים
495.8	9.6	43.1	136.6	152.1	154.4	ניירות ערך
11,048.7	-	153.3	400.9	2,791.1	7,703.4	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
158.4	158.4	-	-	-	-	בניינים וציוד
3.8	0.8	0.1	1.3	1.5	0.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
263.1	172.8	-	-	5.5	84.8	נכסים אחרים
15,082.0	341.6	228.3	628.6	2,950.2	10,933.3	סך הכל נכסים
						התחייבויות
11,979.6	-	348.3	684.3	988.1	9,958.9	פיקדונות הציבור ⁽³⁾
80.5	-	-	-	29.4	51.1	פיקדונות מבנקים
1.6	-	-	-	-	1.6	פיקדונות הממשלה
1,756.0	-	-	-	1,655.4	100.6	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2.1	0.8	0.1	0.7	-	0.5	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
284.7	160.2	2.1	0.4	-	122.0	התחייבויות אחרות
14,104.5	161.0	350.5	685.4	2,672.9	10,234.7	סך הכל התחייבויות
977.5	180.6	(122.2)	(56.8)	277.3	698.6	הפרש
						מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
-	-	105.2	75.6	(99.3)	(81.5)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
977.5	180.6	(17.0)	18.8	178.0	617.1	סך הכל כלי

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

(3) כולל תכניות חסכון מאוחד ובנק, עם רצפה שקלית בסכום של 108.0 מיליוני ש"ח.

ביאור 14 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020						
(מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		לא צמוד
		אחר	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	המחירים	
נכסים						
3,137.9	-	30.4	96.3	-	3,011.2	מזומנים ופיקדונות בבנקים
462.4	3.4	54.3	136.4	64.2	204.1	ניירות ערך
10,881.3		152.3	300.8	2,746.9	7,681.3	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
163.2	163.2	-	-	-	-	בניינים וציוד
1.4	0.8	0.3	0.2	-	0.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
254.0	145.8	-	-	4.5	103.7	נכסים אחרים
14,900.2	313.2	237.3	533.7	2,815.6	11,000.4	סך הכל נכסים
התחייבויות						
11,705.2	-	346.0	619.7	901.9	9,837.6	פיקדונות הציבור ⁽³⁾
162.2	-	-	-	24.1	138.1	פיקדונות מבנקים
						פיקדונות הממשלה
1,720.5	-	-	-	1,659.4	61.1	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1.5	0.8	0.1	0.1	-	0.5	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
310.8	44.9	2.1	8.0	-	255.8	התחייבויות אחרות
13,900.2	45.7	348.2	627.8	2,585.4	10,293.1	סך הכל התחייבויות
1,000.0	267.5	(110.9)	(94.1)	230.2	707.3	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
-	-	109.3	96.6	-	(205.9)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
1,000.0	267.5	(1.6)	2.5	230.2	501.4	סך הכל כלי

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

(3) כולל תכניות חסכון מאוחד ובנק, עם רצפה שקלית בסכום של 92.0 מיליוני ש"ח.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

המידע הכלול בביאור זה מתייחס להערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים.

לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון הינו סובייקטיבי. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן דלעיל אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית.

בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. נציין כי, יתכן והפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן לא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו כן, יש להזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים בשל ריבוי של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום בעת ביצוע הערכת השווי ההוגן.

חישוב השווי ההוגן נערך בהתחשב באומדן ביחס לאפשרות של פירעון מוקדם במשכנתאות, כריסת פיקדונות העו"ש, והתנהגות בפועל של מפקידים עם אופציית משיכה ומבוססות על ניתוח אמפירי.

ב. השיטה וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פיקדונות בבנקים, אגרות חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה – בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח. **ניירות ערך סחירים** – לפי שווי שוק, ניירות ערך לא סחירים לפי נתוני שערך המתקבלים ממקורות חיצוניים.

אשראי לציבור – השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכים בשיעורי ניכיון מתאימים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות לפי סוגי אוכלוסייה עיקריים בחלוקה לפי מגזרי הצמדה ואשראי בשיעורי ריבית קבועה ומשתנה. תזרימי המזומנים (קרן וריבית) הונו בשיעורי ריבית זהה לשיעורי הריבית הממוצעת לפיה נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח. הנחות הפירעון המוקדם במשכנתאות מבוססות על בדיקות אמפיריות ועל מודל התנהגות של לווים בקשר עם שיעור הסילוקים המוקדמים מתוך סך המשכנתאות, על בסיס שנתי. ההנחות נבדקות מעת לעת מול הסילוקים המוקדמים בפועל.

השווי ההוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות בעייתיים חושבו לאחר ניכוי מחיקות והפרשות להפסדי אשראי. השווי ההוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות בעייתיים חושבו לאחר ניכוי מחיקות והפרשות להפסדי אשראי.

פיקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים – בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק מגייס פיקדונות דומים, או בהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים דומים, על ידי הבנק ביום הדיווח, למעט אגרות חוב הרשומות למסחר בבורסה המוצגות לפי שווי שוק. ההנחות ההתנהגותיות בפיקדונות, מבוססות על ניתוח אמפירי, והן נבדקות ומתעדכנות מעת לעת.

לגבי מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי השווי ההוגן הוערך על פי הערך הנוכחי של תזרים המזומנים העתידי המהווה בשיעור ריבית המשקף את רמת הריבית בו הייתה מבוצעת עסקה דומה במועד הדיווח. מכשירים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק ומכשירים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו על בסיס מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

מכשירים פיננסיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים ובריבית שוק משתנה – היתרה במאזן מהווה קירוב לשווי הוגן כפוף לשינויים בסיכונים אשראי ובמרווח הבנק בעסקאות בריבית משתנה.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

יתרה ליום 30 ביוני 2021					יתרה במאזן	
(בלתי מבוקר)						
שווי הוגן						
סה"כ	רמה 3 ^א	רמה 2 ^א	רמה 1 ^א			
נכסים פיננסיים						
2,887.9	-	-	2,887.9	2,887.9	מזומנים ופיקדונות בבנקים	
779.4	-	82.7	696.7	779.4	ניירות ערך ⁽²⁾	
12,019.4	12,019.4	-	-	11,971.9	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾	
2.5	-	0.4	2.1	2.5	נכסים בגין מכשירים נגזרים	
131.7	131.7	-	-	131.7	נכסים פיננסיים אחרים	
15,820.9	12,151.1	83.1	3,586.7	15,773.4	סך הכל הנכסים הפיננסיים ⁽⁴⁾	
התחייבויות פיננסיות						
12,428.6	9,126.8	3,301.8	-	12,416.9	פיקדונות הציבור	
353.0	287.2	-	65.8	353.0	פיקדונות מבנקים	
0.1	0.1	-	-	0.1	פיקדונות הממשלה	
1,990.7	58.5	-	1,932.2	1,954.1	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	
2.7	-	0.5	2.2	2.7	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
241.9	241.9	-	-	241.9	התחייבויות פיננסיות אחרות	
15,017.0	9,714.5	3,302.3	2,000.2	14,968.7	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות ⁽⁴⁾	

הערות בסוף ביאור 15א.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

יתרה ליום 30 ביוני 2020					
(בלתי מבוקר)					
שווי הוגן					
סה"כ	רמה 3 ^א	רמה 2 ^א	רמה 1 ^א	יתרה במאזן	
					נכסים פיננסיים
3,112.2	-	-	3,112.2	3,112.2	מזומנים ופיקדונות בבנקים
495.8	-	63.6	432.2	495.8	ניירות ערך ⁽²⁾
11,053.6	11,053.6	-	-	11,048.7	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
3.8	1.5	1.1	1.2	3.8	נכסים בגין מכשירים נגזרים
27.8	27.8	-	-	27.8	נכסים פיננסיים אחרים
14,693.2	11,082.9	64.7	3,545.6	14,688.3	סך הכל הנכסים הפיננסיים⁽⁴⁾
					התחייבויות פיננסיות
11,912.0	8,886.6	3,025.4	-	11,979.6	פיקדונות הציבור
80.5	46.1	-	34.4	80.5	פיקדונות מבנקים
1.6	1.6	-	-	1.6	פיקדונות הממשלה
1,778.8	100.0	-	1,678.8	1,756.0	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
4.0	1.9	1.2	0.9	2.1	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
94.1	94.1	-	-	94.1	התחייבויות פיננסיות אחרות
13,871.0	9,130.3	3,026.6	1,714.1	13,913.9	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות⁽⁴⁾

הערות בסוף ביאור 15א.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020					
(מבוקר)					
שווי הוגן					
סה"כ	רמה 3 ^א	רמה 2 ^א	רמה 1 ^א	יתרה במאזן	
					נכסים פיננסיים
3,137.9	-	-	3,137.9	3,137.9	מזומנים ופיקדונות בבנקים
459.0	-	75.1	383.9	462.4	ניירות ערך ⁽²⁾
10,881.0	10,881.0	-	-	10,881.3	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
14	-	0.6	0.8	14	נכסים בגין מכשירים נגזרים
108.2	108.2	-	-	108.2	נכסים פיננסיים אחרים
14,587.5	10,989.2	75.7	3,522.6	14,591.2	סך הכל הנכסים הפיננסיים ⁽⁴⁾
					התחייבויות פיננסיות
11,688.9	8,844.8	2,844.1	-	11,705.2	פיקדונות הציבור
162.2	162.2	-	-	162.2	פיקדונות מבנקים
1,719.4	63.7	-	1,655.7	1,720.5	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
15	-	0.7	0.8	15	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
265.9	265.9	-	-	265.9	התחייבויות פיננסיות אחרות
13,837.9	9,336.6	2,844.8	1,656.5	13,855.3	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות ⁽⁴⁾

(1) רמה 1 מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך [ראה ביאור ניירות ערך](#).

(3) זהה, אשראי כגום שגבייתו מותנית בביטחון לימים 30.06.2021, 30.06.2020 ו-31.12.2020 בסך 5.2 מיליוני ש"ח, 11.5 מיליוני ש"ח, ו-8.8 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(4) זהה: נכסים אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן) לימים 30.06.2021, 30.06.2020 ו-31.12.2020 בסך 3,801.5 מיליוני ש"ח, 3,639.6 ש"ח ו-3,709.9 מיליוני ש"ח, בהתאמה. התחייבויות אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן) לימים 30.06.2021, 30.06.2020 ו-31.12.2020 בסך 3,899.5 מיליוני ש"ח, 3,123.2 מיליוני ש"ח ו-3,111.5 מיליוני ש"ח, בהתאמה. למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה [ראה ביאור 15ב](#).

ביאור 115 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

יתרה ליום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
סך הכל שווי הוגן	רמה 3 ¹	רמה 2 ²	רמה 1 ¹
נכסים			
אגרות חוב זמינות למכירה:			
480.1	-	-	480.1
אגרות חוב ממשלת ישראל			
30.2	-	-	30.2
מוסדות פיננסיים			
98.9	-	-	98.9
של אחרים בישראל			
4.9	-	-	4.9
של אחרים זרים			
614.1	-	-	614.1
סה"כ ניירות ערך זמינים למכירה			
83.8	-	82.7	1.1
מניות תעודות סל וקרנות שאינן למסחר			
ניירות ערך למטרות מסחר:			
40.5	-	-	40.5
אגרות חוב ממשלת ישראל			
0.8	-	-	0.8
מוסדות פיננסיים			
10.0	-	-	10.0
של אחרים בישראל			
19.4	-	-	19.4
של אחרים זרים			
10.8	-	-	10.8
מניות ותעודות סל			
81.5	-	-	81.5
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נצפים:			
0.4	-	0.4	-
חוזי מטבע חוץ			
2.1	-	-	2.1
חוזי מניות			
-	-	-	-
חוזים בגין נצפי אשראי			
2.5	-	0.4	2.1
סה"כ נכסים בגין מכשירים נצפים			
781.9	-	83.1	698.8
סך הכל הנכסים הפיננסיים			
התחייבויות			
65.8	-	-	65.8
פיקדונות מבנקים			
התחייבויות בגין מכשירים נצפים:			
-	-	-	-
חוזי ריבית- שקל מדד			
0.1	-	-	0.1
חוזי ריבית- אחר			
0.5	-	0.5	-
חוזי מטבע חוץ			
2.1	-	-	2.1
חוזי מניות			
1.3	1.3	-	-
חוזים בגין נצפי אשראי			
4.0	1.3	0.5	2.2
סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נצפים			
69.8	1.3	0.5	68.0
סך הכל התחייבויות הפיננסיות			

(1) רמה 1 מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 מדידות שווי

הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 15 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

יתרה ליום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)			
סך הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	רמה 3 ^{א)}	רמה 2 ^{א)}	רמה 1 ^{א)}
נכסים			
אגרות חוב זמינות למכירה:			
280.2	-	-	280.2
62.8	-	-	62.8
49.6	-	0.1	49.5
5.2	-	-	5.2
397.8	-	0.1	397.7
סה"כ אגרות חוב זמינות למכירה			
69.3	-	63.5	5.8
מניות תעודות סל וקרנות שאינן למסחר			
ניירות ערך למטרות מסחר:			
12.4	-	-	12.4
5.5	-	-	5.5
6.9	-	-	6.9
3.9	-	-	3.9
28.7	-	-	28.7
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
1.5	1.5	-	-
1.9	-	1.1	0.8
0.4	-	-	0.4
3.8	1.5	1.1	1.2
סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים			
499.6	1.5	64.7	433.4
סך הכל הנכסים הפיננסיים			
התחייבויות			
34.4	-	-	34.4
פיקדונות מבנקים			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:			
-	-	-	-
0.1	-	-	0.1
1.6	-	1.2	0.4
0.4	-	-	0.4
1.9	1.9	-	-
4.0	1.9	1.2	0.9
סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
38.4	1.9	1.2	35.3
סך הכל התחייבויות הפיננסיות			

(1) רמה 1 מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 מדידות שווי

הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 15 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)			
סך הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	רמה 3 ^{א)}	רמה 2 ^{א)}	רמה 1 ^{א)}
נכסים			
ניירות ערך זמינים למכירה:			
290.6	-	-	290.6
אגרות חוב ממשלת ישראל			
32.7	-	-	32.7
מוסדות פיננסיים			
49.2	-	-	49.2
של אחרים בישראל			
4.9	-	-	4.9
של אחרים זרים			
377.4	-	-	377.4
סה"כ ניירות ערך זמינים למכירה			
75.1	-	75.1	-
מניות תעודות סל וקרנות שאינן למסחר			
ניירות ערך למטרות מסחר:			
0.2	-	-	0.2
אגרות חוב ממשלת ישראל			
0.8	-	-	0.8
מוסדות פיננסיים			
5.5	-	-	5.5
של אחרים בישראל			
3.4	-	-	3.4
תעודות סל			
9.9	-	-	9.9
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נצפים:			
-	-	-	-
חוזי ריבית שקל מדד			
חוזי ריבית- אחר			
0.6	-	0.6	-
חוזי מטבע חוץ			
0.8	-	-	0.8
חוזי מניות			
חוזים בגין נצרי אשראי			
1.4	-	0.6	0.8
סה"כ נכסים בגין מכשירים נצפים			
463.8	-	75.7	388.1
סך הכל הנכסים הפיננסיים			
התחייבויות			
26.0	-	-	26.0
פיקדונות מבנקים			
התחייבויות בגין מכשירים נצפים:			
0.7	-	0.7	-
חוזי מטבע חוץ			
0.8	-	-	0.8
חוזי מניות			
2.0	2.0	-	-
חוזים בגין נצרי אשראי			
3.5	2.0	0.7	0.8
סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נצפים			
29.5	2.0	0.7	26.8
סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות			

(1) רמה 1 מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 15 - שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021							
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין המכשירים המוחזקים לסוף התקופה	שווי הוגן לסוף תקופה	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו ושטרם מומשו שנכללו				שווי הוגן לתחילת תקופה	
		רכישות	מכירות	ברוח כולל			
				אחר	בדוח רווח והפסד		
-	-	-	-	-	-	-	נכסים בגין חוזי ריבית- שקל מדד
-	-	-	-	-	-	-	התחייבויות בגין חוזי ריבית- שקל מדד
0.7	(1.3)	-	-	-	0.7	(2.0)	התחייבויות בגין נגזרי אשראי
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020							
1.2	1.5	-	-	-	1.2	0.3	נכסים בגין חוזי ריבית- שקל מדד
-	-	-	-	-	-	-	התחייבויות בגין חוזי ריבית- שקל מדד
0.1	(1.9)	-	-	-	0.1	(2.0)	התחייבויות בגין נגזרי אשראי
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021							
-	-	-	-	-	-	-	נכסים בגין חוזי ריבית- שקל מדד
-	-	-	-	-	-	-	התחייבויות בגין חוזי ריבית- שקל מדד
0.7	(1.3)	-	-	-	0.7	(2.0)	התחייבויות בגין נגזרי אשראי
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020							
0.1	1.5	-	-	-	0.1	1.4	נכסים בגין חוזי ריבית- שקל מדד
-	-	-	-	-	-	-	התחייבויות בגין חוזי ריבית- שקל מדד
(0.6)	(1.9)	-	-	-	(0.6)	(1.3)	התחייבויות בגין נגזרי אשראי
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020							
(1.4)	-	-	-	-	(1.4)	1.4	נכסים בגין חוזי ריבית- שקל מדד
-	-	-	-	-	-	-	התחייבויות בגין חוזי ריבית- שקל מדד
(0.7)	(2.0)	-	-	-	(0.7)	(1.3)	התחייבויות בגין נגזרי אשראי

ביאור 15 – מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 30 ביוני 2021				
(בלתי מבוקר)				
ממוצע משוקלל	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן	
2.38%	ריבית משכנתאות סיכון לכשל המשכנתאות	היוון תזרימי מזומנים	(1.3)	התחייבויות בגין נגזרי אשראי
-	סיכון צד נגדי לעסקה ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	-	נכסים והתחייבויות בגין חוזי ריבית-שקל מדד
ליום 30 ביוני 2020				
(בלתי מבוקר)				
2.31%	ריבית משכנתאות סיכון לכשל המשכנתאות	היוון תזרימי מזומנים	(1.9)	התחייבויות בגין נגזרי אשראי
0.09%	סיכון צד נגדי לעסקה ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	1.5	נכסים והתחייבויות בגין חוזי ריבית-שקל מדד
ליום 31 בדצמבר 2020				
(מבוקר)				
2.30%	ריבית משכנתאות סיכון לכשל המשכנתאות	היוון תזרימי מזומנים	(2.0)	התחייבויות בגין נגזרי אשראי
-	סיכון צד נגדי לעסקה ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	-	נכסים והתחייבויות בגין חוזי ריבית-שקל מדד

ביאור 16 נושאים שונים ואירועים לאחר תאריך מאזן

1. במהלך שנת 2020 פרצה מגפת הקורונה בישראל ובעולם ברמות התפשטות משמעותיות. בישראל ובעולם הוכרזו צעדי ההתגוננות הכוללים בין היתר את הגבלת המעבר בין מדינות, החלת אמצעי בידוד, צמצום התקהלויות ותנועה, סגרים, הגבלות על הפעלת עסקים פרטיים ושירותים ממשלתיים ועירוניים ועוד. התפשטות הנגיף הביאה להרעה כלכלית מהותית ברמה עולמית ובפעילות המשק בישראל. התקדמות מבצע החיסונים, שהחל בישראל בדצמבר 2020, הצליח למתן מאוד את התחלואה וההדבקה וכתוצאה מכך בוטלו רוב המגבלות וחל שיפור בסביבה הכלכלית בישראל. בסוף הרבעון השני, החלה התפשטות נוספת של המגיפה, שבגינה הוטלו הגבלות חדשות. לעניין הערכת השפעת גורמי הסיכון על עסקי הבנק על רקע התפשטות נגיף הקורונה ראה [פרק 1.5 ופרק 3](#).

לאור משבר נגיף הקורונה פרסמו רגולטורים שונים שורת הקלות ודחיות מועדי המחויבות. בפרט ניתן לציין את הוראת שעה ניהול בנקאי תקין 250 של הפיקוח על הבנקים המתעדכנת מעת לעת. לעניין זה יוער, כי ביום 31 במרץ 2020 הכריז הפיקוח על הבנקים על הפחתת דרישות הלימות ההון מהבנקים, על מנת לאפשר לבנקים להגדיל את היצע האשראי ללקוחותיהם. הפחתת דרישת ההון מהבנקים נעשתה באמצעות הוראת שעה לתקופה של שישה חודשים שהוארכה עד ליום 30 בספטמבר, 2021.

בהתאם, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על-ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, ליום 31 במרץ 2020 ולמשך תקופת הוראת השעה כיום 30 בספטמבר 2021, הינם 8.6% ו-12.1% בהתאמה (במקום 9.9% ו-13.4% לפני הוראת השעה). כמו כן, התבקשו הבנקים לבחון מחדש את מדיניות חלוקת הדיבידנד ותכניות לרכישה עצמית של מניות, על רקע המשבר האמור. ביום 22 במרץ, 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון לניהול בנקאי תקין 250 במסגרתו הוארכו תוקפן של מרבית הוראות הניהול, לרבות ההקלות ההוניות, עד ליום 30 בספטמבר, 2021. יש לציין כי הבנק לא ניצל הקלות אלה.

לנוכח התפשטות נגיף הקורונה והשלכותיו האפשריות על מצב המשק והלווים גיבש הפיקוח על הבנקים מתווה, שאומץ על ידי הבנק, המאפשר ללקוחות לדחות תשלומי הלוואות בנקאיות בשלושה מגזרי פעילות: משכנתאות, אשראי צרכני ואשראי לעסקים, המתווה גובש בתאריך 7 במאי 2020 ומאז והורחב והוארך עד ליום 31 בדצמבר 2020. ביום 30 בנובמבר, 2020 הודיע הפיקוח על הבנקים כי גובש מתווה נוסף, שאומץ על ידי הבנק, המאפשר ללקוחות שדחו את הלוואותיהם בהתאם למתווים קודמים, להמשיך ולדחות את תשלומי המשכנתאות והלוואות הצרכניות (להלן – המתווה הנוסף). יציין, כי בשונה מהמתווים הקודמים, במתווה הנוסף ניתן דגש על חזרת הלווים לתשלום הלוואותיהם, וזאת באמצעות לוח תשלומים מקל. המתווה הנוסף נכנס לתוקף ביום 1 ינואר 2021.

כמו כן, בהתאם למתווה הנוסף תאגיד בנקאי רשאי לא לסווג בארגון מחדש של חוב בעייתי הלוואות לדויר, אשראי צרכני, ואשראי לעסקים קטנים וזעירים, שלא היו בפיגור של 30 ימים או יותר במועד דחיית התשלומים, שלגביהן בוצעו מיום 1 בינואר 2021 ועד ליום 31 במרץ 2021 דחיות תשלומים במסגרת המתווה המעודכן, גם אם הדחייה המצטברת עולה על 6 חודשים, השפעת יישום ההקלות בגין החובות שנדחו אינה מהותית.

ליום 30 ביוני 2021 יתרת האשראי בגינו נדחו התשלומים בהתאם למתווה לוח התשלומים המקל (המתווה הנוסף) עמדה על סך של כ-968 מיליוני ש"ח ויתרת האשראי בגינו נדחו התשלומים בהתאם למתווה הקודם עמדה על סך של כ-104 מיליוני ש"ח ראה [טבלה 21 בכרך 3.1 סיכון אשראי](#).

על רקע אי הוודאות, נרשמו בשנת 2020 הפרשות להפסדי האשראי החזיים כתוצאה ממשבר נגיף הקורונה. בחישוב ההפרשה הבנק הביא בחשבון את היקף והרכב הלווים אשר ביקשו את דחיית התשלומים או שסיימו את ההקפאה, תחזית בנק ישראל לגבי שיעור האבטלה החזי וגם החמרה אפשרית ברמת הכשל העתידי של לקוחות הבנק אשר לא ביקשו דחיית תשלומים.

במהלך החצי הראשון לשנת 2021 המשיך הבנק לעקוב אחר ההתפתחויות הן ברמה המקרו כלכלית והן על התנהגות תיק האשראי, לפיכך לאור קיטון משמעותי בהיקף דחיות תשלומי האשראי וחזרת הרוב המכריע של הלווים לתשלום שוטף ונאות ובהמשך להתאוששות המשק הישראלי ועדכון תחזיות חטיבת המחקר של בנק ישראל לגבי שיעור האבטלה החזי, עדכן הבנק את ההפרשה הקבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים.

בתקופת הדוח נרשמה ירידה בהפרשה הקבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים בסך של כ-32.0 מיליוני ש"ח לעומת גידול, על רקע משבר הקורונה, של 49.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים אודות היקף דחיית התשלומים להפסדי אשראי ראה [להלן טבלה 21 בפרק 3](#).

תכניות והערכות הבנק המפורטות לעיל, הינן בבחינת מידע צופה פני עתיד והן מתבססות על הנחות ועל תחזיות שונות שהיו בפני הבנק. מידע זה יכול שלא יתממש בשל שינויים העשויים לחול בשל גורמים שונים שאינם בשליטת הבנק בלבד. הגורמים המשפיעים כוללים תחזיות והערכות לגבי התפתחויות כלכליות בארץ ובעולם, במיוחד לגבי המצב הכלכלי במשק, כולל השפעת תנאים מאקרו כלכליים וגאו-פוליטיים ושינויים בשוקי ההון, וכן גורמים שונים נוספים המשפיעים על החשיפה לסיכונים: העדפות הציבור, הוראות גורמי פיקוח ואחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כוח אדם.

לפרטים נוספים אודות שינויים והקלות רגולטוריות ראה להלן בדוח הכספי – [ביאור 17 הוראות פיקוח ויזמות תקינה](#).

ביאור 16 נושאים שונים ואירועים לאחר תאריך מאזן (המשך)

2. הצעת הבנק לרכישת בנק מוניציפל בע"מ - לאחר שביום 27 במרץ, 2018 הגיש הבנק בקשה לדירקטוריון מוניציפל בנק בע"מ (לשעבר בנק דקסיה ישראל בע"מ - להלן: "מוניציפל") להיכנס למשא ומתן בדבר רכישה של 100% ממניות מוניציפל ע"י הבנק, ובנק מוניציפל דחה את הצעת הבנק, על שיפוטיות במהלך התקופה ובחר לאשר את הצעתו של בנק דיסקונט לישראל בע"מ, החלטה שאושרה גם על-ידי רשות התחרות, ביום 25 בפברואר, 2020 מפי בית הדין לתחרות פסק דין אשר סילק את הערר שהגיש הבנק נגד הממונה על התחרות, על הסף. פרטים נוספים לגבי הצעות המיזוג, ההתכתבות בין הבנק למוניציפל והחלטות הממונה על התחרות ובתי הדין הנכבד ניתן למצוא בביאור 35 לדוחות הכספיים לשנת 2018 ובביאור 35 לדוחות הכספיים לשנת 2019 ובדיווחים המידיים שדיווח הבנק בנושא בשנת 2019 ו-2020. ביום 16 באפריל, 2020 הבנק ערער לבית המשפט העליון על החלטת בית הדין לתחרות מיום 25 בפברואר, 2020 (כמפורט לעיל), בו מבקש הבנק לבטל את פסק הדין ולהורות לבית הדין לדון בערר לגופו, וזאת מכיוון שלגישת הבנק שגה בית הדין כשקבע כי הבנק אינו עומד בתנאים הנדרשים ממנו, בשלב מקדמי זה של ההליך, לצורך דיון בערר. לפרטים נוספים אודות הגשת הערעור ראו דיווח מידי שדיווח הבנק ביום 16 באפריל, 2020 וביום 26 במרץ. מועד הדיון בערר נקבע ליום 19 ביולי, 2021. ביום 19 ביולי, 2021 התקיים הדיון בערעור. טרם התקבל פסק דין.

3. ביום 28 בינואר, 2021 הנפיקה חברת הבת, ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ אגרות חוב סדרה ט"ז, צמודות למדד ונושאות ריבית שנתית של 0.2%. לצורך ההנפקה אישרו ביום 27 בינואר, 2021, חברות הדירוג ומעלות S&P את דירוגיהן לבנק ולחברת ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ. חברת הדירוג Standard&Poor's Maalot הודיעה על מתן דירוג 'ilAA-' לאגרות חוב בהיקף של עד 390 מיליון ש"ח ע.ג. שיונפקו על ידי הבנק באמצעות סדרה ט"ז באמצעות ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ. לפרטים נוספים, ראה דיווח מידי של הבנק מיום 27 בינואר, 2021 חברת הדירוג מידרוג הודיעה על מתן דירוג 'Aa3.il' באופק יציב למסגרת גיוס אגרות חוב (באמצעות סדרה ט"ז) בהיקף של עד 390 מיליון ש"ח ע.ג., שיונפקו על ידי ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ. לפרטים נוספים, ראה דיווח מידי של הבנק מיום 27 בינואר, 2021 (מספר אסמכתא: 2020-01-012021).

קרן אגרות החוב תפרע בארבעה תשלומים שווים, ביום 30 ביוני של כל אחת מהשנים 2025 ועד 2028 (להלן "אגרות החוב"). אגרות החוב הונפקו במחיר 102.8 אג' ל-1 ש"ח ע.ג., ובתמורה כוללת (ברוטו) בסך של כ-400 מיליון ש"ח. לפרטים נוספים, ראה דיווח מידי של ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ מיום 27 בינואר, 2021.

4. ביום 9 במרץ, 2021 הודיע הבנק על חתימת הסכם עם צד שלישי שאינו קשור לבנק או לבעל שליטה בו, למכירת מלוא זכויות הבנק בנכס מקרקעי אשר בבעלותו ברחוב קרן היסוד בירושלים, אשר שימש בעבר כמשכנו של סניף הבנק. ביום 16 ביוני, 2021 הושלמה העסקה. הבנק הכיר ברווח מהמכירה, לאחר מס, בסך כ-10.7 מיליון ש"ח.

5. ביום 25 באפריל, 2021, אישרה אסיפת בעלי המניות של הבנק את גבולות הכיסוי של ביטוח דירקטורים ונושאי משרה בבנק (ובחברות הבנות) (D&O). לפרטים נוספים אודות ביטוח הדירקטורים ונושאי המשרה בבנק ובחברות הבנות ראה להלן בדוח ממשל תאגידי - עסקאות עם בעל שליטה וצדדים קשורים.

6. ביום 13 במאי, 2021 אישרה אסיפת בעלי המניות של הבנק את הנושאים כדלקמן:

א. מינוי מחדש של רואי החשבון המבקרים של הבנק ודיווח על שכרם.

ב. תיקון תקנון הבנק לעניין הוראות שונות לרבות אישור כהונת דח"צ לתקופה שלישית.

ג. תיקון תקנון לעניין הוראות הנוגעות לפטור לפי סעיף 259 לחוק החברות, עדכון מדיניות התגמול של הבנק (הוספת הוראות פטור לכל נושאי משרה ולרבות כל הדירקטורים בבנק). והענקת כתב פטור לכל נושאי המשרה ולרבות לכל הדירקטורים בבנק, המכהנים ו/או שיהיו מעת לעת (ובכללם אלו שימונו בעתיד) לרבות המנכ"ל המכהן ו/או כל מנכ"ל שיהיו מעת לעת (וכזה שימונו בעתיד) ולרבות דירקטורים בבנק שהיו ו/או קרוביהם בעלי שליטה בבנק.

ד. עדכון מדיניות התגמול של הבנק (הוספת האפשרות להעניק מענק משתנה נוסף "מענק מיוחד בקשר לעסקה מיוחדת") לעובדי הבנק וכן גם למנכ"ל, גיל טופז.

7. ביום 20 במאי, 2021 דיווחה חברת הבת, ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ כי בהתאם לדוח הצעת מדף שפרסמה חברת הבת. ביום 7 ביוני, 2016 ("דוח הצעת מדף") החליט דירקטוריון חברת הבת, כי תפדה ביוזמתה בפדיון מוקדם מלא את כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה 11) בכפוף לעמידה בתנאי אישור המפקח על הבנקים. המפקח על הבנקים אישר את ביצוע הפדיון המוקדם, בכפוף להנפקת סדרה חדשה של כתבי התחייבות נדחים טרם ייפרעו כתבי ההתחייבות הנדחים של סדרה 11. חברת הבת, אכן הנפיקה ביום 7 ביוני, 2021 סדרה של כתבי התחייבות נדחים (סדרה 17) ופרעה בכירעון מוקדם את סדרה 11 ביום 24 ביוני, 2021.

8. ביום 20 במאי, 2021 אישרה חברת מעלות את דירוג המנפיק של הבנק ושל חברת הבת, ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ "ilAA-/STABLE/ilA-1".

9. ביום 25 במאי, 2021 הודיעה חברת הדירוג מידרוג על העלאת דירוג המנפיק של הבנק ושל חברת הבת, ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ ברמה אחת, כדלקמן:

הערכת איתנות פיננסית של הבנק (BCA) a1.il, פיקדונות לזמן ארוך ואגרות חוב Aa2.il, כתבי התחייבות נדחים (הון משני תחתון) Aa3.il, כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (הון רוברד 2) A2.il (hyb) ופיקדונות לזמן קצר P-1.il. בנוסף, מידרוג קובעת דירוג A2.il (hyb) באופן יציב למסגרת גיוס כתבי התחייבות נדחים עם

ביאור 16 נושאים שונים ואירועים לאחר תאריך מאזן (המשך)

- מנגנון חוזי לספיגת הפסדים ("Coco") (סדרה 17) בסך של עד 150 מיליון ש"ח ע.ג. שיונפקו על-ידי ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ, חברת בת בבעלות מלאה של בנק ירושלים בע"מ, אשר הינה זרוע ההנפקות של הבנק. לפרטים נוספים, ראה דיווח מידי של החברה מיום 20 במאי, 2021.
10. ביום 1 ביוני, 2021 דיווח הבנק כי בהתאם לתוכנית האסטרטגית של הבנק, אשר במרכז צמיחה מבוקרת תוך התמקדות, בין היתר, בפיתוח הפעילות הקמעונאית של הבנק, ולאחר שהתקבל לכך אישורו של דירקטוריון הבנק, פנה הבנק לבנק ישראל בבקשה לקבלת רישיון להקמת תאגיד עזר בנקאי, אשר ירכוש מהבנק 95% מהאשראי הצרכני שיעמיד הבנק מעת לעת ("הפעילות המועברת"). בגדר כך, תרכוש החברה הבת 95% מתיק האשראי הצרכני הקיים של הבנק, ואשר היקפו מוערך, נכון למועד דוח זה, בכ- 1.2 מיליארד ש"ח. כמו-כן, דיווח הבנק כי בכוננתו להתקשר עם החברה הבת בהסכם לשירותי ניהול ותפעול לפיו יעמיד הבנק לחברה את כלל שירותי הניהול והתפעול הנדרשים לפעילותה ולהתקשר עימה בהסכם לפיו יעמיד הבנק לחברה הבת מימון לשם רכישה של אשראי צרכני עתידי כחלק מהפעילות המועברת.
- עוד דיווח הבנק כי מתנהל משא ומתן מתקדם עם קבוצת הפניקס להשקעה אפשרית של חברות מקבוצת הפניקס בהון החברה הבת, וזאת כנגד הקצאה של כ- 20% מהון המניות של החברה הבת. הזרמת ההון צפויה, לפי הערכת הבנק, להגדיל את הון הבנק בסך של בין 44 מ"ח ל-70 מ"ח (בשים לב להיקף תיק האשראי הכולל אשר יועבר לחברה הבת עד למועד האחרון שיקבע בהסכם), וצפויה, להערכת הבנק, להגדיל גם את יכולתם של הבנק והחברה הבת להציע אשראי לציבור, להגביר את התחרות בתחום האשראי הבנקאי ולהציף ערך לבעלי המניות. ההסכם עם הפניקס צפוי לכלול הוראות מקובלות ביחס לזכויות מיעוט ועבירות מניות.
11. ביום 7 ביולי, 2021 ביצעה חברת הבת, ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ הרחבת סדרה יג', בסך 150,000,000 ש"ח ערך נקוב ובתמורה כוללת (ברוטו) 158,475,000 ש"ח. לפי תנאי האג"ח על החברה לשלם ריבית בסך 0.68% כל 30 במאי החל משנת 2022, קרן האג"ח תיפרע ב-3 תשלומי קרן שווים החל משנת 2022.
- אגרות החוב הוקצו לניצעים בדרך של הרחבת סדרה סחירה, שנרשמה לראשונה למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ ("הבורסה") על פי דוח הצעת מדף מיום 10 בדצמבר, 2017 ("דוח הצעת המדף"), וזאת מכוח שטר נאמנות אשם נחתם ביום 7 בדצמבר, 2017, בין חברת הבת, ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ לבין מזרחי טפחות חברה לנאמנות בע"מ.
- תנאיהן של אגרות החוב במסגרת ההקצאה הפרטית יהיו זהים לכל דבר ועניין, לתנאיהן של אגרות החוב כפי שתוארו בדוח הצעת המדף ובתשקיף המדף והן תהווה, החל ממועד רישומן למסחר, סדרה אחת לכל דבר ועניין ביחד עם אגרות החוב (סדרה יג') שבמחזור שהנפיקה החברה כאמור ועם אגרות החוב (סדרה יג') שהונפקו בהרחבה הפרטית הראשונה, שבוצעה בחודש דצמבר 2019.
12. ביום 7 ביולי, 2021 אישרה חברת דירוג S&P מעלות מתן דירוג 'iAA-' להנפקת אגרות חוב בהיקף של עד 150 מיליון ש"ח ע.ג.
13. ביום 7 ביולי, 2021 אישרה חברת מידרוג דירוג Aa2.il באופן יציב למסגרת גיוס אגרות חוב (סדרה יג') באמצעות הרחבת סדרה נסחרת בהיקף של עד 150 מיליון ש"ח ע.ג. (מס' אסמכתא 113802-01-2021).
14. לפרטים נוספים אודות שינויים והקלות רגולטוריות ראה להלן בדוח הכספי - [ביאור 17 הוראות פיקוח ויזמות חקיקה](#).

ביאור 17 – הוראות פיקוח ויזמות חקיקה

הוראות חוק ורגולציה אשר חלות על הבנק ואשר התקבלו עד למועד פרסום הדוח השנתי של הבנק לשנת 2020 תוארו בדוח השנתי של הבנק לשנת 2020. להלן בתמצית פירוט שינויי חקיקה ופיקוח רלוונטיים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עשויים להשפיע באופן משמעותי על פעילות הבנק.

1. הוראות רגולטוריות לעניין הקלות זמניות לאור מצב החירום (התמודדות עם ירוס הקורונה)

א. לאור הנסיבות המיוחדות וההגבלות המוטלות על המשק בימי הקורונה (בין אם סגרים ובין מגבלות אחרות, קלות יותר), אשר מחד גרמו לכך שהגורמים במשק עובדים בכוח אדם מצומצם שלא מאפשר לבצע את כל המטלות הרגולטוריות הקיימות במועדים הקבועים לכך, ומאידך לא מאפשרים הגעה פיזית של אנשים לצורך ביצוע מטלות רגולטוריות, פרסמו רגולטורים שונים שורת הקלות ודחיות מועדים המחייבות מהנסיבות לעיל.

ב. בין היתר, נתנה הרשות לני"ע הקלות לעניין מועדי העברת דיווחים אליה בנושאים שונים, ניתנו היתרים של משרד העבודה לגבי העסקה בשעות נוספות וניהול כמות העובדים שרשאים להגיע לעבודה, ועוד.

ג. כחלק מההקלות האמורות, פרסם בנק ישראל שורה ארוכה של הקלות לבנקים בתחומים שונים (במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין 250 ומכתבים פרטניים נוספים). הוראות אלו מתעדכנות מידי פעם, בהתאם לצורך, כפי שנקבע על ידי בנק ישראל ולבקשות המופנות אליו מהגופים המפוקחים וגורמים אחרים.

ד. ככלל, תוקף ההקלות שניתנו ע"י הפיקוח על הבנקים נקבע עד 30 בספטמבר 2020, אך לאור התמשכות הקורונה, הוארכו הרוב המוחלט של ההקלות האמורות עד ליום 31 בספטמבר 2021, וחלקן אף עוגן בהסדר קבוע בהוראות ניהול בנקאי תקין השונות.

לפירוט ההקלות האמורות ראה ביאור 37 לדוחות הכספיים השנתיים של הבנק לשנת 2020.

ביום 19 ביולי, 2021, החל בנק ישראל להחזיר את פעילות התאגידים הבנקאיים לסידרה. באמצעות תיקון להוראה 250, תוקנה הוראה 355 ונטולו ההקלות שניתנו בהקשר למועדי פתיחת הסניפים. מתוקף כך, נקבע כי כלל סניפי המערכת הבנקאית יפתחו לקבלת קהל, ובסניפים ינתנו כלל השירותים שניתנו ערב משבר הקורונה.

הבנק למד את ההנחיות וההקלות שפורסמו על ידי בנק ישראל והרגולטורים האחרים, והטמיע אותן בהתנהלותו השוטפת.

2. הוראת ניהול בנקאי תקין 368 – "בנקאות פתוחה"

ביום 24 בפברואר 2020, פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין 368 בנושא "בנקאות פתוחה", אשר מחייבת את הבנקים לשתף מידע בנקאי של הלקוח, בהסכמת הלקוח, עם ספקי צד ג' מורשים ולאפשר ביצוע תשלומים בחשבונו של לקוח באמצעות צד ג' המפוקח לעניין זה. כך, ספקי צד ג' יוכלו להציע ללקוחות מוצרים חדשים, מותאמים אישית ללקוח תוך שיפור חווית הלקוח. שירות זה יאפשר ויעודד כניסה של שחקנים חדשים בעולמות התשלומים, המידע, השיווק, והתיווך, וכל זה במטרה לאפשר תמחור טוב יותר ללקוח.

מטרת ההוראה היא להגדיר את התשתית של בנקאות פתוחה בישראל ובכך לחזק את השליטה של הלקוח במידע הפיננסי אודותיו ואת אופן ביצוע הפעולות בחשבון שלו. ההוראה מסדירה, בין השאר, את החובות של הבנק במסגרת הבנקאות הפתוחה, את ההגנות ללקוח, הכלים לניהול הסיכונים של הבנק בסביבה של בנקאות פתוחה, ובכלל זה את האפשרות של מקור המידע (בנק או חברת כרטיסי אשראי) להשעות הסכמה להעברת מידע במקרה של חשד סביר לפרצת אבטחת מידע אצל צד שלישי.

הוראה זו קובעת את הדרישות מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי בתפקידם כמנהלי חשבון תשלום, כמקור מידע וכן כצרכני מידע ויזמי תשלומים בעצמם.

בראיית הבנק, "בנקאות פתוחה" מהווה מהלך משמעותי במגמה להפיכת העולם הפיננסי לפתוח, שקוף ותחרותי יותר. על מנת להתחרות באפקטיביות, הבנק נערך לקראת יישום השינויים הרגולטוריים. מחד, תפקידו של הבנק כספק מידע ובמצע פעולות לפי הוראות של אחרים מוגדר על ידי הרגולטור, אולם לבנק עומדת גם האפשרות לעשות שימוש ברגולציה החדשה במעמד של "צרכן מידע" מתאגידים בנקאים אחרים, על מנת לספק שירותים מקיפים יותר ללקוחותיו (וללקוחות חדשים שירכוש בשל פיתוח היכולות הללו), ולכן לבנק הזדמנות גדולה להגדיר תפקידו מחדש בעולם בו מתקיימת "בנקאות פתוחה". מאידך, כניסתה של "הבנקאות הפתוחה" מאיימת על נתח פעילות הבנק בתחום הארנק הדיגיטלי.

הבנק מתייחס ל"בנקאות פתוחה" כנושא אסטרטגי לפעילותו העתידית, פועל להתאמת הנכסים הטכנולוגיים, ובד בבד לגידור הסיכון העסקי, כפי שצויין לעיל. הבנק בוחן, באופן סדור, את סביבת התחרות במטרה לזהות הזדמנויות נוספות אשר צפוי כי תתקיימנה לאור השינויים המהותיים בעולם הפיננסי שבו "בנקאות פתוחה" תהא משמעותית.

תחילת ההוראה נקבעה ליום 31 בדצמבר, 2020 (למעט סעיפים מסוימים ממנה), ולאור מצב החירום שהוכרז לאור מגיפת הקורונה, נדחתה התחולה ב-3 חודשים, ליום 31 במרץ 2021. ביום 5 באפריל, 2021, פרסם בנק ישראל חוזר אשר דוחה במספר חודשים את היישום המתוכנן, על מנת שיתאפשר לבנק ישראל ליתן התייחסות נאותה לסוגיות שונות שעלו במהלך ההיערכות ליישום, ומתוך רצון לבסס את מערכת הבנקאות הפתוחה. לפיכך נדחה שלב 2 ליום 31 בדצמבר, 2021 (חלף 10 באוקטובר, 2021) ושלב 3 נדחה בחודשיים, ליום 31 במאי, 2021. הדחייה אמורה לאפשר למערכת הבנקאית לייצב את השירותים הניתנים באמצעות המערכת, על מנת שזמינותה תהיה איתנה והשירותים בה יענו על דרישות השוק. הבנק קיבל אורכה מהפיקוח על הבנקים לגבי יישום חלק מהסעיפים אשר נקבעו בהוראה, עד ליום 31 בדצמבר, 2025 (עם אפשרות להארכת הדחייה ליישום מלוא ההוראה בשנתיים נוספות).

ביאור 17 – הוראות פיקוח ויזמות חקיקה (המשך)

הבנק נערך ליישום ההוראה וצופה כי ליישומה לא תהיה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים אך הפוטנציאל הגלום בה עשוי ליצור הזדמנויות מהותיות שישיפיעו לחיוב על ביצועי הבנק בעתיד.

3. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 בנושא "יחס מימון יציב"

ביום 21 ביוני, 2021 פרסם בנק ישראל את ההוראה המאמצת את המלצות באזל III לעניין חישוב יחס מימון יציב נטו (NSFR – Ratio Funding Stable Net). במסגרת התייטה נדרש תאגיד בנקאי להחזיק יחס מימון יציב נטו, בסך המימון היציב הזמין חלקי סכום המימון היציב הנדרש לפי ההוראה. סך המימון יחושב לפי סך המטבעות ושלא יפחת מ-100% בכל זמן נתון. הדיווח על יחס מימון יציב נטו יהיה ביחס לכל המטבעות במאוחד, אך תאגיד בנקאי אמור לנטר ולבקר באופן פעיל את צרכי הנזילות הנדרשים ליחס מימון יציב נטו בכל אחד מהמטבעות העיקריים בפעילותו. על הנתון להיות מדווח להנהלה ולדירקטוריון לפחות אחת לרבעון. בשלב זה נקבע כי תחילת ההוראה ביום 31 בדצמבר, 2021.

4. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 443 בנושא "פיקדונות ללא תנועה וחשבונות שבעליהם נפטרו"

ביום 15 בנובמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה שמטרתה לקבוע את אופן הטיפול בפיקדונות ללא תנועה ובחשבונות שבעליהם נפטרו. במסגרת ההוראה הורחבו חובות האיתור החלות על תאגיד בנקאי ביחס לבעלי פיקדונות וחשבונות אלו. עוד נקבע כי על תאגיד בנקאי להגדיר פונקציה ייעודית (ניתן גם להגדיר כמטלה נוספת של פונקציה קיימת) לטיפול בנושא, שתפקידה יהיה לטפל בפיקדונות אלה. במסגרת ההוראה חודדה אף החובה על תאגיד בנקאי לדווח לאפוסטרופוס הכללי אודות קיומם של פיקדונות ללא תנועה (מעל 5,000 ש"ח) ואף חובה לפעול ליצירת קשר עם בעליו סמוך לפני שיקיים את חובת הדיווח האמורה.

יישום ההוראה יחייב את הבנק להשקיע תשומות בהקשר לאיתור בעלי חשבונות הפל"ת, וכן ידרוש היערכות תפעולית ומיחשובית. ההוראה תכנס לתוקף ביום 15 בנובמבר, 2021. הבנק נערך ליישום הנב"ת.

במקביל לקביעת הוראת ניהול בנקאי 443, פרסם בנק ישראל טיוטת צו המעדכנת את אופן ניהול השקעת כספי פיקדונות ללא תנועה. הצו המעודכן טרם פורסם.

5. חוק המידע הפלילי ותקנת השבים התשע"ט-2019

ביום 16 בינואר, 2021 אמור היה להכנס לתוקף חוק המידע הפלילי ותקנות השבים, אשר מחליף את חוק המרשם הפלילי. בהתאם להוראות החוק, אסור לשאול אדם שאלות לגבי רישום פלילי שיש לו, ובמקרים בהם מגיע לידי גורם כלשהוא מידע כאמור על אדם – אסור לו לקחת זאת בחשבון במסגרת שיקוליו לגבי אותו אדם. מי שדרש, במישרין או בעקיפין, מידע פלילי על אדם, דינו – מאסר שנה; עשה כן לשם העסקה או לשם קבלת החלטה בעניין האדם שהמידע נוגע לו, דינו – מאסר שנתיים. כנ"ל לגבי גוף, מעסיק או עוסק שהביא מידע פלילי בחשבון בין שיקוליו בקבלת החלטה שהוא אינו זכאי לקבלו או הביא בחשבון מידע נוסף הנוגע למידע פלילי כאמור, דינו – מאסר שנה. להוראות חוק זה ישנן השלכות משמעותיות על המערכת הבנקאית, במיוחד בהקשר של גיוס עובדים ללא יכולת לברר האם היה להם עבר פלילי, אך גם בהקשר של מגבלות לא סבירות לגבי אופן ביצוע "הכר לקוח", וכד'. לאור הבעייתיות ביישום הוראות החוק, נדחתה תחילתו של החוק בשנה, לחודש ינואר 2022, על מנת לאפשר לגורמים שונים במשק לפעול לשינוי הוראות מסויימות בחוק.

6. נוהל בנקאי תקין מס' 311A – ניהול אשראי צרכני

ביום 2 בפברואר, 2021 פורסמה הוראת נוהל בנקאי תקין מס' 311A בנושא "ניהול אשראי צרכני". ההוראה מסדירה את החובות החלות על הבנק בהקשר למתן אשראי צרכני החלה על תאגיד בנקאי, תאגיד עזר וסולק כהגדרתו בחוק הבנקאות רישוי. ההוראה כוללת הנחיות בקשר עם קביעת אסטרטגיית ניהול ושיווק האשראי הצרכני, מדיניות האשראי, שיווק האשראי ותהליכי אישור.

מסמך המדיניות יכלול, בין השאר, את פירוט סוגי ההלוואות ותהליכי אישור מוצר חדש, קווים מנחים למתן אשראי ותמחור הוגן שלו, תנאים מחייבים להלוואות עם מאפיינים ייחודיים, קריטריונים להעמדת אשראי, התייחסות לשימוש במאגרי מידע, ממקורות מידע פנימיים וחיצוניים, מדדים כמותיים ודרישות מינימום להערכת יכולת הפירעון של הלקוחות, קווים מנחים לפרסום ושיווק אשראי לרבות אשראי יזום, ומנגנוני קביעת יעדים הערכה תגמול ובקרה על עובדים העוסקים בשיווק אשראי לרבות עובדי מיקור חוץ.

לעניין שיווק אשראי, נדרש כי תאגיד בנקאי יעסיק בשיווק אשראי צרכני בנקאים בעלי הכשרה נאותה, השיווק יתנהל בהתאם לתסריטי שיחה שהוכנו ונבדקו מראש וכן כי יקבע יויבא לידיעת הלקוח מנגנון פשוט וגלוי להסרת לקוח מרשימת שיווק על פי בקשתו. לעניין שיווק אשראי יזום, ככלל יש להימנע משיווק לאוכלוסיות מוחלשות ולצעירים עד גיל 21, וכן להימנע משיווק אגרסיבי ומהפעלת לחץ על הלקוח. לטובת הלקוח נקבעו מנגנוני הגנה בדמות יכולת ביטול עסקת האשראי במהלך 3 ימי עסקים מיום ההתקשרות, ללא עמלות. כמו-כן נקבע כי יש להימנע מפייה יזומה ללקוח אשר השיב בשלילה להצעת אשראי בעבר (3 חודשים לפחות), למעט חריגים.

ביאור 17 – הוראות פיקוח ויזמות חקיקה (המשך)

כל שיחת שיווק אשראי יש לתעד.

לעניין שיווק האשראי נעשה בנקודות מכירה (שלא לטובת מימון רכישת או שכירת מוצר או שירות המשווק בנקודת המכירה), יש לבצע את השיווק במלואו במתחם ייעודי (שאינו בקופות), על ידי עובד או נציג התאגיד הבנקאי בלבד. מעבר לכך, העמדת האשראי תותנה בקבלת הסכמה באמצעי הסכמה נוסף ולא באותו מעמד. תחילתה של ההוראה ביום 2 בנובמבר, 2021, למעט ההוראות החלות לגבי שיווק אשראי צרכני, אשר תחילתם ביום 2 במאי, 2021. הבנק נערך להתאמת אופי פעילותו לקבוע בהוראה, לא צפוי שלהוראה תהיה השפעה על הדוחות הכספיים.

7. נוהל בנקאי תקין מס' 314 – הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים

ביום 2 בפברואר, 2021 פורסם תיקון להוראה 314 בנושא "הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים". לאור קביעתם של כללי החשבונאות בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים (CECL), בוטלה הדרישה להפרשה קבוצתית בשיעור מינימלי של 0.35% בגין הלוואות לדיר ובוטלה הדרישה לשמירה על הפרשה מינימלית לפי שיטת עומק הפיגור. במקביל, נקבע כי על תאגיד בנקאי לנכות מהון עצמי רובד 1 סכומים בגין הלוואות לדיר שמשוגגות לאורך זמן כהלוואות שאינן צוברות. התיקון יכנס לתוקף ביום 1 בינואר, 2022.

הבנק נערך להתאמת אופי פעילותו לקבוע בהוראה, אך אין ביכולתו בשלב זה להעריך את ההשפעה על הדוחות הכספיים.

8. נוהל בנקאי תקין מס' 359A – מיקור חוץ

ביום 21 ביוני, 2021 פרסם בנק ישראל תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' A359 בנושא "מיקור חוץ". עניינו של התיקון הוא ביטול סעיף 38 להוראה אשר לא התיר להוציא למיקור חוץ פעילות שעניינה הוא פנייה יזומה למשקי בית לצורך הפנייתם לבנק לקבלת אשראי, אלא בתנאים מסוימים אשר נקבעו באותו סעיף. בסעיף 38 זה נקבע כי האיסור הקבוע בו יוסר עם ביטולו של הסעיף מההוראה. כאמור, בעדכון ההוראה בוטל הסעיף כך שממועד פרסומה ניתן להוציא למיקור חוץ פעילות שעניינה פנייה יזומה כאמור. הבנק צופה כי התיקון ההוראה תהיה השפעה לחיוב על פעילותו והוא נערך ליישמו.

9. נוהל בנקאי תקין מס' 336 – שיעבוד נכסי תאגיד בנקאי

ביום 15 ביוני, 2021, פרסם בנק ישראל את הוראת נוהל בנקאי תקין מס' 336 בנושא "שיעבוד נכסי תאגיד בנקאי". עדכון ההוראה נבע מכך שבשנים האחרונות חלה עליה בהיקף השיעבודים הנדרשים מתאגידים בנקאיים, בשל רפורמות שונות ברגולציה הבינלאומית. ההוראה בנוסחה המעודכן, אשר תיכנס לתוקף ביום 1 בינואר, 2022, משנה מקצה אל קצה, את המגבלה החלה על תאגיד בנקאי מלשעבר נכסיו לטובת פעילותו העסקית. בעוד שלפי ההוראה אשר תוקפה יפוג בסוף 2021 הוגבל תאגיד בנקאי בשיעור הנכסים שהוא רשאי לשעבד, הרי שלפי ההוראה המעודכנת המגבלה תוסר. תחת המגבלה הכמותית, ידרש תאגיד בנקאי לנהל את שיעבוד נכסיו לפי אסטרטגיה (שתיקבע ע"י הדירקטוריון) ומדיניות (שאותה תקבע ההנהלה ותאושר בדירקטוריון) ולנהל אותה באופן שיאפשר ניהול נאות של נכסיו המשועבדים. הבנק נערך להתאמת אופי פעילותו לקבוע בהוראה, לא צפוי שלהוראה תהיה השפעה על הדוחות הכספיים.

10. נוהל בנקאי תקין מס' 420 – משלוח הודעות בתקשורת

ביום 25 בפברואר, 2021 פורסם תיקון לנוהל בנקאי תקין מס' 420 בנושא משלוח הודעות בתקשורת, המסדיר את האופן בו על הבנק למלא את החובה החדשה שהוטלה עליו בתיקון מס' 14 לחוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א – 1981, לפיו נדרש הבנק לשלוח הודעה ללקוח בדבר צורך להפקיד כספים בחשבון על מנת למנוע החזרת שיק שנמשך מחשבונו. בתיקון האמור נקבעו הנחיות בדבר תוכן ההודעה שתשלח, הגורמים אליהם היא תשלח, מועד משלוח ההודעה ודרכי המסירה ללקוח. תחילתו של תיקון זה ביום 8.8.21 (מועד כניסתו לתוקף של תיקון מס' 14 לחוק שיקים ללא כיסוי). הבנק מיישם את התיקון לנכ"ת. ביום 6 ביוני, 2021 פורסם תיקון נוסף להוראה, אשר מסדיר הקלות לבנקים בהקשר לאופן משלוח הודעות שונות ללקוחותיהם. יישום הקלות אלו יאפשר להקטין את העלויות הכרוכות בהפקת ההודעות ומשלוחן. החידוש העיקרי בתיקון זה הינו ביטול החובה לשלוח הודעות מסוימות בדואר פיזי, ומתן אפשרות לשלוח גם הודעות אלו ללקוח באופן דיגיטלי, בכפוף לקיום הבקורת והתנאים המפורטים בתיקון להוראה. מועד כניסתו לתוקף של תיקון זה להוראה הינו שנה מיום הפרסום (6 ביוני, 2022), אך הבנקים רשאים להקדים את השימוש בהקלות המפורטות בתיקון לזה, ככל שיעמדו במלוא התנאים שנקבעו בהקשר לכך בתיקון האמור. הבנק נערך ליישום הוראות התיקון להוראה, במטרה להקדים ולהשתמש בהקלות הגלומות בו אך במועד מוקדם יותר מהקבוע בו. לא צפוי שלהוראה תהיה השפעה על הדוחות הכספיים.

ממשל תאגידי ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגד הבנקאי ואופן ניהולם תוכן עניינים

148	הדירקטוריון
148	הנהלה ונושאי משרה בכירה
149	עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים
150	המבקר הפנימי
150	מגבלות חקיקה, תקינה, הנחיות פיקוח ואילוצים מיוחדים
150	דירוג האשראי של הבנק
151	נספח – שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות מאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

הדירקטוריון

נכון למועד הדוח וליום פרסומו, מונה הדירקטוריון 9 דירקטורים, מתוכם 3 דירקטורים חיצוניים לפי חוק החברות, התשנ"ט – 1999 ("חוק החברות") שהנם גם דירקטורים חיצוניים לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 301 ("הוראה 301"). מספר הדירקטורים כאמור לעיל הנו בהתאמה לסעיף 22 להוראה 301. בתקופת הדוח לא חלו שינויים בהרכב הדירקטוריון.

במהלך החודשים ינואר-יוני 2021 קיים דירקטוריון הבנק 10 ישיבות מליאה ו-29 ישיבות של וועדות הדירקטוריון. ביום 18 במאי, 2021 אישרה אסיפת בעלי המניות של הבנק, בין היתר, את תיקון סעיף 83 לתקנון הבנק, לפיו ניתן למנות דירקטור חיצוני לתקופה מקסימלית וכוללת של תשע שנים, כפי שמאפשר סעיף 245(א) לחוק החברות, וזאת במקום הגבלת כהונה כוללת של עד שש שנים כפי שהופיע בתקנון הבנק עד למועד זה.

הנהלה ונושאי משרה בכירה

בתקופת הדוח לא חלו שינויים בנושאי המשרה הבכירה בבנק כפי שפורט בדוח השנתי לשנת 2020 (עמודים 284-288), למעט: ביום 1 בינואר, 2021 החל לכהן מר בעז ליבוביץ כסמנכ"ל, מנהל סיכונים ראשי ומנהל חטיבת הסיכונים. ביום 24 בינואר, 2021 החלה לכהן עו"ד מיכל קופרשטיין כמזכיר הבנק. ביום 1 באוגוסט, 2021 הודיע מר מריו ויינגרטין, סמנכ"ל, על סיום כהונתו כמנהל חטיבת משאבים וחדשנות טכנולוגיות.

מדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק לשנים 2020-2022

ביום 11 לדצמבר, 2019, אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר קבלת אישורו של הדירקטוריון והמלצת ועדת הביקורת (ביושבה כוועדת התגמול) (להלן: "ועדת התגמול"), את מדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק לשנים 2020-2022 (להלן: "מדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה"), בהתאם לסעיף 267 א ו-267 לחוק החברות, תשנ"ט 1999, להוראות ניהול בנקאי תקין A301 ולהוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג) התשע"ו 2016 (להלן: "חוק התגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים").

ביום 13 במאי, 2021 אישרה אסיפת בעלי מניות [אסמכתא: 2021-01-085776] לאחר אישור דירקטוריון הבנק, והמלצת ועדת התגמול לתקן את מדיניות התגמול של נושאי המשרה. התיקון האמור, מעדכן את מדיניות התגמול הקיימת לנושאי המשרה בשני נושאים: הספת האפשרות של הענקת מענק משתנה נוסף שיקרא "מענק מיוחד בקשר לעסקה מיוחדת" והוספת האפשרות להעניק פטור בהתאם לסעיף 259 לחוק החברות (להלן: "הפטור") לכל נושאי המשרה בבנק, ובכללם למנכ"ל הבנק וכל חברי הדירקטוריון בבנק. סייג להענקת הפטור הוא כי הפטור לא יחול ביחס למעשה או מחדל של נושא משרה בנוגע להחלטה או עסקה שלבעל השליטה או לנושא המשרה בבנק יש בה עניין אישי. כמו כן, הוחלט באסיפת בעלי המניות להעניק כתב פטור לכל נושאי המשרה ולרבות לכל הדירקטורים בבנק, המכהנים ו/או שיכהנו מעת לעת (ובכללם אלו שימונו בעתיד) לרבות המנכ"ל המכהן ו/או כל מנכ"ל שיכהן מעת לעת (וכזה שימונה בעתיד) ולרבות דירקטורים בבנק שהינם ו/או קרוביהם בעלי שליטה בבנק ובהתאמה לעדכן את מדיניות התגמול הקיימת לנושאי המשרה בבנק לשנים 2020-2022.

לפרטים בדבר מדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה ראו בביאור 22 לדוחות הכספיים לשנת 2020.

ביום 22 באוקטובר, 2020 על רקע ובעקבות המשבר העולמי אשר נגרם בעקבות התפרצות נגיף הקורונה, והשפעתו על פעילות הבנק, הוחלט על יישום תכנית התייעלות בבנק, במטרה לצמצם את הוצאות הבנק, ובכלל זה עלויות השכר. תכנית התייעלות כללה, בין היתר, הקפאה של שכר והטבות לעובדים, צמצום פעילות רווחה, נידו, פרישה מוקדמת וצמצומי תקנים. ההקפאה האמורה תשוב ותיבחן בתום הרבעון הראשון של שנת 2021. בנוסף, הסכימו חברי הנהלה, מנכ"ל הבנק, יו"ר הדירקטוריון וחברי הדירקטוריון, להפחתה של 4% משכרם, ההקפאה הסתיימה בתום הרבעון הראשון. הבנק צופה ומעריך כי העלות של הפרישה המוקדמת, עד סוף שנת 2021 תהיה בסכום של כ-5.1 מיליוני ש"ח.

מדיניות התגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים בבנק שאינם נושאי משרה לשנים 2020-2022

ביום 31 לאוקטובר, 2019, לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, אישר דירקטוריון הבנק את מדיניות התגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים בבנק שאינם נושאי משרה לשנים 2020-2022 (להלן: "מדיניות התגמול החדשה לעובדים ועובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה"), בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין A301. ואשר עדכונה של המדיניות אושר על ידי הדירקטוריון ביום 26 במרץ 2020 (וביום 23 בפברואר, 2021).

לפרטים בדבר מדיניות התגמול החדשה לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה ראו בביאור 22 לדוחות הכספיים לשנת 2020.

עסקאות עם בעל שליטה וצדדים קשורים

ביום 13 באפריל 2021 אישרה ועדת ביקורת להתקשר בעסקה לקבלת שירותי אדריכלות מחברת אי.טי.פי ליינ בע"מ בקשר לשיפוץ מבנה למוקד הבנק בירושלים. החברה הינה בבעלותם של מר רון גרינהולץ וגב' יעל שובל, שהינה קרובה של בעלי השליטה בבנק. בטרם ההתקשרות, קיים "הליך תחרותי" בו התקבלו שלוש הצעות מחיר לאספקת השירותים וכן התקיימה ועדת רכש פנימית בה הוצגו תוצאות התהליך התחרותי והתקבלה החלטה לאשר התקשרות עם אי.טי.פי ליינ בע"מ אדריכלות ועיצוב פנים. עוד קבעה הוועדה כי ההתקשרות אינה "עסקה חריגה", רכישת שירותי אדריכלות נעשית בשגרה במהלך העסקים הרגיל של הבנק ולטובת הבנק; העסקה הינה בתנאי שוק על בסיס חוות דעת שהוצגה בפניה ותוצאות הליך תחרותי שבוצע וכי סכומה אינו עשוי להשפיע באופן מהותי על רווחיות הבנק, רכישו או התחייבויותיו. העסקה הינה עסקה זניחה בהתאם לקריטריונים המתואר בעמוד 243 בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2020.

אישור ביטוח

ביום 25 באפריל, 2021, אישרה אסיפת בעלי המניות של הבנק את גבולות הכיסוי של ביטוח דירקטורים ונושאי משרה בבנק (ובחברות הבנות) (D&O). כמו כן, ביום 18, במרץ 2021 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר אישור ועדת הביקורת (ביושבה כוועדת תגמול) בישיבתה מיום 14, במרץ 2021, את חידוש פוליסת הביטוח לדירקטורים ולנושאי משרה (כולל בחברות הבנות), כפי שהיה מעת לעת, עד לתאריך 9 במאי, 2021. כמו כן, אישר הדירקטוריון לאחר אישור ועדת הביקורת כאמור לעיל, רכישת ביטוח מיום 10 במאי 21 ועד ליום 31 במרץ, 2022, בהתאם לגבולות החלטת המסגרת ובכפוף לקבלת אישור אסיפת בעלי המניות של הבנק להארכת נוספת של החלטת המסגרת כאמור. לפרטים נוספים ראו דיווחים מיידיים שדיווח הבנק ביום 21 במרץ, 2021 וביום 25 באפריל, 2021 (מס' אסמכתא: 202101040284 ו-2021010699391, בהתאמה).

בהמשך להחלטת הדירקטוריון הנ"ל, אישר הדירקטוריון בישיבתו הנ"ל, כי התקשרות הבנק בפוליסת ביטוח נושאי משרה תחול גם על מנכ"ל הבנק וכן על נושאי משרה שהם קרוביהם של בעלת השליטה המכהנים בבנק במועד החלטה זו, וכי תנאי ההתקשרות עמם זהים לתנאי ההתקשרות של שאר נושאי המשרה בבנק, ההתקשרות הינה בתנאי שוק, ואינה עשויה להשפיע באופן מהותי על רווחיות הבנק, רכישו או התחייבויותיו.

מתן פטור

ביום 13 במאי, 2021 אישרה אסיפת בעלי מניות [אסמכתא: 2021-01-085776] לאחר אישור דירקטוריון הבנק, והמלצת ועדת התגמול להעניק כתב פטור לכל נושאי המשרה ולרבות לכל הדירקטורים בבנק, המכהנים ו/או שיכהנו מעת לעת (ובכללם אלו שימונו בעתיד) לרבות המנכ"ל המכהן ו/או כל מנכ"ל שיכהן מעת לעת (וכזה שימונה בעתיד) ולרבות דירקטורים בבנק שהינם ו/או קרוביהם בעלי שליטה בבנק. כתב הפטור כאמור לא יחול ביחס למעשה או מחדל של נושא משרה בנוגע להחלטה או עסקה שלבעל השליטה או לנושא המשרה בחברה יש בה עניין אישי. כמו כן ועל אף האמור לעיל, הבנק אינו רשאי לפטור מראש דירקטור מאחריותו כלפיו עקב הפרת חובת הזהירות ב"חלוקה" (כהגדרת מונח זה בחוק החברות).

עדכון גמול דירקטורים

ביום 15 ביולי, 2021, החליט דירקטוריון הבנק, בהתאם לתקנות 1א(2) ו-1ב(א)3 לתקנות החברות (הקלות בעסקאות בעלי עניין), תש"ס-2000 ולאחר קבלת אישור ועדת הביקורת בישיבתה כוועדת תגמול מיום 11 ביולי, 2021, על הגדלת הגמול השנתי לדירקטורים של הבנק לסך של 73,949 ש"ח צמוד למדד (נכון למדד שיפורסם בגין חודש ספטמבר 2021) ובתוספת הפרשי הצמדה על פי תקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000 (להלן: "תקנות הגמול") ובתוספת מע"מ. כמו כן, הוחלט על הגדלת גמול ההשתתפות לשיבה לסך של 2,580 ש"ח (נכון למדד שיפורסם בגין חודש ספטמבר 2021) ובתוספת הפרשי הצמדה על פי תקנות הגמול ובתוספת מע"מ. עדכון גמול דירקטורים יבוצע עם אישור הארכת כהונתו של מר אורבך כדירקטור חיצוני אשר כאמור כפוף לאישור אסיפת בעלי המניות של הבנק כמפורט להלן. לפרטים נוספים ראו דיווח מיידי שדיווח הבנק ביום 15 ביולי, 2021 (מס' אסמכתא: 2021-01-117792).

מינוי דירקטור חיצוני

ביום 15 ביולי, 2021, החליט דירקטוריון על זימון אסיפת בעלי המניות של הבנק אשר צפויה להתכנס ביום 22 באוגוסט, 2021 ושעל סדרה יומה מינוי מחדש של מר יהודה אורבך כדירקטור חיצוני לפי חוק החברות ולפי הוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין לתקופת כהונה נוספת (שלישית) של שלוש שנים שתחל ביום 13 בספטמבר, 2021. הגמול שישולם למר אורבך, ככל שימונה, יהיה זהה לזה הניתן לשאר הדירקטורים בחברה (למעט יו"ר הדירקטוריון). כמו כן, בזהה לשאר הדירקטורים בחברה, מר אורבך יהא זכאי לפטור, שיפוי וביטוח להם זכאים דירקטורים המכהנים בבנק. לפרטים נוספים ראו דוח זימון אסיפת בעלי המניות של הבנק מיום 15 ביולי, 2021 (מס' אסמכתא: 2021-01-117798).

המבקר הפנימי

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בבנק ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית והשיקולים בקביעתה, נכללו בדוח השנתי לשנת 2020.

תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית לשנת 2021 אושרה בוועדת ביקורת ביום 8 בדצמבר 2020, ובדירקטוריון ביום 12 בינואר, 2021.

הדוח השנתי של המבקר הפנימי לשנת 2020 נדון בוועדת ביקורת ביום 3 במרץ, 2021 ובדירקטוריון ביום 9 במרץ, 2021.

ביום 22 באוקטובר, 2020, אישר דירקטוריון הבנק את הארכת כהונתו של המבקר הפנימי החל מיום 30 באוקטובר, 2020 לתקופת כהונה נוספת של שנתיים, תוך אפשרות למתן הודעה מוקדמת של שלושה חודשים, בכתב ומראש, לסיום תקופת ההתקשרות קודם למועד זה.

מגבלות חקיקה והנחיות פיקוח החלות על הבנק

סקירה כללית של הוראות חוק ורגולציה אשר חלות על הבנק, ובכלל זה הוראות אשר התקבלו עד מועד פרסום הדוח השנתי של הבנק לשנת 2020 תוארו בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2020.

סקירה של עדכוני הרגולציה אשר פורסמו במחצית הראשונה של שנת 2021 נכללת במסגרת [ביאור 17 לדוחות הכספיים](#).

דירוג האשראי של הבנק

ביום 11 בדצמבר, 2019 וביום 17 בדצמבר, 2019, אישרו חברות הדירוג את דירוג המנפיק של הבנק ושל חברת הבת של הבנק "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ בבוא חברת הבנק להנפיק לציבור סדרת אג"ח ט"ו והרחבה באמצעות הנפקה פרטית סדרת אג"ח י"ג. לפרטים נוספים ראה דיווחי הבנק מימים 11 בדצמבר ו-17 בדצמבר, 2019 (מס' אסמכתא 201901108408, 201901108417, 20190110436 ו-20190110508).

ביום 7 במאי 2020, אישרה חברת הדירוג מעלות את דירוג הבנק [iAA-/STABLE/iA-1](#), לפרטים נוספים, ראה דיווח מידי של החברה מיום 7 במאי, 2020 (מספר אסמכתא: 202001045330).

ביום 7 ליוני 2020 אישרה חברת הדירוג מידרוג כי היא מותירה הערכת איתנות פיננסית [a2.il](#), דירוג פיקדונות לזמן ארוך ואג"ח [Aa3.il](#), כתבי התחייבות נדחים [A1.il](#), כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים [A3.il\(hyb\)](#) ופיקדונות לזמן קצר [P1.il](#). לפרטים נוספים, ראה דיווח מידי של החברה מיום 7 ליוני, 2020 (מספר אסמכתא: 202015057855).

ביום 27 לינואר, 2021 לצורך הנפקה של סדרה חדשה ט"ז, הודיעו חברות הדירוג מידרוג ומעלות S&P את דירוגיהן לאיגרות חוב בהיקף של עד 390 מיליוני ש"ח ע.ג. שיונפקו באמצעות הנפקת סדרה חדשה, סדרה ט"ז על ידי הבנק באמצעות ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ.

חברת הדירוג מעלות S&P הודיעה על מתן דירוג 'iAA' לאיגרות חוב בהיקף של עד 390 מיליוני ש"ח ע.ג. כאמור לעיל.

חברת הדירוג מידרוג הודיעה על מתן דירוג 'Aa3.il' לאיגרות חוב בהיקף של עד 390 מיליון ש"ח ע.ג. כאמור לעיל.

ביום 20 במאי 2021, אישרה חברת הדירוג מעלות את דירוג הבנק [iAA-/STABLE/iA-1](#), לפרטים נוספים, ראה דיווח מידי של החברה מיום 20 במאי, 2021 (מספר אסמכתא: 202101087615).

ביום 20 במאי, 2021 לצורך הנפקה של כתבי התחייבות נדחים מסדרה חדשה (סדרה 13), הודיעה חברת מעלות S&P את דירוגה לאיגרות חוב נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים בהיקף של עד 150 מיליוני ש"ח ע.ג. שיונפקו על ידי הבנק באמצעות ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ.

ביום 25 במאי, 2021 הודיעה חברת הדירוג מידרוג על העלאת דירוג המנפיק של הבנק ושל חברת הבת, ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ בנוטץ' אחד, כדלקמן:

הערכת איתנות פיננסית של הבנק (BCA) [a1.il](#), פיקדונות לזמן ארוך ואגרות חוב [Aa2.il](#), כתבי התחייבות נדחים (הון משני תחתון) [Aa3.il](#), כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (הון רובד 2) [A2.il \(hyb\)](#) ופיקדונות לזמן קצר [P-1.il](#). בנוסף, מידרוג קובעת דירוג [A2.il \(hyb\)](#) באופן יציב למסגרת גיוס כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים ("Coco") (סדרה 13) בסך של עד 150 מיליון ש"ח ע.ג. שיונפקו על-ידי ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ, חברת בת בבעלות מלאה של בנק ירושלים בע"מ ("הבנק"), אשר הינה זרוע ההנפקות של הבנק. לפרטים נוספים, ראה דיווח מידי של החברה מיום 20 במאי, 2021 (מספר אסמכתא: 2021-01-089949).

קובעת דירוג [A2.il \(hyb\)](#) באופן

נספח שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו⁽¹⁾ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

חלק א' יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית נכסים

סכומים מדווחים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			
יתרה ממוצעת ⁽²⁾	הכנסות ריבית	שיעורי הכנסה	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	הכנסות ריבית	שיעורי הכנסה	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	אחוז	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	אחוז	
10,884.5	246.7	4.58	11,653.4	312.9	5.44	נכסים נושאי ריבית
219.9	-	-	275.8	-	-	אשראי לציבור ⁽³⁾
2,418.0	2.0	0.17	2,297.2	1.1	0.10	פקדונות בבנקים
153.7	1.2	1.57	474.6	1.8	0.76	פקדונות בבנקים מרכזיים
10.3	-	-	43.0	-	-	אג"ח מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽⁴⁾
4.7	-	-	-	-	-	אגרות חוב למסחר ⁽⁴⁾
13,691.1	249.9	3.68	14,744.0	315.8	4.33	נכסים אחרים
						סך כל הנכסים נושאי ריבית
19.5	-	-	17.0	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
588.2	-	-	597.0	-	-	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁵⁾
14,298.8	249.9	3.53	15,358.0	315.8	4.15	סך כל הנכסים

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

סכומים מדווחים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			
יתרה ממוצעת ⁽²⁾	הוצאות ריבית	שיעורי הכנסה	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	הוצאות ריבית	שיעורי הכנסה	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	אחוז	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	אחוז	
9,580.1	37.9	0.79	9,978.0	60.1	1.21	התחייבויות נושאות ריבית
1,031.5	0.5	0.09	955.8	0.4	0.09	פקדונות הציבור
8,548.6	37.4	0.88	9,022.2	59.7	1.33	לפי דרישה
69.8	0.5	1.44	104.6	1.0	1.92	לזמן קצוב
0.7	-	-	0.9	-	-	פקדונות מבנקים
1,732.8	1.2	0.14	1,833.8	33.9	3.73	פקדונות הממשלה
11,383.4	39.6	0.70	11,917.3	95.0	1.60	אגרות חוב
1,712.2	-	-	2,117.1	-	-	סך הכל התחייבויות הנושאות ריבית
224.1	-	-	273.5	-	-	פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
13,319.7	39.6	0.59	14,307.9	95.0	1.32	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁷⁾
979.1	-	-	1,050.1	-	-	סך כל ההתחייבויות
14,298.8	-	-	15,358.0	-	-	סך כל האמצעים ההוניים
-	-	-	-	-	-	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
-	-	-	-	-	-	פער הריבית
13,691.1	210.3	3.10	14,744.0	220.8	3.02	תשואה נטו⁽⁸⁾ על נכסים נושאי ריבית

תמצית דוחות כספיים | 30.06.2021

בנק ירושלים בע"מ

נספח שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו⁽¹⁾ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ב' יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			
יתרה ממוצעת ⁽²⁾	הכנסות ריבית	שיעורי הכנסה	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	הכנסות ריבית	שיעורי הכנסה	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	אחוז	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	אחוז	
10,969.3	126.8	4.70	11,883.0	176.8	6.09	נכסים נושאי ריבית
218.4	-	-	281.2	-	-	אשראי לציבור ⁽³⁾
2,655.5	0.7	0.11	2,216.0	0.6	0.11	פקדונות בבנקים
220.0	0.8	1.46	517.7	1.3	1.01	פקדונות בבנקים מרכזיים
13.6	-	-	60.6	-	-	אג"ח מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽⁴⁾
5.5	-	-	-	-	-	אגרות חוב למסחר ⁽⁴⁾
14,082.3	128.3	3.69	14,958.5	178.7	4.86	נכסים אחרים
						סך כל הנכסים נושאי ריבית
19.1	-	-	16.6	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
661.6	-	-	572.7	-	-	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁵⁾
14,763.0	128.3	3.52	15,547.8	178.7	4.68	סך כל הנכסים
						חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			
יתרה ממוצעת ⁽²⁾	הוצאות ריבית	שיעורי הכנסה	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	הוצאות ריבית	שיעורי הכנסה	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	אחוז	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	אחוז	
9,944.4	19.1	0.77	10,056.6	35.5	1.42	התחייבויות נושאות ריבית
1,106.1	0.2	0.06	867.5	0.1	0.03	פקדונות הציבור
8,838.3	18.9	0.86	9,189.1	35.4	1.55	לפי דרישה
55.6	0.3	2.18	89.6	0.6	2.71	לזמן קצוב
-	-	-	0.8	-	-	פקדונות מבנקים
1,730.9	3.5	0.81	1,830.1	28.0	6.26	פקדונות הממשלה
11,730.9	22.9	0.78	11,977.1	64.1	2.16	אגרות חוב
1,698.3	-	-	2,226.6	-	-	סך הכל התחייבויות הנושאות ריבית
344.3	-	-	255.6	-	-	פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
13,773.5	22.9	0.67	14,459.3	64.1	1.79	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁷⁾
989.5	-	-	1,088.5	-	-	סך כל ההתחייבויות
14,763.0	-	-	15,547.8	-	-	סך כל האמצעיים ההוניים
-	-	-	-	-	-	סך כל ההתחייבויות והאמצעיים ההוניים
-	-	-	-	-	-	פער הריבית
14,082.3	105.4	3.03	14,958.5	114.6	3.10	תשואה נטו⁽⁸⁾ על נכסים נושאי ריבית

הערות בסוף הנספח.

תמצית דוחות כספיים | 30.06.2021

בנק ירושלים בע"מ

נספח שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והתברות המאוחדות שלו(1) וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ג יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			
שיעורי הכנסה (הוצאה)	הכנסות/ (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ מיליוני ש"ח	שיעורי הכנסה (הוצאה)	הכנסות/ (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ מיליוני ש"ח	
אחוז			אחוז			
						מטבע ישראלי לא צמוד
4.04	106.2	10,683.7	3.80	104.8	11,180.5	סך נכסים נושאי ריבית
(1.05)	(23.6)	9,036.8	(0.94)	(20.7)	8,852.9	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.99	-	-	2.86	-	-	פער הריבית
						מטבע ישראלי צמוד למדד
2.49	16.3	2,640.9	9.80	70.4	2,978.4	סך נכסים נושאי ריבית
0.37	1.8	1,940.7	(6.96)	(43.1)	2,539.4	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.86	-	-	2.84	-	-	פער הריבית
						מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)
3.10	5.8	757.7	1.76	3.5	799.6	סך נכסים נושאי ריבית
(0.59)	(1.1)	753.4	(0.21)	(0.3)	584.8	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.51	-	-	1.55	-	-	פער הריבית
						סך פעילות בישראל
3.69	128.3	14,082.3	4.86	178.7	14,958.5	סך נכסים נושאי ריבית
(0.78)	(22.9)	11,730.9	(2.16)	(64.1)	11,977.1	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.91	-	-	2.70	-	-	פער הריבית

נספח שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו⁽¹⁾ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ג יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

סכומים מדווחים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			
שיעורי הכנסה (הוצאה)	הכנסות/ (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעורי הכנסה (הוצאה)	הכנסות/ (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
אחוז	מיליוני ש"ח		אחוז	מיליוני ש"ח		
						מטבע ישראלי לא צמוד
4.04	205.6	10,270.9	3.75	206.5	11,109.9	סך נכסים נושאי ריבית
(1.03)	(43.5)	8,459.2	(0.94)	(41.4)	8,827.9	סך התחייבויות נושאות ריבית
3.01	-	-	2.81	-	-	פער הריבית
						מטבע ישראלי צמוד למדד
2.46	32.5	2,653.4	7.25	101.0	2,836.7	סך נכסים נושאי ריבית
0.60	6.6	2,201.6	(4.24)	(52.8)	2,517.3	סך התחייבויות נושאות ריבית
3.06	-	-	3.01	-	-	פער הריבית
						מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)
3.10	11.8	766.8	2.09	8.3	797.4	סך נכסים נושאי ריבית
(0.75)	(2.7)	722.6	(0.28)	(0.8)	572.1	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.35	-	-	1.81	-	-	פער הריבית
						סך פעילות בישראל
3.68	249.9	13,691.1	4.33	315.8	14,744.0	סך נכסים נושאי ריבית
(0.70)	(39.6)	11,383.4	(1.60)	(95.0)	11,917.3	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.98	-	-	2.73	-	-	פער הריבית

נספח שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו⁽¹⁾ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ד ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

סכומים מדווחים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 לעומת שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020		
גידול (קיטון) בגלל שינוי ⁽²⁾			גידול (קיטון) בגלל שינוי ⁽²⁾		
כמות	מחיר	שינוי נטו	כמות	מחיר	שינוי נטו
מיליוני ש"ח			מיליוני ש"ח		
20.6	45.6	66.2	13.6	36.4	50.0
1.2	(1.5)	(0.3)	0.6	(0.2)	0.4
21.8	44.1	65.9	14.2	36.2	50.4
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור בישראל			אשראי לציבור בישראל		
נכסים נושאי ריבית אחרים בישראל			נכסים נושאי ריבית אחרים בישראל		
סך הכל הכנסות הריבית			סך הכל הכנסות הריבית		
התחייבויות נושאות ריבית					
פקדונות הציבור בישראל			פקדונות הציבור בישראל		
התחייבויות נושאות ריבית אחרות			התחייבויות נושאות ריבית אחרות		
סך כל הוצאות הריבית			סך כל הוצאות הריבית		

(1) הנתונים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי לא צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגמים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכח/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן רווחים/הפסדים בגין אג"ח זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשלושה חודשים שהסתיימו בימים 30.06.2021 ו-30.06.2020 בסך (0.1) מיליון ש"ח ו-3.1 מיליון ש"ח בהתאמה ולשישה חודשים שהסתיימו בימים 30.06.2021 ו-30.06.2020 בסך (0.3) מיליון ש"ח ו-(0.7) מיליון ש"ח, בהתאמה.

(5) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

(6) עמלות בסך 4.1 מיליון ש"ח ו-3.8 מיליון ש"ח, 7.2 מיליון ש"ח ו-5.0 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של שלושה חודשים ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30.06.2021 ו-30.06.2020 בהתאמה.

(7) לרבות מכשירים נגזרים.

(8) תשואה נטו הכנסות ריבית, נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

(9) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

אינדקס ומילון מונחים

למילון המונחים ששימשו בעריכת דוח זה, ראה בדוח הכספי השנתי של הבנק לשנת 2020 (עמודים 289-290)

אינדקס	
69,80	א אומדנים חשבונאיים קריטיים
92,106	אקטוארי
30,66,145	ב באזל
12,15,16,31,40,42,47,48,49,61,142,143,150	ד דירוג
29	ה הון והלימות הון
13,67,68	הלבנת הון
3,5,14,30,31,32,36,38,40,42,43,44,45,49,50,51,52,53,54,55,58,59,60,88,101,102,108,118,119,121,122,123,125,130,131,133,134,135	הלוואות לדיור
136,138,139,140,141,143,157,162	
10,26,52,53,54,58,66,74,81,85,100,101,102,103,104,126,127,129,144,171	הפרשה להפסדי אשראי
43,47,50,100,133,134,135,148	ח חובות בעייתיים
10,45,47,65,100,101,102,119,121,122,124,125,131,133,134,135,136,137,138,139,140,141,171	חובות פגומים
30	י יעד הון
3,5,7,14,22,35,36,40,42,77,118,119,121,122,123,124,157	מ מגזרי פעילות
69,80,81,82	מדיניות חשבונאית
156	מזומנים ושווי מזומנים
8,9,10,13,26,32,97,98,99	מינוף
13	מיסוי
128	מסגרת אשראי
23,29,31,33,45,52,53,54,67,69,70,77,81,83,90,112,113,114,115,116,117,118,145,146,147,148,149,150,151,152,153,154	נ נזרים
5,7,10,25,26,29,45,67,80,81,83,91,92,94,95,97,99,110,118,145,146,147,148,149,150,151,152,153,154	ניירות ערך
4,6,8,28,41,65,71,73,108	נדילות
30,107,119,121,123,124,125	נכסי סיכון
3,5,6,14,30,41,45,50,52,53,54,58,62,65,74,77,85,100,101,102,103,107,115,116,117,126,127,129,130,131,133,134,135,136,138,139,140	ס סיכון אשראי
141,143,144,148	
27,66	סיכון נדילות ומימון
63,68	סיכון ריבית
38,67	סיכונים אחרים
10,11,19,20,37,74,100,132,145,155	ע עמלות
5,21,22,28,29,36,38,71,77,81,89,105,119,121,123,124,125,145,146,147,149,150,151	פ פיקדונות הציבור
6,25,67,68,77,80,91,92,94,95,97,99,113,114,117,148,149,150,151,152,153,154,155,156,171	ש שווי הוגן

סניפי בנק וחברות בנות

ההנהלה המרכזית	רח' הנגב 2, קרית שדה התעופה מען לדיוור: רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022
סקטור נדל"ן	רח' הנגב 2, קרית שדה התעופה
סניף בנקאות פרטית	רח' גרשון אגרון 30 ירושלים (וולדורף אסטוריה)
סניף גאולה – רוממה	רח' שמגר 21, ירושלים 9446124
סניף תל אביב	רח' אחד העם 21, ת"א 6515103
סניף באר שבע	רח' הדסה 90, באר שבע 8422133
סניף חיפה	רח' פלים 9 (בית צים), חיפה 3309512
סניף בני ברק	רח' ז'בוטינסקי 9, מגדל הכשרת הישוב, בני ברק 5126417
סניף אשדוד	שדרות ירושלים 12, אשדוד 7752305
סניף ראשון לציון	רח' הרצל 63, ראשל"צ 7526202
סניף פתח תקווה	רח' ההגנה 10, פ"ת 4959103
סניף נתניה	רח' הרצל 45, נתניה 4239015
סניף מודיעין עלית	רח' אבני סר 18, מודיעין עלית 7181018
סניף קיריון	דרך עכו 192, קרית ביאליק 2723206
סניף נצרת	רחוב 1100 בית 2 צומת אום וואסף נצרת
סניף סחנין	קניון סחנין מול, כביש ראשי סחנין
סניף כרמיאל	רח' מעלה כמון 5, קניון חוצות כרמיאל, כרמיאל 2165006
סניף אום אל פחם	קניון אלהרם, כביש ראשי, אום אל פחם
סניף אלעד	רח' רבי יהודה הנשיא 94, אלעד 4082414
סניף בית שמש	רח' רבין 2, קניון נעמי, בית שמש 9958551
סניף ביתר עלית	רח' ישמח ישראל 2, מרכז חיים זקן – תמרים, ביתר עלית 9055702
ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ	רח' הנגב 2, קרית שדה התעופה
עיר שלם סוכנות לביטוח (1996) בע"מ	רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 9463201
כתובתנו באינטרנט:	www.bankjerusalem.co.il